C. J. Keuchenius 3.f

Hi Psalmi Septem ad Ecclesia Pœnitentiales nominantur.

VI

XXXII

XXXVIII

LI

CII

CXXX

CXLIII

EX

libris Petri BP,
[illegible] L [illegible]
Aldenor [illegible] in
c. il gio [illegible] orices
scholæ auditoris
anno -l|l-l|l- 1[illegible]5.

<36629961080017 S

<36629961080017

Bayer. Staatsbibliothek

33

PSALMORVM DAVIDIS
Paraphraſis poëtica

GEORGII BVCHANANI SCOTI:

Argumentis ac melodiis explicata atque illuſtrata

Operâ & ſtudio

NATHANIS CHYTRÆI.

Kochapfel

Cum gratia & privileg. Cæſ.Majeſtat.

Herbornæ Naſſoviorum. 1616.

Wb 1681839.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

ILLVSTRISSIMO
PRINCIPI ET DOMINO,
D. OTHONI, DVCI BRVNSVICENSI & Lunæburgenſi, Domino ſuo clementiſſimo S. D.

NATHAN CHYTRÆVS.

Reginæ ut ſua donauit ſacer ille Poëta,
Barbara quo ſe uno regna Britanna negant:
Sic ego, quæ hîc mea ſunt, tibi, Princeps optime, dono,
Forſitan & natis grata futura tuis:
Atq; adeò teneræ, quacunq; eſt ſparſa, iuuentæ,
Vt diſcat puro corde timere Deum,
Illius & laudes linguis celebrare tenellis,
Quæ Domino mirè victima grata placet.
Eius tu modulis cupidas præbe, ut facis, aures,
Fiat ut exemplo ſanctior illa tuo.
Viue diu, Dux longæuâ digniſſime vitâ,
Vtq; diu tibi ſit viuida vita, vale.

AD MARIAM, ILLVSTRISSIMAM SCOTORVM

Reginam,

GEORGII BVCHANANI Epigramma.

NYmpha, Caledoniæ quæ nunc feliciter oræ
Miſſa per innumeros ſceptra tueris auos,
Quæ ſortem anteuenis meritis, virtutibus annos,
Sexum animis, morum nobilitate genus:
Accipe (ſed facilis) cultu donata Latino
Carmina, fatidici nobile regis opus.
Illa quidem, Cyrrha procul & Permeſſide lympha,
Penè ſub arctoi ſidere nata poli.
Non tamen auſus eram malè natũ exponere fœtum,
Ne mihì diſpliceant quæ placuere tibi.
Nam quod àb ingenio domini ſperare nequibant,
Debebunt genio forſitan illa tuo.

IN PSALTERIVM DAVIDIS,

Incerti auctoris.

Σίγησον Ὀρφεῦ, ῥίψον ἑρμῆ τὴν λύραν.
Τρίπους ὁ Δελφοῖς δυῶν εἰς λήθην ἔπ.
Δαβὶδ γὰρ ἡμῖν πνεύματος κρούων λύραν,
Τρανοῖ τὰ κρυπτὰ τῶν Θεοῦ μυστηρίων,
Πληθὴν παλαιῶν ἱστορεῖ τεράστιων,
Κινεῖ πρὸς ὕμνον τοῦ κτίσαντος τὴν κτίσιν.
Σώσων ἅπαντας μυσταγωγεῖ καὶ γράφει,
Ἁμαρτάνοντας εἰς ἐπιστροφὴν φέρει·
Πολλοῖς σὺν ἄλλοις καὶ κριτοῦ δηλῶν κρίσιν,
Σμήχειν διδάσκει ψυχικὰς ἁμαρτάδας.

IVL. CÆS. SCALIGER V. CL.

Ad Georgium Buchananum.

FElix Georgi lacteæ venæ pater,
Quæ ditat immenſum mare:
Quid barbarorum voce ſquallentem abſonâ,
Meriſq; nugis obſitum,
Ineptur ientem non ferendis artibus
Audire memet poſtulas?

Plectrúmne Phœbo temperante, Marſyas
Tentabit ictum pollicis?
Amabilis Thalia ſi faciat modos,
Garrire pica geſtiet?
Te natum ad alta Pegaſi cacumina,
Tepente ſusceptum ſinu
Regina ſacri magna Calliope ſoni
Liquore non noto imbuit,
Deditq; palmam ferre de tot gentibus,
Latina quot colit cohors.
Puris beatâ voce teſſellis nitor
Perſtringit aures candidas:
Flexuq; ducta vena dulcis aureo,
Quam ſuſtulit, iterat ſitim.
O me ſuperbum, mole ſublatum noua,
Te litteratorum Deo:
Deſideratum abeſſe ſe, vt ſcribis, doles:
Quòd aliquid eſſe me putes.
Tu te ipſe contemplator: in quo cuncta ſunt:
Et vota lenies tua.

IDEM

De Georg. Buch. carminis venuſtate.

HEri legebam nuper allatum mihi
Sapidum, tenellum, molle carmen, aureum,
Intelligendum vel puellis omnibus,
Si ſplendor, atq; puritas, decus, nitor,
Animum ſubire luculentum vllum queat:
Intelligendum non facilè doctis viris,

Niſi mentis excitetur ardor efficax,
Sententiarum propter ardorem merum.
De me vt loquaris, vt ego de me ipſo loquar,
Intelligebam primulùm vt ſimplex puer:
At vbi vir eſſe, vbi eſſe volui intelligens,
Vocis ſerenâ luce perculſus tua
De intelligenti intelligens nihil fui.
Hoc te volebam ſic monere: ne petas
Me velle reſpondere. non enim audeo.
Hocq́ eſſe reſpondere, Non reſpondeo.

ADRIANI TVRNEBI, GRÆCÆ Philoſophiæ Profeſſoris Regii.

NEminem eſſe exiſtimo in Gallia paulò humaniorem, cui GEORGIVS BVCHANANVS non ſit notus: non ſolùm eximius poëta, verùm etiam vir omni liberali eruditione non leuiter tinctus, ſed penitus imbutus.

CAR. VTENHOVII.

TRes Italos Galli ſenos vicêre: ſed vnum
Vincere Scotigenam non potuere virum.

GEORGII FABRICII.

PSalterium verterunt Germani aliquot piè: Itali, vt ſolent, eleganter: in primis Flaminius. Sed nunc omnium induſtriam vicit GEORGIVS BVCHANANVS Scotus, varietate ſententiarum, & puritate ſermonis.

Cretenſis.

Σιγὴ νῦν λαοῖς. Δαβὶδ ἄλλος θέσπιν ἀοιδὴν
(Θαῦμα μέγ᾽) ἐντύνει πᾶσιν ἐπιχθονίοις.
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν αὐτολίνης ναέταις θεῦ μέλπετο κάρτος,
Ἑσπερίοις ὅδε τ᾽ εἰς ἔσχατον Ὠκεανόν.
Ἦισε Παλαιστίνων ὀπὶ κεῖνος γ᾽ αὐτὰρ ὁ ῥυθμοῖς
Αὐσονίοις θέλγει νῦν νόον αὖ μερόπων.
Εἰ δὲ μέλη προτέροιο, τύπῳ τόδε νεύσατο Χριστοῦ
Ἔξοχον οὐρανόθεν παντοκράτωρ βασιλεύς.

HENRICI STEPHANI.

Ecce Caledonia Maro, Naſo & Flaccus in ora,
Pro Ioue nunc diſcunt poſſe ſonare Ionam.

Eiusdem.

Dauidis hic corpus, ſed tectum veſte Latina,
Quæ picta eſt Flacci, picta Maronis acu.

PAVLI MELISSI FRANCI.

Diuerſas multi variè elicuere ſonores,
Aptando Latia plectra Syriſſa lyra.
Barbiton hic, citharaq; fides, chelyn increpat alter:
Et ſuus ex merito quenq; ſecutus honos.
Quod, BVCHANANE, *canis, modulamina cætera vincit,*
Ceu reliquas liquida Daulia vocis aues.

Et

Et quiſquam dubitet plenis edicere buccis,
Hac ſuperat cunctas buccina clara tubas?

IN HANC EDITIONEM

Epigrammata:

IOH. POSTHII, ARCHIATRI
Palatini, P. L.

Siderum aſcendit nuper Buchananus Olympum
Vocante rege calitum,
Miſtus ubi ſanctis iam vatibus aurea templa
Cantu ſuorum carminum
Melliſluo replet, cœtu admirante piorum,
Stupente & ipſo Dauide:
Qui, meritò ſuperis, ait, iſta probantur & orbi,
Ter maximi laudes Dei
Clariùs ac meliùs referentia, quàm mihi quondam
Modulata Hebraa barbito.

Eiuſdem,

DE NATHANE CHYTRÆO.

Pindaricis cantum numeris mihi deme; manebit
Quantumuis docta gratia parua lyra:
Verſibus adde ſuos modulos, cantumq́; ſonantem;
Maior iisdem inerit gratia, maior honos.
Quantam igitur laudem CHYTRÆI *Muſa meretur,*
Plectra animat melicis qua Buchanana ſonis?

FRID. SYLBVRGII.

Οἰκτιρμοὺς τε Θεοῦ, σοφίην τ', ἀρετάς τ' ἀνα-
ρίθμους
Πρώτη σάλπιγξεν βάρβιτος ἑβραϊκή.
Εἶτα δ' Ἀπόλλωνός τις ἐπώνυμος ἔξοχος ἀνὴρ
Ἕλλησιν μέτρῳ φθέγξατο δακτυλικῷ.
Φθόγγοις δ' Αὐσονίοισι μετεφράσσαντο ἐφ' ἡμῶν
Συχνοί· ὑπερφερέως δ' ἡ Σκοτίης βυκάνη.
Τόσσῃ γὰρ κλαγγῆς ἰαχῇ κελάδησε τὰ θεῖα,
Ὡς τοῖς τῶν ἄλλων φθέγμασ' ἐπισκοτέειν.
Ὅττι δὲ δαιδαλέῳ μελέων ποικίλματι χρῆται,
Τοῖς δ' ἰδίοις ᾄδειν ἔργων ἕκαστα τρόποις,
Ναθαὼ Χυτραῖος, μούσαις πεφιλημένος ἀνήρ,
Ὠιδὰς τοῖς μέτροις προὔθετ' ἐναρμονίους·
Πρὸς δ' ἔπι καὶ ψαλμῶν μερίδας κεφάλαιά τε, μνήμης
Εἵνεκα, συντομίῃ ἐξέθετ' εὐσυνέτῳ.
Ταῦτα θεηφιλέων μελετήματα θέσκελα φωτῶν,
Ὦ βροτοὶ ἀμφοτέραις δράξατε ταῖς παλάμαις.
Ἔν τε γὰρ εὐτυχίαις παρέχει θεοτερπέας ὕμνους,
Ἔν τε δυσημερίαις πρὸς Θεὸν ἱκεσίας.
Τρανῶς δ' ἐκφαίνει τά τε πρὸς θεὸν ὑψιμέδοντα,
Καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώπους ἔργα θεοσεβέων.
Ταῦτα δὲ τοῖς ἀγαθοῖς, τοῖσδ' ἀθανάτοισι μιγῆναι
Ἐλδομένοις, πάντων ἐστὶ ποθεινότατα.

Μάντεος Ἰσαΐδου λυρογηθέας οὓς μετέφρασαν
Πάμπολλοι ψαλμοὺς ἄνδρες ἀοιδοπόλοι.
Ἀλλ' ἐνὶ πᾶσιν ἀριστεύει Βυχανᾶνος, ἰδ' ἐστὶν
Ἦν διὰ θεσπεσίην ἔξοχος εὐεπίην.
Τίπτε σὺ βασκαίνεις ἔτι, βάσκανε; εἰσόκε λάμψει
Ἥλιος, λάμψει ἔξοχα τοῦδε κλέος.

Ἄλλο.

Ὃς Βυχανᾶνον ἀπαὶ βυχάνης ὄνομ' εἶπε λαχέσθαι,
Εἶπε κατ' αἶσαν. ὁ γὰρ καὶ πέλεται βυχάνη
Εὐκέλαδος, περιβοῶσα θεοῦ κλέος ὑψιμέδοντος,
Παντὶ ἐνὶ κόσμῳ ἧς κελαδεῖ κέλαδος.

Ἄλλο.

Κἂν, Βυχανᾶνε, πατρὶς Σκοτίη σ' εἶ, κἂν ὀνομάζῃ
Σὺ Σκότος, οὐ σκότος εἶ, ἀλλὰ φόως Σκοτίης.

Ἄλλο.

Σιγῇ μουσοπόλοισι παλαιοῖς. κρείττονα κρείττων
Νῦν γὰρ ἀοιδιάει μουσοπόλος νεαρός,
Μουσοπόλος Βυχανᾶνος, ἄεθλον τοῦ μὲν Ἀπόλλων
Κρίνει ἐν νεαροῖς ἔν τε παλαιγενέεσιν.
Ἢν τάχα βασκαίνῃ τις, τί πλέον; αἰὲν ὀπηδεῖν
Λαμπροῖς εἴωθε πρήγμασι βασκανίη.

AD. CL. V. NICOL. REVSNErum, I. C. & Poëtam, Reipub. Scholæque Argent. Anteceſſorem & Conſiliarium,

Ænigma Chriſtiani Egenolphi Francof. P. L.

ὡς τοῦ Βυκ. λέγ.

Digna polo ſoboles lambentis & aëra voce
Dulciter harmonica & ſtagna impleo prole canora.
Nec me Delta iuuat. PROBO BALTHÆ MVNERA TESTÆ.

GEOR-

GEORGII BVCHANANI

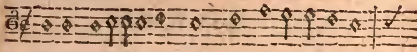
PARAPHRASIS IN PRIMVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. I. Beatus vir, qui non abiit in conſilio &c.

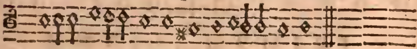
Primus Dauidis pſalmus, qui tanquam procemium & commendatio totius eſt operis, docet, verè beatos eſſe pios; extremè autem miſeros impios. Qui verò ſint pii, qui impii, aperit ſtatim initio. Poſtea ſingulis imaginibus ſingulorum conditionem oculis ſubiicit. Felicitatem enim piorum in hac maximè vita, pulcerrimá icone arboris irriguæ & fructiferæ pingit: & in altera vita inquit eosdem Deo cognitos & caros eſſe futuros. Impiorum in hac vita florem momentaneum, ſeu potiùs extremas miſerias, deſignat, imagine pulueris à vento agitati & diſcuſſi: in altera verò vita eosdem æternis ſuppliciis ſubiiciendos prædicit: innuens interim, ſemina & incrementa pietatis ex hoc pſalmorum libro haurienda eſſe.

Carm. genus I.

Diſcantus.

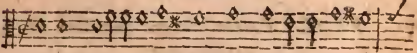

Felix [1] ille animi, quem non de tramite recto

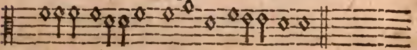

Impia ſacrilegæ flexit contagio turbæ:

Altus.

Felix [1] ille animi, quem non de tramite recto

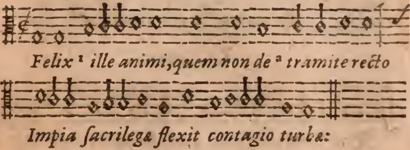
Impia ſacrilegæ flexit contagio turbæ:

Non iter erroris tenuit, [b] ſeſſórve cathedræ
Peſtiferæ, facilem dedit irriſoribus aurem:
Sed [2] vitæ [c] rimatur iter melioris, & altâ
Mente Dei leges noctesq́ dies q́ reuoluit.
Ille, [3] velut riguæ quæ margine conſita ripæ eſt
Arbor, erit: quam non violento [d] Sirius æſtu
Exurit, non torret hyems, ſed prodiga læto
Prouentu beat agricolam: nec flore caduco
Arridens, blanda Dominum ſpe lactat inanem.

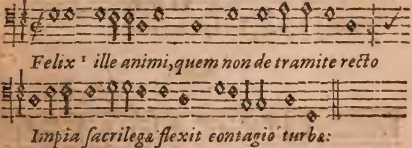
Non

Carm.genus I.

Tenor.

Baſſus.

Non [4] ita diuini gens neſcia fœderis,exlex,
Contemtrixq́; poli:ſubito ſed turbine rapti
Pulueris inſtar erunt,volucri quem concita gyro
Aura leuis torquet vacuo ludibria cælo.
Ergo [5] vbi veridicus iudex in nube ſerena
Dicere ius veniet,ſceleriſq́; coarguet orbem,
Non coràm [e] impietas mœſtos attollere vultus,
Nec miſera audebit iuſtæ ſe adiungere turbæ.
Nam [6] pater æthereus iuſtorum & fraude carentum

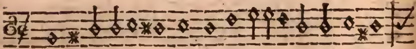
Nouit iter, ſenſumq; tenet: curuoſq; ſequuta
Impietas fraudum[f] *anfractus ſcelerata peribit.*

PSAL. II. Quare fremuerunt gentes &c.

De regno Chriſti vaticinaturus, initio obiurgat [t]

Secundum genus carminis.

Diſcantus.

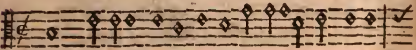

Quid[1] *trepidæ gentes vano fremuere tumultu?*

Minisq; populi ſæuiunt inanibus?

Altus.

Quid[1] *trepidæ gentes vano fremuere tumultu?*

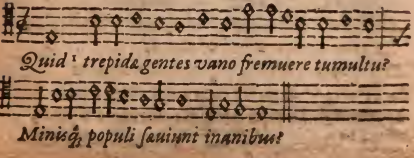
Minisq; populi ſæuiunt inanibus?

Et[2] *cum principibus magni coïere tyranni,*
Dominumq; Chriſtumq; Domini aduerſū truces?
Vincula[3] *quin horum fortes dirumpimus, aiunt,*
Et lora noſtris demimus ceruicibus?

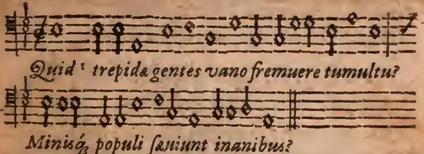
At

[3] tyrannos & impios huic regno aduerſantes,iisq́; pœnas minatur. Poſtea regem nominat,Chriſtum Dei filium, eiusque potentiam oſtendit, hortaturq́ue omnes,vt eum audiant & reuereantur,niſi in æternum perire malint.

Tenor.

Baſſus.

At [4] pater æthereus,rerum cui ſumma poteſtas,
Ridebit impotentium irritas minas.
Tum [5] iuſtâ accenſus miſeros affabitur irâ,
Et per furorem cæca conſilia ſuum

Turbabit:[6] *Cingamq́; meum*[a] *diademate regem,*
Inquit, Sionis iura ſanctis collibus
Qui dabit, & latè fundet mea iuſſa per orbem.
Deinde[7] *allocutus Dominus eſt me; Filius*
Tu meus es, genui te hodie:[8] *me poſce, daboq́;*
Omnes vt heres gentium fines regas,
Quà circumfuſis tellus ſe porrigit vndis,
Regasq́;[9] *ſceptro ſempiternùm ferreo:*
Quumq́; voles, tumidosq́; premas, frangasq́; rebelles,
Vt ficta fragili vaſa franguntur luto.
At[10] *vos, in populos quibus eſt permiſſa poteſtas,*
Et ius ab alta ſede plebi dicitis,
Errorum tenebras depellite, diſcite verum:
Seruite[11] *Domino cum tremore: gaudiis*
Et timor & Domini accedat reuerentia veſtris,
Vt[12] *miſſum ab illo filium amplectamini:*
In vos ne iuſta vindictam exerceat ira,
De[b] *calle recti deuios. nam quum breui*
Saniet iniuſtos contra iuſta ira, ſcietis
Quàm ſint beati, ſpes in illo qui locant.

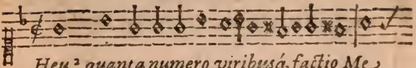
PSAL. III. *Domine quàm multiplicati &c.*

Hoc hymno Propheta regius ſeditioſi filii Abſolonis conſpiratione perturbatus, primò conqueritur de factioſorum multitudine: Deinde iis præſentiam omnipotentis, & in exaudiendo benigniſſimi Dei opponit, quo fretum ſe etiam in extremis periculis animo tranquillo fore aſſerit, vniusq; huius ſeruatoris & liberatoris ſalutem & ſubſidium magno animo implorat.

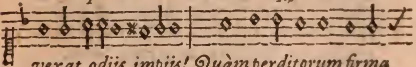
Tertium

Tertium genus.

Diſcantus.

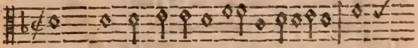

Heu [2] quanta numero viribusq́, factio Me

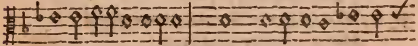

vexat odiis impiis! Quàm perditorum firma

Altus.

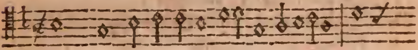

Heu [2] quanta numero viribusq́, factio Me

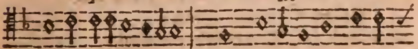

vexat odiis impiis! Quàm perditorum firma

Tenor.

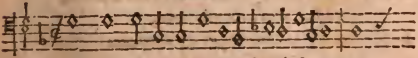

Heu [2] quanta numero viribusq́, factio Me

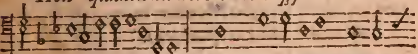

vexat odiis impiis! Quàm perditorum firma

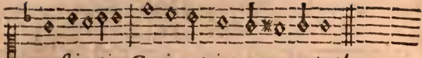
Baſſus.

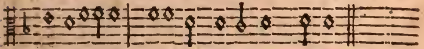

Heu [2] quanta numero viribusq́, factio Me

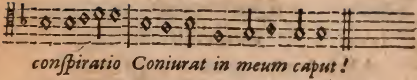

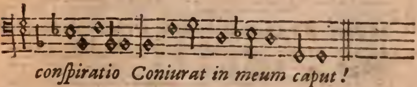
vexat odiis impiis! Quàm perditorum firma

Et [3] aſſeuerant, ſpem ſalutis in Deo
Supereſſe iam nullam mihi:
Quum [4] tu ſub umbra præliantem me tui
Tam ſæpe ſcuti texeris:
Quum laudis auctor ſis meæ, quum gloriâ
Meum corones verticem.
Quum [5] nocte Dominus inuocantem me, ſuo
De monte ſancto exaudiat,
Curis [6] ſolutus & recumbo & dormio;
Reſurgo liber à metu.
Domino [7] excubante, nec meum formidine
Pectus mouebunt agmina
Numeroſa; nec ſi ſæua feritas omnium
Coniuret in me gentium.
Tu [8] Domine in aciem ductor, vt me liberes,
Prodibis: hoſtium omnium
Malasq́ franges, impiorum & conteres
Dentes potenti dexterâ.
At [9] tu, ſalutis vna ſpes, populum tuum
Bonitate ſolitâ amplectere.

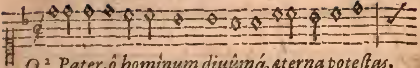

PSAL. IIII. Quum inuocarem, exaudivit &c.

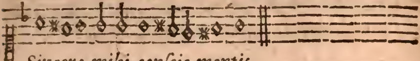
Inuocat hîc Dauid auxilium Dei contra Abſolonem & reliquos ſeditioſos, quos etiam obiurgat, & in viam redire iubet. Docet item, quódnam ſit verum & ſummum bonum, nimirum non diuitiæ, aut annui prouentus vbertas, ſed Dei benevolentia & fauor, in quo vno & ſolo, cum vera animi tranquillitate, ipſe acquieſcat.

Quartum genus.

Diſcantus.

O [2] Pater, ô hominum diuûmq; æterna poteſtas,

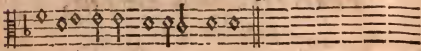

Sinceræ mihi conſcie mentis,

Altus.

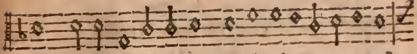
O [2] Pater, ô hominum diuûmq; æterna poteſtas,

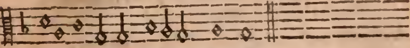
Sinceræ mihi conſcie mentis,

Qui mihi conſiliiq; inopi, incertoq; ſalutis,
Imploranti rebus in arctis,
Tutum pandis iter, latumq; educis in æquor:
Nunc obſeſſo fraude maligna
Da mihi te facilem, & iuſtis bonus annue votis,
Non durâ placabilis aure.
O [3] hominum cæcæ mentes, quò me vſq; relicto
Intenti mendacibus vmbris,
Sollicita in vanas torquetis pectora curas?
Tandem [4] credite vera monenti:
Quem Deus electum miro dignatur honore,
Per diſcrimina cuncta tuetur.

Tenor.

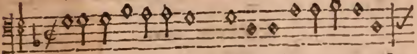

O [2] *Pater, ô hominum diuûmq; æterna poteſtas,*

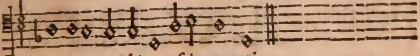

Sinceræ mihi conſcie mentis,

Baſſus.

O [2] *Pater, ô hominum diuûmq; æterna poteſtas,*

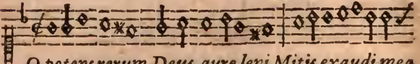
Sinceræ mihi conſcie mentis,

Me Dominus clamantem ad ſe, auxiliumq; rogan-
Mitis & exorabilis audit. (*tem*
Ergo [5] Dei, *miſeri, nunc ſaltem agnoſcite numen,*
Et vitiis abſiſtite prauis.
Vobiſcum in tacito per noctem expendite lecto
Longi dicta ac facta diei.
6 *Non* [a] *pecudum fibris Domino, ſed mente* [b] *litatur*
Innocuâ: ſi admoueris aris
Hanc, poteris ſperare animi ſecurus ab alto
Dextrâ munera larga benignâ.
Poſcit [7] *opes modò degeneres pars maxima vulgi,*
Hæc animos vota vna fatigant.

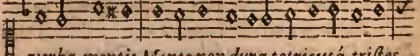
At[8] *tu me placido tantùm bonus adſpice vultu:*
Aura tui iucunda fauoris
Me ſuper irradiet: ſat amico te mihi felix.
Alter frugibus horrea ſtipet,
Impleat & multas generoſo nectare cellas,
Et congeſto gaudeat auro:
Aſt[9] *ego, curarum vacuus de nocte recumbam,*
Et ſine ſollicitudine ſomnos
Accipiam: tu ſecuram mihi robore mentem,
Tu certâ ſpe pectora firmas.

Quintum genus.

Diſcantus.

O potens rerum Deus, aure leni Mitis exaudi mea

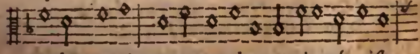

verba, mentis Mente non dura tetricusq; triſtes

Altus.

O potens rerum Deus, aure leni Mitis exaudi mea

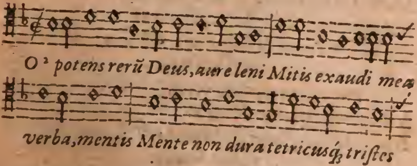

verba, mentis Mente non dura tetricusq; triſtes

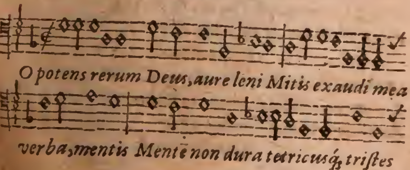
PSAL. V. *Verba mea auribus &c.*

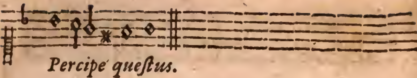
Hîc quoque Propheta regius exſul & afflictus, à Deo ſuas preces exaudiri petit, ſeque defendi contra impios & ſanguinolentos, eoque nomine Deo exoſos. Dei enim miſericordiâ ſe fretum non deſperare in rebus aduerſis, ſed ad eius patrocinium confugere. Hoſtes autem ſuos eſſe mendaces, fraudulentos, hypocritas: ideoque orat, vt Deus eos puniat; adſit autem & benefaciat piis.

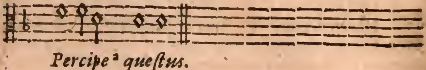
Tenor.

Baſſus.

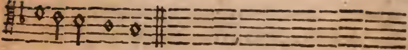

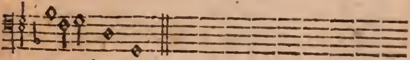

Adſpice [3] attentus,mihi quanta tendat
Vox lætus:quando mihi rex Deusq́;
Solus es,ſolum veneror precorq́;
Rebus in arctis.
Manè [4] clamantem Deus æquus audi:
Nam tuum caſtâ prece,non inanem
Spem fouens,nomen iubar ante [b] Eoum
Manè [c] ciebo.
Tu [5],Deus,lætus pietate verâ,
Impii ritus ſcelus exſecrâris:
Nec frui praui ſtudioſa mens te
Speret amico.
Vis [6] tuos vultus metuit,nefasq́;
Hoſtis [7] es fraudum & cupidæ cruoris
Cædis: [d] audacem ſimulare linguam
Falſa recîdes.
At [8] tuâ fretus bonitate ſacrum
Limen accedam,tua templa inibo:
Ritè adorabo tua ſancta caſtis
Numina votis.

Tu

Tu [9] mihi, vt caſſes fugiam doloſos
Hoſtium, lumen, Deus, æquitatis
Dux tuæ præfer, dubioq; cæcos
Dirige greſſus.
Hoſtium [10] verum fugit ora, pectus
Incolit fraus ſpurcitiésque; guttur
Tetrius putri eſt quod hiat recludens
Funera e buſto.
Lingua adulatrix tacito veneno
Blandiens, cæcos meditatur ictus.
O [11] *Deus, rerum ô Pater alme, gentem*
Perde nefandam.
Redde conatus, Pater alme, vanos:
Quiq; te linquunt, ſcelerum ſuorum
Sentiant pœnas meritas, ab ima
Stirpe reciſi.
Sed [12] tuâ ſemper bonitate tuti
Gaudeant, qui ſpem poſuere in vno
Te ſibi certam impauidi, tuumq;
Nomen adorant.

Namq; [13] *tu rectos animiq; puros*
Largâ opum dextrâ recreas benignus,
Et tui (tanquam clypeo) fauoris
Protegis vmbrâ.

PSAL. VI. Domine ne in furore &c.

Pſalmus hic primus eſt inter ſeptem, qui,quòd doctrinam & exempla veræ pœnitentiæ contineant, Pœnitentiales appellantur. Pænè autem cum deſperatione & ipſis inferis luctans Dauid, agnoſcit primò ſuorum peccatorum magnitudinem, vereque & ex animo,multis cum lacrymis & ſqualore,dolet,Deum tantopere à ſe offenſum eſſe,nec pœnam,modò paterna ſit, recuſat. Neque tamen deſperat: ſed ad Dei miſericordiam, propter filium ſeruatorem promiſſam,verâ fide confugit,in qua quidem ita exſultat,vt etiam inſultet hoſtibus,qui à Deo planè deſertum Dauidem iactabant. Vitæ quoque emendationem,& bonum propoſitum in eo declarat,quòd ſe vivum & valentem Dei laudes perpetuò celebraturum pollicetur:quod niſi ab homine verè pio fieri non poteſt.

Carminis genus III.

DVm [2] *feruet ira, Domine, dum mens æſtuat,*
Ne me merentem corripe:
Dum ſæuientis flagrat in curſu furor,
Exigere pœnas abſtine.
O [3] *parce, parce: languor ægrum conficit:*
Manum ſalutarem admoue.

Corpus

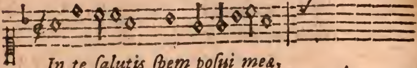
Corpus, ſolutis oſſium compagibus,
Enerue vires deſerunt;
Mentemq́; [4] *grauiter mœror angit turbidam.*
Quo me vſq; miſerum negliges?
Quò me vſq; linques? [5] *iam reuerte ac libera*
Ægrum inferûm de faucibus.
Vbi [6] *ſaua duram mors manum iniecit ſemel,*
Quis ampliùs meminit tui?
Quis mortis altâ ſubrutus caligine
Nomen celebrabit tuum?
De [7] *nocte pectus anxium ſuſpiriis*
Pulſans, gemensq́; lacrymis
Lauo cubile: ſtrata fletuum madent
Rorata largis imbribus.
Caligat [8] *acies luminum, doloribus*
Hebetata longis: hoſtium
Interq́; riſus & dolos emarcuit
Color vigorq́; corporis.
At [9] *tu, ſceleribus turba gaudens impiis,*
Faceſſe, ſpem pone irritam:
Lamenta Dominus & meorum fletuum
Placatus audiit ſonum.
Dominus [10] *benignus ſupplicem me exaudiit,*
Orationiq́; annuit:
Subitus [11] *vt hoſtes obruat pudor meos,*
Vultusq́; confundat rubor:
Triſti repentè vt palleant infamiâ
Fugamq́; turpem mœreant.

PSAL. VII. Domine Deus meus &c.

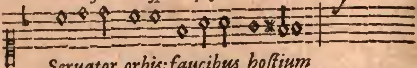
Occaſionem huic Pſalmo dedérunt calumniæ & probra Semeii filii Iemini,quæ recitantur 2 Reg.cap. 16. Petit ergo Dauid ſe à cane tam rabioſo liberari,cùm ſit innocens,& quidem innocentiam ſuam dirâ in ſeipſum imprecatione, ipſiusque Dei, qui cardiognoſtes eſt, teſtimonio, poſſit demonſtrare. Cum igitur

Sextum genus.

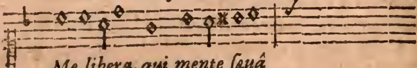
Diſcantus.

In te ſalutis ſpem poſui mea,

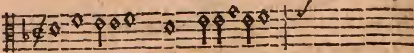

Seruator orbis: faucibus hoſtium

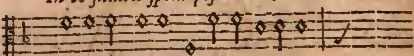

Me libera, qui mente ſauâ

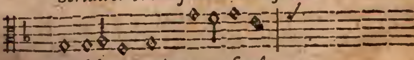
Altus.

In te ſalutis ſpem poſui mea,

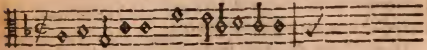
[a] *Seruator orbis: faucibus hoſtium*

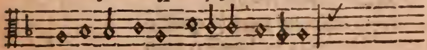
Me libera, qui mente ſauâ

† Deus innocentiæ & iuſtitiæ defenſor: vindex autem mendaciorum ſit & ſcelerum: orat vt hîc quoque ob honorem nominis ſui, in vtroque vires ſuas exſerat. Ne autem interitu hoſtium delectari videatur, monet eos vt reſipiſcant; quia & tela iræ diuinæ ipſorum ceruicibus immineant; & conatus ipſorum planè irriti, & auctoribus tandem exitiales ſint futuri. In fine verâ fide ſtatuit, ſe exauditum, ſuamque cauſam Deo curæ eſſe, pro quo ipſo immortales ei gratias agit.

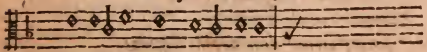
Tenor.

In te ſalutis ſpem poſui mea,

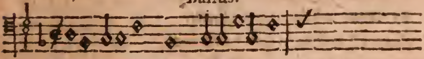

Seruator orbis: faucibus hoſtium

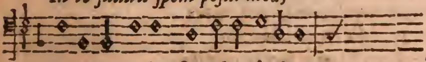

Me libera, qui mente ſanâ

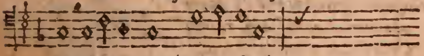
Baſſus.

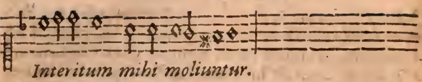
In te ſalutis ſpem poſui mea,

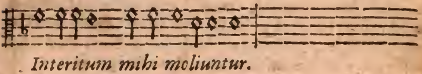

Seruator orbis: faucibus hoſtium

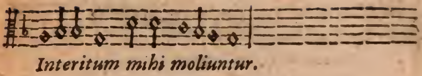
Me libera, qui mente ſanâ

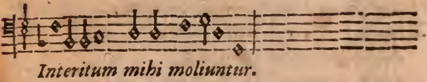

Si [3] *nemo vindex aſſerat, vt leo*
Imbelle [b] *crudus dilaniat pecus:*
Sic me ferus diſcerpet hoſtis,
Innocui [c] *ſitiens cruoris.*
Si [4] *verus index me meritò arguit,*
Nec falſa mendax [d] *crimina texuit,*
Si [5] *damna tranquillo creaui,*
Promerito malè nî peperci:
Me [6] *perſequatur* [e] *dum capiat ſequens,*
Captumq́; ſternat, ſtratum & humi pede
Conculcet, & ſceptri ſuperbum
Proterat abjiciatq́; faſtum.
Exſurge; [7] *iuſtas te furor impius*
Meorum in iras excitet hoſtium.
Exſurge, promiſſamq́; redde
Perfidiæ Deus vltionem.
Exſurge; [8] *terris luceat omnibus*
Auguſta maieſtas tua, te ſuum
Accurrat agnoſcatq́; regem
Concilium populi, patremq́;.

O qui

O[9] qui potenti ſceptra tenens manu,
Gentes per omnes crimina vindicas,
Me vindica, ſi ritè pœnas
Ore pio innocuoq́; poſco.
O[10] iuſte iudex, cordis in intimo
Quem nil receſſu præterit abditum,
Frange impios auſus malorum;
Fulci animos refoueq́; iuſtos.
Securus[11] hoſtes nil mètuo, Deo
Cuſtode: quem ſimplex animi iuuat
Candor,[12] pios ſeruat, maliſq́;
Exitium aſſiduè minatur.
Si[13] perſtet hoſtis, iam gladium tenet,
Iam[14] tendit arcum promptus, & arripit
Ferale[f] telum, & igne ſæuo
Lethiferas[g] acuit ſagittas.
En,[15] qui nefandum parturiit ſcelus,
Concepit [h] ærumnam, pariet velut
Quæ vana per ſomnum inquietas
Ludificant ſimulacra mentes.

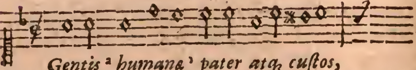
Fodit 16 *doloſam,vt me caperet,*[i] *ſcrobem,*
Incautus in foſſam ipſe ſuam ruit:
In 17 *verticem ipſius recurret*
Pernicies,recidentq́ꝫ fraudes.
18 *Ergo*[k] *expeditus fraudibus & metu,*
Rerum parentis iuſtitiam canam,
Nomenq́ꝫ ſanctum:gratiasq́ꝫ
Lætus agam,repetamq́ꝫ laudes.

PSAL. VIII. Domine Dominus noſter &c.

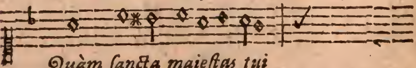
Celebrationem maieſtatis,ſeu omnipotentiæ,item bonitatis,ſiue potiùs philanthropiæ diuinæ hæc oda †

Septimum genus.

Diſcantus.

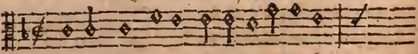

Gentis[a] *humanæ*[1] *pater atqꝫ cuſtos,*

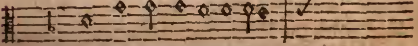

Quàm ſancta maieſtas tui

Altus.

Gentis[a] *humanæ*[1] *pater atqꝫ cuſtos,*

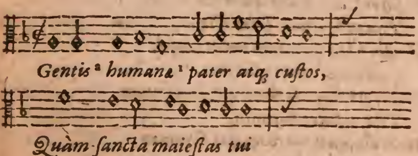

Quàm ſancta maieſtas tui

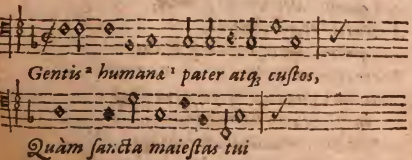
Nomi-

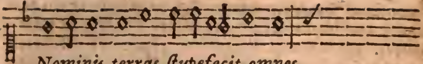
continet. Omnipotentiam Dei ex operibus cælo terraq́ue conſpicuis declarat: & primò quidem ex terrenis;vbi per infantes & homines plane imbecilles, res maximas in ſuam laudem gerat;& in inimicos ſuos exerceat vindictam & pœnas. Deinde ex cæleſtibus; vbi ſolis,lunæ,ſtellarum lux incomparabilis,magnitudo incredibilis, conuerſio planè admiranda, liquidò teſtentur,qualis quantuſq́ue ſit horum omnium conſeruator Deus:quamq́ue idem benignus & amans ſit generis humani,qui in tanta maieſtate,tantilli & tantis miſeriis expoſiti hominis ita rationem habeat,vt eum tanquam ſemideum, aut vicarium ſuum conſtituat, dominium habentem in omnia animantia terreſtria, volatilia,aquatilia: quæ omnia admiratur,& ſempiternas pro tanta benignitate Deo gratias agit. Allegoricam explicationem alii perſequuntur.

Tenor.

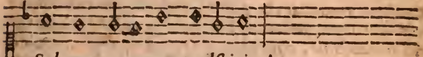

Baſſus.

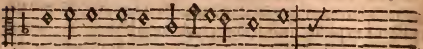

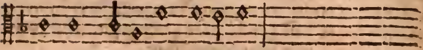
Nominis terras ſtupefecit omnes,

Sol quas recurrens adſpicit!

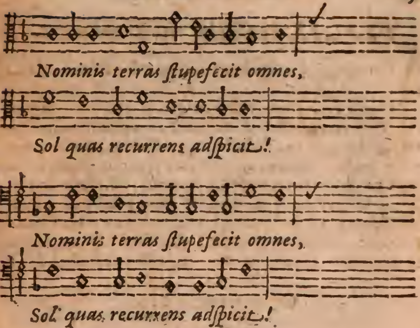
Nominis terras ſtupefecit omnes,

Sol quas recurrens adſpicit!

Et ſuper [2] cæli radiantis orbes
Tua magnitudo ſe extulit.
Quàm [3] piâ mundum tueare curâ,
Lactentis [b] aui infantia
Prodit: vt linguas temerè obſtrepentum
Tibi refutes hoſtium,
Hoſtium, quorum vomit os furorem
In te, ſititq́; ſanguinem.
Luce [4] quum cælos vitrea ſerenos,
Pollentis [c] opera dextera,
Cerno; quum lunam, nitidasq́; ſtellas
Per te creatas conſpicor;
Quantulus [5] (mecum tacitus reuoluo)
Homo eſt, vt eius ſis memor!
Quantula humana eſt ſobolis propago,
Dignere vt illam viſere!

Hunc

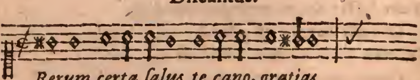
Hunc[6] *Deo æqualem propè reddidiſti:*
Ornaſti honore & gloriâ:
Et[7] *tua dextra ſuper vniuerſa*
Opera creaſti principem:
Cuncta, vitalis quibus[d] *hauſtus auræ eſt,*
Illi dediſti ſub pedes.
Huic[8] *boues parent & oues, pecuſq;*
Quodcunque campis paſcitur;
Quiq;[9] *pennarum celeri volatu*
Metitur[e] *ales aëra;*
Quiq;[f] *pinnarum celeri natatu*
Piſcis pererrat æquora.
Gentis[10] *humanæ pater atq; cuſtos,*
Quàm ſancta maieſtas tui
Nominis terras ſtupefecit omnes,
Sol quas recurrens adſpicit!

PSAL. IX. Confitebor tibi Domine &c.

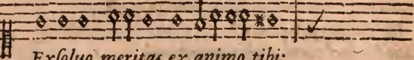
Bimembris hic Pſalmus dici poteſt. Primò enim continet epinicion, ſeu gratulationem & gratiarum actionem de parta victoria; quam Propheta regius ſoli Deo acceptam refert: qui cùm iuſtus ſit, tandem bonas hominum iniuſtè oppreſſorum cauſas aſſerat: & hoſtes impios, ad nominis quoque internecionem funditus euertat; ſolus interim, omnibus ſuperſtes, iudex iuſtus, & confugium verè piorum perpetuò futurus. Secundò petitionem habet, vt ab eodem Domino, à reliquis quoque hoſtibus ſuis, à quibus in extremas etiam mortis anguſtias redactus ſit, †

Carm. genus VIII.

Diſcantus.

Rerum certa ſalus te cano, gratias

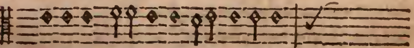

Exſoluo meritas ex animo tibi:

Altus.

Rerum certa ſalus te cano, gratias

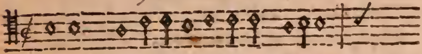

Exſoluo meritas ex animo tibi:

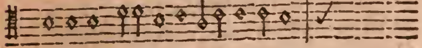
Et

[1] liberetur: eo maximè nomine, vt viuus Deo gratias agere,eiusque laudes ad alios quoque quàm latiſſimè propagare poſſit. In primis autem Dei iuſtitiam prædicat, qui impios & fraudulentos ſuis ipſorum artibus opprimat:curet autem & defendat bonos. Additur tandem votum finale,ut Deus ſuam potentiam exſerat,quò intelligant ſuperbi & pragmatici homines, humanas vires contra Deum nihil poſſe,atque ita periculo ſuo,ſe homines,id eſt, omnibus caſibus aduerſis, & morti denique ſingulis momentis expoſitos eſſe agnoſcant;atque ita animos inflatos & tumentes contrahant. Ad hoc enim efficiendum mirè vtile eſt illud, *Μέμνησο ἄνθρωπος ὤν.*

Tenor.

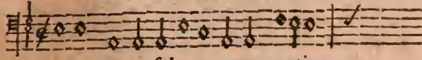

Rerum [2] certa ſalus te cano, gratias

Exſoluo meritas ex animo tibi:

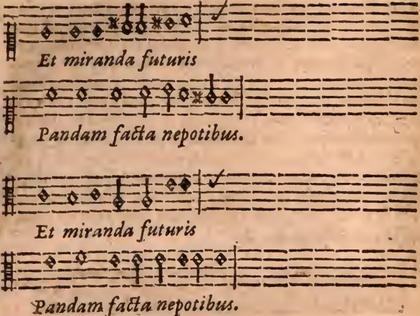
Baſſus.

Rerum certa ſalus te cano, gratias

Exſoluo meritas ex animo tibi:

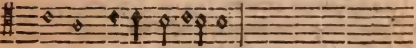

Tutus [3] præſidio nil metuam tuo:
Lætus læta canam ſed tibi carmina,
Te laudabo ſupremi
Æternum ætheris [a] arbitrum.
Spes [4] hoſtis temerè elatus in improbas,
Converſus trepidâ terga dedit fugâ,
Et virtute potentis
Dextræ [b] peſſum abiit tua.
Tu [5] vindex cupidos exitii mei
Perdis; tu trepido præſidium es reo:
Tu litem mihi iudex
Ex alto dirimis throno.
Tu [6] gentis valido robore barbaræ
Compeſcis furias, deſtruis impios,
Vt nec nomina ſeris
Narret fama nepotibus:

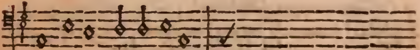
En

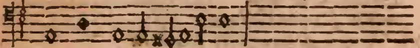
Et miranda futuris

Pandam facta nepotibus.

Et miranda futuris

Pandam facta nepotibus.

En,[7] hoſtis tumidę quò recidunt minę!
En, qui ſternit humi funditus oppida,
Et proſtrata perennis
Condit nube [c] ſilentiî.
At [8] rerum Dominus perpetuus thronum
Fixit perpetuum iuſtitię ſibi,
Orbem [9] vt legibus æquis,
Vt iuſtè populos regat.
Quum [10] vis incubuit [d] fœta ſuperbiâ
Inſani, miſeris præſidium pates,
Tuti pandis [d] aſyli
Arcem rebus in aſperis.
In [11] te vno meritò ſpem ſolidam locant,
Qui nouêre tuum nomen, & vltimo
Vt diſcrimine amicos
Nunquam deſtituas tuos.

Ergo [12] *arcis meritâ laude Sioniæ*
Cuſtodem [f] *Dominum pangite: conſilî*
Decreta ardua gentes
Latè ferte per exteras.
Vindex [13] *innocui ſanguinis expetit*
Pœnas, vi tenues nec ſinit opprimi
Impunè: applicat aurem
Clamantum querimoniis.
Afflictas [14] *bonus ô res propiùs meas*
Contemplare, odiis quem petit improbis
Vis hoſtilis: & atra
Mortis faucibus eripe;
Vt, [15] *quà mole Sion creſcit in æthera*
Latè conſpicua, laudibus efferam
Te, lætusq́; ſalutem
Acceptam referam tibi.
Demerſit [16] *meritò fraus ſua perfidas*
Gentes exitio: queis alios [g] *plagis*
Irretire parabant,
Hæſere impliciti pedes.
O [17] *miranda Dei iudicis æquitas!*
Fraudis fraude ſuâ prenditur artifex.
O res [h] *pectoris altis*
Condenda in penetralibus!
Sic eſt: [18] *interitu deuorat impios*
Improuiſa dies: immemores Dei
Gentes mors inopina
Æternis tenebris premit.

At

At[19] *confiſa Deo nuda modeſtia*
Æternùm Domini non animo excidet,
Nec læto miſerorum
Spes fruſtrabitur exitu.
Rerum[20] *ſurge parens, neu ſine vt impotens*
Aduerſus tenues creſcat homunculus:
Et iuris preme frænis
Gentes arbiter impias,
Circumſiſte[21] *tua mole potentia,*
Terroremq́; feris mentibus ingere:
Agnoſcat malè firmam
Sortem gens hominum ſuam.

PSAL. X. *Vt quid Domine receßiſti &c.*

Decimus Pſalmus querelam & precationem acrem vehementemque continet, in qua tyranni & hoſtes Eccleſiæ viuis coloribus depinguntur, & petitur, vt Deus homines pios, & præter meritum ſuum afflictos & oppreſſos liberet; hoſtium fraudes immanitatemq́; compeſcat, eosque pro ſua iuſtitia, & ipſorum merito funditus euertat.

Carm. genus III.

QVónam[1] *vſq;, cuſtos gentis humanæ, tuos*
In rebus arctis negliges?
Quónam[2] *aberis vſq;, dum pios tyrannide*
Premit arroganter impius?
O ſi ſceleſtum[3] *vergat in caput ſcelus,*
Suisq́; pereat artibus.

Dum [3] mentis explet per nefas libidinem,
Sic gloriatur impius,
Sic gaudet in ſe, ſempiternum ſeu decus
Rectis parârit artibus.
Æqui [4] atq; iniqui negligit discrimina
Infrænis arrogantia;
Suaq; plaudit ſuauiter prudentiæ,
Nullum eſſe quòd putet Deum.
Felicitatis [5] ſomnio indulget ſuæ,
Quòd cuncta cedant proſperè:
Nec te futurum cogitat vel iudicem,
Vel perpetrati vindicem.
Hoſtes minoris æſtimat nihilo ſuos,
Sic [6] ipſe ſecum computans:
Incommodi expers ad ſenectam vſq; vltimam
Securus æuum transigam:
Non cura lætis vlla ſeſe gaudiis,
Non ægritudo interſeret.
Os [7] exſecranda deſpuit conuicia,
Spumatq; probris & dolis.
Bonis labores continenter peſtilens
Lingua & dolores parturit:
Circa [8] viarum [b] compita inſidias locat,
Vt [c] innocentem clàm inuolet:
Intentus oculis intuetur acribus
In transeuntes pauperes.
Qualis [9] cruentus ſubter alta delitet
[d] Spelæa conditus leo:

Sic

Sic è latebris corde trepido palpitans,
Infirmioribus imminet;
Et occupatos [e] multinodis nexibus,
Naſſæ [f] inuolutos attrahit,
Malisq; ſubigit: 10 & tenebris occulit
Crudelitatem callidus.
Ah ſtrage quantâ transeuntes perculit
Graſſatus iſtis artibus!
Sic 11 deinde ſecum colligit malè credulus:
Hæc prorſus ignorat Deus;
Auertit ora rebus humanis ſua,
Fandi & nefandi negligens.
Exſurge 12 Domine, tolle in altum dexteram,
Libèrata [g] fige vulnera:
Ope deſtitutos ne pios ſilentio
Obliuioſo deſere.
Téne 13 impiorum [h] peruicax [i] veſania
Sic audeat contemnere?
Secreta ſecum corde tacito vt murmuret,
Humana non curat Deus?
Cernis 14 profectò cuncta, cernis: & tuam
Sceleſtus in manum cadet,
Vt te labores & dolores pauperum
Non præterire intelligat.
Tibi relictus eſt inops atq; innocens:
Tu tutor orbos protegis.
Tu 15 frange vires impii, violentiam
Tu mentis improbæ doma,

A ſtirpe cæſa donec impietas ſimul
[k] Eliminetur & impius.
Tum [16] firma Dominus ſæculorum in ſæcula
Sceptra obtinebis [l] imperi,
Genteſq; terræ finibus procul tuæ
Exterminabis impias.
Hæc [17] vota duris obruti laboribus,
Has ſupplices fundunt preces:
Animoſq; ſtimulis incitati talibus,
Te lacrymantes poſtulant,
Pupillum [18] & inopem vt vindices potentium
Ab impotenti audacia;
Homo vt feroces ſpiritus ponat, ſuæ
Infirmitatis conſcius.

PSAL. XI. In Domino confido &c.

Pſal. x i. piis conſolationem, comminationem impiis proponit. Cùm enim quidam imminentibus Dauidi à Saule grauiſſimis vitæ periculis, ipſum vel abigerent, vel ſaltem monerent, vt alibi fugâ ſibi conſuleret, reſpondet Dauid, ſe non fugiturum, cùm Deum iuſtum, omnipotentem & cardiognoſten, omnes omnium hominum, tam piorum, quàm impiorum mentem, dicta & facta intueri ſciat; ita tamen, vt illos amet & defendat, hos verò exſecretur & funditus euertat. Eius igitur præſidio ſe quoque & omnes pios in periculis conſtitutos, conſolatur.

Carm.genus VI.

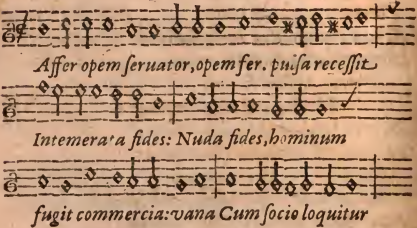
QVum [1] *ſpe ſalutis non dubiâ fruar,*
Deoq́ fidam, vos mihi dicitis,
Faceſſe rupes in remotas,
Anteuolans pauidas volucres.
Intendit [2] *arcum (en adſpicis) impius,*
Neruo [a] *ſagittas admouet, vt petat*
Incogitantes è latebris
Innocuos, animiq́ rectos.
At [3] *tu potenti, Rex bone, dexterâ*
Domas rebelles, & facis irrita
Decreta veſani furoris
Contra humiles malè nil merentes.
Æterna [4] *cœli templa colens Deus,*
Et lucido aſtrorum in ſolio ſedens,
Humana per terras acutis
Facta oculis [b] *ſpeculatur omnes.*
Non [5] *iuſtus illum, non latet impius*
Cuncta intuentem; ſed ſtudio ad nefas
Pronos maligno iuſtus orbis
Ex animo moderator odit.
Super [6] *ſceleſtos retia depluet:*
Ignes [c] *remiſto ſulphure flammeos*
Ad impios eliminandos
Fulmineæ rapient procellæ:
Iuſtosq́ [7] *iuſtus iuſtitiæ parens*
Amore ſancto amplectitur vnicè,
Et fraudis ignaram ante vultus
Aſſiduè videt æquitatem.

PSAL. XII. Saluum me fac Domine &c.

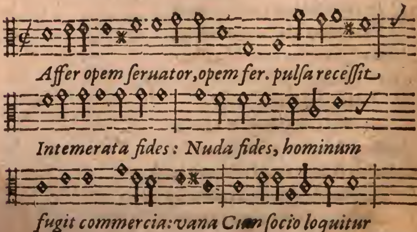
Duodecimo Pſalmo deplorat initio vir ſanctus mores ſui ſeculi peſſimos, eorum maximè, qui,cùm perfidi, bilingues, & gloſſogaſtores eſſent, tamen ad rerum gubernacula ſedebant. Iis igitur extremum

Carm.genus IX.

Diſcantus.

Altus.

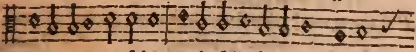
Quiſq;

imprecatur exitium; Deumq; ipſum introducit auxilium ſuis pollicentem: Dei autem promiſſa veriſſima,& ab omni labe falſitatis,inſtar auri igne purgati, munda eſſe docet Quocirca certò futura eſſe quæ promiſerit,aſſeverat, ſimulque quàm turpis, intolerabilis & damnoſus ſit hujusmodi hominum principatus,in fine oſtendit.

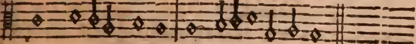
Tenor.

Affer opem ſeruator,opem fer.pulſa receſſit

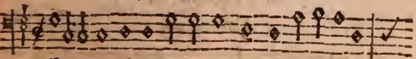

Intemerata fides:Nuda fides,hominum fugit

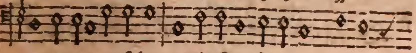

commercia: vana Cum ſocio loquitur

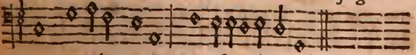
Baſſus.

Affer opem ſeruator,opem fer.pulſa receſſit

Intemerata fides: Nuda fides,hominum fugit

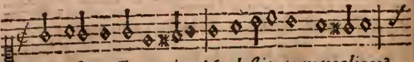

commercia: vana Cum ſocio loquitur

Quisq; ſuo, blandâ exercens mendacia linguâ,
Corde ſcelus meditans.
Ora [4] *Deus fraudum dulci medicata veneno*
Conterat, & penitus
Grandiloquam ex ima linguam radice reuellat:
Quiq; [5] *pudore carent,*
Dicere nec metuunt, Falſa ad periuria linguas
Fortiter intrepidi
Aſſueſcamus, & os age confirmemus ad omne
Flagitium. neque enim
Oris frena mei, linguæve [a] *repagula quenquam*
Me niſi habere puto.
At [6] *Dominus* [b] *planctus miſerorum, & dura feren-*
Aure [c] *trahens gemitus,* *(tum*
Surgam, ait, atq; inopem, tutâ vt reſpiret in arce,
Inſidiiſq; procul,
Securum ſtatuam. [7] *Hæc Dominus. Quod ab ore fi-*
*Cunq; fluit Domini,** *(deli*

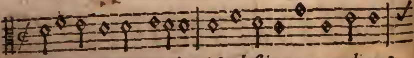
Carm. genus X.

Diſcantus.

Quouſq; rector vnice, Me deſtitutum negliges?

Altus.

Quouſq; rector vnice, Me deſtitutum negliges?

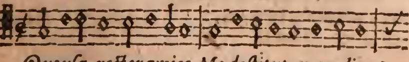
An

* *Auro purius eſt, auro quod fuſile fecit*
Septima flamma coquens:
Dum fax in fumos exploratore camino
Craſſa abit & cineres.
Polliciti [8] *memor ergo, mala mala* [d] *toxica linguæ*
Sanctè parens inhibe.
Peſtiferâ de gente hominum nos, optime cuſtos,
Aſſere perpetuò.
Nam [9] *latè impietas graſſatur libera, paſſim*
Omnia plena malis,
Quum penes iniuſtos ius eſt, & iuſſa malorum
Sunt metuenda bonis.

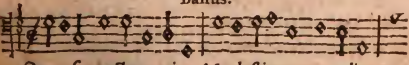
PSAL. XIII. *Vſquequò Domine obliuiſceris &c.*

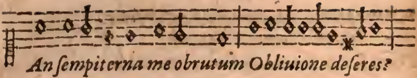
Hoc quoq; Pſalmo Dauid in ſummis anguſtiis conſtitutus, queritur, ſe à Deo, iuſto diutius, negligi, ſuos dolores augeri, hoſtem felici ſucceſſu inſoleſcere. Dei igitur auxilium implorat, ne planè exſtinguatur, eoque nomine hoſtis epichærecacus exſultet. Firma etiam fide & gaudio quodam, ex Dei bonitate & miſericordiâ orto, ſtatuit, ſe exaudiri, gratumq; ſe fore pollicetur.

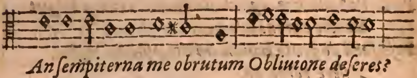
Tenor.

Baſſus.

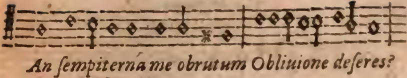

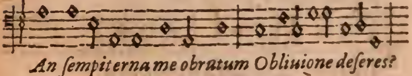

Quouſq; vultum amabilem
Iratus abſcondes mihi?
Quouſq; [3] cura turbida
Mentis quietem diſtrahent?
Quouſq; cor cruciabitur
Mœroris æſtu fluctuans?
Quouſq; me proſtrato aget
Hoſtis triumphos inſolens?
Regnator [4] orbis adſpice,
Opem fer, & lucem tuam
Infunde, ne mors lumina
Somno perenni ſopiat:
Ne [5] iactet hoſtis arrogans
Me viribus fractum ſuis,
Ne me peroſi perfidi
Meo dolore [a] gaudeant.
Tu [6] me ſalutis recreas
Spe, largus auxili: tuum,
Salute partâ, laudibus,
Rex magne, nomen efferam.

PSAL-

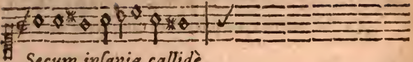

PSAL. XIV. Dixit inſipiens &c.

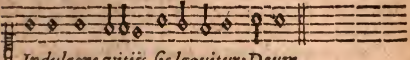
Pſalmus decimusquartus continet doctrinam & querelam de hominum impiorum peccatis & flagitiis, quorum originem conſtituit Epicuream ſecuritatem & contemtum Dei. Probat deinde, & id quidem Dei ipſius, cordium inſpectoris, teſtimonio; omnes homines, nemine excepto, eſſe peccato infectos: quorum tamen alii planè contemnant & rideant Deum, & in improbo propoſito perſeuerent; alii autem reſipiſcentes, eiusdem opem & miſericordiam implorent. Illis igitur grauiſſimas pœnas minatur; his verò conſolationem, opem & auxilium, Dei ipſius voce, promittit. Additur in fine votum, quo vir ſanctus vnicè exoptat, ut promiſſus ille mundi ſeruator tandem veniat, ruptisq; vinculis peccati, mortis & inferni, ipſe antilytron pro captiuis fiat; & ita vniuerſæ Eccleſiæ libertatem & gaudium reſtituat.

Carm.genus XI.

Diſcantus.

Secum inſania callidè

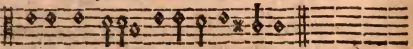

Indulgens vitiis ſic loquitur: Deum

Altus.

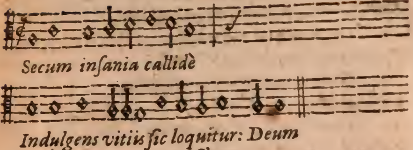
Secum inſania callidè

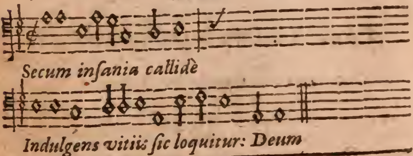
Indulgens vitiis ſic loquitur: Deum
Formido ſibi credula
Commenta eſt hominum, quum temerario
Caſu ſors ferat omnia.
Ergo flagitiis ſe penitus dedit,
Secura impietas Dei:
Nec quiſquam ex animo recta ſequi ſtudet.
De [2] templo atherio Deus
Ad curas hominum lumina verterat,
Si quis non ſtolidè improbus
Ad cultum reuocet pectora numinis:
Omnes [3] in ſcelera omnia
Coniurâſſe putes: fœda, nefaria,
Deteſtandaq; perpetrant:
Nec cuiquam eſt ſtudium recta capeſſere.

Nam

Tenor.

Baſſus.

Nam [4] quî recta capeſſerent?
Quem ſanis aditum conſiliis darent,
Quorum nequitia & ſcelus
Infecere animos? qui populum meum,
Ceu prædam fera, deuorant:
Nec rerum dominum mente colunt Deum.
Aſt [5] illos gelido metu
Horror concutiet, iuſtitiæ Deus.
Quum patronus opem feret
Inſonti; increpitans talibus impios:
Vobis [6] ludibrio fuit
Inſontum pietas; vos inopum pium
Riſiſtis ſtudium, preces,
Spes lentas, trepidas ſollicitudines:

At, cui fidit inops, Deus
Spes & vota bonos ducet ad exitus.
O [7] ſi mittat opem ſuis
Speratam Deus è rupe Sionia!
Nam quum vincula ruperit,
Exſoluetq́ ſuos, pectore libero
Gaudebunt Abrahamidæ,
Et iuſtâ Iſacidæ lætitiâ frement.

PSAL. XV. Domine quis habitabit &c.

Cùm omnibus temporibus homines inueniantur, qui veram pietatem in verbis potiùs quàm factis poſitam eſſe exiſtiment: docet hoc Pſalmo Dauid, quinam ſint vera & viua Eccleſiæ membra; nimirum qui, prælucente verâ in Chriſtum fide, pietati, iuſtitiæ, innocentiæ, cæteriſque tam primæ quàm ſecundæ tabulæ virtutibus ſtudeant, fidemque ſuam operibus dilectionis declarent. Vt enim D. Ignatius, in Epiſtola ad Magneſios, inquit: πρέπον ἐστὶ μὴ μόνον καλεῖσθαι χριστιανοὺς, ἀλλὰ καὶ εἶναι. οὐ γὰρ τὸ λέγεσθαι, ἀλλὰ τὸ εἶναι, μακάριον ποιεῖ.

Carm. genus VI.

SAncta [1] Sionis templa quis incolet,
Rex magne, tecum? quem ſtatues tuum
Sanctum ſuper montem, vt malorum
Liber agat placidam quietem?
Quem [2] fraudis expers ſimplicitas iuuat,
Vrgetq́ rectum propoſiti tenax:

Nec

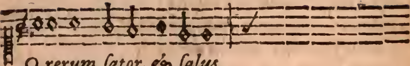
Nec mente ſæuus grata blandam
Edocuit ſimulare linguam.
Nec 3 ore mendax exitiabiles
Concinnat artes:nec mala proximis
Excogitat,nec dulcem amicum
Opprobriis maculat pudendis.
Qui 4 faſtuoſum deſpicit impium,
Dei timentem ſuſpicit & pium:
Tenaxq́; promiſſi,fidemq́;
Indocilis temerare pactam.
Qui 5 non egenos fœnore perdidit,
Non innocentes munere prodidit.
In monte ſancto,hæc qui peregit,
Perpetua requie fruetur.

PSAL. XVI. *Conſerua me Domine &c.*

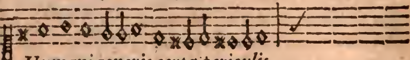
Hoc quoq; Pſalmo gratuitam Dei miſericordiam, nequaquam propriâ dignitate & meritis nitentem, implorat Dauid,animumq́ue Deo gratum pollicetur: quo tamen cùm ille vt omnium ditiſſimus non indigeat;promittit ſe, Dei loco, hominibus piis & ſanctis benefacturum;oſurum autem & deteſtaturum omnes impios & idololatras,deos fictitios conſectantes.Vnum enim eſſe verum Deum, ſummum ſuum bonum, & omnis boni auctorem & fontem,à quo iuuetur,defendatur, regatur, confirmetur, exhilaretur, ex morte reſuſcitetur,& cumulatiſſima lætitiarum vitæ æternæ abundantia perfundatur. In hac igitur & futura vita gratum ſe illi fore aſſeuerat. Ex interpretatione autem Apoſtolorum Petri & Pauli,Actor.2. & 13. repræſentat hoc Pſalmo Dauid Chriſtum,de reſuſcitatione & gloria ſua ſempiterna vaticinantem.

Carm.genus XII.

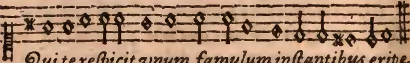
Diſcantus.

O rerum ſator, & ſalus

Humani generis certa, periculis,

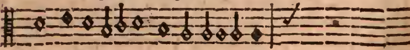

Qui te reſpicit vnum, famulum inſtantibus eripe.

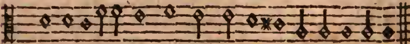
Altus.

O rerum ſator, & ſalus

Humani generis certa, periculis,

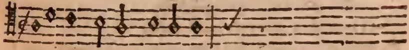

Qui te reſpicit vnum, famulum inſtantibus eripe.

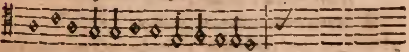
Te [2] ſeruus Dominum libens
Agnoſco, & populis prædico: ſed tibi
Omni ex parte beato officiis nihil opus eſt meis.
Ergo [3] illuc animum appuli;
Vt gentem ſtudio proſequerer pio,
Quam tu ex omnibus vnam populis ſorte receperas.

Aſt

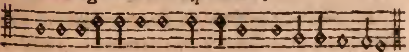
Tenor.

O rerum ſator, & ſalus

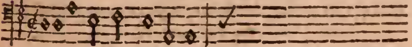

Humani generis certa,periculis,

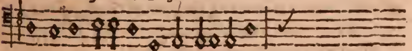

Qui te reſpicit vnum,famulum inſtantibus eripe.

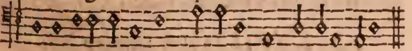
Baſſus.

O rerum ſator, & ſalus

Humani generis certa,periculis,

Qui te reſpicit vnum,famulum inſtantibus eripe.

Aſt [4] illi immemores tui
Defecêre:nouos quiſq; ſibi deos
Effinxêre,colentes animi ludicra ſomnia.
Horum ſanguineas dapes
Non libabo,epulas reſpuo:nomina
Teſtis nunquam adhibebo,aut fidei fœdera ſanciens.

At [5] ſortis populum mea
Defendet Domini perpetuus fauor,
Mercedemq; laborum cumulatam dabit [a] affatim.
O [6] pulcra [b] agricolatio,
O praclara mei ſors patrimonij:
Vt florum undiq; ridens animum paſcit amœnitas!
Immortalis [7] honor Deo
Æterno, monitu cuius ago dies,
Arcaniſq; per vmbram [c] ſtimulor pectora motibus.
Quicquid [8] molior, aut gero,
Praſentem Dominum conſpicor: is mihi
Semper dexter adhæret, ſtabili ne mouear gradu.
Pulſat [9] pectora gaudio
Cor læto trepidum: lingua tuas auet
Laudes promere: corpus tacitè ſpes bona recreat.
Nam [10] nec degere [d] tartari
Permittes animam ſub tenebris meam,
Aut vt putre cadauer reſolutum in cineres fluat.
Tu [11] vitæ reſeras viam:
De vultu fluuii lætitiæ tuo
Manant: tu tribuis munificâ gaudia dexterâ.

PSAL. XVII. Exaudi Domine iuſtitiam &c.

Hoc etiam hymno vir ſanctus & ab hoſtibus inſons & præter meritum afflictus, ad Dei iuſtiſſimi iudicis tribunal confugit, ſuæque cauſæ integritatem & innocentiam, Deo ipſo teſte citato, probat. Ne autem plus iuſto ſuis viribus adſcribere videatur, diuini ſe verbi ductum ſequi affirmat: & vt in eo veræ pieta-

pietatis curſu conſtanter progredi & perſeuerare poſſit, eiusdem ducis gubernationem, & contra hoſtes patrocinium & protectionem, ſignificantiſſima pupillæ & alarum imagine, ſupplex implorat. ſicuti etiam ſub leonis violentia, & leunculi inſidiis, tam manifeſta, quàm clandeſtina pericula imminentia ſibi ab impiis (quibus tanquam flagello & virgâ Deus vtitur) ſplendidè deſcribit. Sub finem eiusdem petitionis repetitio eſt, exactam continens deſcriptionem vmbraticæ impiorum felicitatis, in fallacibus tantùm & caducis huius vitæ bonis poſitæ; item veræ beatitudinis piorum, in veris & ſempiternis bonis, ipſiusq́; adeò Dei, ſummi boni, adſpectu & contemplatione collocatæ.

Carm. genus v.

Æquus[1] *exaudi bone rector orbis,*
Æqua poſcentem, tibi quas profundit,
Lingua non mendax, cape non iniquâ
Aure querelas.
Ad[2] *tuum læſus fugio tribunal,*
Et fidem appello: mihi[a] *cognitorem*
Te peto: oppreſſos oculis benignis
Adſpice iuſtos.
Sæpe[3] *per ſolas tacitæ tenebras*
Noctis arcanos mihi[b] *cogitatus*
Cautus inſpexti, trepidoq́; corda
Turbida motu.
Sæpe, ceu flammis, animum probaſti
Caſibus duris, neq; comperiſti
Conſcium fraudis ſcelerumq́;, ſonti
Sæua minantem.

Os [4] fuit concors animo,ſonuſq;
Senſui:legum monitis tuarum
Pectus innixum ſcelera impioſq;
Horruit auſus.
Hâc [5] viâ greſſus rege per tuarum
[c] Orbitam legum,dubio vacillent
Ne pedes lapſu,inſtabileſq; turbent
Lubrica plantas.
Te [6] voco;duris ad opem periclis
Sæpe tentatam fugio:precantis
Admoue attentam miſeris benignus
Queſtubus aurem.
Tu [7] bonus fulci,tibi qui ſalutem
Spemq; committunt:tibi contumacis
Spiritus cordis tetricus refrana
Vindice dextrâ.
Me [8] velut pupillam oculi tenellam
Prouidus muni:procul impiorum
Impetu;alarum trepidum tuarum
Conde ſub umbra.
Nam [9] mea vita manus impiorum
Imminet:[10] vallant opibus,ſuperbis
Intonant linguis,mala dira ſæuâ
Voce minantur.
Obſident [11] cunctos aditus viarum:
Commoda obſeruant loca,deſtinantq;
Ad meam cædem,facinuſq; patrant
Mentibus abſens.
Qualis [12] in prædam leo fertur irâ

Feruidus,

Feruidus, qualis catulus leonis
Lacte depulſus ſpeculatur alto
Abditus antro.
Surge [13], *conatus, pater, anteuerte*
Impios, ſtratoq; in humum tyranno,
Me tuo, quo nunc furit ille ſæuus,
Eripe ferro.
Neu [14] *ſine vt me vi premat* [d] *impotentum*
Diuitum faſtus, quibus vna cura eſt,
Dum licet blandæ illecebras caducas
Carpere vitæ.
His opes terris penitus refoſſis
De penu fundis locuplete, [e] *ventri*
Sufficis fruges, [f] *hilarasq; multâ*
Prole penates.
Puritas [15] *vitæ mihi te* [g] *tueri*
Corporis vinclis tribuet ſoluto:
Illa lux verè faciet me ab omni
Parte beatum.
Lux voluptatum cumulata cunctis
Gaudiis, quum ſe ſine nube menti
Pura maieſtas dabit intuendam
Lumine puro.

PSAL. XVIII. Diligam te Domine &c.

Accuratam, ſplendidam & planè rhetoricam gratiarum actionem continet Pſalmus XVIII. in quo primùm congerie quâdam Metaphorarum vtens, Deum compellat, firmaque fide ſtatuit, certò ſe ab eo

exaudiri. Porrò vt beneficium liberationis diuinæ fiat illuſtrius,commemorat initio periculã, è quibus,præeunte inuocatione Dei,ſit ereptus. Deinde mira quadam verborum & figurarum grandiloquentia,excitatam ſuis precibus,in hoſtes ſuos,iram Dei,& in exaudiendo celeritatem & promptitudinem, inque vlciſcendo ardorem & omnipotentiam, imagine nebularum, grandinis, fulgurum, fulminum,& terræmotus deſcribit.gloriatur etiam de ſua integritate,& conſiliorum innocentia,quibus factum oſtendit,vt tandem bona cauſa triumpharet; mala autem extremè periclitaretur & ſuccumberet: additâ doctrinâ vtiliſſimâ, qualis quisque ſit,talem quoque Deum erga ſe experiri. Poſtea per epimonen,magnitudinem & multitudinem diuinorum in ſe beneficiorum enumerat & amplificat,Deoque fortitudinem ſuam bellicam,& imperatorias virtutes omnes vni acceptas refert;eumque ſibi propitium,& hoſtibus iratum declarat. Proinde Deum laudat,eique gratias immortales agit,& ſe ciues quoque ſuos & gentes ad eiusdem laudes & celebrationem inuitaturum promittit.

Carm.genus 1.

TE [2],Deus alme,colam,te toto pectore amabo,
Sancte [3] parens,mea vis,mea ſola potentia,tur-
Præſidium,ſpes,& rebus ſolamen in arctis. (ris;
Tu clypeus,tutela mihi,tu certa ſalutis
Anchora,tu ſtatio tuti placidiſſima portus.
Nam [4] ſimulatq; tuas in laudes ora reſoluo
Te venerans,pacemq; petens,inimica faceſſunt
Arma:ſalus,placidisq; comes pax aduolat alis.
Iam [5] me lethiferis mors circumvoluerat atra
Caſſibus,obſeſſum iam me [a] torrentibus orcus

Impe-

Impediebat [6] aquis, ſtygiâ iam compede vinctus
Hærebam, laqueoq́ pedem retinente trahebar:
Hic [7] ego deprenſus, ſupplexq́ humilisq́ vocaui
Voce Deum, & dubiis clamaui ad ſidera rebus.
Ille ſuper ſolio reſidens flammantis [b] olympi
Audiit orantem, poſtquam peruenit in altum
Clamor, & attentas aduertit queſtibus aures.
Protinus [8] è vultu Domini conterrita tellus
Intremuit, monteſq́ cauâ compage ſoluti
Nutârunt, penituſq́ imis fremuere cauernis.
Fumeus [9] afflatu [c] de naribus æſtus anhelo
Vndabat: rapidæ contorto vertice flammæ
Ore fluunt, viuaq́ animant attacta [d] fauilla.
Vtq́ [10] ſuum Dominum terræ demittat in orbem,
Leniter inclinat iuſſum faſtigia cælum:
Succedunt pedibus [e] fuſcæ caliginis vmbræ.
Ille [11] vehens curru volucri, cui flammeus ales
Lora tenens leuibus ventorum [f] adremigat alis,
Se [12] circum [g] furuo nebularum inuoluit amictu,
Prætenditq́ cauis piceas in nubibus vndas.
Acribus [13] ex oculis [h] vibratæ ſpicula flammæ
Discutiunt triſtes claro fulgore tenebras.
Inde ruit crepitans lapidoſa grandinis imber,
Diſcurſantq́ vagæ [i] ſinuoſa volumina flammæ.
At verò [14] vt ſancto ſermone ſilentia rupit,
Protinus horrifico tonitru cælum omne remugit,
Grandinis & crebra tellus crepitante procella
Pulſa ſonat, ruptiſq́ micant è nubibus ignes:
Flammiferæq́ [15] volant magnũ per [k] inane ſagittæ.

Fulguraq; [16] ingeminant: [l] laticũ concuſſa lacunas
Pandit [m] hians tellus,& fontibus ora relaxat:
Succutiturq; pauens & fundamenta reuelat,
Et reſerat [n] chaos. Æterni ſic vox tonat oris,
Sic formidandæ grauè ſpiritus infremit iræ.
Ille [17] ſalutiferam porrexit ab æthere dextram,
Et me de rapidis pereuntem ſuſtulit vndis:
Hoſtibus [18] eripuit validis,& acerba potentum
In me odia eluſit: [19] quum me ſtudioſa nocendi
Temporibus duris [o] cæcâ fraus arte petebat,
Auxilium [20] tulit,& rebus patefecit in arctis
Latum iter,electumq; à morte reduxit amicum.
Scilicet [21] immunem ſceleris mentemq; manumq;
Adſpexit Deus,& merito dignatus honore eſt.
Quippe [22] nec impietas,nec praui credulus error
Auertêre meos recto de tramite greſſus.
Ante [23] oculos mihi lex Domini,mihi iuſſa verenda
Semper erant animo præſentia: [24] ſimplice vero
Gaudebam,fraudisq; illo ſub teſte voluntas
Libera,flagitium,& ſcelerum vitauerat artes.
Ergo [25] mihi integræ fructum hunc decerpere vitæ
Munificus dedit,& qui conſpicit omnia,iuſtus
Arbiter innocuam cumulauit munere vitam.
Quiſq; [26] ſuis ſibi te conformat moribus:ergo
Innocuum innocuus,te ſentit amicus amicum:
Inq; [27] bonos bonus es:malè cautas cautior artes
Artibus eludis; [28] duro in diſcrimine ſeruas
Res humilis populi afflictas,oculiq; ſuperbos
Deiicis elati faſtus. [29] tu plebis ab imo

Cœti-

Cœtibus ereptum [p] celebri me in luce reponis:
Illuſtrasq́; meas claro ſplendore tenebras,
Te 30 duce perrumpo [q] florentes ære [r] phalanges,
Altaq́; turrigeri ſupero faſtigia muri.
Scilicet 31, vt ſanctus Deus eſt, ſua ſigna ſequutis
Sancta ſalutiferæ pandit compendia vitæ.
Illius æterno quicunq; effluxit ab ore
Sermo, repurgato flammis ſincerior auro eſt.
Ille ſuo clypeo fidâ ſpe pectora fulta
Protegit, aduerſisq́; vetat ſuccumbere rebus.
Dicite 32, qui colitis picti ludibria trunci,
Aut ebur in varias aut ſaxa exciſa figuras,
Ecquis in æthereo rerum moderatur olympo
Frena alius Dominus? quis terræ temperat orbem
Alter, & inuictâ, quæ vult, facit omnia dextrâ?
Ille 33 Deus viua mihi vi corroborat artus,
Oſtenditq́; viam maculoſâ labe carentem.
Me 34 pedibus fecit celeri contendere ceruo,
Et procul à ſæuis ſubduxit in alta periclis:
Et 35 tractare manu duro in diſcrimine belli
Arma dedit facili; ſolidoq́; ex ære rigentem
Flectere, & inflexum confringere viribus arcum.
Ille 36 ſalutiferi totum munimine ſcuti
Me tegit, & dextrâ nutantem fulcit & auget
Largus opis: 37 perq; inſidiis [s] obſeſſa viarum
Pandit iter tutum, prohibetq́; per inuia plantas
Offenſo titubare gradu. 38 Te perſequor hoſtes
Auſpice, disiectos comprendo: nec antè reuertor
Quàm cecidere animi fractâ virtute minaces,
Affuſiq; 39 cadant pedibus, ne ſurgere poſſint

Rurſus, & antiquas [t] *armis reparare ruinas.*
Tu [40] *mihi diffundis viuum per membra vigorem,*
Et validos crudo diſtendis robore neruos:
Tu [41] *bellare doces: tu, me quicunq; laceſſit,*
Sternis humi, trepidoſq; fuga mihi disjicis hoſtes.
Clamantes nemo exaudit. [42] *Domini prece poſcunt*
Auxilium: auerſam negat implorantibus aurem.
Hos [43] *ego, ceu verſat* [u] *Borea violentia nubem*
Puluerеam, impello, & turbatis feruidus inſto:
Et pedibus premo, ceu cœnum deforme lutoſis
Conteritur triuiis. [44] *Tu me ſine nomine plebis*
Contemtu ereptum, populos frænare ſuperbos
Imperio facis, [45] *& famulas mihi tendere dextras*
Per longinqua iubes ignotas oppida gentes,
Attonitas famæ nouitate, & nomine tantùm
Audito: [46] *& blandis verba aſſentantia linguis*
Fingunt, nec tutis ſatis audent credere muris.
Laus [47]*, honor, imperiũ Domino, qui robore cinctum*
Me tegit, incolumemq; rapit de morte propinqua.
Qui [48] *mihi perfidiam ſceleratam vltricibus armis*
Frangere dat, populoſq; facit [x] *parere volentes,*
Securumq; [49] *vetat belli trepidare tumultus.*
Qui mihi præſidio eſt, populi quum ſæua rebellis
Ira furit, mentiſq; malæ ſcelerata retundit
Conſilia. [50] *Ergo feram latè tua facta per vrbes*
Finitimas, ſemperq; meo celebrabere cantu,
Sancte parens, regem [51] *qui dura per omnia tutum*
Eſſe jubes, cumulaſq; opibus: plenoq; fauore
Ipſum, & perpetuum ſobolem amplectêris in æuum.

PSAL-

PSAL. XIX. *Cæli enarrant gloriam &c.*

Paraphraſis hæc Pſalmi XIX. alloquitur homines Epicureos, Dei omnipotentiam & prouidentiam negantes: eosque deducit ad contemplationem cæli, ſtellarum, maris, terræ, & viciſſitudinis dierum ac noctium. Præcipuè autem facit mentionem Solis, cuius pulcritudine incomparabili, celeritate incredibili, effectibus planè admirandis omnes etiam gentes, quantumuis barbaras, conuinci ait, vt certò ſtatuere cogantur, eſſe aliquem horum omnium effectorem & conſeruatorem Deum. Ne tamen hanc omnibus communem Dei notitiam ſufficere quis ad veram pietatem arbitretur: adiungit Propheta regius celebrationem Legis; ſeu doctrinæ diuinitus patefactæ: hanc ait aliam multoque illuſtriorem in tenebris lucem eſſe, normamque inſuper voluntatis erga nos diuinæ hominibus reuelatæ. Ei igitur ſummo ſe ſtudio obedire, & exſpectantem præmia promiſſa, ad eam omnes actiones ſuas conformare. Hanc tamen obedientiam magis inchoatam quàm perfectam eſſe, cùm nemo omnium hominum magnitudinem & multitudinem delictorum ſuorum animaduertere, nedum ſcire poſſit. Idcirco ad Dei miſericordiam confugit, petitque ſibi etiam incognitos lapſus condonari, & inprimis eximi animo ſuo Phariſaicam illam ſuperbiam, ſimulatâ pietatis & ſanctimoniæ perſuaſione mirificè ſe efferentem: vt ſic à maximis animæ periculis liber, omnia ſua dicta, facta & cogitata, Deo ſalutari ſuo probare ipſius Dei auxilio poſſit.

Carm. genus VI.

[1] *INſanientis* [2] *gens ſapientiæ*
Addicta mentem erroribus impiis,

Tot luce flammarum coruſcum
Cerne oculis animoq; cælum.
Hinc diſce, prudens quàm fuit artifex,
Qui templa olympi[b] *fornice flammeo*
Suſpendit, & terræ capacem
Et[c] *pelagi ſinuauit arcum.*
Dies[3] *tenebras, & tenebræ diem*
Semper prementes perpetuâ vice,
Non[d] *fortuito res caducas*
Ire monent per inane lapſu:
Sed tota concors fabrica perſonat
Dei tuentis cuncta potentiam,
Non[4] *voce, quæ paucorum ad aures*
Perueniat ſtrepitu maligno.
Nam[5] *nec remotis barbara finibus*
Gens vlla terras incolit vltimas,
Quæ neſciat certa meantis
Lege poli ſtabilem tenorem.
Quis nocte clarâ lumine flammeo
Semper micantes non ſtupeat globos?
Aut[6] *manè caſtris prodeuntem*
Quum rutilo videt axe ſolem?
Siue ille eois fluctibus exſerit
Vultus decoros, ſponſus vti nouus
Auro refulgens, gemmeaq;
Tempora conſpicuus coronâ:
Seu quum fugacem præcipitans diem
Curru citato tempora diuidit,
Artusq; vireſq; impetumq;

Centi-

Centimano ſimilis giganti.
Abuſq; [7] eoo cardine ad vltimam
Metam occidentis [e] ſidera permeans
Obliqua, vitali calore
Cuncta creatá; fouetá; alitá;.
Sed [8] ordo rerum & conſpicuus decor
Non ſic tuentum lumina detinent,
Diuina vt arcanis habenis
Lex animos ad honeſta flectit.
Promiſſa [9] fraudis neſcia lubrica
Splendore veri pectora roborant.
Hac plectitur culpa æquitate, ut
Pœna iuuet recreetá; damnum.
Puro recludunt lumine lumina
Præcepta: [10] puro relligio nitet
Verenda cultu, quam nec annis
Cuncta domans minuit vetuſtas.
Decreta fas & conſcia veritas
Adſtans tabellis ſeruat aheneis,
Iucundiora [11] melle, & auro
Et nitidis potiora gemmis.
Signata [12] clauſtris pectoris intimi
Seruus tuetur [f] iugiter hæc tuus;
Non inſcius, cuſtodientem
Quàm maneat numeroſa merces.
Errata [13] mentis quis meminit vaga?
Quæ deprehendet vis ſapientiæ?
Ergo repurga quas refudit
Clam maculas [g] ſinuoſus error:

Fac,[14] regna cordis ne ſibi vendicet
Vis impotentis dira ſuperbia.
Sic me malorum è maximorum
Compedibus facilè explicabis.
Quæ[15] lingua fundit verba, quod in ſinu
Secum volutat mens tacito, accipe
Placatus, ô noſtræ ſalutis
Arx, Dominus, Deus, & redemtor.

PSAL. XX. *Exaudiat te Dominus &c.*

Προσδευκτικὸν, ſeu votiuum eſt hoc carmen, quo populus regem ſuum, periculoſam contra hoſtes terribiles expeditionem ſuſcipientem proſequitur, inque ſuo eum propoſito confirmat, optans ut Deus ei adſit, eum exaudiat, defendat, corroboret, omneſque actiones & conſilia ipſius fortunet, votique tandem compotem faciat. Imò, tanquam de victoria nihil dubitans, aſſeuerat, certò regem incolumem & triumphantem ad ſuos rediturum, idque non armorum aut curruum multitudine, non ſociorum aut confœderatorum potentiâ; ſed præſidio ſolius Dei. Proinde de eadem victoria, certò jam ſecuturâ, gratias Deo agit.

Carminis genus II.

CVncta[2] licet ferro latè populetur & igni
Inſana gentis barbara crudelitas,
Tu ne cede malis, ſed contrà audentior ito.
Moderator orbis audiet preces tuas:
Vtq; bonus dubiis Iacobum ad ſidera rebus
Cum voce palmas proferentem exaudiit:

Annuet

Annuet [3] *oranti,& te maieſtate verendi*
Nominis ab hoſte ſoſpitem tuebitur.
Ex [2] *adyto ſacro arcanis tibi viribus artus*
Firmabit,animum de Sione fulciet,
Vota [4] *ſecundabit,memori tua munera mente*
Seruabit: omnis perlitabit victima.
Protinus in cineres depaſta holocauſta reſoluet,
In aſtra voluens flamma lucem ſplendidam.
Ille [5] *aderit cœptis,caſusq; in proſpera vertet,*
Euenta finget omnia ex ſententia.
Iam [6] *tibi plaudemus reduci,auctoremq; ſalutis*
Patrium canemus patrio ritu Deum.
Cuncta Deo grates fora,compita,templa ſonabunt,
Nomenq; ſanctum proſequentur laudibus.
Annuet ille pio quæcunq; rogabitur ore,
Lætumq; precibus exitum iuſtis dabit.
Quin [7] *(ſcio,nec fallax animum mihi decipit omen)*
Regem reducet ſoſpitem Dominus ſuum;
Mittet opem,ſancti reſerans ſacraria cæli,
Et præpotenti proteget te dexterâ.
Gloria [8] *ſit Syriæ turmas numerare curules,*
Axesq; [b] *curuis aſperare falcibus:*
Fidat equis,lateq; vagis diſcurſet habenis
Sonante Perſes arua findens vngulâ:
Hi currus & equos iactent: nos rebus in arctis
Dei potentis nomen inuocabimus.
Illis [9] *nec currus,nec vis præſtabit equorum,*
Ne ſcindat vncis vultur artus vnguibus:

Nos humiles fauor æthereus penituſq; iacentes
Tollet, ſuoq; ſuſtinebit numine.
Tu [10] *ſeruator opem fer: tu ſi reſpicis, arma*
Nec ſocia cupimus, nec timemus [c] *hoſtica.*
Reſpiciet, populiq; ſui Rex optimus omni
Vocatus horâ facilis audiet preces.

PSAL. XXI. *Domine in virtute tuâ &c.*

Regi ſuo, quem priori Pſalmo proſequebantur, hâc odâ XXI. fideles ſubditi gratulantur de partâ, Dei auſpiciis, victoriâ: eiusque gaudium ipſi quoque ſolidè gaudent, & enumerant ordine beneficia DEI, quibus abundè cumulârit regem, ſolius Dei præſidio, non propriis viribus nitentem. Enumerant & pœnas ſanè grauiſſimas, quibus impii ſuis conſiliis & machinationibus, Deo neglecto, confidentes ſint affligendi. Sub finem epiphonemate inſigni Deum appellat, & ad vindictam excitat, ſeque illius beneficentiæ memorem & gratum fore promittit. Alii hunc pſalmum ad immortalitatem & victoriam Chriſti piè referunt: Chriſtique hoſtibus pœnam prædici non inconcinnè aſſerunt.

Carm. genus III.

QVòd [a] *hoſte victo Rex triumphat gaudio,*
Curis ſolutus anxiis,
Tibi id fatetur, Rex beate cælitum,
Debere: tu laboribus
Vires ferendis, tu dediſti è prælio
Redire duro ſoſpitem.
Nullam [3] *repulſam, voce quum te ſupplice*
Rogaret, vnquam adhuc tulit.

N

Nil in latebris pectoris reconditis
Spe concupiuit irritâ.
Et [4] vota ſupra & ante vota hunc omnibus
Vitæ beaſti commodis.
Gemmis coronam ferre & auro ſplendidam
Sacro dediſti vertici.
Vitam [5] popoſcit; mortis illi eſt addita
Immunis immortalitas.
Tu [6] claritatis auctor illi es; inclyta
Per te refulget gloria.
Felicitatis [7] ei fauor dedit tuus
Exemplar vt ſit poſteris:
Menſura [a] voti vt matribus ſit, quum bene
Blandis precantur liberis.
Tu [8] nempe ſpes & anchora es fiduciæ,
Tu portus in rebus malis.
Te fretus vno firmus omnem perferet
Sortis procellam turbidæ.
[9] Tu [b] perduelles comprehendes. tu manu
Pœnas repoſces vindice,
Ceu [10] flamma clauſis æſtuans fornacibus
Antiqua [c] ſiluæ brachia
Vorat; furoris ſic tui nefarios
Afflatus hoſtes hauriet:
A [11] ſtirpe totam [d] demetes propaginem,
Semenq́ gentis impiæ.
Te [12] namq́ contra moliuntur abditam
Fraudem ſcelusq́ perfidi:
Et mente prauâ vota verſant irrita,
Et ſpes inanes concoquunt.

Te [13] *perſequente, pallidi in fugam ruent,*
Inhoneſta [c] *tergo vulnera*
Ferent: in ora, fata dum vitant fugâ,
Rurſus ſagittas diriges.
O [14] *qui potenti fræna rerum dexterâ*
Verſas perennis arbiter,
Exſurge, vires fac tuas vt hoſtium
Agnoſcat inſolentia:
Tum te piorum turba feſtis cantibus
Orbis parentem concinet,
Votis tuorum ſupplicum placabilem,
Maliſq; formidabilem.

PSAL. XXII. Deus Deus meus reſpice &c.

Rex & Propheta ſanctiſſimus diuini Spiritus inſtinctu 1040 annis antè præuidens, quæ & quanta paſſurus eſſet mundi Seruator pro ſalute generis humani, hoc pſalmo Chriſtum inducit, ita accuratè & ſigillatim de ſuis tormentis conquerentem, vt Dauid non tam vates hac in parte, quàm oculatus auritúſque teſtis fuiſſe, videri poſſit. Iisdem enim verbis, quibus ille in cruce multis pòſt ſæculis vſus eſt, ſtatim in principio vtitur, conquerens ſe à Deo deſeri, ſe fruſtra clamare. Inſtituit deinde collationem, quâ oſtendit, ſanctos illos Patres multò fuiſſe ſe feliciores, qui votorum ſuorum facti ſint compotes; cùm ipſe improborum ludibriis & ſarcaſmis expoſitus deſeratur. Fide tamen animoſâ tandem ſe erigit, priorumq; beneficiorum recordatione petit, ſe deinceps quoque non planè negligi. Deinde hoſtium ſuorum potentiam & immanitatem, ſuique periculi & cruciatuum magnitudinem & multitudinem amplificat; Deiq; auxilium confidenter implorat:

& be-

& beneficiorum acceptorum celebrationem, veræque pietatis officia, illi non ſolùm promittit, verùm etiam conuerſâ ad populum oratione omnes ad Dei laudes & prædicationem inuitat: multa etiam de regno Chriſti, de fructu propagati Euangelii, de Eccleſia ex Iudæis & gentibus, diuitibus & pauperibus, præſentibus & poſteris colligenda vaticinatur, quæ euentus poſtea mirificè comprobauit.

Carm. genus III.

CVr [2] me relinquis ô Deus? Deus meus
Cur me relinquis? irrita
Heu verba fundo. luce [3] ſeu terras dies
Retegit, vocantem me dies
Fruſtra intuetur: ſiue nox ſilentibus
Terram tenebris obruit,
Nox me vocantem nulla non audit, meo
Nox nulla queſtu non ſonat,
Tu [4] ſanctus ille [a] ciuitatis incola es
Sancte, Iſaci nepotibus
Tu carmen es: tu [5] fida ſpes maioribus
Noſtris. ſalutem qui ſuam
Tibi credidere, à te ſalutis compotes
Abiere. [6] ſalui gratias
Egere, duris qui tuam in malis opem
Petiere: qui tuam in fidem
Se dedidere, non tulere dedecus,
Non hoſtium ludibria.
At [7] vermis ego ſum, non homo: ſum fabula
Vulgi, infimorum opprobrium.

Nam [8] turba noſtris obuia illudit malis:
Nutatq́;, [b] nictatq́;, & caput
Motat, labella exporrigit: [9] ludibria
Verbis acerbat aſperis,
En ille Domino carus, en fiduciâ
Securus ille numinis:
Nunc ſeruet illum, nunc periclis eruat,
Quem tanto amore amplectitur.
O [10] Domine, tu me protinus ſuſceperas
Aluo parentis editum.
De te pependi ſpe, parentis pendulus
Infans adhuc ad vbera.
Abuſq; [11] partu tu Deus meus: tuus
Ex matris aluo me fauor
Eſt proſequutus. [12] vltimo in diſcrimine
Iam ne recede longiùs.
Diſcrimen inſtat vltimum: mortis metu
Ceſſere amici territi:
[13] Tauri [c] efferati, tauri obeſi me vndiq;
Circumdedere: [14] faucibus
Hiant, leonum more rugientium,
Quos incitat ſpes & fames.
Riui [15] cruoris corpus omne perluunt
Exſangue: laxat artuum
Compago nexus: pectus intra [d] liquitur,
Vt ſole cera, cor metu.
Exaruere [16] teſtæ ad inſtar coctilis
[e] Defecta membra viribus:

Rigens

Rigens adhæſit lingua ſiccis faucibus.
Iam ſto ſepulcri ad aggerem.
Me [17] *rabidi ab omni parte latratu canes*
Vrgent, petuntq; dentibus.
Mihi peſſimorum ſæua conſpiratio
Manuſq; fodit & pedes:
Et [18] *oſſa numerant, oſſa* [f] *tralucentia*
Per corporis tenſi cutem.
Tormenta poſtquam cuncta conſumſit furor,
Animus adhuc irâ tumens
Se paſcit: oculos ſatiat, & fruitur meis
Læto in malis ſpectaculo.
Partiti [19] *amictus ſunt meos, tunicæ meæ*
Fecere ſortes arbitras.
Tu [20] *Domine ſaltem ne recede, ne malis*
In vltimis me deſere.
Tu robur vnus, tu mea es potentia.
Accurre, feſtinus meæ
Succurre vitæ: deſtitutum ab omnibus
Defende: [21] *ſæuorum hoſtium*
Ferrum cruentum pelle: vim rabidam canum
Inhibe: [22] *leonum ſpumeos*
Compeſce rictus: cornua vnicornium
Confringe, ſerua ſupplicem.
Tum [23] *morte victâ ſoſpes auxilio tuo,*
Narrabo fratribus tuum
Nomen, piorum prædicabo cœtibus
Robur, fidem, conſtantiam.

O [24] mente purâ qui Deum colitis, Deum
Laudate puris cantibus.
Semen Iacobi, magnitudinem Dei
Celebrate feſtis laudibus:
Erga fideles Numinis clementiam
Agnoſce proles Iſaci:
Non [25] ſpreuit inopis ille ſolitudinem,
Non pauperum faſtidio
Auertit ora: me vocantem exaudiit,
Vitaq; dulci reddidit.
Ergo [26] per oras vltimas mundi tuas
Sonabo laudes: gentibus
Te prædicabo, vota te timentium
Præſente ſoluam Eccleſiâ.
Edet [27] modeſta turba fraudis neſcia
Vocata ſacras ad dapes:
Epuliſq; functa, ac ſatura dulci nectare,
Laudabit auctorem Deum:
Deum ſonabit, qui vigore flammeo
In corda ſe quærentium
Se tantus infert, mortis vt procul metu
Perennè viua gaudeant.
Ergo [28] excitata tam nouo ſpectaculo
Tellus ab oris vltimis,
Quacunq; colitur, colla ſub Domini iugum
Submittet, illi ſeruient,
Pronæq; Domino ſupplicabunt omnium
Omnes familiæ gentium.

Nam [29] ſempiterno iure Domino competit
Regnum triformis machina:
Ille vniuerſis imperabit gentibus.
Rerum [30] potentes illius
Menſa accubabunt, & ſacri conuiuii
Dapibus referti ſub iugum
Cedent volentes, flectet illi poplitem
Pauper ſepulcri in limine,
Qui membra feſſis artubus languentia
Fugiente vitâ vix trahit.
Illumq; [31] longâ poſteri propagine
Colent, ſuisq; poſteris
Per longa deinceps nuntiabunt ſæcula
In me fauorem numinis.
Hoc [32] ſemen illi ſeruiet, gens illius
In poſterum hac cenſebitur.

PSAL. XXIII. *Dominus regit me &c.*

Enumerationem diuinorum beneficiorum hic pſalmus continet, ſub duplici allegoriá, quarum prima à paſtore & ouiculâ, altera à conuiuio opiparo, ducta eſt. In prima Deum paſtorem, ſe verò ouem facit, quæ à beneficentiſſimo illo animarum paſtore, ſalubertimo cæleſtis doctrinæ pabulo, & limpidiſſimis verbi diuini riuulis alatur & recreetur: quæ ab eodem in viam, ſi quandoque aberrauerit, reducatur: quæ in omnibus periculis, calamitatibus & morte ipsâ, eiusdem præſidio tuta ſit In altera Deum conuiuatorem facit, ſe verò conuiuam; qui lautiſſimis panis illius cæleſtis epulis alatur: qui vino illo Legis diuinæ peccatorum vulneribus infuſo emendetur: qui Euange-

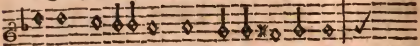
lii & Spiritus ſancti oleo iisdem inſtillato ſanetur:quã deniq; omnibus tam præſentis quàm æternæ vitæ commodis & gaudiis abundè cumuletur.

Carm.genus XIII.

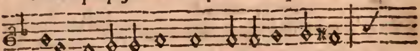
Diſcantus.

Quid fruſtra rabidi me petitis canes?

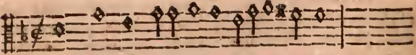

Liuor propoſitum cur premis improbum?

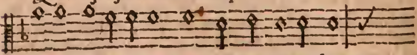

Sicut paſtor ouem, me Dominus regit:

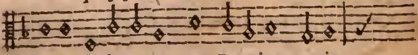
Altus.

Quid' fruſtra rabidi me petitis canes?

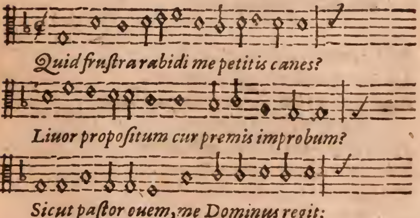
Liuor propoſitum cur premis improbum?

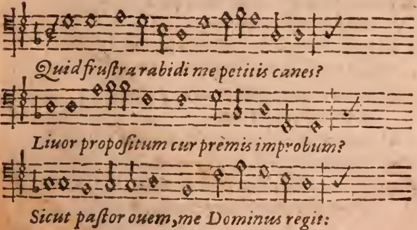
Sicut paſtor ouem, me Dominus regit:

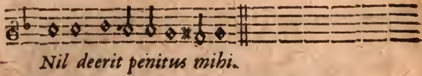
Nil

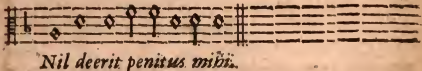
Tenor.

Baſſus.

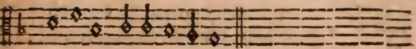

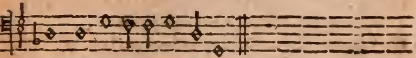

Per [2] campi viridis mitia pabula
Quæ veris teneri pingit amœnitas,
Nunc paſcor placidè, nunc ſaturum latus
Feſſus molliter explico.
Puræ riuus aquæ leniter adſtrepens
Membris reſtituit robora languidis,
Et blando recreat fomite ſpiritus
Solis ſub face torrida.
Saltus [3] quum peteret mens vaga deuios,
Errorum teneras illecebras ſequens,
Retraxit miſerans denuò me bonus
Paſtor iuſtitiæ in viam.
Nec, [4] ſi per [a] trepidas luctifica manu
Intentet tenebras mors mihi vulnera,
Formidem duce te pergere: me [b] pedo
Securum facies tuo.
Tu [5] menſas epulis accumulas, merum
Tu plenis pateris ſufficis: & caput
Vnguento exhilaras, conficit æmulos,
Dum ſpectant, dolor anxius. *

Me

** Me [6] nunquam bonitas deſtituet tua,*
Profuſusq́; bonis perpetuò fauor:
Et non ſollicita longa domi tua
Vita tempora transigam.

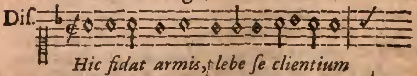
PSAL. XXIV. Domini eſt terra &c.

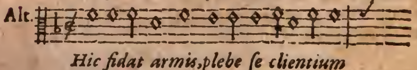
Pſalmo viceſimoquarto Dauid ſpiritu diuino inflammatus,& contemplans animo domum Domini,à Salomone filio ſuo ædificandam, in qua area fœderis conquieſceret: toto pectore exſultat, tantumq́ue hoc Dei beneficium celebrat, qui licet creator & dominus ſit totius rerum vniuerſitatis: tamen præ omnibus aliis gentibus ſe poſteritati Iſraëlis patefecerit; eam ad veram ſui agnitionem,& hereditatem regni cæleſtis inuitârit; eiusq́; regionem, vnicam veræ Eccleſiæ ſedem, ſuumq́; quaſi domicilium eſſe voluerit. Mox etiam per dialogiſmum docet: quænam ſint membra veræ Eccleſiæ & regni Chriſti: & per acclamationem iteratam, quaſi aduentante iam arcâ illâ, diuinis miraculis conſpicuâ, portas latè pandi,& regem Eccleſiæ Chriſtum recipi iubet, in cuius encomio bis repetito, hymnum hunc concludit.

Carminis genus II.

TOta [1] quidē Domini terra eſt,& quicquid vbiq;
Vel parca celat, vel benigna ſufficit:
Quiq; colunt monteſq; feros, campoſq; feraces,
Vrbeſq; ſanctis temperatas legibus.
Ille [2] ſuper pelagus ſolidum connexuit orbem,
Stabilis vt vndas inter inſtabiles foret,
Et toties rapidis pulſatus fluctibus, omnes
Compage firmâ ſuſtineret impetus.
Cuncta [3] igitur Domini meritò ſunt: ſed tamē vnam
Sedem ſibi ille dedicauit propriam.
Ecquis eò ſcandet? cuíve hæc permiſſa poteſtas,
Loco vt beatum ſiſtat in ſancto gradum?
Cui [4] manus & mens eſt inſons, nec vana volutat
Animo, nec vlli damna periurus dedit.
Huic [5] Dominus donabit opes: hunc numine dextro
A vi procaciq; eruet calumniæ.
Hæc [6] vera eſt pietas, hâc itur ad æthera, veri
Sic intueri numinis vultum licet.
Eia [7] aditus reſerate, fores age pandite portæ,
Portæ perennes ſempiternæ regiæ:
Clauſtra reuellite, limina pandite, magnus vt intret
Rex ille, multâ clarus ille gloriâ.*

Carm. genus XIV.

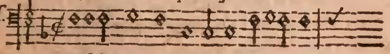
** Quis* [8] *nouus hic ſanctis ſuccedit ſedibus hoſpes?*
Quis iſte multâ eſt inclytus rex gloriâ?
Ille potens latè Dominus dextraq́; opibusq́;,
Belloq́; multâ nobilis victoriâ.
Eia [9] *aditus reſerate, fores age pandite portæ,*
Portæ perennes ſempiternæ regiæ:
Clauſtra reuellite, limina pandite, magnus vt intret
Rex ille, multâ clarus ille gloriâ.
Quis [10] *nouus hic ſanctis ſuccedit ſedibus hoſpes?*
Quis iſte multâ eſt inclytus rex gloriâ?
Ille potens armis numeroſoq́; agmine ductor,
Hic ille multâ eſt inclytus rex gloriâ.

PSAL. XXV. Ad te Domine leuaui &c.

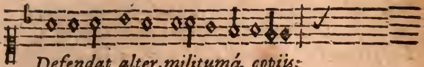
Petit hâc oda Dauid, vt à Deo doceatur & regatur, vtq́; ab eodem gratuitâ miſericordiâ peccata ſibi condonentur. Orditur autem à deſcriptione ſuæ in vnius Dei patrocinio collocatæ fiduciæ, quâ ad orandum compelli ſe oſtendit. Multa præterea de Dei miſericordia & veritate, de felicitate verè piorum, de priuatis ſuis doloribus, & hoſtium ſuorum immanitate, de cauſæ item ſuæ bonitate & innocentiâ inſerit; donec tandem voto, totius Eccleſiæ ſalutem Deo commendante, Pſalmum concludat.

Te.

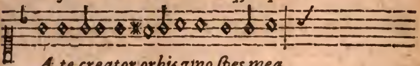

Hic fidat armis, plebe ſe clientium

Baſ.

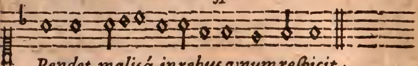
Hic fidat armis, plebe ſe clientium

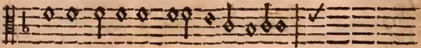
Defendat alter, militumq́; copiis:

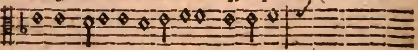
A te creator orbis vno ſpes mea

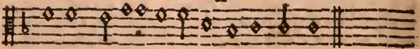
Pendet, maliſq́; in rebus vnum reſpicit.

Defendat alter, militumq́; copiis:

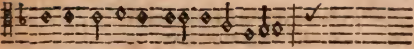
A te creator orbis vno ſpes mea

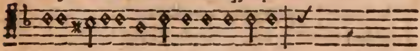
Pendet, maliſq́; in rebus vnum reſpicit.

Tu [2] ſancte genitor effice, inſolentibus
Ne ſpes inanes riſui ſint hoſtibus.
Sic [3] me pudore liberabis: nec rubor
Confundet ora cæteris, in te ſuæ
Qui collocarunt anchoram fiduciæ.
Fruſtretur illos ſpes, & irrita ſpei
Pudor dolorq́; torqueat, qui ſordium
Amore ſeſe ſordibus contaminant,
Bonosq́; nullâ prouocati iniuriâ

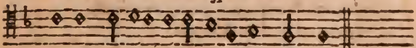
Vexare

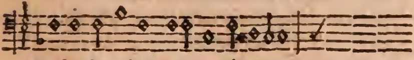
Defendat alter, militumq; copiis:

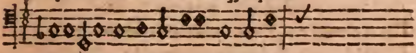
A te creator orbis vno ſpes mea

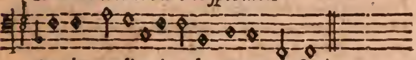
Pendet, maliſq; in rebus vnum reſpicit.

Defendat alter, militumq; copiis:

A te creator orbis vno ſpes mea

Pendet, maliſq; in rebus vnum reſpicit.

Vexare gaudent. Mihi [4] per anfractus vagos
Vitæ, ſalebras inter & tenebras iter
Oſtende rectum, & [5] erutum ſequacibus
Erroris vndis, prauio lucis tuæ
Splendore deduc veritatis in viam.
Te nempe ab vno pendeo ſpe, te Deum
Vnum & ſalutis columen agnoſco meæ.
Si [6] torta vitiis fortè morum regula
Deflexit, error ſi fefellit lubricus,

Fracta illecebris ſi voluptatis malis
Incauta vitiis ſe iuuenta polluit;
Benignitatis [7] tu tuæ memor tamen,
Et lenitatis,(qui parentes mollibus
Frænans habenis,vſq; ab incunabulis
Orbis paternâ es vſus indulgentiâ)
Miſerere. noſtris quod negares moribus,
Tuæ negare non potes clementiæ.
Nec [8] denegabis,nec precantes bona bonus
Vacuos repelles:nec viam poſcentibus
Rectam aberis vnquam recti & æqui regula.
Tu [9] mitis animi amplecteris modeſtiam,
Doceſq; recti & improbi diſcrimina,
Tu [10] dux comeſq; tuta per compendia
Ducis carentem fraude manſuetudinem:
Peccata bonus & facilis obliuiſceris:
Promiſſa ſoluis liberali dexterâ:
Minuitq; pœnas mitis indulgentia:
Fideſq; dictis ſtabilis erga omnes adeſt,
Qui pacta ſacri fœderis non negligunt.
Hanc [11] vt nepotum ſæcla manſuetudinem
Noſcant,tuiq; nominis ſe gloria
Latè per omnes fundat orbis angulos,
Ignoſce noſtris mitis erratis parens,
Quæ multa iuſſit ægritudo,& impotens
Amor,regiq; contumax ira & dolor,
Errorq; veri non acutus arbiter.
O ter [12] beatum,mente qui purâ Deum
Veneratur:illi,qualecunq; amplectitur

Vita

Vitæ inſtitutum, dux adeſt ſemper Deus,
Rectorq́; & omnes actiones proſperat.
Securus [13] *animus anxio procul metu*
Cunctis fruetur affluenter copiis:
Stirpisq́; ſeries longa firmabit domum,
Genusq; multâ floridum propagine
Opes paternas ad nepotes transferet.
Quin [14] *& piorum mentibus* [a] *myſteria,*
Contemta prauis, impiè ſapientibus
Occulta, Dominus luce proferet ſuâ,
Et ſacroſancti fœderis ſcientiam
(Quæ ſola vitæ dux beatæ & regula eſt)
Docebit. Ergo [15] *rex beate cælitum*
Te mente ſolum quæro; nuſquam lumina
Abs te reflecto: tu pedes ſolus meos
Hoſtis doloſis erues è retibus.
O ſancte [16] *cuſtos hominum, amico lumine*
In me intuere, & deſtitutum ab omnibus
Inopemq́; ſanctâ me tuere dexterâ;
Curisq́; [17] *, mentem quæ perurunt plurimæ,*
Nouisq́; ſemper differunt doloribus,
Exſolue. pœnis [18] *vſq; & vſq; immanibus*
Exercitato, & obruto laboribus
Ignoſce: culpas mitis obliuiſcere.
Heu [19] *quanta vis me factionis impiæ*
Perſequitur armis! quanta me crudelitas
Inexpiato quærit odio perdere!
Tu [20] *me periclis libera, tu protege*
Eius ſalutem ab hoſtium ludibrio.

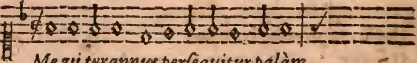
Omnem ſalutis qui locauit ſpem ſua
In te,[21] *nec aliis fidit opibus quàm ſua*
Integritatiq; & tua clementia.
Gens[22] *quæ tuarum iuſſa legum amplectitur,*
Fac vndequaq; tuta ſit te vindice.

PSAL. XXVI. Iudica me Domine &c.

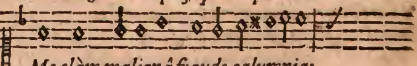
Dauid ab hoſte ſuo crudeli & impio vi externâ & calumniis clandeſtinis diuexatus, inuocat hoc Pſalmo Dei auxilium: ſuamque innocentiam, bonæque t

Carm. genus XV.

Diſcantus.

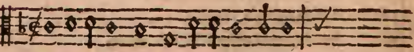

Me vi tyrannus perſequitur palàm,

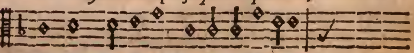

Me clàm malignâ fraude calumnia:

Altus.

Me vi tyrannus perſequitur palàm,

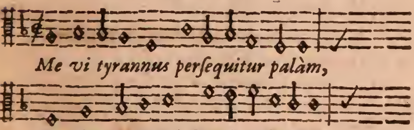

Me clàm malignâ fraude calumnia:

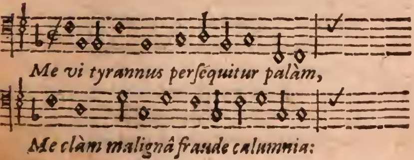
Te,

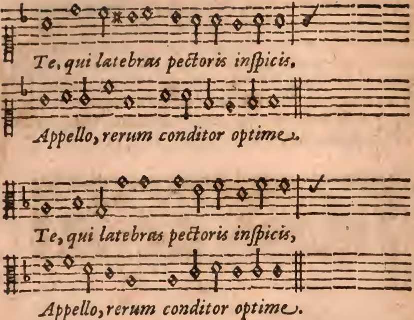
conſcientiæ fiduciam, Dei ipſius, cordium inſpectoris, teſtimonio prædicat; ad cuius vnius patrocinium confugit, ſeque totum illius laudibus & miniſterio deuouet. Sub finem inſtitutam petitionem repetit, hoſtiumque ſuorum impietatis, fraudum, crudelitatis, aurique famis deſcriptionem, ſuæque innocentiæ commemorationem adiungit, eiusque auctori Deo gratum ſe fore pollicetur.

Tenor.

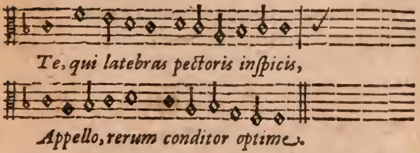
Baſſus.

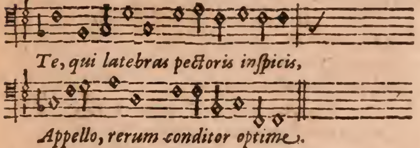

Mens fraudis expers, & manus innocens,
A viáq; pura & flagitio, in Deo
Spes fixa, ſortis qui violentiâ
Me ſævientis non ſinet opprimi.
Renesq; [2] *flammis & penetralia*
Scrutare cordis, cæcaq; ſenſuum
Arcana, fuſum ceu calidis focis
Explorat aurum callidus artifex:
Mentem [3] *videbis munificentiæ*
Quæ dona nunquam non meminit tuæ:
Actáq; leges puriter ad tuas
Vita carentem flexibus orbitam.
Procul [4] *faceſſat, nec ſocium ſibi*
Me vana ſperet lingua: procul domo

Noſtrâ

Noſtrâ recedat, qui didicit ſuos
Fucare ſenſus pectore ſub dolo.
Odi [5] *ſceleſtûm concilia, impios*
Cœtus veneno peiùs abominor:
Quorum reſultant pectora gaudio,
Quum perpetrarunt facta nefaria.
Sed [6] *mente praui non ſibi conſciâ,*
Lotusq; puris fontibus, ad tuas
Aras adibo, latus & offeram
Lata chorea dux tibi victimas.
Te [7] *noſtra pangent tympana, te lyra,*
Te vox canoro conſona tympano,
Lyraq; cœtuq; in celebri tua
Miranda pandet facta nepotibus.

Tectumq́ue[8] nomen quo canitur tuum,
Ædemq́ue numen qua colitur tuum,
Mens ardet abſentem retrahunt, tuæ
Quæ templa celant pignora gloriæ.
Hæc[9] oſſa tellus ne ſine ut obruat
Inter cruentos barbara barbaros,
Qui[10] fraudulentâ mente coquunt ſcelus,
Captant auarâ munera dexterâ.
Ego[11] inſtitutum carpere tramitem
Pergam innocenter: tu propiùs meis
Aurem benignus queſtibus admoue,
Ac me periclis triſtibus aſſere.
Per[12] plana firmo quòd gradior pede,
Quòd recta ſector, muneris eſt tui.
Ergo ſalutis te columen meæ
Cœtu in celebri laudibus efferam.

PSAL. XXVII. *Dominus illuminatio &c.*

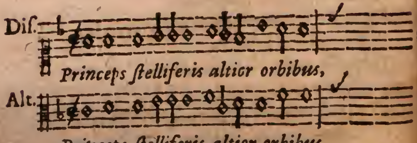
Pſalmo vigeſimoſeptimo hoc præcipuè agit Dauid, vt fiduciæ ſuæ in vno Deo collocatæ certitudinem teſtatam faciat, ſuoque exemplo doceat, in inſidiis, periculis, perfidiâ amicorum, omnibusque rebus aduerſis, vnum idemque tutiſſimum homini vndequaq; deſtituto huc confugium eſſe. Inſerta etiam ſunt vota, quibus vnicè à Deo petit, vt ſit, perpetuoque maneat membrum veræ Eccleſiæ, vbi ab hoſtibus tutus eſſe, Deumque in cœtu frequenti celebrare, eidemque gratias agere poſſit. hîc ſe exaudiri, hîc regi ſe, & doceri poſtulat, hortaturque ſeipſum, vt Dei præſidio fretus animum non abiiciat.

Carminis genus III.

DEus [1] in tenebris quum mihi præluceat,
Vitamq́ue muniat meam,
Quæ vis aperta terreat me? quæ mihi
Fraus cæca ſit formidini?
Aduerſus [2] vnum quum ſceleſta factio
Cunctas paraſſet copias,
Doloſa letho quæ tetenderant meo
Ipſi incidêre in retia.
Si [3] comminentur caſtra, ſi minacibus
Infeſta telis agmina,
Securus animi ſpecto caſtra, prælia
Timore liber [a] intuor.
Vnum [4] expetiui, & vſque & vſque id expetam,
Curis vt exemtus malis,
Sim ſacroſanctæ ſemper ædis incola,
Auguſta mirer atria,
Deoq́ue laudes perſonem, artus dum regit
Vitalis auræ ſpiritus.
Tum [5] me ſub vmbrâ conditum tentorii
Celabit, & periculis
Procul remotum, rupis abruptæ velut
In arce poſitum, muniet:
Ac [6] ne relictum nunc quidem impiæ ſinet
Vi factionis opprimi.
Victorq́ue ſoluam vota, nec victoriæ
Auctor mihi tacebere.
Audi [7] inuocantem ſupplicem, & fractum malis
Bonus fauensq́ue ſubleua.

Te[8] *mens anhelat, vultus ad vultum tuum*
Intentus vſq; reſpicit:
Ne[9] *conde vultus lumen à me amabilis,*
Neu me in tenebris deſere.
Seruum per iram ne ſine opprimi tuum:
[b] *Vitamq́; quam debet tibi,*
Tuere ab hoſte, & è periclis eripe,
O ſpes ſalutis vnica.
Me[10] *cari amici, me propinqui, me pater,*
Me blanda mater liquerat:
At non reliquit, qui pios in aſperis
Non deſerit rebus, Deus.
Parens[11] *benigne, me vias doce tuas,*
Rectaq́; deduc ſemitâ:
Ne vis metusq́; ab hoſte me deterritum
De calle recti detrahat.
Ne[12] *me impiorum obnoxium libidini*
Relinque. Teſtes impii
Fingunt malignè falſa de me crimina,
*Armantq́; ſe mendaciis.**

Carm. genus XVI.

Vita

**Mens [13] victa tantis [c] iam fatiſceret malis,*
Nî ſpes foueret me tua
Benignitatis, poſt labores anxios
Mox affuturum gaudium.
Viuusq; viuos inter ipſe commoda
Vita beata [d] praſtolor.
In [14] rebus ergo turbidis ne concide,
Sed fortis vſq; ſuſtine.
Te roborabit Dominus, & cor fulciet:
Tu fortis vſq; ſuſtine.

PSAL. XXVIII. *Ad te Domine clamabo &c.*

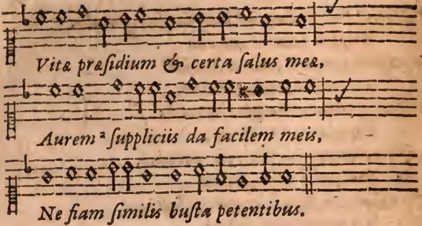
Cùm vidiſſet Propheta regius, ſæpe factum eſſe, vt iuſto Dei iudicio pii ſimul cum impiis ſupplicio obruerentur; videretque ſibi in præſentiâ cum malis & fraudulentis hominibus negotium eſſe: orat Deum, vt eorum contagio non inficiatur, ſed ab huiusmodi ſocietate & commercio liberetur, atq; ita ipſi ſoli ſuorum ſcelerum iuſtas pœnas luant. Simul etiam, quæ & qualia ipſorum peccata ſint; &, quæ pœnæ ea ſint conſecuturæ, oſtendit. Dei deinde benignitati, quâ fiat vt tam promtè exaudiatur, gratias agit; eiusq; patrocinio vniuerſam Eccleſiam commendat.

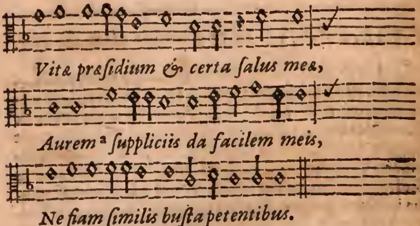
Te.

Princeps ſtelliferis altior orbibus,

Baſ.

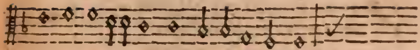

Princeps ſtelliferis altior orbibus,

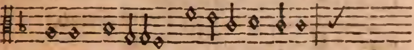

Audi [2] *vota parens, quæ tibi profero*
Supplex cum gemitu, brachia porrigens
Ad cælum tremulis [b] *peruigil ignibus,*
Cælum templa tuæ conſcia gloriæ.
Ne [3] *me connumera cœtibus impiis,*
Neu tanquam ſocium plecte nocentibus:
Quorum blanditiis illita mollibus
Lingua eſt, mens gelido liuida toxico.

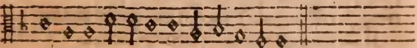
Illis

Vitæ præſidium & certa ſalus mea,

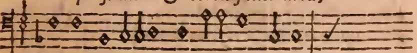
Aurem ſupplicijs da facilem meis,

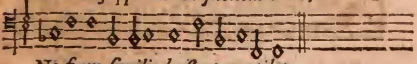
Ne fiam ſimilis buſta petentibus.

Vitæ præſidium & certa ſalus mea,

Aurem ſupplicijs da facilem meis,

Ne fiam ſimilis buſta petentibus.

Illis [4] nequitiæ præmia ſint ſuæ,
Et merces ſtudiis æqua nefariis:
Pro [c] ſemente legant ſemina, peſſimis
Dignum conſiliis ſupplicium luant.
Non [5] his conſilii prouida vis tui
(Qui me conſpicuis tollis honoribus)
Infectáſve manus à ſcelere auocat,
Aut infecta odiis pectora mitigat.

Ergo nec ſeries longa propaginis
Florebit, patrias nec ſoboles opes
Longæua accipiet: ſed celeri genus
Clades exitio proruet ac domum.
Laus [6] rerum Domino, qui precibus meis
Se non difficilem præbuit, hinc [7] mea
Vires, hic clypeus rebus in aſperis:
Hinc ſpes, auxilium hinc non dubium in malis.
Hinc cor geſtit ouans: carminibus tuas
Laudes [8] ora ſonant: qui populum tuum
In rebus trepidis protegis, & tuum
Regem ex inſidiis omnibus eripis.
Cuſtodi [9] populum rex hominum tuum.
Hebri [d] fac ſoboles largiter omnibus
Vita continuò fructibus affluat,
Donec perpetuum ſol referet diem.

PSAL. XXIX. Afferte Domino filii Dei &c.

Continet hic Pſalmus inſigne & ſplendidum encomium maieſtatis & omnipotentiæ veri Dei, quam in cælo inquit patefacere imbres, tonitrua, fulgura, fulgetra; in terris turbines, terræmotus, cataclyſmos; in mari procellas, æſtus, tempeſtates. Hortatur igitur omnes pios, vt Deum hunc agnoſcant, laudent, celebrent, ipſiusque potentiâ & bonitate freti, nullius hoſtis opes aut copias pertimeſcant.

Carm. genus XV.

SEu [1] diues auro es, ſiue opibus potens,
Seu marte partâ clarus [a] adoreâ,
Agnoſce numen gratus, & huc refer
Quæcunq; lætum ducis ad exitum.
Huic [2] pange laudes, & prece ſupplice
Rerum parentem concilia: & Dei
Nutu regentis ſtelliferam domum
Dignare iuſtis nomen honoribus.
Cuius [3] liquentes vox grauida pluit
De nube rores; terrificos ciet
Cælo tumultus cum tonitru, maris
Turbata ventis concitat æquora:
Vox [4] dignitatis plena, nec irrita
Vnquam [b] ad patrandum iuſſa potentia,
Nudare [5] cedris ſeu Libanum iuuat,
Celſasq; ventis ſternere fraxinos:
Seu [6] vincta ſaxis ſaxa reuellere,
Notisq; montes ſedibus erutos
Verſare, taurum vt verna per auia
Vexat iuuenta læta proteruitas.
Ad [7] vocis ictum nubibus exſilit
Eliſus [8] ignis: [c] teſqua Arabum tremunt:
Feræ paueſcunt: ante [9] diem fluunt
Partus acerbi: [d] robora concidunt.
Quæcunq; templo cælum habet aureo,
Quæcunq; [e] tellus dædala ſuſtinet,
Quæ celat vndis æquor in abditis,
Dei fatentur cuncta potentiam.

A [10] voce vindex pontus inhorruit,
Vndiſq; montes obruit, arbiter
Æterne rerum; quum libuit tibi
Delere gentes fluctibus impias.
Te [11] dante vires non opibus feros
Horremus hoſtes, non numero graues:
Te dante pacem, progeniem Iſaci
Cornu beabit diuite copiâ.

PSAL. XXX. Exaltabo te Domine &c.

Pſalmo xxx. Dauid à præſentiſſimo animi & corporis diſcrimine liber, gratias Deo agit, totamque Eccleſiam ad idipſum faciendum inſtigat. Deum enim vſque adeò benignum & indulgentem eſſe, vt omnes reſipiſcentes iram ipſius momentaneam, miſericordiam verò perpetuam & æternam experiantur. Quod ipſum comprobat ſuo exemplo. Se enim, ait, rebus aliquando ſecundis factum eſſe ſecurum & inſolentem, eoq; Deum non mediocriter offendiſſe, & pœnas ſibi ipſi & ſuis accerſiuiſſe: ex animo tamen Dei miſericordiam implorantem, ſubitò exauditum ſe eſſe, Deúmque ſibi iterum placatum ſenſiſſe. Propterea gratias immortales, & celebrationem tantorum beneficiorum ſempiternam Deo promittit.

Carm. genus VI.

TE [2] noſtra ſemper carmina, te lyra
Sonabit, orbis conditor optime:
De faucibus lethi imminentis
Incolumis tibi vota reddam.

Per

Per te ſuperbus nec lacrymis meis
Inſultat hoſtis,nec fruitur malis:
Te [3] rebus,incertus ſalutis,
Auxilium in dubiis popoſci.
Per te receptis viribus haurio
Vitalis auræ lumen amabile:
Nec [4] inferûm ſub nocte longâ
Et tenebris iaceo ſepulcri.
O turba [5] puris dedita ritibus
Sacriſq; caſtis,tollite laudibus
Placabilem votis parentem,
Et memori celebrate [a] plectro.
Vaneſcit [6] iræ vindicis impetus
Bullæ fugacis more: Dei fauor
Bonus manu vitam benignâ
Triſtitiæ vacuam rependit.
Si fortè ſero veſpere fletibus
Vultus rigamur,mox redit aureâ
Cum luce riſuſq;,& iacentes
Exhilarans animos voluptas.
Pacis [7] beatæ quum fruerer bonis,
Mecum loquebar: De ſtabili gradu
Felicitatis nulla ſortis
Me dubiæ quatiet procella.
Te [8] dante vires,diuitias,decus,
Te montis inſtar mœnibus æneis
Firmante regnum, vanum alebat
Credulitas mihi blanda faſtum.
Tu me relicto ſtultitiæ meæ,

Dextram retraxti:retrò abiit,domum
Repentè turbatam relinquens,
Sors leuibus malefida pennis.
O [9] præſes orbis,pectore ſupplice
Mox te vocaui,te lacrymis madens
Opem popoſci. Quid [10] profuſus
Profuerit tibi ſanguis?inquam.
Quis mortis vſus noſtræ erit?an tuas
Laudes ſonabunt,factaq́ poſteris
Miranda muti prædicabunt
Sub gelido cineres ſepulcro?
Placatus [11] aurem da facilem meis
Votis,ſeueros neu querimoniis
Auerte vultus:pelle membris
Peſtiferi mala dura morbi.
Tu [12] ſupplicanti protinus admoues
Aurem benignus.pro lacrymis mihi
Riſum reducis;pro dolore
Lætitiamq́ alacremq́ plauſum.
Te [13] ſemper ergo carmina,te lyra
Noſtræ ſonabunt:vox tibi ſeruiet
Dicata,præbebitq́ noſtris
Materiem tua laus camœnis.

PSAL.XXXI.In te Domine ſperaui &c.

Vti hoc Pſalmo poſſunt omnes pii,in anguſtiis & extremis periculis conſtituti:accuratè enim & ad viuum afflictiones,anxietates,ſuſpiria & fiduciam hominum

minum ſanctorum in Deo collocatam depingit. Initio autem Deum compellat confugium & præſidium ſuum, à quo ſe iam exaudiri cupit, & antea quoque exauditum eſſe confitetur. Addit deinde miſerabiles gemitus & querelas de varietate ſuorum periculorum & miſeriarum, deque hoſtium ſuorum inſolentiâ. Neque tamen in tantis malis frangitur animo, ſed Deo confidit, eiusque auxilium implorat, & mala hoſtibus imprecatur. Prædicat etiam magnitudinem & multitudinem diuinorum in ſe beneficiorum, proque iis Deo gratias agit, & petitionem inſtitutam aliquoties repetit. Sub finem vniuerſam quoque Eccleſiam hortatur, vt ſuo exemplo in maximis quoque periculis animo non deficiat; fore enim vt præſentiam Dei ipſa quoque experiatur.

Carm.genus x.

IN [2] te locaui ſpem meam,
Rerum creator optime:
At tu benignus proſpice,
Ne ſpeî pudeſcat irrita.
O [3] iuſte vindex, fraudibus
Ab hoſtium me vindica:
Audi benignus ſupplicem:
Da promtus abiecto manum,
Me rupe ſerua vt inuiâ
Clauſum, vel arce [2] aheneâ:
Tu [4] rupis es mihi inuia
Munimen, arx ahenea:
Ergo [5] vt timori mentibus

Nomen tuum ſit impiis,
Prai viam mihi, abditis
Me libera de caſſibus.
Tu [6] robur es meum: tuæ
Commendo vitam dexteræ:
Me libera pacti Deus,
Tenax, memorq; fœderum.
Qui [7] vana ſtulti ſomnia
Sectantur, odi peſſimè.
Tu certa ſpes mihi es, mea
Tu portus es fiducia.
Inter [8] labores aſperos,
Lumen tua clementia
Fulgens repente turbidum
Perfudit animum gaudio.
Quum [9] me tyrannis impotens
Vrgeret hoſtis impii,
Iam iam imminentis pallidis
Lethi explicaſti faucibus.
Miſerere [10] fracti tot malis,
Tot obruti doloribus.
Caligat oculus, mens ſtupet:
Mœrore corpus tabuit:
Caduca [11] vita elabitur
Mœrore fracta, & luctibus:
Interq; clades aridis
Fluxere vires oſſibus.
Me [12] ridet hoſtis, & meis
Inſultat inſolens malis:

Horrent:

Horrent propinqui: ceteri
Vitant metu periculi.
E 13 proximorum mentibus
Obliteror,[b] ceu mortuus.
Contemtior ſum ciuibus,
Quàm lamna teſta fictilis.
Me 14 multitudo opprobriis
Coràm laceſſit aſperis:
Vim machinatur in meam
Iurata mortem factio:
Ego 15 interim fiduciâ
Opis tuæ, dolos, minas,
Iniurias & hoſtium
Contemno contumelias:
16 Tu[c] fila vitæ temperas
Meæ, regisq́ tempora:
Tu me impiorum libera
Ab hoſtium tyrannide.
Oſtende 17 vultum amabilem
Seruo bonus tuo, & fauens;
Et me tuere, quâ ſoles,
Semper tuos, clementiâ.
Ne 18 ſit pudori, quòd tuam
Imploro opem: pudor malos
Confundat, & ſilentium
Longum ſepulcris ſopiat.
Aſſueta 19 vox mendacio,
Sit muta, vox procaciter
Solita bonos laceſſere,

Bayerische Staatsbibliothek München

Et arroganter ſpernere.
O[20] quanta te colentibus
Et quot redundant commoda!
Quot teſte mundo proſperis
Auges tuos ſucceſſibus!
Hos[21] protegis reconditos
Procul à minis potentium,
Tuaq́; munis in domo
Lingua veneno ab impia.
Tibi[22] perennis gratia
Sit,rector orbis,qui velut
Munitâ in arce me procul
Periculis ſubmoueras.
[23] Exſpes,inops [d] vitam fugâ
Quum vix tuerer anxiam,
Mecum ipſe dixi,Iam truci
Reliquit hoſti me Deus.
At tu nec in periculis
Oblitus extremis mei,
Aurem benignam ſupplici
Ac inuocanti admoueras.
Ergo[24] patrem rerum optimum
Amate candidi & pii,
Qui faſtuoſos deprimit,
Et obſequentes erigit.
Qui[25] ſpem locatis in Deo,
Conſtanter illi fidite,
Nec robur animi concidat
Sortis procellâ turbida.

PSAL. XXXII. Beati quorum remiſſæ &c.

Pſalmus hic ſecundus eſt inter eos, qui pœnitentiales vſitatè appellantur. Docet autem, qua in re conſiſtat hominis iuſtitia & beatitudo æterna, nimirum non in abſolutâ omnibus numeris perfectione, quam in hac naturæ deprauatione nemo vnquam eſt conſecutus; neque in eiuſdem integritatis hypocriticâ ſimulatione: ſed in gratuitâ Dei miſericordiâ, ignoſcentiâ, & hominis lapſi ingenuâ & apertâ confeſſione. Oſtendit præterea peccatorum diſſimulationis, & oſtentationis propriæ iuſtitiæ incommoda; dolores & morſus conſcientiæ; manum grauiter & perpetuò prementis Dei; exhauſtas totius corporis vires: ſuoque & totius Eccleſiæ exemplo admonet, quid tali tempore ſit faciendum, nimirum nihil celandum, ſed omnia peccata detegenda, Deique miſericordiam implorandam eſſe; huiuſque ingenuitatis commoda, videlicet Dei in omnibus periculis præſentiam, animique ſecuri, & in Deo gaudentis tranquillitatem recenſet. Inſuper etiam per mimeſin Dominum loquentem inducit, deque ſuâ benevolentiâ, piique huius inſtituti approbatione & gubernatione benignè pollicentem: modò homines non ſint obſtinati, ſed tractabiles: quorum illis grauiſſimas pœnas minatur; his verò pacem & veniam promittit: & ſub finem omnes pios, ad veram, in tantâ Dei beneficentiâ lætitiam, inſigni epiphonemate exhortatur.

Carm. genus x v.

O[1] Ter beatum, cui patris optimi
Noxas remiſit lethiferas fauor,
Cui fœda morum flagitia obruit
Obliuioſo tecta ſilentio!

O [2] ter beatum,cui bonus arbiter
Non imputauit lubrica deuiæ
Errata vitæ,nec reperit dolum
Cæco in receſſu pectoris abditum!
3 *Donec [2] fouebam ſub tacito ſinu*
Morbum,ſolutis languidus oſſibus
Artus trahebam,luctificus dolor
Queſtus ciebat non patiens tegi.
Tu [4] me premebas prævalidâ manu
Infeſtus,atris ſeu tenebris diem
Nox condidiſſet,ſeu roſeâ dies
Orbem recurrens luce retexerat.
Sic decolorem tabificus cutem
Mœror coquebat:ſic macie dolor
Siccabat artus,meſſis vt Africæ
[b] *Cancri per æſtum mitiùs areat.*
Tum [5] mente verſâ vulnera protuli,
Tibi renudaui vitium meum.
Fraudem retexi:at tu mihi protinus
Noxâ ſoluto conciliatus es.
Qui [6] mentis ergo pura ſacraria
Seruare quærit,te prece ſupplice
Placet:nec orbem pontus vt obruat,
Formidet æſtus lethiferi minas.
Tu [7] me periclis eripis aſperis
Tutela præſens:tu mihi gaudia
Toto refundis corpore,vt hoſtium
Qui vincla fracta carcere depulit.
Nec [8] ſat:tenebras pectoris auferam,

Inquis:

Inquis: beata quà ferat orbita
Monſtrabo vitæ, nec procul à tuis
Vnquam reflectam lumina greſſibus.
Mulis[9] equisq́ ne ſimilis modò
Sis, bruta quorum pectora gratiam
Non mutuam nouere, ſed aſperis
Fracti[c] lupatis ſeruitium ferunt.
Multa[10] obſtinatam nequitiam manent
Tormenta: purâ qui Dominum fide
Orabit, huic pacem & veniam dabit,
Non durus vnquam parcere ſupplici.
Recti[11] tenaces ſimplicis, & quibus
Eſt grata fraudum neſcia veritas,
Fauente læti numine geſtibus,
Et voce veſtrum pandite gaudium.

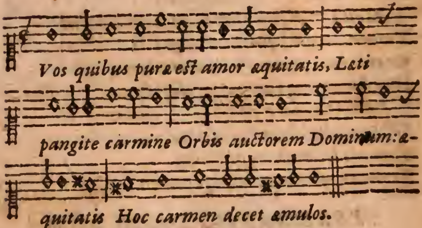
PSAL. XXXIII. *Exultate iuſti in Domino &c.*

Exhortatio ad celebrationem & prædicationem Dei, diuinorumque beneficiorum Pſalmo hoc trigeſimotertio continetur, quæ quidem ſtatim in principio, ſæpiùs mutatis verbis, iteratur. Deinde ordine celebratur Dei veritas, æquitas, beneficentia, ſapientia, & omnipotentia, elucens ex mirandâ creatione & conſeruatione omnium rerum: item ex eiusdem iuſtitiâ in fraudibus & ſceleribus improborum vindicandis, & ad voluntatem & nutum ſuum adminiſtrandis omnibus. Inſigni igitur exclamatione beatos prædicat eos, qui hunc vnum & verum Deum ſuum Dominum & patronum ex animo agnoſcant, eidémque curæ ſint; & vt ſimulatores pietatis à verè piis dis-

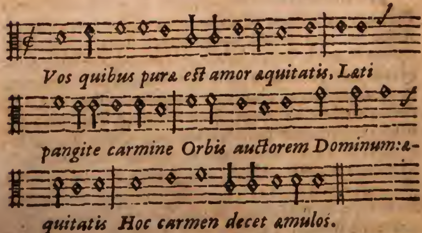
cernet,eosdemq́ue in viam reuocet:docet,quòd Deus ſit cardiognoſtes,quem nemo externâ ſpecie poſſit fallere. Damnat præterea fiduciam propriarum vi-

Carm.genus XVII.

Diſcantus.

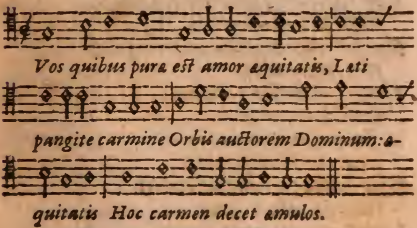
Altus.

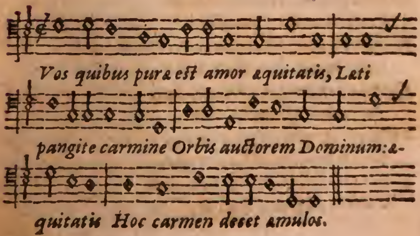
Tinniat

rium,collocatam vel in potentiâ regum.vel in copiis militum,vel in robore hominum aut equorum; & oſtendit,ſolam vni Deo nitentem fiduciam,ratam & inuictam fore,ideoque in hoc vno hominibus piis gaudendum & exſultandum eſſe.

Tenor.

Baſſus.

Tinniat [2] blando [a] chelys hunc ſuſurro,
Hunc vocalia [b] nablia,
Docta [c] bis quinis reſonare neruis
Hîc artem manus approbet.
Huic [3] nouos cantus meditemur: vni
Læti clangite buccinâ.
Nam [4] fides dictis rata veritasq́; eſt,
Et factis comes æquitas.
Quippe [5] qui iuſti eſt & amator æqui, &
Veri fallere neſcii:
Perq́; terrarum ſola vaſta notæ
Cunctis munificentiæ:
Is [6] ſuo verbo [d] ſinuauit orbem
Lucentem nitidi ætheris:
Quicquid & puris radiis [e] renidet
[f] Campis ætheris igneis.
Littus [7] arctauit maris inquieti,
Compreſſitq́; licentiam:
Et penu clauſas ſinuauit vndas,
Vnde in tempore promeret.
Hunc [8] & occaſus metuant & ortus:
Hunc unum Dominum colat
Quiſquis extremos vbicunq́; fines
Terræ, aut æquoris accolit:
9 *Cuius [g] à nutu viget, interitq́;*
Quodcunq́; interit, aut viget:
Cuius immotis tremefacta parent
Cuncta obnoxia legibus.

Qui [10] *malas artes populi profani*
Ludit callidior ſuis:
Et ſuo iniuſtæ ſcelerata turbæ
Fraudat conſilia exitu.
At [11] *quod arcanâ ſibi mente rerum*
Auctor propoſuit ſemel,
Dum dies & nox referent ſe in orbem,
Vſq; immobile permanet.
O [12] *quater, plusquam quater ô beatos,*
Patronus quibus eſt Deus!
Quos ſibi excepit, propriamq; ſortem
Quos dici voluit ſuam.
Diſpicit [13] *mundi pater è beatâ*
Cœli ſtelliferi domo,
Eq; [14] *tranquillis adytis labores*
Et curas hominum videt:
Quippe [15] *qui cæcos animi receſſus*
Humani fabricauerit.
Nec quod arcano latet in receſſu
Clauſum pectoris, hunc latet.
[16] *Sperat* [h] *incaſſum numero tyrannus*
Se tutum fore militum:
Sperat incaſſum validis lacertis
Se miles fore ſoſpitem:
Sæpe [17] *ſpem fallit præeuntis Euros*
Bellatoris equi fuga:
At [18] *Deus iuſtos oculo* [i] *irretorto*
Semper reſpicit & pios:

Mortis [19] vt vertat iacula imminentis,
Diram & ſæuitiam famis.
Vna [20] ſpes nobis opis hinc, ab vno
Certum præſidium in malis.
Ille [21] perfundet ſibi dedicata
Dulci pectora gaudio:
Ille [22] fidentum ſibi ſpes precesq;
Lætum ducet ad exitum.

PSAL. XXXIV. *Benedicam Dominum &c.*

Acroſtichis huius triceſimiquarti pſalmi primâ ſui parte gratiarum actionem continet, in qua initio gratam beneficiorum memoriam Deo pollicetur; deinde ſuo exemplo, & enumeratione diuinorum in ſe beneficiorum, alios quoque ad inuocationem & gratiarum actionem incitat & inuitat. Altera pars præcepta & doctrinam habet, de vero timore Dei, de pio vſu linguæ, de ſtudio concordiæ, de vitæ totius innocentiâ; quas virtutes & promiſſionum dulcedine, & comminationum diuinarum ſeueritate ſtudioſè hominibus piis commendat.

Carm. genus III.

SEu [2] læta ſors me fouerit, ſeu triſtior
Vexârit, omni tempore
Laudabo Dominum, ſemper illius meum
Os perſonabit laudibus.
Mihi [3] hæc voluptas, hoc erit ſolatium,
Mihi hoc leuamen in malis:
Meoq; turba triſtis exemplo ſuas
Solabitur moleſtias.

Vnà [4] *agite cuncti proſequamur laudibus*
Nomenq́ numenq́ illius.
Ille [5] *in periculis me vocantem exaudiit,*
Statimq́ repulit metum.
Qui [6] *cuncta ad illum conſilia referunt ſua,*
Læto his nitentes gaudio
Vultus renident, nec repulſa infamia
Rubore confundet genas.
En, [7] *pauper iſte quum vocaret, omnibus*
Hunc eruit periculis.
Dominum [8] *timentum caſtra munit Angelus*
Demiſſus ad cuſtodiam:
Et imminentes arcet hoſtes, & pios
A vi tuetur impiâ.
Facite [9] *periclum: iam ſcietis quàm Dei*
Immenſa ſit benignitas;
Quàm ſint beati, ſpes in illo qui ſuas
Omnes opesq́ collocant.
Gens [10] *ſancta Dominum colite: nil deerit Deum*
Fideliter colentibus.
Violenta [11] *feritas ſentiet famem: bonis*
Cuncta affluenter ſuppetent.
Adeſte [12] *filii, audite, vobis numinis*
Verum timorem vt indicem.
Quicunq́ [13] *curis liberam & longam cupis*
Vitam beatus ducere;
Lingua [14] *refrana virus, os nefariâ*
A fraude purum contine;

Capeſſe [15] *recta, curua vita, dilige*
Tranquilla pacis otia.
Deus [16] *innocentes adſpicitq́; & commodat*
Intentus aures ad preces:
Toruo [17] *ſceleſtus intuetur lumine,*
Et nomen etiam obliterat.
Iuſtum [18] *inuocantem Dominus audit, omnibus*
Eum expedit periculis.
Quum [19] *ſpes labores deſerit mortalium,*
Afflicta quum moleſtiis
Succumbit oneri mens, Deus præſens adeſt,
Malaſq́; curas diluit.
Iuſtis [20] *labores ſuggerit ſemper piis*
Iniqua ſors conatibus:
Sed qui bonorum ſemper eſt cuſtos Deus,
Sortis retundit ſpicula,
Et [21] *oſſa ſeruat ne terantur. impios*
Vlciſcitur [22] *ſcelus ſuum.*
Et quisquis hoſtis eſt piorum, cum domo
A ſtirpe caſus interit.
Animas [23] *tuetur ſe colentium Deus,*
Nec rem domumq́; deſerit.

PSAL. XXXV. Iudica, Domine, nocentes &c.

Hoc Pſalmo trigeſimoquinto Dauid ab amicis perfidis, calumnioſè, improbè & inſidioſè diuexatus, aliquoties ardenter repetitâ precatione, inuocat patrocinium & defenſionem Dei: mala etiam ſubinde hoſtibus ſuis imprecatur, eò quòd ſint doloſi, calumnia-

mniatores, ingrati, amorem odio, beneficia maleficiis compenſantes: item perfidi, epichærecaci, ſuſurrones, cupidi nocendi. Sibiipſi autem, & omnibus bonis optima quæque ominatur, prædicit, & optat à Deo, cuius benignitate, inuictâ quâdam fiduciâ, nititur, eidemque tantorum beneficiorum memoriam, perpetuamque eorum celebrationem aliquoties promittit. Aliqui Dauidem hîc Chriſti ſupplicium ſuſtinentis, deque hoſtibus ſuis conquerentis, perſonam repræſentare, piè aſſeuerant. Caueat autem vnusquiſque, ne ipſe nocens, cupiditate vindictæ, aut prauis animi perturbationibus impulſus, hoc pſalmo in propriam perniciem temerè abutatur.

Carm. genus XI.

Rerum [1] *ſancte opifex ades,*
Et patrocinio protege me tuo:
Et retro refer in meos
Hoſtes perniciem, quam mihi comparant:
Scutum [2] *cum iaculis cape:*
Enſem [3] *ſtringe: meis hoſtibus obuiam*
Prodi: dic animæ meæ,
Secura auxilio nil metuas meo.
In [4] *vultus pudor hoſtium*
Et turpis ſubeat dedecoris rubor:
Fœdam corripiant fugam,
Cæcas inſidias qui mihi præparant.
Vt [5] *ſæuus Boreas leuem*
Raptat præcipiti turbine puluerem,
Sic illos trepidâ fugâ
Vindex præcipites vrgeat Angelus:

Sit [6] cœno via lubrica,
Et cælum tenebris lurida nox tegat;
Et formidine pallidâ
Vindex præcipites comprimat Angelus:
Nam [7] me fraude malâ ſuis
Conati immeritum prendere caſſibus,
Et cæcum innocuo ſcrobem
Effodere, ſuis caſſibus hæreant:
Et [8] factam exitium in meum
Cæci & præcipites in foueam ruant.
Perfuſa [9] interea mihi
Dulci lætitiâ pectora geſtient.
Mens [10] ſecura periculi
Auctorem Dominum lætitiæ colet:
Et ſenſus animi indices
Clamabunt, Domino quis ſimilis Deo?
Qui faſtus grauis improbâ
Defendet tenues à violentiâ:
Vexantemq; opis indigos
Frangit ſæuitiam vindice dexterâ.
Coniurata [11] calumnia
In me criminibus ſæuit atrocibus:
Ignotum ſcelus in meam
Fingunt perniciem: [12] quæ bene feceram,
Compenſant odiis malis,
Et vitæ inuigilant exitio meæ.
Illos [13] tabificæ luis
Ægris viſceribus quum dolor vreret,

Squa-

Squalens veſte ego lugubri,
Ieiunaq́; fame pallidus & ſiti,
Et proſtratus humi, Deum
Lenibam lacrymis & prece ſupplice.
Sic [14] *ſincerus amici amor*
Sub cari interitum luget [a] *amiculi:*
Sic fratrem gemit vnicum
Frater: ſic pietas anxia filii
Maternum ad tumulum dolet.
Me [15] *fortuna graui ſi tetigit manu,*
Concurſant, mala gaudia
Inter ſe celebrant: [b] *fæx populi coit;*
Incauto inuidiam creant:
Proſcinduntq́; [16] *auidâ me petulantiâ*
Scurræ cum [c] *balatronibus.*
Dentem [d] *dente acuunt, & rabiem vomunt.*
Quem [17] *finem patientiæ*
Tam lentæ ſtatues, ô pater optime?
Arce hoc ludibrium, neque
Deſertum rabidis trade leonibus,
Acceptum: [18] *vt referam tibi*
Quòd viuꝰ, & video lumen amabile:
Et cœtu in celebri canam
Te, pronum auxilium ferre vocantibus.
Fac [19] *ne ſpes alat improbas*
Semper turba meis læta moleſtiis:
Neu nutu ac oculis notet,
Exſultetq́; meis hoſtis atrox malis:

Qui [20] ſermonibus aſperis
Inſultat, trucibuſq́; inſidiis petit
Pacatum malè callidus,
Incautum vt tacitis illaqueet dolis.
Non [21] diducere deſinunt
Rictum riſu: Oculis (euge) oculis diem
Lætum vidimus, inquiunt.
O [22] qui luminibus cuncta tuentibus
Terras reſpicis, hæc vides?
Ergo ſepoſitâ protege me morâ:
Iam [23] tandem euigila, & manu
Vltrice indomitam frange ſuperbiam:
Iuſto [24] & ſupplicio preme
Vindex iuſte malos, neu ſine de meo
Luctu lætitiam ferant:
Neu [25] ſecum tacito pectore murmurent,
[c] Euax, rectè habet: omnia
Supra vota cadunt: vicimus, en iacet.
Fœdâ [26] ignominiâ luant
Stultam lætitiam. dedecoris comes
Infamis pudor eluat
Importuna meis gaudia de malis:
At [27] cordi quibus æquitas
Eſt noſtra, ac animus nil ſibi conſcius,
Vitam triſtitiâ procul
Lætam ſemper agant: ac Dominum ferant
Cæli ad ſidera laudibus,
Qui curis famulos liberat anxiis,

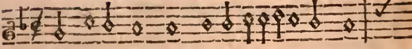
Semper [28] *iuſtitiam mea,*
Cuſtos ſancte hominum, lingua canet tuam,
Et præconia, dum mihi
Impellet calidus pectora ſpiritus.

PSAL. XXXVI. *Dixit iniuſtus vt delinq.&c.*

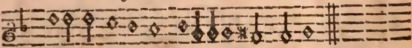
Pſalmus trigeſimusſextus hoc præcipuè agit, vt incredibilem Dei benignitatem & miſericordiam celebret. Orditur autem à deſcriptione hypocritarum & impiorum hominum, miraturque, Deum in tantâ omnium ferè ſecuritate & malitiâ poſſe adhuc mundo benefacere, & tot tantisque bonis homines etiam peſſimos cumulare. Eâ igitur occaſione digreditur in ſplendidam diuinæ indulgentiæ, bonitatis & clementiæ commendationem, iisque fieri inquit, vt & in hac vitâ multiplicibus commodis perfruamur, & in futurâ æternaque vitâ veris gaudiis, puris voluptatibus, cæleſtique luce perfundamur. Hæc Dei bonitas vt Eccleſiæ & verè piis propria & perpetua ſit, orat; tyrannisque impiis, à quorum violentiâ defendi cupit, pœnas & interitum imprecatur.

Carm.genus XVIII.

Diſcantus.

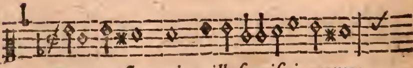

2 *Vt cxta flammis mille ſacrificis cremes,*

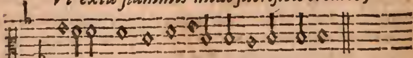

Oſcula des ſaxis, ingemineſq́; preces,

Altus.

2 *Vt exta flammis mille ſacrificis cremes,*

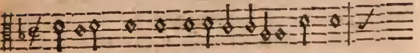

Oſcula des ſaxis, ingemineſq́; preces,

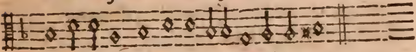
Araſq́; donis largus accumules tuis,
Non facies tamen vt te rear eſſe pium.
Scelera reclamant, & negant te credere,
Conſilium mundum qui regat, eſſe Deum.
Vtcunq; 3 coram blandiare, non tamen
Impietas tacito pectore clauſa latet:
Erumpit ignis inſtar, ac tui trahit
Secum odium, atq; odii perniciem comitem.
Quodcunq; 4 loqueris, fraude tinctum eſt: reſpuis
Auribus ingratis qui potiora monent.

Scelus

Tenor.

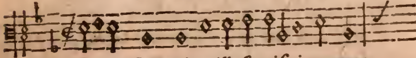

[2] *Vt exta flammis mille ſacrificis cremes,*

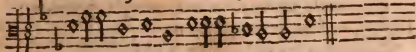

Oſcula des ſaxis, ingemineſq; preces,

Baſſus.

[2] *Vt exta flammis mille ſacrificis cremes,*

Oſcula des ſaxis, ingemineſq; preces.

Scelus [5] nefandum nocte totâ cogitas:
Recta fugis: ſemper deteriora foues.
O [6] magne rector orbis, indulgentiæ
Munera terra, fretum ſentit & aſtra tua.
Quæcunq; cælum amplectitur, parentia
Legibus orta vigent, lapſa caduntq; tuis.
Modus [7] æquitatis & tua ſapientiæ,
Cunctaq; quæ fecit, cunctaq; facta regit,
Longè [8] niuoſis montium faſtigiis
Altior eſt, vaſti gurgitibuſq; freti:

Humana gens hinc haurit auram & ſpiritum:
Nec pecudes curam præteriêre tuam.
Hinc [8] *cuncta vitæ ſuppetunt nobis bona,*
Dum mens corporeo carcere vincta latet.
Fœtus ſub alis volucris vt tegit ſuis,
Præſidii fugimus ſpe mala cuncta tui.
At [9] *exſul animus morte liber patrium*
Quum repetet limen ſidereamq́ domum:
Illinc egeſtas & dolores exſulant:
Nemo feret votis non potiora ſuis.
Paſſim voluptas, pura paſſim gaudia:
Delicias largo flumine riuus agit.
Illic [10] *perenni* [b] *vita fonte profluit,*
Vita, grauis fati non reſecanda manu.
Illinc fatiſcent mentium caligines,
Quæ modò ſub tenebris pectora noſtra premunt:
Vultuq́ radius purus effuſus tuo,
Lumine nos puræ cognitionis alet.
Benignitatis [11] *interim tuæ bonis,*
Qui te cognoſcunt & tua facta, foue:
Qui mente purâ veritatem diligunt,
Iuſtitiæ facias commoda ferre tuæ.
Me [12] *nec feroci calcet arrogans pede,*
[c] *Exigat aut tectis impia turba meis.*
Qui [13] *ſcelere gaudent, ſcelere ſic ruant ſuo,*
Perpetuò vt lapſos iuſta ruina premat.

PSAL. XXXVII. *Noli æmulari &c.*

Pſalmus XXXVII. adhortationem continet, propoſitam hominibus piis, vt felicitate impiorum vmbratili

bratili non moueantur; ſed omnem fiduciam & ſpem ſuam in Deo collocent:eiusq́; arbitrio vitam,famam, & res omnes commendent; iuſtè agant; quædam incommoda patienter ferant;& in Deo verboque eius ſe oblectent. Inſpergit etiam ſubinde indicia impiorum, quòd ſint inſidioſi, maleuoli, malefici, & in exitium piorum intenti: item quòd poſſideant opes iniuſtè partas; quòd ſint auari, fœneratores, tenaces & hirudines miſerorum. Talibus igitur,licèt aliquantiſper floreant, tamen pœnas grauiſſimas comminatur: eorum felicitatem dicit eſſe momentaneam:machinationes ſibiipſis exitioſas: opes breui diſsipandas. Perniciem enim imminere eis repentinam,quâ ita cum omni ſtirpe funditus ſint perituri,vt ne veſtigium nominis ipſorum reliquum ſit futurum. Idque ſe magiſtrâ experientiâ verum didiciſſe aſſeuerat. Inſerit etiam per interualla notas verè piorum,videlicet quòd lege diuinâ delectentur:quòd in paruis etiam opibus diuites ſint & benefici: quòd omnibus proſint, noceant nemini; quòd item in aſſiduâ ſuâ beneficentiâ nunquam egeant,perpetuâ nimirum Dei benedictione opulenti. His igitur optima quæque promittit;hos, inquit,Deus ipſe nutriet & defendet:horum poſteritas latiſſimè propagabitur: horum, ſi quando premantur,innocentia Deo vindice in lucem emerget: hi famis, peſtis, & omnium rerum aduerſarum tempore erunt incolumes,& etiamſi humanâ imbecillitate circumuenti aliquando labantur; tamen Deus eos eriget & in viam reducet,omniumque ſuorum votorum compotes faciet. Idque non ſolùm ipſis,verùm toti etiam ipſorum poſteritati pollicetur,certoque illa fieri,& deinceps futura itidem expertum affirmare ſe, oſtendit.

Carm. genus x.

NE [1] liuor vrat æmulus
Te, ſi beatos videris
Prauos, nec Euris iis opes
Fugaciores inuide.
Nam [2] ſic faceſſit ilico
Vmbratilis felicitas,
Marcent comis arentibus
Vt falce ſecta gramina.
At [3] tu Dei fiduciâ
Incumbe rectis artibus:
Diuq́; terram vt incolas,
Donabit, ac te nutriet.
In [4] hoc ſit oblectatio,
In hoc voluptas vnica:
Is te fouebit iugiter,
Votiq́; reddet compotem.
Committe [5] vitam, rem, decus
Illius vni arbitrio:
Animi tibi ex ſententiâ
Confecta reddet omnia.
Illuſtris [6] auroræ vt iubar
Tua faciet vt ſit æquitas:
Vt luce virtus ſit tua
Meridianâ clarior.
Perfer [7] modeſtè quod tulit
Fortuna læua: neu tumens
Irâ impiorum proſperas
Res cerne toruo lumine.

Compeſce [8] bilem, noxia
Faceſſat indignatio:
Ne fors nefarium ad ſcelus
Impellat æmulatio.
Eliminantur [9] impii
Fumo leui velociùs:
Terras modeſtus incolet,
Seriſq; linquet poſteris,
Morare [10] paulùm, & impium
Nuſquam videbis: adſpice
Ædes, ſuperbi vix heri
Agnoueris veſtigium:
Modeſta [11] bonitas otio
Lætam ſenectam transiget,
Et incolenda heredibus
Paterna linquet prædia.
Clàm [12] rete nectit impius,
Boniſq; concinnat dolos:
Et dente frendens liuido,
Dolore & [a] irâ ringitur.
Hæc [13] cernit ex alto Deus,
Minaſq; ridet irritas:
Quippe imminentem vertici
Cladem ſceleſto proſpicit,
Enſemq; [14] ſtringet improbus,
Arcumq; tendet, pauperes
Vt perdat, ac innoxios
Figat ſagittis impiis:
Diſtrictus [15] enſis in ſui

Domini redibit viſcera:
Frangetur arcus lethifer
Et fruſtra acuta ſpicula.
Præſtat [16] *ſupellex ſobria,*
Recteq; parta [b] *recula,*
Quàm rapta per vim diuitum
[c] *Faſtidioſa copia.*
Malè [17] *parta iuſtus arbiter*
Diſperget,& potentiam
Franget ſceleſti:dexterâ
Iuſtum ſuâ tuebitur.
Innoxios [18] *fouet Deus,*
Ac rem tuetur:prouidet
Longæua vt vſq; in ſæcula
Sit ſempiterna hereditas.
Seu [19] *peſtis atra,ſeu furor*
Turbabit orbem bellicus;
Nil deerit vſq; innoxio,
Famem nec ægram ſentiet.
Sic [20] *hoſtis impius Dei*
Perit repentè funditus,
Adeps opima vt victima
Vaneſcit in fumos leues.
Nil [21] *donat vſq; &* [d] *fœnerat*
Iniuſtus: at iuſto ſuâ
De ſorte ſuperat paupere
Quod donet indigentibus.
Iuſtorum [22] *amici prædia*
Linquent ſuæ propagini:

At

At hoſtium radicitus
Semen peribit erutum.
Amatq; [23] iuſtum & dirigit
Eius Deus veſtigia:
Dextrâ [24] ruentem ſuſtinet,
Lapſumq́; dextrâ ſubleuat.
Puer [25] fui, nunc ſum ſenex,
Ope deſtitutum nec pium
Videre memini, nec ſtipem
Eius petentes liberos.
Iuſtus [26] miſertus pauperum
Dat vſq; & vſq; mutuum:
Seræ tamen propagini
Non larga deeſt opulentia.
Vita [27] ſcelus nefarium,
Sectare recta: dum diem
Sol fundet aureum, tui
Terras nepotes incolent.
Deus [28] æquitatem diligit,
Bonos nec vnquam deſerit:
At interibit funditus
A ſtirpe ſemen impii.
Iuſtus [29] beata iugera
Agri tenebit & colet
Cum prole, donec vltimus
Inſtabit orbi terminus.
Sermo [30] ſapiens & æquitas
In ore ſemper eſt bonis:
In [31] corde ſcripta lex Dei.

Ne pes labet,greſſum regit.
Obſeruat [32] impius pium,
Vt perdat:aſt [33] illum Deus
Cuſtodit,ante iudicem
Tuetur à calumniâ.
Spem [34] colloca in Deo,Dei
Sectare leges:& dabit,
Diues potensq́; vt hoſtium
Cernas ſuperſtes exitum.
Vidi [35] potentes impios
Grauiq́; faſtu turgidos
Vireſcere inſtar [c] laureæ
Amœna propter flumina.
Specto [36] repentè:en lubricæ
Imago nuſquam gloriæ;
Nuſquam manent veſtigia
Cunctis grauis potentiæ.
Iuſti [37] intuere & integri
Vitæ ſtatumq́; & ordinem,
Videbis alto in otio
Lætam ſenectam degere.
At [38] promta ſemper lædere
Prorſum interibit factio:
Vitamq́; claudet terminus
Dignus patratis nequiter.
Iuſtus [39] ſalutis collocat
Omnem in Deo fiduciam,
Qui fulcit æquos robore,
Aduerſa cùm ſors intonat.

Dominus

Dominus 40 petenti fert opem,
Et in periclis liberat
Ab impiis, qui ſe & ſuam
Illi ſalutem credidit.

PSAL. XXXVIII. Domine nō in furore &c.

Pſalmus trigeſimusoctauus, tertius eſt in numero eorum, qui pœnitentiales appellantur: eo autem, in grauiſſimis ob peccata tua doloribus & anguſtiis conſtitutus Dauid, fatetur quidem, meritum ſe eſſe pœnas, neque eas ferre recuſat, modò à Deo non irato, ſed propitio irrogentur. Lamentabili deinde querimoniâ, fœditatem, ſqualorem & putredinem vulnerum ſuorum exaggerat: deque malis primùm internis, vt vehementiâ iræ diuinæ, terroribus mentis conſciæ, vi venenatâ peccati; poſtea etiam externis, vt de amicorum & neceſſariorum ſuorum incuriâ & neglectione, de inimicorum violentiâ & calumniis conqueritur. Diuturnitatem quoque ſæpiùs læſæ patientiæ ſuæ commemorat, tandemq; ad Dei ſolius miſericordiam confugit, cuius caſtigationi paternæ vltrò ſe ſubiicit, modò inſolentiam & epichærecaciam hoſtium queat euitare. quo ipſo nomine Dei auxilium magnâ cum fiduciâ petit & exſpectat.

Carminis genus III.

NE 2 me furoris æſtuante incendio
Seruator orbis argue:
Neu promerentem quamlibet pœnas graues,
Pergas per iram plectere.

Hærent [3] *medullis penitus infixæ meis*
Tuæ ſagittæ dexteræ.
Iræ [4] *tuæ hinc me & inde mentis conſcia*
Sic vis pauentem perculit,
Vt nulla plagis ſaucii pars corporis
Non langueat lethalibus:
Oſſa vt ſolutis artuum compagibus
Sceleris venenum attraxerint,
Sceleris [5], *profundo quod meum ceu gurgite*
Caput reſorbens obruit:
Quod in alta rurſus me renitentem, velut
Immane ſaxum degrauat.
Veteris [6] *cicatrix vulneris recruduit,*
Vomitq́; tabem [a] *luridam.*
Afflictus [7] *humilis vltimis premor malis,*
Luctu [b] *ſituq́; ſqualidus.*
Clauſumq́; [8] *cæcis feruet in præcordiis*
Vlcus, nec vlla corporis
Expers doloris pars vacat. Sic [9] *debilis*
Et fractus vſq; & vſq; ſum:
Malis vt impar voce lamentabili
Cor eiuletq́; & rugiat.
Dominator [10] *orbis, vota nec animi mei,*
Nec te latent ſuſpiria.
Pauens [11] *tremensq́; turbidum cor palpitat:*
Defecta membra viribus
Torpore marcent languido: noctem trahens
Caligat acies luminum.

Vicini,

Vicini [12] *, amici, & ſanguinis communio*
Quos propior admôrat mihi.
Procul abſtitere, fœditatem vulnerum
Vix ſuſtinentes cernere.
At [13] *prompta ſemper in meum exitium manus,*
Molita vim nefariam,
Doloſa tendit continenter retia,
Fraudesq; verſat impias.
Ceu [14] *mutus ore, ſurdus aure, ego interim*
Obtorpui ſilentio;
Elinguis [15] *inſtar & ſtupentis, crimina*
Qui neſciat refellere.
In [16] *te repoſita eſt ſpes mea: ô rerum potens*
Rector benignus annue;
Ne [17] *riſus hoſti ſim ſuperbo, qui meis*
Inſultat inſolens malis:
Qui, ſi vacillent lubrico lapſu pedes,
Læto triumphat gaudio.
Ad [18] *perferenda ſum paratus verbera:*
[c] *Vibice ſemper* [d] *area*
Cruenta turget exarati corporis
Sulcis flagrorum grandibus.
Merui [19] *ſceleſtus,* [e] *fateor, heu merui: nocens*
Do iure pœnas debitas:
Sed [20] *inualeſcit hoſtis atrox interim,*
Vireſq; ſumit factio,
Viuunt [f] *vigentq;, & immerentem iniuriâ*
Me proſequuntur: pro [21] *bono*

Malum rependunt: iugiter calumnias,
Quia recta ſector, ingerunt.
Tu [22] *ne recede longiùs, neu deſeras*
Periculis in vltimis.
Accurre [23]*: dextram da ſalutarem, meæ*
Salutis auctor vnice.

PSAL. XXXIX. *Dixi, cuſtodiam vias &c.*

In principio huius odæ vates regius pium ſuum propoſitum, de patienter & cum ſilentio ferendâ impiorum felicitate & inſolentiâ commemorat; tandem tamen pertæſum multiplicium ſcelerum & moleſtiarum huius vitæ, à Deo ſe miſſionem ex hoc carcere ait petiiſſe. Subiungit autem inſignem deſcriptionem breuitatis, vanitatis & futilitatis conſiliorum, actionum, & omnium rerum humanarum: quarum faſtidio ad Deum ſe conuertit, & tanquam paulò pòſt hoc ergaſtulum relicturus, ſibi peccata, quæ palàm agnoſcit, remitti; hoſtes ſuos reprimi, & pœnas meritas, de quarum grauitate conqueritur, petit mitigari. Cumque non vt ciuis, ſed vt hoſpes, in huius mundi diuerſorio quaſi pernoctârit: antequam inde exeat, iterque mortis ad veram vitam ingrediatur; aliquam ſaltem recreationem ex ſenſu bonitatis & miſericordiæ diuinæ profectam, ſibi poſtulat concedi, vt ita animo placido & læto ex hisce anguſtiis queat emigrare.

Carm. genus III.

QVum [2] *ſæuus hoſtis me meo lætus malo*
Laceſſeret conuiciis,

Mecum

Mecum ipſe verbis abſtinere ab aſperis
Et iurgiis decreueram,
Linguæ [3] obſeraui clauſtra fræno, pertinax
Obmutui ſilentio:
Ac temerè ne quid os mali profunderet,
Verbis bonis clauſi exitum.
At [4], ignis inſtar, vetitus egredi dolor
Exarſit intus acriùs.
Tandem obſtinatæ fræna pertinaciæ
Perfregit ira, ac talibus
Dominum [5] rogaui, Mihi meæ vitæ modum
Qui ſit futurus, indica:
Quando euolabo liber hoc moleſtiæ
Faſtidioſo è carcere.
Tu [6] clauſa nullo ſæcla degis termino,
In te beatus ac potens:
At nos quod æui viuimus, pænè eſt nihil;
Ac pænè breuius quàm nihil;
Vmbræ [7] fugacis inſtar atq; imaginis
Quam reddit æquor vitreum;
Idq́; ipſum inani in vanitate atq; anxiis
Ægreſcit in laboribus.
Animum libido torquet, inflat gaudium,
Spes tollit, ac timor premit.
Tumultuamur temerè: congerimus bona
Incognitis heredibus.
Quò [8] me ergo vertam? quis laboranti feret
Opem? quis eximet malis?

Spes omnis in te: miſeriæ [9] fontem meæ
[a] Peccata tolle noxia,
Néve eſſe ſtultis me ſinas & improbis
Deſpectui & ludibrio.
Hoſtis [10] proterui lingua me quum turpibus
Proſcinderet conuiciis;
Obmutui, iræ vindices pœnas tuæ
Has eſſe gnarus ſcilicet.
Rector [11] parenſq; gentis humanæ, tua
Pauliſper aufer verbera.
Vireſq; linquunt, vita nec ſemper nouis
Plagis ferendis ſufficit.
Te [12] perſequente ſcelera pœnis, ilico
Vigor decorq; defluít,
Tineis pereſæ more veſtis. O homo
Caduca res & futilis!
Parens [13] benigne precibus aurem da meis:
Neu verba ſperne ſupplicis:
Neu lacrymanti auerte vultus hoſpiti:
Namq; hòſpes hanc terram colo:
Nec ego, parentes nec mei certum locum
Habemus hîc: ſed in diem
Sollicíti & horas, turbidas moleſtias
Vitæ breuis transegimus.
Igitur [14] ſeueram paululùm abſtine manum,
Feſſum vt reſumam ſpiritum:
Mortis priusquam (reditus vnde non patet)
Transmiſerit me ianua.

PSAL. XL. Exſpectans exſpectaui Dominum &c.

Hoc in Pſalmo Dauid perſonam ſuſtinet Chriſti Seruatoris, quod patet ex 10. capite Epiſtolæ ad Hebræos. Incipit autem à narratione ſuarum anguſtiarum, & fiduciâ auxilii diuini, pro quo, benignè liberatus, gratias Deo agit, ſuumq́; exemplum alios quoque incitaturum ait, vt Deo confidant. Subiungit his commemorationem incredibilem beneficiorum diuinorum: ſimulque Chriſtum loquentem inducens, docet, qua in re conſiſtat remiſſio peccatorum & hominis iuſtitia, nimirum non in ſacrificiis & holocauſtis; ſed in vnius Seruatoris, huiusmodi ſignis adumbrati, obedientiâ præſtitâ Patri, vſq; ad mortem crucis. Et hanc optatiſſimam Euangelii doctrinā, ait latiſſimè in omnes terrarum partes propagatam eſſe. Redit deinde ad petitionem auxilii diuini, & exaggerationem ſuorum cruciatuum, tandemq́; pœnas ſuis hoſtibus imprecatur, & benedicit verè piis, quos ipſos quoq; reſpici & iuuari in periculis Chriſti exemplo aſſeuerat.

Carm. genus XVI.

QVum [1] circumfremerent me timor & minæ,
Intentansq́; auidam mors fera dexteram,
Spes cæleſtis opis, ſera licet, tamen
Lenibat [a] trepidam ſollicitudinem.
Aduertit [3] Dominus, meq́; [b] voragine
Cœnoſi implicitum gurgitis extulit:
Ac ſaxi ſolidis impoſito iugis
Monſtrauit facilem qua graderer viam:
Afflauitq́; [4] nouo pectora ſpiritu.

Suffecitq́; ſuæ materiam nouam
Laudis,quam canerem [c] dulcè loquacibus
Neruis,ac numeris lenè ſonantibus.
Hæc cernant,rapidæ qui violentiæ
Fati,vel dubiis caſibus imputant
Euenta;ac trepidi ſe Domini in fidem
Dent,qui ſtellifero regnat in æthere.
Felix [5],qui ſtabili ſpe Dominum ac fide
Spectat,quem tumidæ pompa ſuperbiæ
Non ad ſe illecebris ducit inanibus,
Fallaciq́; boni ludit imagine.
In [6] nos,ſancte parens,quot vigilantiæ
Et quàm mira tuæ pignora ſuppetunt.
Quæ nec mens acie cernere languidâ
Poſſit,nec numero lingua retexere!
Aurem [7] mî tacitè [d] vellis,& admones,
Quòd labem ſceleris nec pretium leuet,
Nec ſanguis pecudis nil meritæ eluat,
Nec conſumta focis expiet hoſtia.
Tum [8] dixi,Venio:quod libet,impera.
Adſum,ſancte parens,iuſſa capeſſere
Promptus:ceu tabulis ſcripta fidelibus
Edunt perpetui fata voluminis.
Huc [9] mens,huc ſtudium tendit,vti tuis
Conformem monitis quæ gero,quæ loquor,
Quæ mecum tacitus cogito:nam tua
Inciſa eſt animo lex penitus meo.
Famam [10] iuſtitiæ per populos tuæ
Latè præco fero:nec labiis meis,

Nec linguæ requies, omnibus vt tua
Terris (ipſe vides) nota ſit æquitas.
Nec 11 *iuſtum tacui te mala plectere,*
Promiſſiq́ tenacem, & miſeris opis
Largum: me bonitas indice gentibus
Cunctis facta palàm eſt, & tua veritas.
Defendant 12 *igitur me bonitas tua,*
Promiſſiq́ fides fallere neſcia:
Obſeſſumq́ malis innumeris tuâ
Me rerum genitor protege dexterâ.
Me 13 *pœnæ, capitis quæ ſuperent pilos,*
Omni ex parte premunt, quas neq́ luminis
In promtu eſt acie noſſe: animus ſtupet
Curarum innumeris obrutus æſtibus.
At 14 *tu mundi opifex ſancte, ſalutifer*
Adſis: auxilium fer citò, & vltimis
Oppreſſum penitus ſubtrahe me malis,
Vt praui pudeat conſilii improbos.
Turpem 15 *ignominiæ triſtitiam ferant,*
Tendunt exitio qui laqueos meo:
Infamem referant conſilii exitum,
Noſtris qui capiunt lætitiam è malis.
Hunc 16 *fructum ſceleris percipiant ſui,*
In fraudem vt recidant quam mihi ſtruxerant.
Fruſtratus, doleatq́ & rubeat, meas
Qui ridet lacrymas, & fruitur malis.
Qui 17 *credunt fidei ſe penitus tuæ,*
Illos auxilii ſpes recreet tui:
Ac ſemper Domini nomen amabile

Certent [e] tergeminis tollere honoribus.

Exſpes [1 8], pauper, inops ſim licet, at mihi
Cuſtos rerum opifex peruigil excubat.
Vitæ ô præſidium & certa ſalus mea,
Adſis, neu trepidâ me crucia morâ.

PSAL. XLI. *Beatus vir, qui intelligit &c.*

Hoc Pſalmo Dauid, in morbis & anguſtiis ſuis, expertus defectionem & perfidiam amicorum, imago eſt Chriſti, cui eadem, & multò etiam grauiora fuerunt perferenda. Initio autem beatos prædicat eos, qui homini pio, calamitate aliquâ oppreſſo, non inſultent, ſed potiùs benefaciant: fore enim aliquando, ut & afflictus ille recreetur, & is, qui ei præſtò fuerit, ſua à Deo beneficentiſſimo præmia conſequatur. Adiungit deinde implorationem auxilii diuini, in qua & hoſtium & amicorum adumbratorum, vniusque adeò domeſtici ſui (quo Iudam ſignificari patet ex 13. cap. Ioannis) odium & perfidiam deſcribit, ſeq; à Deo exauditum gloriatur. Proinde etiam gratias agit, & alios quoq; ad actionem gratiarum cohortatur.

Carm. genus III.

BEatus [2] ille, qui miſertus pauperis,
Fert rebus in duris opem:
Nec arroganti deſpicit faſtidio
Proſtratum & oppreſſum malis.
Quem [3] rere fractum & penitus abiectum, Deus
Attollet & ſolabitur:
Curâ fideli Dominus illum muniet
Et è periclis eruet;

Interq;

Interq́ vivos ſoſpiti dabit frui
Vitæ beatæ commodis.
Artus [4] *cubili quum dolor proſtrauerit,*
Opem feretq́, & [a] lectulum
Verſabit: omnem prorſus ægritudinem
In dulce vertet gaudium.
Quum [5] *me doloris vis acerbi affligeret,*
Opem popoſci te Deus.
Animæ medere ſauciæ (dixi) ſui
Sceleris pudendo vulnere.
Dira [6] *imprecatur hoſtis, ac me deuouet*
Lætus meis incommodis.
Quando interibit (inquit) & cum tempore
Nox unà nomen obruet?
Si [7] *fortè quis me viſit horum, corporis*
Animiq́ morbis anxium,
Vultu dolorem fingit, ac ſuſpiria
Læto trahit de pectore:
Foras profectus conditum in præcordiis
Repentè virus euomit.
In [8] *me ſuſurrat clanculum atq́ obmurmurat*
Sceleſta conſpiratio.
Clàm machinantur ſæua, in exitium meum
Conſilia cuncta conferunt:
Secumq́ [9] *iactant,* [b] *miſſa certè cælitus*
Nunc dira vis mali hunc ligat:
Proſtratus hæret: lectulo affixus iacet,
Noctem trahens nouiſſimam.

Quin [10] & ſodalis, & mihi menſâ & domo
Coniunctus, & cui maximè
Fidebam, ad hoſtes conferens ſeſe meos,
In me ferox [c] recalcitrat.
At [11] tu ſalutis auctor & cuſtos mea,
Benignus in me reſpice:
Manum iacenti da ſalutarem, hoſtibus
Parem vt rependam gratiam.
Tui fauoris [12] pignus id certiſſimum
Erit mihi, & conſtantiæ
In me tuendo, quòd malis lætus meis
Hoſtis ferox non geſtiat.
Vires [13] recepit corpus, innocentiam
Seruauit animus, dexteram
Te porrigente, qui receperas tuam
Semper tuendum me in fidem.
Agnoſcat [14] orbis vnicum & colat Deum,
Quem gens honorat Iſaci:
Vnumq; laudet, temporum donec vices
Luces & umbræ diuident.

GEOR-

GEORGII BVCHA-
NANI

PARAPHRASIS IN SECVNDVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. XLII. *Quemadmodum deſiderat ceruus &c.*

Dauid exſul in locis à congregatione piorum remotis, ardentiſſimum ſuum deſiderium redeundi in cœtum veræ Eccleſiæ hoc hymno declarat, & ſe corpore quidem abſentem, animo verò præſentiſſimum illi eſſe teſtatur. Dolorem etiam & ſqualorem ſuum, ex eo exſilio hoſtiumque inſultatione & ſarcaſmis ortum, deſcribit, & dialogiſmo vtens, iam lamentabili voce de extremis animi doloribus conqueritur, mox ſeipſum ſpe reditus erigit & conſolatur; Deoque, quem etiam in rebus aduerſis celebrat, ſe ſuaq; omnia commendans, quaſi de liberatione certiſſimus, brevi futurum ominatur, vt in patriâ locoque veræ Eccleſiæ immortales ei gratias agat.

Carminis genus XIII.

NOn [2] ceruus fluuios ſic auet algidos,
(Ceruus, turba canum quem premit) vt tui

Cor deſiderio carpitur anxio,
Rerum conditor optime.
Huc [3] *me raptat amor dulcis,& impotens*
Ardor ferre moras. O niueum diem,
Qui templo.[a] *reducem me ſtatuet tuo!*
O lucis iubar aureum!
Ieiunus [4] *lacrymis pro dape ſe dolor*
Paſcit,turba meis obuia dum malis
Illudens rogat, Heus iſte tuus Deus
Cur nunc deſerit exſulem?
At [5] *rurſus bonitas quum ſubiit tua,*
Et menti auxilii certa fides tui
Illuxit trepida,temporis illius
Me conſolor imagine;
Feſtis quum populus me reducem choris,
Fauſtisq́ excipiet vocibus,& Dei,
Pompâ cum celebri,me comitabitur
Auguſta ad penetralia.
Cur [6] *me ſollicitis teq́ doloribus*
Mens ægra exanimas?pone metum,ac Deo
Te da:quo patriæ vindice redditus,
Grates ſoſpes adhuc agam.
Hæc [7] *mentem recreat ſpes,licet auiis*
Iordanis [b] *lateam ſaltibus, Hermoni*
Exſul dura licet ſaxa perambulem,
Solis hoſpita belluis.
Quamvis [8] *agminibus me mala denſiùs*
Omni ex parte premant,quàm ſuper horridos
Montes grando ſonat;quàm mare verberat

Raucis

Raucis littora fluctibus:
Tu[9] ſi me placido lumine videris,
Cedent triſtitiæ nubila: tetricas
Mœroris tenebras diſcutiet mihi
Lucis dulce iubar tua.
Laudes[10] interea non mihi nox tuas,
Non curæ impedient, ô columen meum,
(Dicam) & certa ſalus, ludibrium feris
Cur me deſeris hoſtibus?
Dirumpor[11], tacitis æſtuat ignibus
Pectus, turba meis impia dum malis
Inſultans rogat: Heus iſte tuus Deus
Cur nunc deſerit exſulem?
Cur[12] me ſollicitis teq; doloribus
Mens ægra exanimas? pone metum, ac Deo
Te da: quo patriæ vindice redditus,
Grates lætus adhuc agam.

PSAL. XLIII. Iudica me Deus &c.

Hoc quoque odario Dauid exſul, ab omnibus ſubdolis, fraudulentis & tyrannicis, item ſenſu iræ diuinæ, & pauoribus conſcientiæ excruciatus, petit lucem auxilii diuini, & liberationem ex tantis anguſtiis, ſui quoque reſtitutionem in cœtum veræ Eccleſiæ vrget, vbi Deo gratias acturus ſeipſum conſolatur, certaq; fiduciâ voti ſe compotem fore pollicetur.

Carm. genus x I.

VIndex [1] eſto mihi Deus,
Et patrocinio protege me tuo,
Oppreſſum ſcelere impio:
Et fraudum laqueos frange nefarios.
Vitæ [2] ô præſidium mea,
Cur me præſidio deſtituis tuo?
Cur luctu vagor obſitus,
Dum ſæuæ furias vito tyrannidis?
Profer [3] lumen opis tuæ:
Montem pande viam quæ ferat ad tuum:
Montem, quàm propriè domum
Majeſtate tui numinis incolis:
Atq; [4] aram adveniam ad tuam,
Ac te, lætitiæ materiam meæ.
Et gratâ citharâ tibi
Grates lætus agam, conditor optime.
Cur [5] mœres anime anxie,
Ac me ſolicito pectore maceras?
Omnem pone metum, ac Deo
Curam crede tui, quem ſuper æthera
Cantu ſoſpes adhuc feram,
Quum ſaluus patriæ reddar amabili.

PSAL. XLIV. *Deus auribus noſtris &c.*

Precationem ardentiſſimam continet Pſalmus quadrageſimusquartus. In quâ primùm commemorantur priſtina Dei beneficia patribus præſtita, petiturque, vt ad eundem modum in præſentiâ quoque iuuet.

Iuuet. Magnopere autem amplificantur prementes Eccleſiam anguſtiæ,& contumeliæ hoſtium:in quibus tamen illa fiduciam in Deo collocatam non abjiciat, aut inconceſſa auxilia quærat: ſed patienter moram non fallentis auxilii perferat. Cauſam deinde harum afflictionum Eccleſiæ ſtatuit profeſſionem veri Dei, atque ideo,repetitâ denuò petitione,orat,vt Deus ipſe ſuam cauſam agat,ſuoſque præſentibus & inſtantibus malis liberet.

Carm.genus III.

VEtuſta [2] ad aures fama noſtras attulit,
Seriſq; patres poſteris
Stupenda facta tradidere à te Deus
Patrata priſcis ſeculis:
Eliminatis [3] quum profanis gentibus,
Et incolis prioribus,
Eorum labore fructibuſq; perfrui
Noſtris dediſti patribus.
Certè [4] nec armis lucidis,nec viribus
Debemus has victorias:
Sed nos fauoris aura mollis & tua
Protexit indulgentia.
Ergo [5] ſalutis auctor vnice ô Deus,
Ades piis ſalutifer.
Te [6] dante vires,hoſtium ferociam
Tam facilè profligabimus,
Taurus minaci quàm iacit cornu pilas,
Stipulave faſces arida.

Superba regum colla craſſo in puluere
Proſtrata conculcabimus.
Non [7] *arcus iſtam lethifer fiduciam,*
Non mucro ſæuus ingerit:
Tu [8] *nos ab hoſte ſubtrahes, ſternes ſolo*
Infenſa nobis agmina.
Non [9] *ergo ſemper iure te cantabimus*
Noſtræ ſalutis vindicem?
Ac donec orbis aſtra voluet ignea,
Te proſequemur laudibus?
At [10] *nunc relictos objicis ferocium*
Iniuriæ nos hoſtium,
Nec prodis ante noſtra ductor agmina:
Qualis ſolebas antea.
Hoſti [11] *imminenti terga cogis vertere,*
Prædaq́; das prementibus:
Pecus [12] *vt macello deſtinata, exponimur*
Cædentium libidini:
Omneſq́; terras barbararum gentium
Errore complemus vago.
[a] *Vanum* [13] *dediſti nos palàm,* [b] *nec auctio*
Te ditiorem reddidit.
Vicinæ [14] *noſtris oppida inſultant malis,*
Cladeſq́; rident: [15] *fabula*
Sumus profanis nationibus: caput
Motant, labella exporrigunt:
Oculis [16] *oberrat uſq; contumelia,*
Pudorq́; vultus inficit:

Dum

Dum [17] *voce acerbâ iniurias exaſperat,*
Minasq́; toruas adiicit
Hoſtis proteruus. Obruti [18] *tot cladibus,*
Tot undequaque inſtantibus;
Tamen nec unquam eſt animus oblitus tui,
Tecúmq́; pacti fœderis.
Seſe [19] *nec vllis territus periculis*
Auertit aut flexit viâ
Rectâ pes: [20] *etſi penitus abiecti interim*
Abs te: licet draconibus
Immitioris gentis addicti iugo,
Feramus [c] *vmbram ergaſtuli;*
Et ſeruitutem lugeamus, & necem
Vitæ precemur tædio.
Iniqua [21] *meritis ſi tuis obliuia*
Offuderint ſe mentibus
Noſtris, manúsve ſupplices protendimus
Diis impiarum gentium,
Id [22] *te latêret, abditas qui pectoris*
Prorſus latebras inſpicis?
Te [23] *propter, odia ceteris populis ſumus,*
Et inſtar ouium cædimur.
In te fauoris pendimus pœnas: tui
Amoris odia nos premunt.
Exſurge [24], *ſimilem ſomnolentiæ moram*
Salutis auctor corripe.
Cur [25] *ora condis, immemorq́; negligis*
Tuos malis in ultimis?

Afflictus animus, & malis præſentibus
Laſſus, futuris anxius,
Succumbit oneri:[26] *ſtrata tabeſcunt humi*
Defecta membra viribus.
Exſurge[27] *genitor, & vigore corporis*
Animiq; caſſos ſubleua:
Clemens bonusq; nos ab hoſtis impii
Immanitate libera.

PSAL. XLV. *Eructauit cor meum &c.*

In carmine hoc nuptiali Propheta regius primò deſcribit animum ſuum ſpiritu diuino redundantem, & foràs effundere geſtientem cogitationes ab eodem ſuggeſtas. Eæ autem erant de nuptiis Salomonis & filiæ regis Ægyptii, ſub quorum nominibus celebrat Chriſtum Dei filium, & ſponſam eius Eccleſiam. Orditur autem à laudibus ſponſi, quem dicit formâ, & amabili venuſtate, item fortitudine, veritate, æquitate & clementiâ excellere. Regnum eidem tribuit ſempiternum, & dona Spiritus ſancti planè inuſitata & extraordinaria: item miniſtros peculiares. Deinde ſponſam quoque commendat ab ornatus ſplendore, à bonis animi & corporis, ab opulentiâ, à comitatu, ab intuentium applauſu: eamque hortatur, vt domus & patriæ obliuiſcatur; vnum ſponſum amet & deſideret: ita futurum, vt & exterarum nationum muneribus cumuletur, ſoboleque optatiſſimâ augeatur, & honorificis præconiis in perpetuum celebretur.

Carm.gen. I.

[2] COr [a] *micat; exſultant trepidis præcordia fibris,*
Eructantq; nouum grauido de pectore carmen;
Certat lingua animum fando, manus æmula linguam
Scribendo exæquare, meo noua carmina regi
Dum cano; [3] *regi, hominum cui nemo è ſemine cretus*
Audeat eximiæ contendere munere formæ:
Quem decorat lepor, & roſeis affuſa labellis
Gratia: cui rerum cæli indulgentia ſpondet,
Hunc fore perpetuum longæua in ſæcla tenorem.
Ergo [4] *armis inuicte heros age, fortibus apta*
Enſem humeris; enſem, [5] *per quem te gloria cælo*
Æquat: & aduerſum fidens fer pectus in hoſtem.
Fræna tibi currus verum moderetur & æquum,
Et quæ præcipitem clementia temperat iram.
His ducibus tibi ſurget honos, tua dextera factis
Clara per ignotas fundet miracula terras:
Cordaq; [6] *vulnificis figens inimica ſagittis,*
Sponte tibi coges validas procumbere gentes.
Nec [7] *maris aut terræ ſpatium, nec terminus æui*
Finiet imperium, ſceptri moderamine iuſti
Quod regis, & [b] *leges mollis clementer acerbas.*
Te [8] *ſuper æquævos omnes regnator olympi*
Diligit, & læto vultum exhilarauit oliuo:
Vnde tui mulcent populi noua gaudia mentes,
Pallia [9] *quum* [c] *loculis tibi depromuntur eburnis,*
Et [d] *myrrhæ paſſim lacrymæ,* [e] *ſtactæq; ſuauis*
Halitus, & molles [f] *caſiæ funduntur odores,*

Ancillę [10] apparent genus alto è ſanguine regum
Inter honoratas promtę ad tua iuſſa miniſtras.
At regina tori conſors tibi dextera adhęret,
Auro picta ſinus, auro radiata capillos,
Miſit ab Eois [g] Ophyre quod flaua caminis.
Tuq; [11] adeò regina audi, & rem pectore conde:
Nec mea dicta nega placidas demittere in aures:
Iam nunc & patriam & patrẽ obliuiſcere, iam nunc
Ex animo caros penitus depone propinquos:
Vnum oculis ſpecta, vnum animo complectere regem,
Regem oculis animoq; tuo qui pendet ab ore,
Vnius & pulcris defixus vultibus hęret.
Hũc dominũ agnoſce, & ſupplex venerare: nec [12] ille
Officio, ſtudioq; tibi concedet: & [13] illa
[h] *Vndarum regina Tyrus te [i] murice & auro*
Accumulans colet: & vicina per oppida latè
Procumbent tibi ſupplicitér [k] gazisq; potentes,
Aut opibus clari: meritumq; feretis honorem
Hunc populi. [14] Pharii proles generoſa tyranni
Tota decens, tota eſt gemmisq; inſignis & auro:
Et facies cultum illuſtrat, facieq; decorâ
Pulcrior eſt animus. [15] Tibi rex en ducitur uxor
Diues opum, diues [l] pictaï veſtis & auri,
Virginibus comitata ſuis: de ſtirpe propinquâ
Virginibus, quas pompa frequens clamore ſecundo
Inſequitur, [16] plauſuq; fremens lętęq; chorea
Cantibus auguſtam lętas deducet ad aulam.
Neu [17] deſiderio nimiùm tangare tuorum
Virgo: tibi dulcem patrisq; & matris amorem

Leniet

Leniet adnaſcens ſobolis generoſa propago;
Quos regere imperio terras, totumq; per orbem
Adſpicies populos ſceptris frænare ſuperbos.
Nec [18] tu carminibus regina tacebere noſtris:
Quàq; patet tellus liquido circumſona ponto,
Poſteritas te ſera canet: dumq; aurea voluet
Aſtra polus, memori ſemper celebrabere famâ.

PSAL. XLVI. *Deus noſter refugium &c.*

Exprimitur hac odâ magnanima & intrepida fiducia Eccleſiæ, in omnibus periculis, tumultibus & quibuscunque rebus aduerſus Deum reſpiciens, & cum quâdam inſolentiâ ſtatuens, Dei ſe præſidio tutam eſſe futuram, etiamſi totus orbis collabatur. Idque vt credatur firmiùs, inducit ipſum Deum, quietem & exigui temporis patientiam, cum ſpe non dubiâ coniunctam, Eccleſiæ imperantem, ſuumque auxilium & glorioſam de hoſtibus victoriam vltrò promittentem.

Carmi. genus VI.

QVum [2] muniat nos præſidio ſuo,
Virtute firmet, quum grauis intonat
Procella, fortunæ periclis
Eripiat dominator orbis,
Nullam vim expauemus: [3] quatiat licèt
Orbem tumultus, terraq; ſedibus
Conuulſa, montium ruinis
Arctet aquas pelagi frementis:
Inſana [4] quamuis æquora ſæuiant,
Et vorticoſo gurgite torqueant,
Spumamq; limumq;, & procellis
Terrificis ſcopulos flagellent.

Nam [5] ciuitatem,cui Deus vnicè
Indulget,aris & propriam ſuis
Dicauit,algenti pererrans
Lympha fugax hilarat liquore.
Occulta [6] ne vis aut timor hoſticus
Vrbis quietem ſollicitet,Deus
Gentis ſuæ intentus ſaluti
Præuenit auxiliis pericla.
Gentes [7] tumultus concitet impias,
Et regna belli concutiat furor,
Flammis fremat cælum coruſcis,
Terrificet labefacta tellus:
Hic [8] & duelli,pacis & arbiter
Stat,prœliorum qui regit exitus,
Munimen,& noſtræ ſalutis
Præſidium,Deus Abrahami.
Venite [9],adeſte,& cernite non priùs
Audita,mira,incognita,quæ Deus
Patrauit in tetris ab ortu
Solis ad Heſperium cubile.
Funeſta [10] belli incendia ſuſtulit:
Fregit cruentæ ſpicula lanceæ:
Contriuit arcus,& volucres
In cinerem minuit quadrigas.
Sedate [11] motus mentis,ait Deus,
Meaſq; vires noſcite,quem colet
Quocunq; ſub cælo [a] repoſtas
Gens hominum colit orbis oras.
Hic [12] & duelli pacis & arbiter

Stat,

Stat, prœliorum qui regit exitus,
Munimen, & noſtræ ſalutis
Præſidium, Deus Abrahami.

PSAL. XLVII. *Omnes gentes plaudite &c.*

Carmen hoc triumphale tum videtur decantatum, cùm arca illa fœderis in templo Hieroſolymitano eſt depoſita: quâ cùm Chriſti in Eccleſiam, ſibi confœderatam, aduentus adumbraretur: cohortatur omnes, vt in publicâ illâ lætitiâ, ipſi quoque cum plauſu & tripudiis exſultent, ſuumque Seruatorem excipiant: cuius regnum non tantùm anguſtis Iudæorum finibus circumſcribatur; ſed in omnes orbis terrarum partes quàm latiſſimè ſe extendat.

Carm. gen. x.

TElluris [2] omnes incolæ
Deo canoros edite
Plauſus, canoris pangite
Læti Deum præconiis:
Deum [3] verendum & arduum,
Maliſq; formidabilem,
Qui regna faſtu turgida
Frænat potenti dexterâ:
Qui [4] bellicoſa compulit
Parere nobis oppida:
Noſtrumq; gentes inclytas
Armis coëgit ſub iugum:
Hereditatem [5] qui ſuam
Nobis colendam credidit:
Vnde Iſaci nepotibus
Æternâ fulget gloriâ.

En [6] templa ſcandit præuio
Lætum canente [a] claſſico:
En ſcandit auctor omnium
Vulgi ſecundis plauſibus.
Cantate [7] læta carmina
Deo, canora carmina
Cantate: regi pſallite
Iucunda veſtro carmina:
Qui [8] ſceptra rerum temperat,
Ac regna terræ diuidit:
[b] Docti modorum dulcibus
Hunc ferte in aſtra cantibus:
Qui [9] dirigit mortalium
Res & ſalubri vinculo
Legum coërcet, lucido
E ſiderum [c] prætorio.
Ad [10] hunc potentes gentium
Se contulere principes:
Vltroq; colla ſub iugum
Rerum dedere præſides.
Noſtrum Deum diis ceteris
Sublimiorem agnoſcite,
Cælum, ſolumque, & ſidera
Suo regentem numine.

PSAL. XLVIII. Magnus Dominus &c.

Hoc Pſalmo vrbs Hieroſolyma, quæ perſonam veræ Eccleſiæ hîc ſuſtinet, ſibiipſi de ſuâ in diuino præſidio poſitâ felicitate gratulatur, Deoq; gratias agit pro recenti

recenti de hoſtibus potentiſſimis victoriâ, quorum conſpirationem,minas,& inopinatam cum trepidatione fugam eleganter deſcribit,confidenterque aſſerit,ſe ea,quæ toties de Dei præſentiâ & patrocinio audierit,reipsâ iam experiri vera eſſe:& deinceps quoque eodem modo Eccleſiam Deo curæ & cordi eſſe futuram ſperat. In tanti hujus patroni præſidiis & defenſione mirificè ſe efferens,ſua propugnacula & munitiones,ſuas foſſas & aggeres Dei virtute inexpugnabiles, cum oſtentatione oſtentat,eo maximè nomine,ut ſolus Deus,pro incredibili bonitate & beneficiis ſuis,ab omni immortalium poſteritate,immortali honore afficiatur & celebretur.

Carm.genus III.

RECtor [1] beate cælitum,cui nil viget
Simile aut ſecundum,cælitum
Beate rector,ſancta iure te [2] Sion
In aſtra tollit laudibus;
Sion [3] opacam verſa ad [b] Arcton,regia
Formoſa regis optimi;
Sion voluptas gentium,vberis ſoli
Aruis beatis accubans.
Senſere [4] Domini vindicis potentiam
Solymæ ſuperba mœnia:
Senſere [5] numen,quum feroces viribus
Coïere reges,copiis
Caſtriſq; iunctis,ſeruitutem ciuibus
Tuis minati & vincula.
Perſtrinxit [6] oculos intuentium ſtupor,
Et horror artus perculit.

Quales [7] *tremores querulus excitat dolor*
Vexante partu feminas:
Pauorq; [8] *trepidâ ſparſit attonitos fugâ,*
Euri procella vt æquora
Excita ab imis penitus euerrens vadis,
Trepidas carinas diſſipat.
Hæc [9] *facta priſcis rettulere ſæculis*
Paruis parentes liberis:
Hæc nos in vrbe vidimus Dei, ratis
Qui frænat orbem legibus.
Hæc vrbe in illâ vidimus, cui pervigil
Deus ipſe cuſtos excubat.
O [10] *ſancte rerum genitor, in rebus malis*
Tuam aduocamus dexteram:
Tuas ad aras ſupplices aduoluimur.
O [11] *Rector orbis optime,*
Tua laus per oras vltimas mundi, & tua
Imago fulget gloriæ
Et æquitatis. [12] *Te ſceleſtos verbere*
Plectente iuſto, geſtient
Colles Sionis: nec feret tacitum ſuum
Iudæ propago gaudium.
Ite [13]*, & Sionem obambulate, mœnia*
Spectate, turres arduas
Numerate, [14] *foſſam & aggerem intuemini,*
Molesq; celſas ædium:
Narrate natis, poſterorum vt audiant
Et obſtupeſcant ſæcula;

Solùmq́; [15] noſcant & colant noſtrum Deum,
Ortusq́; finisq́; inſcium;
Qui ſempiternus ſempiterna nos ope
A fraude viq́; proteget.

PSAL. XLIX. *Audite hæc omnes &c.*

Cùm ſapientiam peculiarem & paucis cognitam hoc Pſalmo traditurus eſſet Propheta; ſtatim initio ſe attentè ab omnibus poſtulat audiri. Deſcribit autem miſerum & beſtiarum conditionem vix excedentem ſtatum opulentorum in hoc mundo, quorum diuitias, ſplendorem, purpuram, gemmas, aurum, villas, palatia, delicias, honores, omnia denique, quæ illi faciunt maximi, ipsâ vanitate vaniora eſſe aſſerit, cùm & fluxa ſint & caduca, & contra mortem nihil poſſint, æternoſque apud inferos cruciatus ſecum trahant. Hortatur igitur homines pios, ne in ſuis anguſtiis huiusmodi Epicureos, &, vt ſibi videntur, ſemideos, vel admirentur, vel eorum invideant ſplendori: ſed ſpe certorum, & nulli mutationi ſubiectorum bonorum vitæ alterius ſe conſolentur, & omnibus rebus terrenis neglectis, ad ſempiterna & cæleſtia tantùm, firmâ quâdam fiduciâ, adſpirent.

Carm. genus XV.

AVdite [2] gentes, ortus & occidens
Aduertite aures, & medio dies
Quos [a] torret axe, & qui [b] vitreum ſolum
Ponti niuali finditis orbitâ.
Audite [3], ſiue ignotus, & infimâ
De plebe pauper, ſive opibus potens,
Multaq́; fulges plebe clientium,
Auriq́; [c] gazis ditibus incubas,

Fontes [4] recludam iam ſapientiæ,
Plenoq́; promam pectoris è penu
Prudentiam: [5] iam lingua recondita
Oracla geſtit carmine pandere.
Cur [6] congerendis me cruciem bonis,
Famemq́; & acrem pauperiem timens;
Vt vita curis anxia triſtibus
Me triſtiorem trudat ad exitum?
Gemmis [7] & auro & murice diuites
Superbientes adſpice, qui ſibi
Gaudent beato plaudere ſomnio,
Tutosq́; fluxis credere ſe bonis,
Germanus [8] auro non redimet ſuum
De morte fratrem: [9] nec precio Deum
Donísve [d] flectet fata retexere,
Vt membra liquit frigida ſpiritus.
Sed [10] nec perennes interitus moras
Diues paciſci, nec potis eſt putres
Ne ſoluat artus tempus edax. vetat
Id lege dura fixa neceſſitas.
Mors [11] æqua ſtultis & ſapientibus
Intentat arcum: par manet exitus
Vitæ hos & illos: occupat improbis
Ignotus heres parta laboribus.
Villæ [12] ſuperbæ delicias breues,
Luxuq́; ſtructas regifico domos
Linquunt: ſepulcriq́; irremeabilis
Tenebricoſis ſub latebris iacent.

Quid

Quid fama duris parta laboribus
Prodeſt? inanis quid tituli decus?
Quid aura blandæ laudis, & ambitus
Nomen futuris prodere ſæculis?
Quum [13] vani honoris ver breve floruit,
Lethale ſpirans mortis hyems, viros
Et bruta raptans interitu pari,
Obliuionis nube pari premit.
Hâc [14] ſtulti ierunt: hanc malè providos
Ducet nepotes error in orbitam:
Quos [15] mors ſepulcri ſub ſcrobe conditos
Depaſcet, imbelles vt oues lupus.
Æterna cæli temperies pios
Manes fovebit lucis in aureæ
Splendore: qualis malè fluit nitor
Per prata vernis picta coloribus,
Stultis ſenectus robora deteret,
Pro ſumtuoſis buſtum erit ædibus.
At [16] me benignus de [c] barathri cauo
Specu remiſſum ſuſcipiet Deus.
Nec [17] te cupido ſauciet æmula,
Stupórve, ſi quem videris impiâ
De plebe fluxis conſpicuum bonis,
Clarumq́; multâ [f] fulgere gloriâ.
Quum [18] dexteram [g] mors illacrymabilis
Iniecit, ex tam diuite copiâ
Secum ſub umbras nil feret: & comes
Infida buſtum gloria deſeret.

Dum[19] *commeantis pectora ſpiritus*
Hauſtu caleſcunt, perfruitur bonis,
Seſeq; curat molliter, & monet
Omnes eundem pergere tramitem:
At[20] *quum parentes ceſſerit ad ſuos,*
Longùm dolebit ſtultitiam breuem,
Ad regna tractus lucis egentia,
Quæ ſemper horror nubilus obſidet.
Rectrix[21] *honoris nî ſapientia*
Acceſſerit, brutis homo beſtiis
Nil intereſt, quos vita facit pares,
Exſpectat æquè inglorius exitus.

PSAL. L. *Deus deorum Dominus &c.*

Doctrinam de veris Dei cultibus hic Pſalmus continet; quæ vt plus ponderis habeat, ipſum Deum quæſitorem & iudicem inducit, qui generatim, primò impiis omnibus pœnas comminatur: deinde ſigillatim docet Iudæos, in frequentiâ ſacrificiorum fiduciam ſuam collocantes, non tantam eorum vim eſſe; alias enim à Deo victimas requiri, nimirum pias preces, gratiarum actionem, nitentemque gratuitâ Dei bonitate & Chriſti meritis fidem. Hoc vno modo, non aliis, Deum placari. Præterea obiurgat ſimulatores pietatis hypocritas, verbis adumbratâ ſpecie, ceu velo, tegentes ſuperbiam, maleficia, furta, adulteria, fraudes, calumnias, obtrectationes; putantes interim Deum, ſe itidem vt homines fallere & latere poſſe: ſed id fruſtra; verè enim iudicium ſecuturum eſſe, in quo omnia etiam occultiſſima palàm ſint futura. Dent igitur operam, vt veris illis victimis Deum ſibi reconcilient, veræque ſalutis participes reddantur.

Carm,

Carm. genus VI.

QVi [1] frænat æquis legibus arbiter
Superba regum colla minacium,
Vocabit in ius orbem ab ortu
Solis ad Heſperium cubile.
Vultu [2] verendo tum ſacer arduâ
Pulcræ Sionis de ſpeculâ loquens,
Ad gentis humanæ coactum
Concilium Deus ora ſoluet.
Non [3] facta ſemper non ſinet impia
Impunè graſſari, veniet Deus:
Flamma vorax illum antecedet
Vis rapidis agitata ventis.
Teſtes [4] vocabit, cum populo ſuo
Acturus, [a] ignes, lumine conſcio
Qui cuncta deſpectant ab alto &
Omnipara [b] ſola vaſta terra.
Adeſte [5] primùm gens mihi propria,
Gens ſancta, (dicet) cui ſuper hoſtiis
Legem dedi ritè offerendis,
Perpetuum pepigiq́; fœdus.
Hîc [6] æquitatem iudicis igneus
Miratus æther, iuſtitiam Dei
Annunciabit. nam ſedebit
(Ne dubita) Deus ipſe iudex.
Audi [7] Abrahami progenies boni,
Peculiaris gens mihi: te voco
Teſtem benignitatis in te
Perpetuæ, & ſolidi fauoris.

Non [8] arguam te, quòd mihi victimæ
Cruore raro altaria ſparſeris,
Aut parcus armenti cremâris
Rara ſacris [c] holocauſta flammis.
Non [9] taurum egens te de ſtabulis peto,
Hircúmve caulis. [10] omne pecus meum eſt
Quod montium anfractus pererrat,
Quod nemorum tegitur latebris.
Nec [11] me volucris rupis in edito
Vſquam receſſu nidificans latet:
Non vlla picturato amictu
Ruris auris [d] genialis hoſpes.
Quòd [12] ſi eſurirem, ſcilicet vt petam
A te neceſſe eſt, arbiter ætheris,
Terræ fretíque, & quicquid ingens
Orbis habet gremio capaci.
Tauríne [13] veſcor carnibus, aut bibo
Hirci cruorem? [14] pectore candido
Grates age, & quouis litabis
Ritè Deo ſine cæde voto.
Tum [15] deprehenſus rebus in aſperis
Securus implora: auxilium feram,
Grates vt acceptâ ſalute
Lætus agas, Dominumq́ laudes.
At [16] impium ſic alloquitur Deus:
[e] Quâ fronte leges tu recitas meas?
Et ore ſanctum impurus audes
Sacrilego memorare fœdus?
Tu [17] legum habenis [f] impatiens regi,

Et inſtitutis moribus & bonis
Iuratus hoſtis, voce laudas,
Tecum animo mea verba rides.
Cum [18] *fure furti conſilium cois,*
Mœchis adulter te ſocium applicas:
Ad [19] *probra proiectus, doloſâ*
Perniciem meditare linguâ.
Cum [20] *fratre iuncti vincula ſanguinis*
Oris procacis non rabiem premunt:
Infamiâ germanum eodem
Dedecoras vtero creatum.
Et [21] *arbitraris me ſimilem tui,*
Quòd perpetrata hæc diſſimulauerim?
Ne crede: tecum expoſtulabo,
Ante oculos tua facta ponam.
Conſiderate [22] *hæc vos, quibus excidit*
De mente cæcâ mentio numinis:
Ne, quum prehendam, nemo ſit qui
De manibus mihi prenſa tollat.
Si [23] *victimam vis magnificam mihi*
Mactare, laudes canta, age gratias:
Hâc itur ad certam ſalutem,
Hac ſuperos via pandit axes.

PSAL. LI. *Miſerere mei Deus ſecundùm.*

Pſalmus hic quartus eſt inter eos qui pœnitentiales ab Eccleſiâ appellantur. Eo Dauid à Nathane admonitus, culpam adulterii & homicidii coram Deo deprecaturus, peccatum ſuum ingenuè confitetur, & veneno hoc infectæ naturæ prauitatem, & immedica-

bilem illam delinquendi procliuitatem homini inſitam, gemebundus deſcribit: confugiens interim ad ſolius Dei gratuitam bonitatem & meritum Chriſti, in quo vno veram munditiem & innocentiam quærit, ſéque invenire certo confidit. Ne autem denuo tantis polluatur ſceleribus, implorat ducem & rectorem actionum ſuarum Spiritum ſanctum, cuius inſtinctu ſeipſum à lapſibus fore immunem, & alios quoque in viam reuocaturum, Deique clementiam perpetuò celebraturum confirmat. Docet præterea, quæ ſint ſacrificia verè Deo grata, nimirum cor pœnitens & ſuorum peccatorum conſcientiâ proſtratum, ita tamen, ut de Dei ignoſcentiâ non deſperet. Sub finem totius Eccleſiæ ſalutem & incrementa Deo commendat, verosq; pietatis & fidei fructus illi promittit.

Carm. genus v.

O Salus 3 *rerum, lacrymis precantum*
Mollibus flecti facilis, rogantem
Lenis exaudi, ſcelerumq; tetras
Ablue ſordes.
Vſq; 4 *peccati* a *laue &* b *vſq; labem,*
Dum repurgatum maculis pudendis
Purius corpus niteat recocto
Ignibus auro.
Nam 5 *meam agnoſco (pudet heu pigetq;)*
Ah miſer labem: vitiiq; fœda
Mentis obuerſans oculis imago
Semper oberrat.
Vnus 6 *arcani es mihi teſtis: vnus*
Arbiter verax, temerario auſu

Impro-

Improbas linguas tua iudicantum
Facta refutas.
Quippe [7] *iam primo ſcelus vſq; ab ortu*
Hæret, infectas vitians medullas:
Deq; conceptu genitricis hauſi
Semina labis.
At [8] *tibi cordi eſt ſine fraude veri*
Simplicis candor, fideiq; certæ
Puritas, nullo labefacta duri
Turbinis ictu.
Hanc facis tanti, vitiis vt atris
Oblito, legum ſapientiæq;
Tu mihi arcanæ facilis beatum in-
dulſeris hauſtum:
Ergo [9] *me hyſſopi, ſator alme, luſtra*
Frondis aſperſu: maculæq; cedent,
Membra candorem tibi lota vincent
Pura niualem.
Si [10] *bonus lætum placidusq; mittas*
Nuncium, triſtem mihi recreabis
Gaudio mentem: ſtupidos recurret
Robur in artus.
Ne [11] *meos lapſus oculis acutis*
Semper obſerua numeráve labes:
Sed malæ culpæ nimiùm tenaces
Ablue ſordes.
Cor [12] *mihi rectum, ſcelerisq; purum,*
O potens rerum genitor, refinge;

Spiritum firmum renoua nouatâ
Cordis in aulâ.

Neu [13] *mihi auertas faciem, tuoq;*
Arceas vultu procul, auferasq;
Spiritum ſanctum calidâ incitatus
Rurſus ab irâ.

Redde [14], *ſperatæ ſolido vt ſalutis*
Gaudio per te fruar, inquieti
Spiritu motus animi rebelles
Principe firma.

Tum [15] *meo exemplo moniti ſceleſti,*
Quos viâ flexit maleſuadus error,
Denuò legum duce me tuarum
Iuſſa capeſſent.

Expia [16] *noxâ mihi* [c] *ſoſpitator*
Cædis infandæ caput obligatum, vt
Te canam iuſtum, pariterq; lapſis
Parcere largum.

Tu [17] *viam vocis mihi pande, mutum*
Tu Deus linguæ moderare plectrum:
Tum feram latè tua magna gentes
Facta per omnes.

Victimæ [18] *ſi te caperent, dediſſem*
Victimam: ſed te neq; ſanguis hirci
Fuſus, aut ſacris holocauſta placant
Addita flammis.

Pœnitens [19] *fraudum ſcelerumq; pectus,*
Spiritus fracti, mala cor peroſum,

Hæc Deum placant: adhibe hæc, & absq;
Thure litabis.
Gentis [20] *humanæ bone dux Sionem*
Quo ſoles vultu facilis tuere:
Pace florentes Solymæ beatæ
Protege turres.
Tum [21] *tibi votis bona mens pudicis*
Sacra perſoluet: ſacer hircus ignes
Paſcet, & ſanguis vituli calentem
Imbuet aram.

PSAL. LII. *Quid gloriaris in malitiâ &c.*

Occaſionem huic Pſalmo dedit Doëgus homo ſceleratiſſimus, qui ſuis calumniis non ſolùm internecionis ſacerdotum innocentiſſimorum cauſa fuerat, verùm inſuper de eorum excidio triumphabat. Eum igitur contemtim alloquitur hoc Pſalmo, eiúsque malas artes & flagitia deſcribit, & certiſſimam illi pœnam comminatur: pios autem innocenter oppreſſos conſolatur, eosque viuos & oliuæ inſtar florentes, ſuis oculis viſuros hoſtium interitum, prædicit, proque hâc tantâ bonitate Deo ſe gratum fore pollicetur.

Carm. genus X.

QVid [3] *gloriaris impie*
Tyranne prauis artibus?
Innóxiis clementia
Diuina ſemper excubat.
Tua [4] *lingua ſemper fraudibus*
Intenta comminiſcitur
Nefas, nitente cotibus
Acutior nouaculâ.

Te [5] praua rectis plus iuuant,
Plus falſa veris recreant:
Doliſq́; [6] peſtilentibus
Libenter aurem commodas.
Ergo [7] Deus te conteret,
Hominumq́; contubernio
Eliminabit, ac domum
Euertet omnem funditus.
Iuſtus [8] videbit, & grauem
Dei pauebit dexteram:
Vanaq́; dignos exitus
Ridebit impotentiâ.
En [9] ille gazis (inquiet)
Maliſq́; fidens artibus,
Securus ille numinis,
Diuinæ opis nil indigens.
Ego [10] ceu virens oliuula,
Domini in agello conſita,
Florebo, ſpe fretus bonâ
Cæleſtis indulgentiæ.
Te [11] ſemper in cœtu pio
Fraudis ſceleſtæ vindicem
Canam, & tuæ clementiæ
Spe, dura cuncta perferam.

PSAL. LIII. *Dixit inſipiens in corde &c.*

Pſalmus quinquageſimustertius idem argumentum habet cum decimoquarto. Impiis enim & Epicureis omnia plena eſſe aſſeuerat, eorumque ſceleratas in per-

perniciem piorum molitiones deſcribit, certiſſimamq́; illis ruinam comminatur, piis autem ſalutem & opem cæleſtem promittit.

Carminis genus III.

OPinionum [2] fœda mentem toxico,
Corpusq́; ſcelerum ſordibus
Contaminata turba, vela dum cupit
Suo furori obtendere,
Ferri ac referri ſortis arbitrio omnia
Humana comminiſcitur.
Ergo exſolutâ numinis formidine,
Dat fræna turpitudini;
Sceleſta, fœda, abominanda excogitat,
Excogitata perpetrat.
Ex [3] arce celsâ ſiderum deflexerat
Dominus in orbem lumina,
Si quem videret fortè non penitus malis
Corruptum opinionibus,
Qui mentis oculis omnium fideliter
Rerum parentem quæreret:
Erroris [4] omnes nubili fallacibus
Fraus illigârat caſſibus:
Se cuncti eisdem polluêre ſordibus,
Nec recta cuiquam curæ erant.
Ergo [5] ille mitis, ille munificus parens,
Irâ incitatus aſperâ,
Gens (inquit) iſta plena ſcelerum ac ſordium,
Crudelis animo & impia,

Quæ panis inſtar deuorat plebem meam,
Ecquando cognoſcet Deum?
Ecquando mentis lumine in periculis
Agnoſcet orbis arbitrum?
Certè [6] timebit non timenda, & conſcius
Vexabit horror pectora.
Nam Dominus oſſa conteretq́;, & hoſtium
Auſus retundet impios:
Vultum pudoris turpibus ſparget notis;
Turbabit animum infamiâ.
En [7] vnquam Eoo lucifer ſalutifer
Ab axe promet hunc diem?
Ab arce Dominus quum Sionis arduâ
Speratam opem feret ſuis,
Patriaq́; vinclis liberos hoſtilibus
Reddet nepotes Iſaci:
Electa laudes illius gens vt canat
Perfuſa vero gaudio.

PSAL. LIV. Deus in nomine tuo &c.

Pſalmo quinquageſimoquarto occaſionem præbuerunt proditiones Siphæorum, & ſimultates Saulis, quæ deſcriptæ ſunt 1. Sam. cap. 23. & 26 In magno ergo periculo conſtitutus, Dauid, indubitatâ quâdam fiduciâ Deo ſalutem ſuam commendat, hoſtibus pœnam prædicit, Deoque ſe, voti compotem, gratum fore ſpondet.

Carm. genus x.

Rerum [1] parens me protege
Et ſauo ab hoſte libera;

Nomen

Nomen boni vt colant tuum,
Et vim paueſcant impii.
Audi [4] *benignus ſupplicem,*
Nec durus aurem queſtibus
Occlude: [5] *vitæ nam meæ*
Crudelis hoſtis imminet.
Infeſtus hoſtis imminet
Vitæ meæ:nec vindicem
Dei potentis dexteram
Sibi imminentem reſpicit.
Rerum [6] *ſed æquus arbiter*
Opem feret:periculis
Me liberatum fulciet,
Et ſoſpitem tuebitur.
Suis [7] *peribit artibus*
Sceleſta fraus,& incident
In ipſa cæci retia,
Quæ clàm mihi tetenderant.
Liber [8] *periclo,victimis*
Te munerabor:te canam
Patrem,bonis placabilem,
Malisq; formidabilem:
Qui [9] *libero moleſtiis*
Mihi dediſti gaudia
Haurire læto lumine
De clade gentis perfidæ.

PSAL. LV. Exaudi Deus orationem &c.

Precationem continet hic Pſalmus plenam lamentationis & querelarum,de dolorum & periculorum

Dauidis magnitudine; de calumniatorum & maleficorum hominum violentiâ; deque intimi cuiusdam & domeſtici amici perfidiâ. Orat igitur, vt hi omnes iuſtis à Deo pœnis obruantur, certâ interim cum fiduciâ Deo ſe ſuaq; omnia commendans, & ſpe non dubiâ liberationem exſpectando ſe confirmans.

Carm. gen. V.

CÆlitum [2] *rector bone, mitis aurem*
Admoue in rebus trepidis vocanti,
Neu meos vultu tetrico ſeuerus
Deſpice queſtus.

Adſpice [3] *attentus, mihi quo tumultu*
Æſtuet pectus: gemitu dolores
Quo fremant, dum vis mihi fraus q́ſæui
Imminet hoſtis.

Imminet [4] *ſæuus capiti tyrannus,*
Et meæ famæ meditatur atrox
Crimen, & ſecum furit impotenti
Turbidus irâ.

Cor [5] *micat, neruis trepidant ſolutis*
Oſſium nexus, [6] *animus labaſcit,*
Semper & pallens oculis oberrat
Mortis imago.

Ergo [7] *ſic mecum loquor: O quis altos*
Nubium in tractus celeri columbæ
Me leuet pennâ, nemorum & remotis
Siſtat in antris;

Vt [8] *procul curâ trepidâ metuq́;,*
Montium [9] *ſolos habitem receſſus,*

Ocyor

Ocyor ventis ferar & coruſci
Fulminis alis?
O 10 Deus linguas malè perde prauas,
Illitas linguas gelido veneno:
Quæ dolis, probris, rabidisq́; vexant
Litibus vrbem.
Siue 11 lux fundat radios micantes,
Siue nox fundat tenebras opacas,
Excubant muris maledicta, vicis
Omnibus errant.
Vis 12, furor, fraudes, ſcelerum libido
Obſidet cunctos aditus viarum,
Et fames auri miſeram trucidans
Fœnore plebem.
Si 13 palàm ſæuos inimicus enſes
Stringeret; ſi clàm laqueos pararet,
Dente ſi famam peteret maligno:
Æquior eſſem.
Tu 14 mihi inſultas comes & ſodalis,
Teſtis 15 arcani taciturni & auctor
a Conſili, ſacræ totiesq́; iunctus
Fœdere menſæ.
Gentis 16 humanæ moderator, orbem
Qui ſalutari regis æquitate,
Fraudis auctores ſcelerumq́; viuos
Obrue terrâ.
At 17 mihi attentam dabis æquus aurem,
Siue 18 lux promat radios ab vndis,
Siue lux condat radios ſub vndis
Veſpere ſero.

Inter 19 hoſtiles dabis vt tumultus
Tutus euadam. mihi nam ſuperbis
Viribus fretus numeroq́; ſæuus
Imminet hoſtis.

O 20 potens rerum, ſine fine pœnis
Tu premes iuſtis ſcelus impiorum,
Arrogans pectus quibus obſtinatâ
[b] *Intumet irâ:*

Pace 21 qui fictâ ſimulant amicæ
Mentis affectus, animoq́; virus
Occulunt, priſco neq; facta curant
Fœdera ritu.

Lacteus 22 blando fluit ore riuus:
Bella cor ſpirat fera, ſuauiorq́;
[c] *Balſamo ſermo ſecat inſtar enſis*
Vulnere cæco.

Tu 23 tui curam Domino relinque,
Is tuos greſſus reget, is dolores
Lenit, iuſtumq́; ope ſubleuabit
Rebus in arctis.

Impio 24 fallaci, auidoq́; cædis
Fila mors rumpet viridi in iuuentâ:
Me tui, rector bene, ſpes fauoris
Certa fouebit.

PSAL. LVI. *Miſerere mei Deus, quoniam &c.*

Hoc etiam Pſalmo Dei auxilium in maximis periculis, quæ enumerantur, inuocat Dauid, Deumque

ſpem

ſpem & columen ſalutis ſuæ vnicum conſtituit: deſcribit præterea calumnias & molitiones ſuorum hoſtium, & contra eos Dei vindicis vltionem implorat: Dei quoque præſentiâ, prouidentiâ, bonitate & veritate fretus ſeipſum cum quâdam fiduciâ, conſolatur; Deoq; ſe gratum & obſequentem fore promittit.

Carm. gen. VI.

ORbis [2] creator me bonus adſpice,
Iniurioſo quem pede prorutum
Hoſtisq; conculcat, premitq;
Aſſiduis agitans periclis.
Conculcat [3] hoſtis me numero ferox,
Et inſolenti ſæuitiâ premit;
Nec liberas luces laborum,
Nec vacuas ſinis ire noctes:
Seu [4] luce terror ſollicitus mihi,
Seu nocte circumſtat, pater optime,
Spes rebus in duris mihi vna
Et columen [a] ſuperas ſalutis.
Te [5] fretus vno, pollicitis tuis
Innixus vnis nec metuam dolos
Mortalium cæcos, minasq;
Terrificas & aperta bella.
Calumniantur [6] quæ loquor omnia,
Prauaq; carpunt facta libidine:
Huc conferunt omnem laborem, vt
Exitium mihi moliantur.
Cœtusq; [7] cogunt, & capiti meo
[b] Quâ fraude, quâ vi iugiter imminent:

Veſtigia obſeruant, nec horam
Inſidiis vacuam relinquunt.
Impunè [8] tantam nequitiam ferent?
Prauiq; fructum conſilii legent?
O arbiter mundi, nec illos
Præcipites agis in ruinam?
Meæ [9] labores tu numeras fugæ:
Vrnâ repoſtas tu lacrymas meas
Seruas: apud te certa conſtat
Vſq; mei ratio doloris.
Aurem [10] vocanti tu facilem mihi
Das, atq; inanes ſpes facis hoſtium:
Et ſigna non obſcura amici
Das animi, & ſtabilis fauoris.
Te [11] fretus vno, pollicitis tuis
Innixus vnis, nil metuam dolos
Mortalium cæcos minasq;
Terrificas & aperta bella.
Te [12] ſemper ergo carmine patrio
Laudabo vitæ præſidium meæ:
Ex [13] hoſtium ferro doliſq;
Incolumis tibi vota reddam.
Te [14] liberatus vindice, te meum
Firmante greſſum, ne titubent pedes,
Dum ſpiritus fouebit artus,
Iuſſa ſequar tua, rector orbis.

PSAL. LVII. *Miſerere mei Deus &c.*

Hic quoque Pſalmus precationem continet, cum quâdam fiduciâ Deum compellantem, eiusque auxilium

lium in rebus aduerſis & periculoſis implorantem hoſtibusq; minantem exitium. Huic in fine additur promiſſio actionis gratiarum,pro patrocinio & defenſione,quaſi ea iam ſit impetrata.

Carm.genus II.

SAncte[a] parens, miſerere animę pereuntis, & o-
In te ſalutis quę locauit ſpem ſua: (mnem
Meq; tuis alis tectum defende,procellę
Dum ſęuientis impetus[2] deferueat.
Te[3] voco,te (ſolum in rebus quod reſtat egenis)
Appello,ſupplex & tuam imploro fidem.
Te voco,qui cumulata mihi promiſſa refundes,
Et cœpta duces proſperos ad exitus:
Qui[4] mihi ſubſidium è cęlo pręebebis,& hoſtis
Iamiam imminentis liberabis faucibus:
Qui dabis auxilium ex adyto ſublimis[b] olympi,
Memorq; fidei & priſtinę clementię.
Inter[5] enim ſęuos habito feritate leones:
Flammam vomentes verſor inter belluas,
Lingua quibus ſęuo proſcindit acutiùs enſe,
Dentes ſagittis lanceaq; cuſpide.
O[6] Deus auguſtum celſo caput exſere cęlo:
Oſtende terris glorię iubar tuę.
Explicuere[7] meis pedibus ſua retia:terrę
Me ſęuus hoſtis penitus afflictum premit.
Et ſcrobibus foſſis iter obſidere:ſed ipſi
Mihi paratas in ſcrobes cęci ruent,
[8] Mens[c] invicta malis,animi vigor integer,orbis
Te voce rector,te celebrabit lyrâ,

Eia age depoſitis mens expergiſcere curis,
Et tu canora [d] barbitos, cum nabliis.
Ocyus [9] auroræ quàm [e] lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quàm volucrum exſuſcitet,
Te [10] pater alme canã: populos tua facta per omnes,
Quacunq; tellus panditur, vates feram.
Nam [11] tua ſiderei bonitas faſtigia cæli,
Fidesq; tractus nubium ſuperuolat.
O [12] Deus auguſtum nitido caput exſere cælo,
Oſtende terris gloriæ iubar tuæ.

PSAL. LVIII. *Si verè vtiq; iuſtitiam &c.*

Hoc Pſalmo Dauid indignabundus ſeuerè alloquitur proceres Saulis; eorumque nequitiam, dolos, calumnias, & violentiam deſcribit; grauiterq; accuſat; Deique vindicis vltionem contra eos implorat: quam quidem breui ipſos, cum bonorum gaudio, oppreſſuram eſſe, prædicit, atque ita futurum, vt Dei in defendendis piis bonitas, & in puniendis impiis iuſtitia clariſſimè eluceſcat.

Carminis genus VI.

QVi [2] iura celſo de ſolio datis,
Qui fræna legum flectitis, en erit
De plebis vt cauſis egenæ
Iudicio ſtatuatis æquo?
Quin [3] mente prauâ nequitiam & dolos
Verſant, ſub vmbrâ iuſtitiæ tegunt,
Iniuriam factis honeſti
Obiiciunt ſpeciem pudendis.

Maternâ

Maternâ [4] ab aluo flagitii viam
Senſim ſequuntur, perq; ſuos gradus
Obliqua ſectandi libido
Cum teneris adoleſcit annis.
Linguâ [5] venenum peſtiferâ gerunt,
Auresq; [6] claudunt conſiliis, velut
Obturat aures callida [a] aſpis,
Quæ magicos metuit ſuſurros.
Confringe [7] malas, ô Deus; impudens
Os comminutis contere dentibus:
Et rictibus ſæuis hiantes.
Hos inhibe catulos leonum.
Emiſſa [8] fractâ cuſpide ſpicula
Intercidant, nec vulnera perferant:
Ipſiq; vaneſcant repentè,
Per bibulas velut vnda arenas.
Senſim [9] liqueſcant, [b] tardigradus velut
[c] Limax; acerbo funere deſerant
Vitale lumen, more [d] fœtus
Ante ſuum pereuntis ortum.
Florentis [10] æui in limine, turbinis
Vis atra tollat progeniem, priùs
Quàm ſurculus ſpinas tenellus
Exſerat, & ſtimulis acutis
Fœcunda [11] latè brachia porrigat.
Iuſtiq; pœnæ vindicis exitum
Læti videbunt, impiiq;
Sub pedibus fluuium cruoris.
Vitæ [12] bene actæ gens hominum ſciet.

Manere iuſtos præmia: at impios
Manere pœnas, arbitrumq́;
Eſſe Deum ſciet orbis æquum.

PSAL. LIX. *Eripe me de inimicis &c.*

Hîc quoque grauiſſimis periculis diuexatus Dauid, ad ſolius Dei auxilium confugit, certaque fiduciâ ſtatuit, breui fore, vt & hoſtes acerbiſſimas pœnas luant; eripiantur autem & protegantur verè pii. Pro eo igitur beneficio actionem gratiarum perpetuam Deo promittit.

Carm. gen. x.

AB [2] hoſtis inclementiâ
Me rector orbis aſſere:
Defende vim crudeliter
Me ſemper oppugnantium.
Ab [3] improbis me protege
Lætis cruore innoxio,
Meæ [4] ſaluti per dolum
Qui cæca tendunt retia.
Vltrò [5] immerentis in caput
Conſilia cuncta conferunt:
Exſurge [6], teq́; peſſimis
Fer obuiam conatibus.
O arbiter mortalium
Et agminum cæleſtium,
Fauore ſemper qui pios
Peculiari amplecteris,
Exſurge, pœnis impias

Com-

Compeſce gentes:perfidis
Neu parce,qui ſibi fauent,
Nefanda quum patrauerint.
A 7 ſole Eoo ad heſperum
Perambulabunt compita,
Et inſtar oblatrantium
Canum feroces obſtrepent.
Nihil 8 niſi merum crepant
Ferrum,cruorem,vulnera:
Et quæ loquuntur propalàm,
Clàm poſſe rentur obrui.
Meæ 9 ſalutis tu Deus
Tutela præſens,irritas
Ridebis iras,& tuâ
Me dexterâ tueberis.
Tu 10 robur es meum,meæ
Vires,& arx fiducia.
Ergo quieto pectore
Exſpecto ſpe tui auxili.
Diſcrimina 11 imminentia
Ope anteuertes:& malis
Fractâ hoſtium ſuperbiâ,
Læto fruar ſpectaculo.
Ne 12 prorſus impios tamen
Vnâ ruinâ elimina,
Obliuioſo ne pii
Torpore recta negligant:
Sed error illos disſipet
Vagos per orbis vltimas

Oras: tuaq́ dexterâ
Semen piorum protege.
Ab oris [13] arrogantiam,
Viruſq́ linguæ noxium,
Mendacia & periuria,
Conſume ſemen impium:
Euelle [14] ſtirpe ab ultimâ
Iuſti furoris impetu,
Vt nôrit orbis vltimus
Deum bonorum vindicem.
A [15] ſole Eoo ad heſperum
Perambulabunt compita,
Et inſtar oblatrantium
Canum procaces obſtrepent.
Paſſim [16] vagati, pauperem
Victum vt parent, ſub veſperum
Serum petant cubilia,
Victus egentes pauperis.
Ego [17] interim Deum canam
Fortem bonumq́, in aſperis
Rebus ſuorum vindicem,
Fidumq́ propugnaculum.
Deum canam, qui robore
Me fulcit, auget viribus,
Benignitate ſubleuat,
Tuetur arx vt ænea.

PSAL. LX. Deus repuliſti nos &c.

Conſcriptus eſt hic Pſalmus in calamitatibus & miſeriis publicis bellorum contra Ammonitas, Idumæos

mæos & Syros, quo tempore Deus aliquandiu gentem ſuam propter peccata videbatur deſeruiſſe. Pro ſe igitur & ſuis orat Dauid, & tanquam voti iam compos, certò ſecuturas de hoſtibus ſuis victorias ordine commemorat; easque omnes, non propriis viribus, ſed Dei potentiæ & bonitati refert acceptas.

Carm. genus 11.

SAncte 3 parens, noſtris vitiis offenſus, abactos
Preſſosq; duris disſipaſti nos malis:
Placatus mitisq; veni, iamq; immemor iræ
Salutis auctor ad tuos reuertere.
Omnis 4 ager rimis, te concutiente, a dehiſcit:
Committe rimas, reſice quaſſatum ſolum.
Dura 5 tuæ genti ſpectacula ferre dediſti
Inebriatæ poculo formidinis:
At 6 trepidos tandemq; animi miſeratus egenos,
Signum ſalutis efferes: qui te colunt,
Veridicis freti b oraclis formidine merſum
Erigere rurſus audeant vt verticem:
Eripiasq; 7 tuos gelidi formidine lethi
Præſens, & opifer inuocantes audias.
Audiit, 8 ex adytoq; Deus flammantis olympi
Vocem rependit gaudii prænuntiam:
En tibi frugiferos c Sichimæ diſpertiar agros:
Vallem d Suchoti metiar decempeda.
Nónne 9 mihi parent Iacobi pignora, quisquis
Vel pecore tondet arua, vel vomere ſecat?
Oppida 10 ſub pecudibus e Syriæ calcabo ſuperbæ,
f Moabum, g Idumen, & h Palæſtinas domos.

Quis [11] *mihi pandet iter munitas ductor ad arces?*
Muros Idumes diuitis quis diruet?
Quis, niſi tu noſtræ gentis Deus vnice tutor,
Qui nos premendos hoſtibus reliqueras,
Offenſus vitiis prauis: nec in arma ruentes
Noſtros præibas dux, vt antè, exercitus?
Nunc [13] *pater auxilium rebus bonus adfer in arctis.*
Humana fallax credulos ſpes decipit.
Te [14] *duce, victrici decorati tempora lauro,*
Pedibus prememus hoſtis arrogantiam.

PSAL. LXI. *Exaudi Deus deprecationem &c.*

Pſalmo hoc Dauid ſe & regni ſui ſalutem Deo commendat, quem regna & conſtituere & ſtabilire, piosq́; reges defendere aſſueuerat; proq́ue eâ benignitate gratias Deo vouet ſempiternas.

Carm. genus XV.

AVdi [2] *vocantem me bonus, & meis*
Intentus aurem da precibus Deus.
Proiectus [3] *oris orbis in vltimis.*
Ad te recurram rebus in aſperis.
Me ſiſte rupis culmine in arduo
Procul periclis. [4] *ſemper enim tui*
Spe fretus, hoſtis tutus ab impetu,
Munitæ vt arcis præſidio fui.
Tentorio [5] *fac ſemper vt in tuo*
Degam, ſub alis protegar & tuis:
Qui [6] *lenis aurem das precibus meis,*
Qui vota lætum ducis ad exitum.

Frænare

Frænare ſceptris te metuentium
Hæreditatem das mihi: 7 regiæ
Tu longa vitæ tempora porrigens,
Nectes peractis ſæcula ſæculis.
Securus 8 vt te perpetuò colat,
Rex, liberalem porrige dexteram
Fortunâ in omni: quaq; ſoles fide,
Fac vt fruatur pollicitis tuis.
Ac 9 tum periclis liber ab aſperis,
Te voce, dulci te citharâ canam
Pacti tenacem, & munificum tuis;
Et vota ad aras perpetuò feram.

PSAL. LXII. *Nónne Deo ſubiecta erit &c.*

Commemorat hoc Pſalmo Dauid fiduciam ſuam ſolius Dei, in omnibus rebus aduerſis, præſidio nitentem: & grauiſſimè obiurgat homines improbos: eorumque calumnias, fraudes & ſcelera deſcribit. Deinde ſuo exemplo adhortatur omnes pios, vt ſimili affectu ſoli Deo confidant. nihil enim vanius eſſe regibus, principibus, robore, potentiâ, diuitiis & omnibus rebus humanis: cùm ſolus Deus ſit omnipotens, iuſtus & bonus.

Carm. genus III.

MEns 2 acquieſcit vnicè mea in Deo:
Hinc ſpes ſalutis; arduis
In rebus arx hæc; tutus 3 hoc munimine
Nullum tremiſcam ad impetum.
Quouſq; 4 tectis fraudibus ſubuertere
Innoxium tentabitis?

Pœnas daturi mox & ipſi, improuidi
Iam iam imminentis exitus.
Proni in ruinam incumbitis, ceu mœnia
Saxis ſolutis putria:
Et [5] interim omnes corporisq; & ingenî
Vires eò contenditis.
Vobis placetis fabulis vanis, gradu
Turbetis impii vt pium.
Clàm deuouetis corde tacito, propalàm
Laudatis ore ſubdolo.
At [6] tu acquieſce mens mea in Deo tamen:
Hinc ſpes ſalutis, arduis
In rebus arx hæc: tutus [7] hoc munimine
Nullum tremiſcam ad impetum:
Spes [8] inde vitæ & gloriæ pendet meæ,
Et roboris fiducia.
Quocunq; [9] cæli gens colis ſub ſidere,
Huic crede rem, ſobolem, domum:
Omnes ad illum mentis ægritudines,
Et læta defer & refer;
Semperq; præſens numen eius omnibus
Adeſſe cœptis ſenties.
Ventoſa [10] regum & principum potentia
Eſt vanitate vanior,
Adeoq; fumo leuior, vt, ſi principum
Hac lance vires omnium,
Inanitatem hac colloces, cunctis ſimul
Inanitas præponderet.

Ne

Ne [11] *firma ſpera parta per vim: ne nimis*
Confide ſtultis viribus.
Opes abundant affluenter, ne bonis
Da rebus animum credulum.
Semel [12] *eſt profeſſus, nec ſemel tantùm Deum*
Id profitentem audiuimus,
Se poſſe ſolum cuncta, ſe ſolum bonum,
Et arbitrum rerum vnicum;
Bonis [13] *benignum ſemper & placabilem,*
Maliſq; formidabilem.

PSAL. LXIII. *Deus Deus meus ad te &c.*

His verbis Dauid exſul ardentiſſimum in cœtum veræ Eccleſiæ redeundi deſiderium teſtatum facit, ſimulq́ue indicat, in ipſo exſilio Dei ſe laudibus, præconiis & amori totum deditum eſſe, certoq́; credere, breui futurum, vt hoſtibus ſublatis, ipſe regno & patriæ reſtituatur.

Carm. genus XVIII.

DEus [2] *ſalutis auctor & cuſtos mea,*
Te veneror, roſeus quum fugat aſtra dies.
Te mens anhelat, membra ſitiunt languida:
Terra velut pluuias arida quærit aquas.
Quamuis [3] *arenas aridas æſtu colam,*
Præſentem Dominum mens videt vſq; meum;
Non aliter, adyta arcana quàm ſi conſpicer,
Numinis adſeruant quæ monimenta tui.
Nec [4] *dulcis æquè eſt vita, quàm benignitas,*
Quâ vitam munis proſequeriſq; meam.

Ergo 5 remotis diſſitus quamuis locis,
Præſidio tutus te celebrabo tuo:
Tui ſonabunt nominis præconia,
Quæ dederis vitæ tempora cunq; meæ.
Nec 6 victus æquè recreat corpus, tua
Excitat vt mentem laus celebrata meam.
Tu 7 nocte carmen, mane tu carmen mihi es:
Tu 8 trepido præſens fers mihi ſemper opem.
Securus alis conquieſco ſub tuis:
Teq; procul curis & tua facta canam.
Te 9 quærit animus, te colit, te a deperit:
Tu validâ fulcis me pater alme manu.
At 10 qui laborant per nefas me perdere,
Conſiliis prauis digna ruina premet.
Ferro 11 profundent ſpiritum nefarium:
Membra dabunt auidis dilanianda lupis.
Rex 12 lætus autem vindicem agnoſcet Deum,
Et quicunq; Dei numina ritè colunt.
Metu ſtupentes conticeſcent impii,
Spe ſtolidâ fluxis qui tumuere bonis.

PSAL. LXIV. Exaudi Deus orationem &c.

Hic quoque Pſalmus deſcriptionem continet malitiæ, calumniarum, & improbitatis virulentæ hoſtium Eccleſiæ, quibus grauiſſimas pœnas, in ſummâ hominum piorum exſultatione & gaudio, comminatur.

Carm.

Carminis genus VIII.

AVdi [2] ſancte parens non tetribus preces
Te poſcentis opem rebus in aſperis:
Et fallacis ab hoſtis
Vitam fraudibus eripe.
Prauorum [3] tacitis factio me dolis
Oppugnat, trucibus conſiliis fremunt,
Conſpirantq; ſceleſti:
Tu me dux bonus eripe.
Linguas [4] cen gladios exacuunt ſuas:
Oris peſtiferi verba nefaria
Intentant, medicata
Tanquam ſpicula toxico,
Vt [5] rectos animi ex inſidiis petant.
Et ſecuri auidâ mente coquunt nefas:
Nec quenquam malefacti
Formidant fore vindicem.
Deſignant [6] animis horrificum ſcelus,
Et ſæuo laqueos conſilio parant:
Inter ſeq; loquuntur,
Nemo conſcius hæc ſciet.
Cor [7], mens, ingenium, conſilium, labor
Huc tendunt, [2] facies vt ſcelerum nouas
Et fraudum meditentur:
Hoc vnum ſtudium fuit.
Aſt [8] illos ſubiti cuſpide ſpiculi
Incautos feriet magna Dei manus,
Et lethalia certâ,
Figet vulnera dexterâ.

Spectantes [9] gelidus corripiet timor,
Auctori exitium quum videant ſua
Dirum immittere [b] lingua
Viroſa mala toxica.
Gens [10] humana tua robora dextera
Agnoſcet, meritis laudibus efferet:
Et mirabitur alta
Lumen [c] perſpicientia.
Iuſti [11] ſpes animos eriget, & Dei
Tutus præſidio, lætitiâ fremet:
Et gaudentia corda
Vero ſimplice geſtient.

PSAL. LXV. *Te decet hymnus Deus &c.*

Habet hic Pſalmus commemorationem multiplicium Dei beneficiorum tam ſpiritualium quàm corporalium, quæ omnia mirâ quâdam verborum elegantiâ prædicat, proq; iis gratias Deo immortales agit.

Carm. genus v.

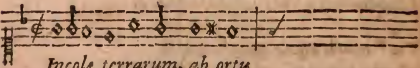
TE [2] manent laudes Deus in Sione;
Hîc tibi caſtis [a] operata ſacris
Vota gens ſoluet tua, victimiſq;
Imbuet aras:
Quiq; [3] tam præſens tibi ſupplicantum
Exitus votis tribuas ſecundos,
Te petent gentes ſub vtroq; mundi
Axe iacentes.
Noſtra [4] nunc iuſtis ſcelerata facta

Nos premunt pœnis: facilis querelis
Tu tamen flecti, mala ſeruitutis
Vincula franges.
O [5] *quater plusquam quater ô beatos,*
Quos leges, lectos facies amicos,
Vt colant puri tibi dedicati
Atria templi.
Illa lux felix, cumulata cunctis
Lux bonis, pectus ſatiabit ægrum
Gaudio, quæ nos reduces ſacratâ
Siſtet in æde.
Annues [6] *noſtris facilis querelis*
Finium terræ Deus vltimorum
Spes, & extremas maris ambientis
Gurgite terras.
Tum ſtupor mentes quatiet tuentum,
O Deus noſtræ columen ſalutis,
Te malis durum, miſeris benignum,
Omnibus æquum.
Tu [7] *potens rerum, validisq; pollens*
Viribus, firmas ſtabili catenâ
Montium tractus [b] *iugaq; inquietis*
Tunſa procellis.
Tu [8] *maris nigris agitata ventis*
Terga componis: cohibes rebelles
Gentium motus, placidaq; [c] *mutas*
Pace tumultus.
Vltimi [9] *rerum tua ſigna nôrunt*
Et pauent fines, quoties coruſcis

Turgidum flammis fremuit ſonoro
Murmure cælum.
Quiq; Phœbæos habitant ad ortus,
Et quibus ſerâ face Phœbus vndas
Tingit, auctorem te hilares fatentur
Lucis & vmbræ.
Tu [10] *ſolum terræ ſitientis imbrem*
Lætus inuiſis, grauidæq; nubis
De ſinu fundis genitale pigros
Semen in agros.
[d] *Alueus pleno tibi ſemper amne*
Turgidus latâ nouat arua fruge,
Floribus campos, nemorum virentes
Fronde receſſus.
Rore [11] *tu leni ſola* [e] *contumacis*
[f] *Maceras terræ, ſubigisq; glebas:*
[g] *Ebrios ſulcos viridante* [h] *amictu*
Meſſis inumbras.
Qua [12] *feres greſſus, renouabis annum* *

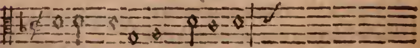
Carm. genus XIX.

Diſcantus.

Incolæ terrarum, ab ortu

Altus.

Incolæ terrarum, ab ortu

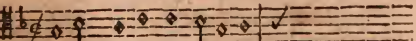
Solis

** Fertilem ſrugum: vegetansq́; fœtus*
Per cauas valles riguoſq́; ſaltus
Impluet humor.
Geſtiet [13] pauper tuguri colonus,
Lacte diſtentas comitans capellas:
Mugient colles, & amica feſſis
Sylua iuuencis.
Spes aratoris cupidas fouebit
Fluctuans latis ſeges alma campis:
Vt canat feſtâ tibi feriatus
Carmen in vmbrâ.

PSAL. LXVI. Iubilate Deo omnis terra &c.

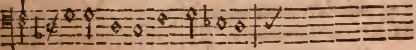
Pſalmus hic cohortatur & excitat ſubinde omnes homines toto terrarum orbe habitantes, vt pro maximis & incredibilibus beneficiis Deo ſuo gratias agant: quæ ipſa quoque beneficia tam vetera, quàm recentia, commemorantur.

Tenor.

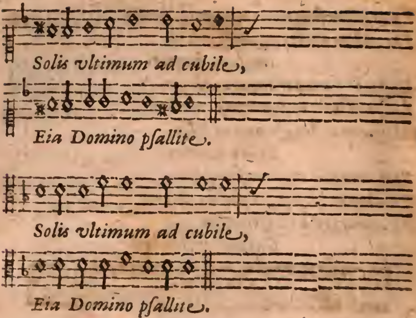

Incolæ [1] terrarum, ab ortu

Baſſus.

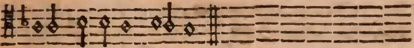
Incolæ terrarum, ab ortu

Eia [2] Domino iubilate:
Nomen eius, numen eius
Forte in aſtra laudibus.
Dicite [3] illi: Rector orbis
Sancte, quàm ſtupenda rerum
Eſt tuarum gloria!
Quanta virtus, quâ proteruos,
Mente fractâ, cogis hoſtes
Supplices procumbere!
Te [4] parentem læta honoret,
Te potentem prona adoret
Tota rerum machina.
Voce blandâ te canamus,
Barbito dulci ſonemus,
Carminumq́; cantibus.
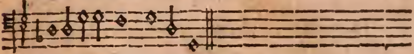

Solis vltimum ad cubile,

Eia Domino pſallite.

Solis vltimum ad cubile,

Eia Domino pſallite.

Eia 5 adeſte, facta cunctis
Cernite admiranda ſæclis:
Acriterq; expendite
Facta prouidi parentis,
Facta Domini conſulentis
Arte mira ſeruulis.
Vertit 6 æquor æſtuoſum
Aridæ in campos arenæ.
Fluminis per alueum
Agmen ire gratulantum,
Ceu per arua ſicca, fecit,
Stante fluctu languido.
Frænat 7 vnus orbem habenis
Sempiternis: intuetur
Et pios & impios.

Nec ſinit ſibi rebelles
Viribus fretos ſuperbos,
Improbis voti frui.
Laus [8] Deo noſtro per omnes
Orbis oras: omnis vnum
Laudet illum natio.
Morte [9] liberauit vnus
Nos propinquâ: fulcit vnus
Liberos firmo gradu.
Igne [10] vt aurum, examinaſti
Nos periclis: [11] illigaſti
Hoſtium nos caſſibus.
Vincla [12] lumbis, fræna malis
Sub tyrannis induiſti
Impotentis imperî:
Sed per ignes, ſed per vndas
Diuitis tamen dediſti
[a] Vber agri exercitis.
Ergo [13] ſupplex introibo
Templi, victimasq; cædam:
Vota [14] ſupplex offeram,
Vota duris in periclis
Nuncupata. [15] pinguis agnus,
Cornigerq; agni parens,
Bos & hircus ſanguine aras
Imbuent: nec thura deerunt
De [b] Sabæo ſtipite.
Dum [16] Dei benignitatem
Explico in me, cuncti adeſte
Qui Deum veremini.

Au-

Audiit [17] ſtatim vocantem:
Nos vocantes audientem
Proſequamur laudibus.
Conſcios [18] ſceleris nefandi
Supplicantes rector orbis
Aure ſurdâ reſpuit:
At [19] mihi lenis bonusq́;
Supplicanti ſemper aurem
Non ſeueram commodat.
Gratias [20] ago parenti
Optimo, qui ſe roganti
Aſperum non præbuit:
Qui ſuâ benignitate
Destitutum non reliquit
Rebus vnquam in aſperis.

PSAL. LXVII. *Deus miſereatur noſtri &c.*

Pſalmo ſexageſimoſeptimo continetur votum, vt Deus pro infinitâ bonitate & miſericordiâ ſuâ, Eccleſiam omnibus bonis tam æternis quàm præſentibus cumulet, eo quoque nomine, vt ipſe debito honore & præconiis vbique terrarum celebretur.

Carm. genus v.

ARbiter [1] mundi, placidus bonusq́;
Parce delictis, ſolito & fauore
Terra fac lætis ſegetem, pecusq́;
Nutriat aruis:

Nota 3 per terras bonitas vt omnes
Sit tua,& noſtræ ſtudium ſalutis,
Mente quos curas patriâ,tegisq́;
Rebus in arctis:
Vt 4 tuas laudes populi per omnes
Prædicent terras,bonitatis vſq; ad
Terminos rerum celebretur omnes
Fama per vrbes.
Omnis 5 exſultet locus,omnis ætas
Geſtiat plauſu & [a] fremitu ſecundo,
Res quòd humanas modereris æqui
Iuris habenis.
Vt 6 tuas laudes populi per omnes
Prædicent terras,bonitatis vſq; ad
Terminos rerum celebretur omnes
Fama per vrbes.
Si 7 tuæ genti faueas benignus,
Conditor mundi bone,meſſis agros
Veſtiet,vites oleæq́; colles,
Gramina campos.
Si 8 tuæ genti faueas benignus,
Conditor mundi bone,te pauebunt
Et colent gentes ſub vtroq; mundi
Axe iacentes.

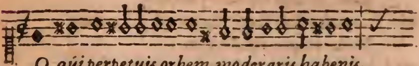
PSAL. LXVIII. Exſurgat Deus &c.

Pſalmus hic ſplendidiſſimè celebrat Dei potentiam incredibilem,& bonitatem planè admirandam, eique pro variis beneficiis & liberationibus,proque victoriis.

victoriis multis & miraculoſis, perpetuaque adeò præſentiâ ſuâ gratias agit immortales; inque Dei hac clementiâ, & benignitate cum ſanctâ quâdam ſuperbiâ, mirificè gloriatur & exſultat. Deſcribit etiam magnificentiſſimam Dei de deuictis hoſtibus pompam triumphalem, quâ Chriſti glorioſam in cælum aſcenſionem multis antea ſæculis adumbrauit. Sub finem omnes homines denuò ad gratiarum actionem, ſuo exemplo cohortatur.

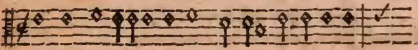
Carm. genus XX.

Diſcantus.

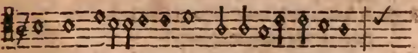
O qui perpetuis orbem moderaris habenis,

Altus.

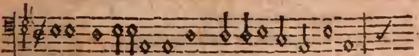
O qui perpetuis orbem moderaris habenis.

Tenor.

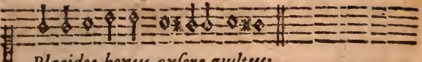

O qui perpetuis orbem moderaris habenis,

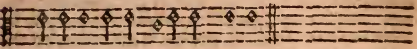
Baſſus.

O qui perpetuis orbem moderaris habenis,

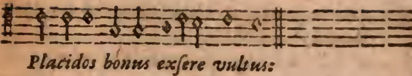
Placidos bonus exſere vultus:

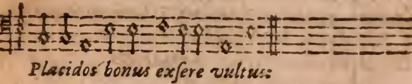

Placidos bonus exſere vultus:

Impietaſq́; exoſa tuas, pater optime, leges,
Tremefacta repentè faceſſet,
Vt [3] *leuis in tenues fumi vapor effugit auras,*
Vt cerà liqueſcit ab igni.
At [4] *lætis pia turba animis ſua gaudia plauſu*
Teſtabitur, & tibi, rerum
Sancte [5] *parens* [a] *pæana canet; qui lucida cæli*
Veheris ſuper aſtra, nec æui
Incluſis ſpatiis, æternis legibus orbem
Æternus & ipſe gubernas.
Te [6] *canimus læti, & lætos renouamus honores.*
Qui celſi è vertice mundi
Reſpicis humanas curas: & patribus orbos
Pueros, viduaſq́; maritis
Poſcqueris patrio affectu: [7] *qui prole beatâ*
Steriles ſolare [b] *hymenæos:*
Compedibus vinctos ſoluis: populi arua rebellis
Bibulis obducis arenis.
[8] *Iſacidæ* [c] *Nilo quum te ductore relicto,*
Arabum per inhoſpita ſaxa

Erra-

Errarent,[9] tremuêre ſoli penetralia: cælum
Maduit ſudoris anheli
Imbribus: à vultu Domini conterrita duræ
Tremuere cacumina [d] Sina.
Arua [10] ſibi ſelecta bonus rigat imbre benigno:
Et quum labefacta fatiſcunt,
Confirmat, recreatq; afflicta: [11] ſuoq; fruenda
Dat habere gregi: nec egenam
Temporibus duris virtutem deſerit. [12] Arma
Trepidâ formidine belli
Quum quatient animos, lætum celebrare triumphum
Tenebris dabit ille puellis:
Sufficietq; ſuas in laudes carmina. [13] reges
Numeroſo milite freti
Terga dabunt, latebraſq; petent: ſpoliiſq; fruetur
Imbellis turba relictis.
Veſtra [14] licet ſomno ſternantur corpora nigra
Inter fuliginis ollas,
Illa tamen vincent nitidam candore columbam
Rutila ceruicis honore.

Quæ nunc argentum nitidum, nunc lumina blan-
Radiantis prouocat auri. (dùm
Quum [15] Deus omnipotens traduceret agmina re-
Longo ſpectanda triumpho. (gum
Squalida quæ luctu & tenebris Solyma antè iacebat,
Niueâ tum luce refulſit:
Ceu niue vicinos inter candentia colles
[e] Salmonis culmina fulgent.
Vſq; [16] ſibi [f] Baſan placeat, iactetq; ſuperbus
Faſtigia proxima cælo:
Ne [17] tamen herbiferos ſaltus, ne paſcua ſacro
Auſit conferre Sioni;
Quam propriam pater omnipotens in ſæcula ſedem
Legit, lectamq; tuetur:
Ille [18] pater, quem cælitum tot millia currûm,
Equitum tot millia ſtipant:
Siue ille excelſæ vehitur per culmina Sinæ,
Sua ſeu ſacraria viſit:
Seu [19] ſcelerum vindex celebri petit aſtra triumpho,
Captiuaq; colla catenis
Vincta trahit: victæ paſſim donaria gentes
Cumulant: paulò antè rebelles,
Poplite nunc flexo venerantur templa Sionis.
Igitur [20] celebramus honores
Iure tuos, nullam nobis qui munere lucem
Vacuam ſinis ire; [21] ſalutis
Vnica ſpes noſtra: nempe vnus fræna gubernas
Vitæ, [g] irremeabilis Orci.

Vnus

Vnus clauſtra tenes,& nutum fata ſequuntur,
Inimicos [22] *vulnere certo*
Tu figis;longâ ſcelerum tu ſorde ſepultis
Lethali tempora plagâ
Diuidis. [23] *At caros ſic conſolaris amicos,*
Extremo à littore ponti
Vos ego crudeli incolumes ex hoſte reducam,
Rubri ceu trans freta ductos
Æquoris à ſæuo incolumes ſeruauimus [h] Ogo.
Cæſorum [24] *in ſanguine regum*
Tingent crura:canes hoſtilia vulnera lambent.
Lætæ [25] *ſpectacula pompæ*
Adſpicient,pater alme:tuo,pater alme,triumpho
Plaudent tua templa petentes.
Anteibunt, [26] *qui voce canant, qui* [i] *cymbala pul-*
Cithara tubæ iuncta,tubæq́; *(ſent,*
Tibia,quæq́; tuas celebrent fortiſſime laudes
Doctæ pulſare puellæ
Tympana: [27] *te populi cœtu fremituq́; ſecundo*
Et plauſu ad ſidera tollent:
Iſacidæq́; tuas in laudes ora reſoluent:
Iuuenis [28] *de ſtirpe creatus*
Beniamini,Iudæq́; aderit generoſa propago:
Neq; clarus Zabulo deerit,
Nephthalidæq́; duces: [29] *Nam tu tua iuſſa ſequutis*
Vireſq́; animoſq́; miniſtras:
Claraq́; victrici das tempora cingere lauro.
Solymæ [30] *victoria præpes*

Ex adytis velat. Ergo ferent tibi munera reges,
Atq; ad tua templa ferentes
Munera, te ſuper aſtra ferent. [31] *tu freta ſagittis*
Lethalibus agmina fundis:
Tu forteſq; domas dextras, animoſq; rebelles;
Humiles tibi pendere cogis
Vectigal fractoſq; duces: auidiq; cruoris
Vindex populi agmina perdis.
Quiq; [32] *bibunt Nilum, quà mergitur æquoris vndis;*
Quiq; ipſo fontis in ortu,
Accurrent, pacemq; petent, opulenta ferentes
Tibi munera ſupplice dextrâ.
Regna [33] *hominum celebrate Deum: date carmina Regi,*
Qui templa gubernat olympi.
Æterna æternus: [34] *cuius mortalia cuncta*
Vocem tremefacta pauescunt.
Hunc [35] *fortem celebrate, vniq; accepta referte*
Bene geſti proſpera belli.
Cuius in Iſacidis reſplendet gloria, cuius
Teſtantur robora nubes:
Cuius [36] *ab arcano templo venerabilis horror*
Stupefacta in pectora manat.
Iſacidûm Deus ille, Deus, qui robore neruos
Animoſq; vigore ſuorum
Implet, ei laudes Iacobi dicite proles:
Etenim Deus ille deorum eſt.

PSAL. LXIX. *Saluum me fac Deus &c.*

Repræſentat hoc Pſalmo Dauid magnâ ex parte perſonam Seruatoris noſtri Ieſu Chriſti. Querelis enim & la-

& lamentationibus grauiſſimis ſuas anguſtias, dolores, multitudinem hoſtium, auxiliique diuini moram enumerat, ſeque innocentem alienorum peccatorum pœnas luere, & in ſummis miſeriis, non modò nulli, ne propinquo quidem, miſerabilem eſſe; verùm ab iis etiam, quorum causâ hæc patiatur, ludibrio haberi, ſibique pro cibo fel, pro potu acetum præberi conqueritur. Ad ſolius igitur Dei auxilium confugit, ſimulque pro veræ Eccleſiæ membris orat, ne illa capitis deformitate offenſa deficiant. Hoſtibus deinde, tanquam impœnitentibus & deſperatis, mala præſentia & æterna imprecatur: ſe autem Deo pro beneficiis, quæ enumerat, gratias acturum, ſuoque exemplo eodem alios perducturum eſſe, promittit.

Carm. genus II.

SAncte ² parens fer opem laſſo: torrentibus undis
Penè obruerunt me malorum flumina.
Pes ³ nequit in molli veſtigia figere limo:
Pronumq́; inundans vertici fluctus rapit.
Dum ⁴ clamo, arentes urit ſitis arida fauces:
Spectando laſſa torpuere lumina.
Me ⁵ vexant odiisq́; premunt immanibus hoſtes
Plures, inumbrant quàm capilli tempora.
Inq́; dies creſcunt numero: &, ceu rapta rependam,
Bene parta per vim cogor illis reddere.
Simplicitas ⁶ tibi nota mea eſt, bone conditor orbis,
Meaq́; teſtis ſemper innocentia es.
Fac ⁷ pater alme, bonis ne ſint mea damna pudori,
Dum te colentes clade cernunt opprimi.
Te ⁸ propter maledicta tuli & ludibria vulgi:
Te propter ora turpis infecit pudor:

Me [9] vitant fratres,& eâdem è matre creati:
Me ceu ſceleſtum abominantur filii.
Vror [10],& ira coquit penitus præcordia,leges
Tuoſq; ritus impii quum negligunt.
In tua quæ iactant probra & conuicia ſacra,
In me recurrunt,corq; vulnerant meum.
Si [11] fleo ieiunus,ſi macero pectora curis,
Rident,probriſq; proſequuntur lacrymas.
Si [12] tegor incultos ſaccis ſqualentibus artus,
Fio repentè fabula & ludibrium.
Me [13] ſalibus petit [a] è portæ ſtatione ſenectus:
Et ebrioſæ ſum tabernæ cantio.
Interea [14] curis,genitor,confectus acerbis
Ad te recurro:tu benignus reſpice.
O genitor,ſine fine bonus,ſine fraude fidelis,
In rebus arctis da ſalutarem manum.
Erige [15] penè luto abſorptum:da figere greſſum:
Crudelis hoſtis me eripe impotentiæ:
Neu [16] rapiat torrentis aquæ violentia,neu me
Mergátve gurges,aut vorago abſorbeat.
Sancte [17] parens,nullos cuius clementia fines
Nouit,vocantem & deſtitutum reſpice:
Ne [18] faciem ſeruo auertas,qui rebus egenis
Supplex opem orat:ſubitò miſerum ſubleua.
Mitis [19] ades:ſerua hanc animam,vt pudor obruat
Qui ceu relictũ me enecant conuiciis. (hoſtes,
Tu [20] teſtis mihi probri ignominiæq; ſuperbæ:
Tu teſtis,hoſtes quàm proteruè illuſerint.

Cor

Cor [21] *dolor vrebat: ſocius mihi nemo doloris;*
Nemo dolorem qui leuaret anxium.
Dulcia [22] *felle mihi tingebant fercula amaro:*
Pro vino aceti porrigebant pocula.
Ergo [23] *victum illis vitient* [b] *aconita viciſſim:*
Mœrorq́; læta obnubilet conuiuia.
Vnde ſibi placidæ promittunt otia pacis,
Hinc ſemen illis pullulet diſcordiæ.
Caligent [24] *oculi, & nutent veſtigia: vires*
Elumbe corpus deſerant. [25] *iram tuam*
Sic meritos effunde ſuper: tuus hauriat illos
Furor. [26] *colonis tecta vidua mœreant:*
Qui deſerta habitet tentoria, nemo ſuperſit,
Quia [27] *perſequuntur dexterâ afflictos tuâ:*
Afflictos miſerosq́; procaciter inſultantes,
Verbis [c] *acerbant vulnera atq; iniuriis.*
Tu [28] *ſine, peccatis cumulent peccata, nec vnquam*
Dulcem æquitatis ſentiant fructum tuæ.
Impia [29] *de tabulis viuentum nomina dele:*
Tuos nec inter hos recenſe filios.
Me [30] *tenuem afflictumq́; tuâ, pater optime, dextrâ*
Erige, locoq́; ſiſte tutum in arduo.
Hîc [31] *ego carminibus rerum ſuper aſtra parentem*
Tollam, & celebri gratias in cœtu agam.
Gratius [32] *hoc illi eſt, quàm ſi cadat hoſtia ad arã,*
Vitulus tenellus iam [d] *coniſcans cornibus.*
Adſpicient [33] *mites, & pectore gaudia voluent,*
Deum colentum læta corda geſtient.

Audit 34 *enim Dominus tenues,nec deſpicit ægros*
Ob nomen eius vinculis coërcitos.
Vnũ 35 *igitur tellus colat hunc,& pontus,& æther,*
Et quicquid æther,terra,pontus continet.
Qui 36 *facit incolumem pulcram florere Sionem,*
Vrbesq́; Iudæ mœnibus cingit nouis:
Metiturq́; 37 *ſuis rura antè inculta colonis.*
Tenenda blandis quæ relinquant liberis:
Quæ placidâ teneat ſeries in pace nepotum,
Quicunq; Domini nomen & numen colunt.

PSAL. LXX. *Deus in adiutorium meum.*

Implorat hic Pſalmus ſubitum Dei auxilium contra hoſtes,quos peſſundari, cum ſummo piorum gaudio, Deiq; celebratione,optat;omnem interim ſpem & fiduciam vitæ & ſalutis ſuæ in Deo poſitam aſſeuerans.

Carm.gen. XVII.

O 2 *Deus,præſens ades,& periclis*
Me præſentibus eripe:
O Deus,duros propera labores
Confeſtim auxilio vt leues.
Qui 3 *meam quærunt animam,erubeſcant,*
Fœdam ignominiam ferant:
Et fugâ turpi doleant,malignis
Qui me conſiliis petunt
Terga 4 *dent,fuſos pudor vt perurat,*
Qui rident gemitus meos.
Teq́; 5 *clementi & placido fruantur,*
Qui gaudent placitis tuis.

Qui

Qui ſalutis ſpem poſuere in vno
Te certam penitus Deo,
Gaudeant, ſemperq; canant, Perennis
Maieſtas & honor Deo.
Sunt [6] *mea vires & opes puſillæ:*
Sed tu me Deus adiuua.
Tu, mea vires, mea ſpes, opesq;,
Feſtinus fer opem mihi.

PSAL. LXXI. *In te Domine ſperaui &c.*

Hoc quoq; Pſalmo Dauid fiduciam ſuam, ab ineunte ætate in ſolo Deo collocatam, profitetur, petitque vt in ſenectute quoque ſuâ à Deo non deſeratur. Explicat autem ſuas miſerias, & hoſtium ſcelera, iisque exitium, quod meriti ſint, imprecatur; ſe autem Deo pro perpetuâ bonitate & præſentiâ ſuâ, tanquam voti iam compos ſit, gratias acturum, & alios quoque ad Dei huius agnitionem & celebrationem perducturum eſſe, cum piâ quâdam confidentiâ conſtanter pollicetur.

Carm. genus XV.

IN [1] *te ſalutis ſpem poſui mea;*
Fac me perennis ne pudor obruat.
Audi [2] *vocantem lenis, & eripe*
Hoſtis cruenti me violentia.
Vitaq; [3] *cuſtos & columen mea,*
Turrisq; rebus ſemper in aſperis,
Nunc turris eſto & perfugium mihi,
Et [4] *ſæuientum ſubtrahe dextra.*
A [5] *vi ſceleſta ſubtrahe dextera*
Pendentem ab vno ſubſidio tuo:

Et [5] qui iuuentæ tutor eras meæ,
Orbam ſenectam viribus aſſere.
Tu [6] me tuendum matris ab vbere
Duxti:pependit matris ab vbere
Spes noſtra de te. materies meis
Vna eſt perennis,laus tua cantibus.
[7] Ceu [a] continenter prodigium malis
Natum ferendis,rideor impiis.
Sed me malorum fluctibus obrutum
Spes vna fulcit præſidii tui.
Me [8] lux videbit,me tenebræ tuas
Laudes canentem: [9] iam ſenio grauem,
Fractiſq; laſſo corpore viribus,
Ne me impiorum trade libidini.
Et [10] clàm ſuſurrant,& caput in meum
Occulta tendunt retia per ſcelus:
Et [11] dum ſceleſtum propoſitum premunt,
Aiunt,Ope illum deſtituit Deus:
Inſtate fracto,prendite,perdite
Nudum ſalutis vindice. [12] Tu Deus
Ne linque fretum præſidio tuo,
Præſenſq; ſæuis hoſtibus eripe.
Pudore [13] vultus inficiat rubor
Hoſti doloſo,fraude nefariâ
Qui me aucupatur:mœreat irrita
Conata,vanum lugeat exitum.
Liber [14] periclis,carmine te nouo
Pangam [15] tenacem polliciti,& tuis

Prom-

Promtum iuuandis: & numeris meis
Aptabo laudes innumeras tuas.
Canam [16] *potentem te dare proſpera*
Euenta, belli quum fremuit timor:
Canam fidelem reddere fœderum
Promiſſa largo non ſine fœnore.
Abuſq; [17] *primo flore* [b] *puertiæ*
Laudum tuarum tu mihi carmina
Semper [c] *praiſti.* [18] *ne ſenio grauem*
Canumq; nunc me ſpes mea deſere;
Donec nepotum ſæcula nouerint
Me vate, quanto robore, quâ fide
Me liberâris. [19] *iuſtitiæ tuæ*
Conuexa [d] *mundi gloria transuolat.*
Rerum creator, quis ſimilis tui?
Qui [20] *me malorum gurgite merſeras,*
Mitiſq; vita rurſus amabili,
Tracto è profundo gurgite das frui.
Opeſq; [21] *honoreſq; accumulas bonus,*
Irâ remiſſâ: & pectora turbida
Solaris. [22] *ergo te citharâ canam*
Nabloq; certâ conſpicuum fide.
O ſancte noſtræ gentis ab vltimo
Protector ortu, vox mea te canet:
Te [23] *ſpiritus, te vita, laboribus*
Exemta duris, laudibus efferet.
Lux [24] *nulla ſolem proferet aureum,*
Quæ prædicantem iuſtitiam tuam

Non audiet me, rex bone, qui meis
Rubore vultum offuderis hoſtibus.

PSAL. LXXII. *Deus, iudicium tuum &c.*

Pſalmo ſeptuageſimoſecundo Dauid filio & ſucceſſori ſuo Salomoni optat omnia ea, quæ ad boni regis officium, florentemque regni ſtatum pertinent; qualia ſunt ſapientia, æquabilis in omnes iuſtitia, clementia, æquitas, quies, pax, ſubditorum obedientia, vicinorum regum & populorum veneratio, victoria de hoſtibus, agrorum fertilitas, longa regis vita, bona & numeroſa ſoboles, ſalus ſubditorum, ſempiterna gloria, quibus omnibus multa inſperguntur, quæ non tam Salomonis quàm Chriſti regno ſpirituali & æterno congruunt. ideoq; vaticinium de regno & beneficiis Chriſti, hunc Pſalmum continere pleriq; asſeuerant. In fine pro his beneficiis ipſe Deo gratias agit, & alios ad agendum cohortatur.

Carm. genus V.

DA [1] *tuæ regi, Deus, æquitatis*
Ius ad exemplum dare, filioq;
Regis, vt legum patriæ ad ſalutem
Flectat habenas,
Vt [2] *regat iuſtis populum inſtitutis,*
Pauperum queſtus facili tuorum
Aure cognoſcat, dirimatq; lites
Legibus æquis.
Pace [3] *lætentur iuga montiumq;*
Horridi ſaltus: genitrix quietis

Æqui-

Æquitas colles amet, aſperosq́;
Ruris alumnos.
Ius 4 ſuum det pauperibus, potentum
Curet vt ne vi tenues premantur,
Deſtruat quisquis miſeros doloſis
Litibus vrget.
Vt 5 reformidet venientis aui
Gens tuum nomen, ſua ſol diei
Donec effundet, ſua luna donec
Lumina nocti.
Æquitas 6 & ius veniens olympo
Recreet terras, veluti ſub æſtu
Imber, & rores, pluuii beatos
Ruris honores.
Floreat 7, rerum hoc moderante habenas,
Ius, bona paces vigeant, perenni
Luna dum curſu rediens nouabit
Menſtrua vultus.
Imperî 8 fines maris vnda fluctu
Hinc & hinc claudat: ſpatiumq́; latis
Quod modum regnis faciat, ſit idem
Terminus orbis.
Ad 9 pedes illi cadat aduolutus
Æthiops: hoſtes veniam precati
Supplices, vultus humiles comamq́; in
Puluere verrant.
Qui 10 tenent pontum refluiq́; ponti
Inſulas, regesq́; Arabum beati,

Thuris & dites venient Sabæi,
Dona ferentes.
Illum [11] *adorabunt; mare quà remotis*
Obſtrepit terris, metuentq́; reges:
Seruient gentes ſub vtroq; mundi
Axe iacentes.
Ille [12] *deſertos ope ſubleuabit:*
Eximet curis querulos: [13] *egeno &*
Pauperi dextram dabit: obrutosq́;
Fœnore ſoluet.
Nec [14] *velut vilem tenuis cruorem*
Plebis effundi ſinet. [15] *ergo viuat,*
Deq́; theſauris Arabum beatis
Munera ſumat:
Ac ſuo regi bene comprecatus,
Illius laudes canat, illum honoret:
Largam opum dextram celebret, patremq́;
Vulgus adoret.
Per [16] *feros montes ſegetem refundat*
Terra, tam denſis crepitans ariſtis,
Quàm graui cedros Libani flagellant
Murmure venti.
Augeat prolem numero carentem
Per vias vrbis bona pax beata:
Læta ceu campis riguis per imbrem
Gramina ſurgunt.
Nomen [17] *æterno iuueneſcat æuo,*
Filii nomen, iubar vſq; ſolis

Dum vaga fundet radiata terris
Lumina flamma.
Ille rex gentes faciet beatas,
Quas ſinu claudit refugo[2] *Amphitrite,*
Omnis hunc tellus canet Amphitrite
Cincta beatum.
Iſaci[18] *gentis Domino Deoq́;*
Laus, honor, virtus: opis haud egenus,
Illa quæ cuncti attoniti intuentur,
Perficit vnus.
Nomen[19] *auguſtum canat omnis ætas,*
Vlla quod nunquam taceat vetuſtas:
Nominis ſancti penetret per omnes
Gloria terras.

GEORGII BVCHANANI

PARAPHRASIS IN TERTIVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. LXXIII. Quàm bonus Iſraël &c.

Pſalmus ſeptuageſimustertius conſolatur homines pios, felicitatem, honores & opulentiam impiorum cum indignatione admirantes, ſuamque infelicitatem & quotidianas miſerias deplorantes. Oſtendit igitur, quàm infelicem felicitas impiorum breui habitura ſit exitum, quamque beati futuri ſint Dei patrocinio freti homines pii, qui in hoc mundo infeliciſſimi credebantur.

Carm. genus XV.

TEllus ut undis hoſpitium neget,
Undaq́; terras fluctibus obruant,
Aër coruſcis fulminet ignibus,
Ruina mundi ſidera miſceat:
Dei potentis non bonitas tamen
In rebus arctis deſtituet pios,
Puráſve mentes nequitia ſinet
Mœroris æſtu funditus opprimi.

Quàm

Quàm [2] panè lapſu pes mihi lubrico
Greſſum fefellit, dum pede metior
Immenſa paruo, dum trutinâ meâ
Expendo ſtultus iudicium Dei!
Feruebat [3] irâ pectus, & æmulo
Liuoris æſtu, quum ſcelerum omnium
Contaminatos ſordibus impios
Florere cunctis conſpicerem bonis.
Sors [4] illa cunctis [a] in[illegible]mobilis
Infida ſeruat perpetuâ fide
Iſtis tenorem, & robore viuido
Firmos ſenectam ducit ad vltimam.
Exemta [5] duris vita moleſtiis
Curisq; (pectus quæ reliquis coquunt
Mortalibus) per lætitiam fluit
Luxumq;, & ægris pura laboribus.
Ergo [6] inſolenti fœta ſuperbiâ
Corda intumeſcunt: pectora ſpiritus
Ventoſa tendunt: cæcus amor ſui
Frena impotenti dat violentiæ.
Tecta [7] inuidendas non capiunt opes,
Felicitatem non animus ſuam:
Et vota vincens, ſpemq; ſuperfluus
Luxus fatigat, nec ſatiat tamen.
Verbis [8] minores terrificant feris
Et faſtuoſæ mole potentiæ:
Vultu procaci & vocibus improbis
Adblandiuntur nequitiæ ſuæ.

Nec [9] impudentis garrula vanitas
Contenta linguæ fundere toxica
Terras per omnes, aſtra laceſſere
Audet, Deumq́; inſana ſuperbia.
Hæc [10] mente ſpectant attonitâ pii,
Et æſtuanti pectore fluctuant,
Secumq́; [11] muſſant, Scilicet hæc Deus
Quum cernat, atris abſtinet ignibus?
Opes [12] abundè ſuppeditant malis,
Creſcitq́; nullo fine pecunia:
Secura pacis molliter otia
Quaſſante nullo turbine tranſigunt.
Fruſtra [13] ergo puro pectore viuitur:
Fruſtra innocentem contineo manum:
Fruſtra [14] labores perfero, torqueor
Dolore, nullis non crucior malis.
Rurſus [15] verebar, ne temerario
Auſu improbarem conſilium Dei,
Ac arbitrarer fortè miſerrimos,
Selecta quos is pignora nuncupat.
Cauſas [16] latentes dum ſequor anxius,
Et pertinacis viribus ingenî
Pugno, profundum ſe chaos ingerit,
Et nocte mentis lumen adobruit.
Labore [17] tandem feſſus inutili
Ad te recurro, rex bone cælitum:
Quietus exſpecto ex adytis tuis,
Quis hos & illos ſeparet exitus.
Vidi [18] repentè quàm pede lubrico

Starent

Starent ſuperbi: quàm ſtabiles parùm
Opes tenerent, quàm fragili loco
Fultos ruinâ præcipiti trahas.
Procella [19] *vindex vt ſonuit tuæ*
Iræ, fugaces cum domino ſuo
Euanuerunt diuitiæ: manet
Vmbra inuidendæ nulla potentiæ.
Sic [20] *nocte mentes ludificans fugit*
Imago ſomni: & quæ modò pectora
Sopita vana terruerat metu,
Riſus per vrbem mox ciet omnibus.
Donec [21] *viderem hæc, mœror & anxiæ*
Mentem obruebant ſollicitudines:
Aut [22] *hæſitantem, ceu ſtupidum pecus,*
Torpor ligabat pectore marcido.
Arcana [23] *ſed vis interea tui*
Me fulciebat numinis, ac manum
Dextram regebas: [24] *auſpicio tuo*
Ductuq; clarus fulgeo gloriâ.
Quid [25] *terra, præter te, mihi, quid polus*
Offert colendum? [26] *cor mihi tabuit,*
Infracta mens deſiderio tui
Languebat, ægrum corpus inaruit:
Tu rurſus artus robore viuido
Firmâſti: opimas ſuppeditaſti opes.
Qui [27], *te relicto, ſpe ſtolidâ deos*
Vanos adorant, cladibus obruis.
Te [28] *ſector vnum: tu ſuperas meis*
Spes vna rebus: præſidio tuo

Liber periclis, auctus honoribus,
Te ſempiternis laudibus efferam.

PSAL. LXXIV. *Ut quid Deus repuliſti?*

Hoc Pſalmo Eccleſia deſerta, & omnibus humanis præſidiis deſtituta, quin inſuper ſubjecta crudelitati & libidini tyrannorum, grauiter de ſuis miſeriis conqueritur, hoſtium immanitatem accuſat, Deoque cum ſpe non dubiâ, præter antiqua beneficia, planè maxima & miraculoſa, etiam fœdus cum Abrahamo, eiusque poſteritate initum, in memoriam reuocat: atque ideo ſe iam quoque non deſeri, ſed tandem defendi liberarique petit.

Carminis genus III.

CVr [1] nos relinquis penitus, ô rerum parens,
Hoſtiq; dedis impio?
Lupis vorandum cur gregem paſtor tuum
Irâ obſtinatâ deſeris?
Memento [2] cœtus, ſeruitute ab aſperâ:
Quem vindicâſti: quem tibi
Peculiari ſorte, patrimonium
Ceu proprium, receperas.
Colles Sionis, numinis ſedem tui,
Bonus fauensq; reſpice.
Tandem [3] reſurge, & hoſtium ſuperbiam
Compeſce: perde funditus
Hoſtes proteruos, qui tuum ſacrarium
Manu nefandâ polluunt.
Clangunt [4] ſonorâ buccinâ, non quæ tuas
Laudes canat, ludibrio.

Sed feſta acerbo quæ profanet. in tuis
Vexilla ſigunt turribus.
Bacchatur 5 audax ira frænis libera:
Ædis ruentis it fragor:
Quales 6 ſub altis murmurant quercus iugis,
Caſa bipenni quum ruunt.
Demoliuntur 7 malleis & vectibus
Calata templi limina.
Populatur ignis adyta: nominis tui
Contaminant ſacrarium.
Secumq́; 8 tacito comminantur pectore,
Se diruturos omnia:
Nec temerè. flammis ſtrata fumant omnia
Tuo dicata cultui
Loca. 9 ſigna nuſquam, nulla iam miracula:
Propheta nullus perditos
Solatur, & ſpe quamlibet lentâ, tamen
Spondet malorum terminum.
Quouſq; 10 tandem nomini ſines tuo
Hoſtem proteruum illudere?
Quouſq; acerbis facta dira & impia
Exaſperabit iurgiis?
Cur 11 otioſus retrahis manum? exſere
Tandem potentem dexteram.
Tu 12 noſter olim rector & cuſtos Deus
Priſcis abuſq; ſæculis.
Te vidit orbis vindicantem ab omnibus
Semper tuos periculis.

Seceſſit [13] *vnda te iubente, &* [a] *vitreo*
Muro liquor coërcuit
Curſum: feroces viribus ſuis duces
Ponti recurſus obruit.
Ipſum [14] *marinis vaſtiorem belluis*
Hauſit tyrannum, & aſperis
Afflicta ſaxis, fluctibus cadauera
Eiecta vultur Æthiops:
Vorauit: [15] *inter æſtu arenas torridas*
De [b] *cote durâ limpidi*
Fluxere riui: te imperante ſubſtitit
Arente flumen alueo.
Tuus [16] *dies eſt, nox tua eſt: ſolis iubar*
Radiis adornas auris:
Æquorq́; [17] *claudis littorum repagulis,*
Terrasq́; cingis fluctibus:
Æſtate lenis frigus acre, frigoris
Æſtum rigore temperas.
Domine [18] *intuere probra, contumelias,*
Et hoſtium ludibria,
Qui te laceſſunt impiis conuiciis,
Moleſtiis nos opprimunt.
Ne [19] *trade vitam turturis tuæ feris:*
Turbam tuorum pauperum
Ne ſempiternâ obliuione deſere:
Memor [20] *tui ſis fœderis.*
Nam nec tenebræ nos tegunt, nec pellimus
Obſcuritate iniurias.

Ope [21] deſtituti & omnibus fracti malis
Populi pudori conſule:
Vt te merentem proſequantur laudibus
Miſeri leuati luctibus.
Exſurge [22] rector orbis optime, & tuam
Cauſam tuere: ſis memor,
Quæ probra paſſim nomini ſemper tuo
Stulta ingerat procacitas.
Voces [23] ſuperbas & tumultus improbos
Silentio ne ſupprime:
Curamq́; rerum gerere te mortalium,
Qui negligunt te, ſentiant.

PSAL. LXXV. *Confitebimur tibi Deus &c.*

Gratiæ hoc Pſalmo aguntur Deo, quòd perpetuò præſtò ſit ſuæ Eccleſiæ, eamq́; in omnibus periculis defendat; puniat autem & penitus euertat eius hoſtes impios & ſuperbos, ad quos ipſos orationem ſuam conuertit, eosq́; monet, ne nimiùm ſuæ potentiæ & diuitiis confidant: Deum enim multò potentiorem, omnis inſolentiæ & iniuſtitiæ vindicem, & innocentiæ aſſertorem eſſe.

Carm. genus XIII.

TE [2] nos carminibus, rex bone, patriis
Dicemus meritò: te celebrabimus
Præſentem miſeris, & memorabimus
Facta illuſtria poſteris.
Quum [3] plenis venient tempora ſæculis,
Cogam, inquit Dominus, concilium meum:
Iuſtis ſuppliciis proſequar impios,

Iuſtis muneribus pios.
Fundamenta [4] ſoli diſsiliant licet,
Turbetur trepidis gens hominum minis,
Fundamenta ſoli fluxa [a] adamantinis
Nectam rurſum ego vinculis.
O [5] ſtultos quoties admonui, modum
Veſanæ vt facerent nequitiæ ſuæ!
In cælum quoties admonui impios
Ne ſtultè arma capeſſerent?
Quid [6] cælum ſtolidâ voce laceſſitis?
Quâ ſpe ſic furitis? ſpiritus arrogans
Cuius præſidio fretus in æthera
Criſtas erigit impias?
Eois [7] coëat viribus occidens,
Coniurent calidæ cum Boreâ plagæ,
Fruſtra diuitias, ſceptra, potentiam
Cuiquam conciliauerint.
Vnus [8] rex hominum, res hominum ſuo
Verſans arbitrio, præcipitem trahit
Illum de ſolio, plebis ab infimæ
Hunc fæce ad ſolium erigit.
Nam [9] cratera meri purpurei Deus
Iam [b] dextrâ tenet, & vindice pharmaco
Vndantem pateram temperat, & malis
Iuſtum ſupplicium parat.
Illinc impietas vndiq; ab vltimis
Terrarum ſpatiis hauriet, & mero
Conſumto, cupido gutture turbidâ
De fæce exitium bibet.

At,

At,[10] me vate, Dei, quem genus Iſaci,
Et thure & precibus placat & hoſtiis,
Omnis poſteritas munificentiam
Et vim numinis audiet.
Confringam [11] tumidæ tela ſuperbiæ:
Formidata bonis: cladibus obrutæ
Emerget pietas, & ſuper æthera
Tollet conſpicuum caput.

PSAL. LXXVI. Notus in Iudæâ &c.

Gratias hic Pſalmus agit vero Deo, qui ſolis Iudæis ſe patefecit, pro præſentiâ ſuâ, & defenſione Eccleſiæ in omnibus periculis tumultuum & bellorum: ipſamque adeo Dei victoriam & omnipotentiam verbis magnificis deſcribit, & ad Deum laudandum celebrandumq; omnes cohortatur.

Carm. genus III.

GEntes [2] profana numinis loco colunt
Sibi quisq; quem finxit Deum:
Iudæa verum nouit & colit Deum,
Laudatq; feſtis cantibus:
Deum [3] Sionis incolam, Solymæ ſacris
Cui templa fumant ignibus.
Illic [4] minaces fregit arcus, lucida
Fregit ſagittæ ſpicula.
Clypea ſiniſtris rapuit, enſes dexteris:
Funeſta bella ſuſtulit.
Tu [5] præpotentes fortior tyrannidas
Virtute frangis: tu feram

Compeſcuiſti[6] *fortium ſuperbiam*
Regum potenti dexterâ.
Fracta minacis ſpiritus ferocia,
Prædæ fuere: aut[b] *ferreo*
Somno grauati condidere lumina.
Obtorpuere[7] *dexteræ*
Fortes virorum, vis equorum, & curruum
Elanguerunt impetus.
Tuum[8] *verendum nomen & numen, tuæ*
Quando æſtus iræ incanduit,
Quis obuiam auſit ire? quis miſerum caput
Tuo furori obiecerit?
Quum[9] *templa mundi fulminum quateret fragor,*
Vt impiâ tyrannide
Pœnis[10] *repreſſâ ſupplicem modeſtiam*
E ſeruitute abduceres,
Attonita tellus ſiluit: imbellis pauor
Mentes ſuperbas perculit.
Vltricis[11] *iræ ſcelera pœnis obruta*
Humana gens quum cerneret,
Boni efferebant laudibus te, conſcius
Premebat horror impios.
Vota[12] *ergo Domino nuncupate & reddite:*
Domino verendo munera
Ferte vniuerſi ciuitatis incolæ
Sanctæ, Deumq́ agnoſcite,
Reges[13] *ſuperbi quem pauent, qui ſpiritus*
Feros retundit impiis.

PSAL. LXXVII. *Voce meâ ad &c.*

Docet Propheta in hoc Pſalmo homines verè pios, vt ſuo exemplo in omnibus anguſtiis & rebus aduerſis ad ſolum Deum confugiant, non immemores interim magnorum & multiplicium eius in Eccleſiam collatorum beneficiorum: quorum recordatione motus, aſſeuerat, ne nunc quidem preces ipſorum irritas, & fiduciam vanam eſſe futuram.

Carminis genus VI.

TE [2] voce ſemper, te prece ſupplice
Rerum inuocabo conditor optime:
Nam lenis ac placatus aurem
Das facilem miſeris querelis.
Ad [3] te refugi quum premerer malis,
Ad te tetendi ſollicitus manus
Sub nocte ſolâ, donec atras
Lux tenebras rediens fugaret.
Mens [4] inquietis fracta doloribus,
Surdâ abnuebat aure fidelium
Voces amicorum, medela
Impatiens: animusq́, ſolum
Intentus in te, cum lacrymis preces
Miſcens fremebat: pectora flebili
Concuſſa ſingultu ſonabant:
Cura animi cruciabat artus:
Æſtus [5] vetabat ſollicitudinum
Dulcem ſoporem carpere lumina:
Segnis ligabat membra torpor,
Vocis iter dolor obſtruebat.

Tum [6] *mente verſâ voluere ſæcula*
Cœpi anteacti temporis, ac Dei
Numen bonis præſens; nec vnquam
Auxilii miſeris [a] *auarum*
Laudum [7] *ſubibat, quas tibi carmine*
Lyræ canebam ſuauiloquæ ad modos:
Secumq; veſtigabat agræ
Mens vario labefacta motu.
Num [8] *me relicto in perpetuum Deus*
Opis benignam iam retrahit manum?
Nec [9] *amplius ſuum tenebit*
Larga Dei bonitas tenorem?
Nec ore vatum leniet anxias
Curas ſuorum? [10] *nec miſeris erit*
Placabilis? nec ſiſtet iræ
Præcipitem bonitate curſum?
Tandem [11] *remiſſo pectore, Quò dolor*
Impellis? inquam: ſtant adamantinis
Decreta cœli fixa vinclis,
Nec dubio labefacta caſu,
Nec fracta vi, nec temporis inuidis
Obliuioſi obnoxia [b] *dentibus,*
Rurſus [12] *tuæ mentem ſubibant,*
Sancte parens, monimenta dextræ:
Qui templa picti ſideribus poli,
Frugumq; campos germine fertiles,
Et [c] *ſæcla tot noſtros ad vſus*
Condideris pecudum & ferarum.
Quàm [13] *ſæpe, pœnis dum premis improbos,*

Tutoq;

Tutoq́; fulcis præſidio probos,
Mortalibus clementiaq́; &
Iuſtitiæ ſpecimen dediſti,
Æternæ [14] *rerum conditor! omnia*
Conſulta cuius factaq́; ſanctitas
Illuſtrat: haud quidquam tibi ingens
Orbis habet ſimile aut ſecundum.
Mirante [15] *mundo tu Deus vnice*
Mira dediſti ſigna potentiæ,
Ergaſtulis [16] *quum liberaſti*
Abramidas [d] *Pharii tyranni.*
Videre [17] *fluctus te tumidi Deus,*
Videre fluctus, & trepido gradu
Fugêre: turbauit profundas
Horror aquæ vitreæ lacunas.
Fudere [18] *aquoſas imperio tuo*
Nubes procellas de grauido ſinu,
Sonore rauco: grandiniſq́;
Infremuit lapidoſus imber.
Cæli [19] *tonantis* [e] *vaſtificus fragor*
Implebat aures: lumina fulgurum
Terrebat ardor, & pauore
Attonitæ tremuêre terræ.
[f] *Sali* [20] *rubentis peruia vaſtitas*
Ductore te tot millibus obruit
Veſtigia, & fluctu refuſo
Clauſit iter Phariis quadrigis.
Moſes [21] *& Aron (ceu pecudum greges*
Paſtor reducit) præſidio tuo.

Duxere tranquillas per vndas
Incolumes populi cateruas.

PSAL. LXXVIII. Attendite popule &c.

Hic Pſalmus primò celebrat magnitudinem bonitatis diuinæ,quâ Deus poſteros Abrahami præ omnibus aliis gentibus,tanquam patrimonium peculiare, ſibi elegerit; deinde eorundem incredulitatem,ingratitudinem , & contumaciam obſtinatam accuſat; qui neq; miraculorum magnitudine,neque beneficiorum multitudine , nec ſuppliciorum grauitate, quæ omnia magnâ ex parte commemorantur, adduci potuerint,vt vero & ſincero corde Deo fiderent,eiusque mandatis obtemperarent. In fine tamen gratuitam Dei bonitatem prædicat,qui in ipsâ irâ memor ſit miſericordiæ & promiſſionis ſuæ,gentemq; ſuam perire non ſinat,ſed eam manu victrice tueatur.

Carm.genus I.

AVdite [1] Iſacidæ,& rerum pietate parentem
Qui colitis purâ, huc animos aduertite veſtros.
Mira [2] canam,ſed vera canam:quæ longa vetuſtas
Occulit arcanis oracula merſa tenebris,
Euoluam:priſcis [3] accepta parentibus olim
Veriloquis dictis [4],in ſæcula ſera nepotum
Transmittam:laudesq; Dei,mirandaq; facta
Cognita de proauis diſcent me vate minores.
Namq; [5] parens mundi ſancto quum fœdere gen-
Iungeret Iſacidûm ſibi,patres prodere natis (tem
Per ſeriem [6], & ſeris venientia ſæcula ſæclis,
Et legum monitus & facta ingentia iuſſit.
Scilicet [7] vt memori benefacta priora tenentes
Pectore,

Pectore, conſilium vitæ auxiliumq́; regendæ
A Domino exſpectent, trepido turbante tumultu.
Ne tam cæca animos condant obliuia, legum
Irrita ventoſis vt dent præſcripta procellis.
Neu 8 *ſimiles patrum, malè gratâ mente rebelles,*
Deficiant animi inſtabiles, dubioq́; labantes
Pectore. 9 *Cur* [a] *ſoboles Eframi doctæ ſagittis*
Figere vel iaculo quamuis diſtantia certo,
Terga dedit pænè ante tubas? latebriſq́; ſalutem
(O pudor!) abiectis quæſiuit turpiter armis?
Nempe 10 *quòd auerſos flexere per auia greſſus,*
Obliti 11 *legum & monitorum & fœderis icti,*
Obliti 12 *tantorum operum, quæ teſtibus olim*
Patribus, in Phariis Dominus patrauerat oris.
Quum 13 *mare diuiſit ſeſe cumulante profundo,*
Inter & aggeſtos vndæ ſtagnantis aceruos
Incolumem eduxit populum, 14 *duce nube, ſerenâ*
Luce, per obſcuras flammâ præeunte tenebras.
Flumina 15 *de ſolidi patefecit vulnere ſaxi,*
Damnatiſq́; 16 *ſiti riuos donauit arenis:*
Nec 17 *ſatiati vndis linguas tenuêre procaces.*
Auſi 18 *immane ſcelus, deſerta per auia rurſus*
Tentauêre Deum, & ventris ſtimulante voracis
Ingluuie, petiere cibos: 19 *ac talibus ora*
Soluerunt, Silicis duræ qui flumina venis
Elicuit, ſubitoq́; ſitim torrente leuauit,
Non 20 *potis eſt panem, non lautæ fercula menſæ*
Addere? non epulis conuiuia larga profuſis?
Audiit 21 *omnipotens, calidaq́; accenſus ab ira eſt,*

In Iudamq́ꝫ hauſit flammato corde furorem.
Et [22] *populo tamen ingrato, totiesq́ꝫ ſalutis*
Immemori acceptæ, victum dedit [b] *eſſe petitum.*
Caſtra [23] *ſuper latè ætherei patefecit olympi*
Horrea: [24] *dein grauidas cæleſti ſemine nubes*
Ambroſiæ largos ſuper agmina ſoluit in imbres:
Cæleſtisq́ꝫ [25] *cibi indulſit mortalibus vſum.*
Cedere [26] *tum iuſſo campis ex aëris Euro,*
Mox tepidis volucrum pluuias Notus attulit alis:
Non [27] *ſecus ac ſiccæ cumulos quum verrit arenæ,*
Puluereamq́ꝫ trahit deſerta per arida pallam.
Caſtra [28] *ſuper tenſisq́ꝫ ſuper tentoria velis*
Alituum tremulis reſonabant agmina pennis,
Et circùm affuſis cumulabant ſtragibus agros.
Iamq́ꝫ [29] *epulis exemta fames:* [30] *ſed praua libido*
Non exemta tamen; ſed adhuc ſine fine petitæ
Faucibus hærebant epulæ: [31] *Deus ecce repentè*
Vltor adeſt: latè ſubitò graſſante ruinâ,
Robore ſelectæ paſſim cecidêre iuuentæ.
Sed [32] *neq; tot pœnæ, neq; tot benefacta rebelles*
Continuêre animos, nec tot miracula, rerum
Naturâ monſtrante Deum. [33] *Pater ergo procaces*
Caſibus aſſiduis fregitq́ꝫ, & robore fracto,
Ante diem tremulæ ſuccîdit fila ſenectæ.
Vix [34] *tandem morbis vexati, erroribus acti,*
Omnibus exhauſti propè cladibus, omnium egeni,
Agnouêre Deum: [35] *per tot diſcrimina tecti*
Ereptiq́ꝫ malis, ſæuoq́ꝫ ex hoſte recepti,
Verba [36] *tamen blandis fundebant ſubdola linguis*

Ore

Ore pii, mendaci animo: [37] neq; fœderis icti
Seruauêre fidem. [38] Verùm clementior ille
Sontibus ignouit: patriã pietate remiſit
Offenſas, meritamq; vltrò compeſcuit irã: (fugacis,
Quippe [39] homines memor eſſe animi modò flabra
Quæ fragiles agitent morituri córporis artus.
O [40] quoties inter [c] viduas cultoris arenas,
Inter ſaxa ſiti ſqualentia, [41] numinis iram
Languentem inſanis irritauêre querelis:
Et ſua diuinas dimenſi ad robora vires,
Virtutem breuibus voluêre includere metis,
Quæ mare, quæ terras, quæ cœli continet orbes.
Scilicet [42] obliti benefacta priora, ſalutem
Acceptam, & duri nuper iuga demta tyranni,
Et [43] quæ per Pharias [d] miracula plurima gentes
Edidit, in vitreos ſuffuſo ſanguine riuos,
Damnatisq; ſiti laticum ſine munere menſis.
Et [44] modò peſtiferæ per celſa palatia muſcæ
Spicula figebant liuenti tincta veneno:
Et [45] modò flumineis ſqualebant atria ranis.
Et [46] nunc [e] bruchus edax hominumq; boumq; labo-
Agmine nunc denſo diræ exedêre locuſtæ (res,
Grandinis [47] imbre hortos, lapidoſâ grandine vites,
Grandine ſiluarum Dominus decuſſit honorem:
Grandine [48] proſtrati fortes iacuere iuuenci:
Et ſegetum grauidos ruit igneus imber in agros.
Ira [49] Dei, laxisq; furor bacchatus habenis,
[f] Eumenidumq; faces, & conſcius horror oberrans
Pectora, turbabat ſtimulis præcordia cæcis.

Tum [50] letho patefacta via eſt: mors ſæua per omne
Paſſim hominum pecudumq́ caput nulli æqua cucur-
Primitias [51] ſobolis, cariſſima pignora, florem (rit:
Roboris, & ſeræ ſpem præſidiumq́ ſenectæ
Proſtrauit, quà Nilus aquâ ſe diuite voluit,
Et ſeptem geminis refluum mare ſubmouet vndis.
Interea [52], ceu paſtor oues in paſcua ducit,
Ipſe [53] ſuum Dominus populum deduxit, ab omni
Vi procul & trepidâ formidine: fluctibus æquor
Obruit infeſtos in ſe redeuntibus hoſtes.
At [54] ſancti tenuere patres loca ſancta, Deiq́
Parta manu, excluſit gentes priùs vnde profanas,
Aut proſtrauit humi victas: [55] & [g] iugera menſus
Abramidis habitare dedit. Nec [56] ſegniùs illi
Irritare Deum, & rerum tentare parentem,
Fœdera negligere: [57] & patrum de more rebelles,
Auertêre ſuos recto de tramite greſſus.
Non ſecus ac arcus curuat ſe in cornua neruo
Adducto, dextraq́ iterum neruoq́ remiſſo
In faciem ſubitò flectit ſe ſponte priorem:
Libera [58] ſic iterum gens impia vindice pœnâ
Ad ſeſe rediit: cunctisq́ in collibus aras
Erexit, finxitq́ ſibi ſimulacra deorum,
Ac [59] Dominum rerum meritas accendit in iras.
Audiit [60] omnipotens pater impia vota precesq́,
Et ſibi dilectam gentem contemſit: & aras
Ipſe ſuas, ac [h] Silonis tentoria liquit,
Sola ſibi è cunctis electa habitacula terris.
Deſeruitq́ [61] ſui monimentum fœderis arcam

Hoſtibus

Hoſtibus in prædam: monimentum roboris, vnde
Clara Dei in cunctas ſplendebat gloria terras.
Hos [62] ferro, terræ iratus ſibi nuper amatæ,
Obiecit flammis alios: [63] cecidere cruento
Enſe ſacerdotes: [64] non connubialia feſtis
Carmina ſunt cantata toris, cariq́; mariti
Indeploratis viduæ iacuere ſepulcris.
Aſt [65] vbi iam pœnis meritam ſatiauerat iram,
Ceu crapulâ excuſſâ miles, lentoq́; ſopore
Excitus, arma iterum fugientes vertit in hoſtes:
Tergaq; [66] vulneribus figens imbellia cæcis,
Perpetuam adſperſit ventura in ſæcula labem.
Non [67] tamen Efraimum præſtantem fortibus armis
Elegit, cui ſceptra daret: non ille Manaſſæ
Pignora: [68] ſed Iudam, ſed celſæ tecta Sionis,
Templa [69] ſibi & ſolido fundata ſacraria ſaxo,
Cumq́; polo & ſtellis manſuram in ſæcula ſedem.
Quiq́; [70] ſequebatur pecudes in paſcua Dauid,
Suſtulit [71] è caulis, caram & ſibi paſcere gentem,
Impoſitum ſolio, & ſanctæ ius dicere terræ
Iuſſit: [72] & ille gregem ſtudio curaq́; fideli
Rexit, & infeſtis defendit ab hoſtibus armis.

P S A L. L X X I X. *Deus, venerunt gentes &c.*

Hoc Pſalmo cum ſuſpiriis & lacrymis Eccleſia crudelitate & libidine tyrannorum oppreſſa, & penè à Deo deſerta, de ſuis miſeriis & anguſtiis conqueritur, ardentique precatione à Deo petit, vt ſuos defendat, & hoſtes Eccleſiæ funditus euertat: pro quo ipſo auxilio, perpetuam Deo gratiarum actio-

nem,& diuinorum beneficiorum celebrationem pollicetur.

Carminis genus III.

Hereditatem [1], rector orbis, cur tuam
Inuadit hoſtis impius?
Ritu profano polluit ſacraria
Tuo dicata nomini,
Soloq́; ſtratam funditus Solymam ſua
Tegit ruina molibus.
Truncata [2] ferro membra te colentium
Paſſim per agros obiacent,
Lanianda roſtris vulturum, crudelibus
Aut belluarum dentibus.
Riui [3] cruoris perluunt vias, velut
Torrens adauctus imbribus.
Nec vſquam amicus oſſa ſparſa qui legat,
Aut lecta tumulis obruat.
Functiq́; [4] fato pariter & ſuperſtites
Ludibrio accolis ſumus.
Parens [5] benigne, quem modum tandem tuæ
Speremus iracundiæ?
An continenter inſtar ignis omnia
Vorantis in nos ſæuiet?
Tui [6] furoris verte potiùs impetum
In impiarum gentium
Tot regna, nomen quæ tuum vel neſciunt,
Vel, ſi ſciant, non inuocant:
Semen [7] piorum quæ laborant perdere
Armis, & vrbes ignibus.

Reuo-

Reuocando [8] vetera, parce, genitor, crimina,
Faces furori ſubdere.
Sed penè cunctis obrutos malis, tuâ
Nos praueni clementiâ.
Offenſionum [9] mitis obliuiſcere,
Noſtræ ſalutis anchora.
Placatus adſis, ſplendor vt cunctis tuæ
Clareſcat oris gloriæ:
Os [10] obſtruatur impiis, quærentibus
Num noſter hic ceſſet Deus.
O iuſte vindex, impios exercitos
Pœnis viciſſim cernere
Fac nos, cruore qui piorum ſordidi
Nunc inſolenter geſtiunt.
Audi [11] gementes carcerum qui vinculis
Marcent: potente dexterâ
De fauce mortis libera, quos cædibus
Iamiam tyranni deſtinant,
Et [12] quam intulerunt contumeliam tibi,
Et quam tuis iniuriam,
Multiplicatam redde noſtris accolis,
Rerum perennis arbiter.
Et [13] nos, ouilis grex tui, quem pabulo
Alis, tueris numine:
Et poſterorum poſteri laudes tuas
Cunctis canemus ſæculis.

PSAL. LXXX. Qui regis Iſraël, intende &c.

Hic Pſalmus eiuſdem ferè eſt cum priori argumento. Eccleſia enim hîc quoque de ſummis ſuis mi-

ſeriis & anguſtiis conqueritur:& priora Dei clementis in Eccleſiam beneficia,ſub inſigni allegoriâ vitis & vineæ commemorat; eiuſque auxilium, cum pollicitatione gratiarum actionis, ardenti precatione implorat.

Carm.gen. XVI.

HEbræi [1] generis paſtor,vti gregem,
Blandè progeniem qui regis Iſaci,
Inter qui geminos aligeros tuo
Præſcribis populo iura ſalubria:
Selectæ [3] ſoboli da bonus ac fauens
Lumen poſſe tuæ cernere gloriæ,
Da vim poſſe tuæ noſſe potentiæ:
Ac feſſis properè porrige dexteram.
Tu [4] nos ſi placido [a] lumine videris,
Cedent continuò cetera proſperè.
O [5] rex armipotens,quem ſtatues modum
Iræ?quando humiles ſuſcipies preces?
Irroras [6] lacrymis fercula,lacrymis
Miſces continuis pocula: [7] iurgia
Noſtris finitimi de ſpoliis ſerunt,
Et noſtra exagitant ludibrio mala.
O [8] rex armipotens,agmina cælitum
Cui parent,faciem cernere da tuam.
Tu nos ſi placido lumine videris,
Cedent continuò cetera proſperè.
Traduxti [9] Phariâ de ſcrobe vineam:
Prauarum expuleras ſemina gentium,
Vt [10] puro ſereres puriùs hanc ſolo.

Iam radix teneras fuderat vndique
Fibras: [11] iam tremulo frigore texerat
Montes: ęqua cedris brachia ſparſerat:
Tangebant [12] teretes ęquora palmites,
[b] Euphratem teneri germina ſurculi.
Nudatam [13] ſolitis cur modò ſepibus
In prędam hoſpitibus deſeris hanc vagis?
Cur [14] hanc ſęuus aper proterit? alites
Carpunt? omnigenę depopulant ferę?
O [15] rex omnipotens, obſecro iam redi
Tandem, & ſidereo proſpice de throno:
Placatusq; tuam reſpice vineam,
Plantâras propriâ quam tibi dexterâ.
Hunc [16] ſaltem placidus reſpice ramulum,
Cui cultu aſſiduo conciliaueras
Robur, clara tui gloria nominis
Terrarum vt populis nota ſit omnium.
Illic [17] flamma vorat brachia vitium:
Hîc conuulſa gemunt: caſa bipennibus
Hîc duris reſonant: omnia peſſum eunt:
Irę iuſta tuę nos premit vltio.
Indulgens [18] genitor, nunc ope ſubleua:
Firma prę ſidio nunc propiùs tuo
Hunc, vires & opes & decus antea
Affectu patrio cui cumulaueras.
Vitam [19] redde tuis, ſancte parens, quibus
Semper mors auidis faucibus imminet.
At nos vſq; ducem te comitabimur,
Pręſentem miſeris te celebrabimus.

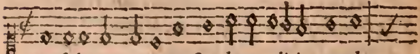
O [20] rex armipotens,agmina cælitum
Cui parent,faciem cernere da tuam.
Tu nos ſi placido lumine videris,
Cedent continuò cetera proſperè.

PSAL. LXXXI. Exſultate Deo adiutori &c.

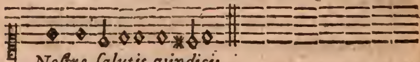
Hymnus hic videtur ſcriptus,vt decantaretur in

Carm.genus XXI.

Diſcantus.

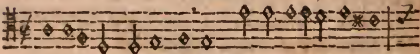

Exſultate [2] Deo noſtro;bona dicite verba

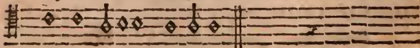

Noſtræ ſalutis vindici:

Altus.

Exſultate [2] Deo noſtro; [2] bona dicite verba

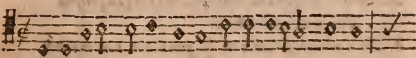
Noſtræ ſalutis vindici:

Iſacidûm [3] laudate Deum pæana canentes
Ad tympani dulces modos.
Nec [4] lyra,nec ceſſent genialia nablia:feſtis
Tubâ calendis clangite.
Hunc [5] læti celebrate diem,ſtata ſacra ferentes:
*Nam ſic ſtatutum eſt patribus,**

Sic

† feſto tabernaculorum, ad cuius celebrationem Propheta populum ſtudioſe inuitat, ipſumq; adeò Deum multiplicia ſua beneficia commemorantem; fœdus antiquum renovantem; de gentis Iudaicæ ingratitudine & contumaciâ conquerentem, pœnaſque ſimul irrogantem, inducit: ita tamen, vt ipſum inuitum punire, multoque benefaciendi quàm nocendi cupidiorem eſſe & fuiſſe, oſtendatur.

Tenor.

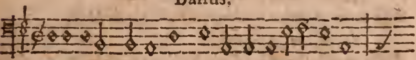

Exſultate [a] Deo noſtro; bona dicite verba

Noſtra ſalutis vindici:

Baſſus.

Exſultate [a] Deo noſtro; bona dicite verba

Noſtra ſalutis vindici:

**Sic [b] lex ſancta iubet, ſic ſacri fœdera pacti*
Percuſſa cum maioribus.
Hac eſt illa dies ventura in ſecula teſtis
Memphiticæ tyrannidis:
Quum [b] Peluſiacis Hebri gens hoſpes in oris
Erraret, & lingua ſonum

Attonita ignotum audiret, nec nota viciſſim
In verba fruſtra os ſolueret:
Quumq́ 7 humeros curuaret onus ſeruile, manusq́
Laſſaret olla fictilis,
Excuſſi 8 manibusq́ ollas, humerosq́ leuaui
Luto, inquit optimus parens:
Auxiliumq́ tuli poſcenti in rebus egenis:
Et nube densâ conditus
Intonui:[c] Meribam propter, tua iurgia paſſus
Feci tui periculum.
Nunc 9 etiam ſelecta mihi gens auribus hauri,
Et quæ paciſcor, accipe:
Si 10 mea dicta vagis non tradas irrita ventis:
Nec alterum colas Deum,
Nec proſtratus humi ſupplex noua numina adores;
Sed 11 vnicum tibi me Deum
Eſſe velis, domini qui ruptâ[d] compede Nili,
Iuris tui te reddidi:
Poſce modò: ſpe plura feres, potiora petitis,
Maiora votis auferes.
Hæc 12 neq́ dicta ſuas populus demiſit in aures,
Bene nec monenti paruit.
Ergo 13 ipſos ſibi permiſi, frænoq́ remiſſo
Solui vagam libidinem.
O 14 potiùs monita audiſſent mea! me duce rectum
Vtinam inſtitiſſent tramitem!
Namq́ 15 humiles illis ſubitò fractosq́ dediſſem
Hoſtes, meamq́ dexteram

Vertiſſem

Vertiſſem in gentes, quæ [16] recta odere, profanas:
Et ſupplices mendacibus
Vultibus Iſacidûm ambiſſent verbiſq; fauorem;
Felicium omne in ſeculum
Iſacidûm, quibus [17] almus ager fudiſſet abundè
Frugum benignam copiam,
Mellaq; de duri fluxiſſent viſcere ſaxi
Per arua cultus inſcia.

PSAL. LXXXII. Deus ſtetit in &c.

Pſalmus hic primò docet, Deum omnibus regibus & iudicibus ſuperiorem eſſe eorumque actiones & ſententias exactè noſſe, rationesque aliquando repoſciturum eſſe. Proinde accuſat & obiurgat magiſtratuum iniuſtitiam, eosque ſui officii commonet; & in quanta dignitate diuinitus ſint conſtituti, quantæque ipſorum ſceleribus pœnæ immineant, oſtendit. Tandem precatur, vt, quando nemo iudicum iſtis admonitionibus moueatur, ipſe Deus iuſti regis & iudicis officio inter homines fungatur.

Carminis genus VI.

[a] *REgum [1] timendorum, in proprios greges,*
Reges in ipſos imperium eſt Ioua,
Qui iudicantum examinabit
Nequitiam [b] trutinâ ſeuerâ.
Num [2] fraudulentos ſemper & impios
(Inquit) doloſâ lance fouebitis?
Pauperq; [3] pupilluſq; veſtrum
Ceu ſcopulum metuet tribunal?

Quin [4] orbitatem cernitis anxiam?
Aurem querelis quin inopum datis?
Cur pauperes non à ſuperbo
Ludibrio aſſeritis potentum?
Fruſtra [5] monemus: lumina cæcitas,
Erroróq; mentes obſidet: vt neque
Compaginem rerum ſolutam
Iuſtitiâ pereunte cernant.
Deos [6] vocaui vos, dominos necis
Vitæq; feci: ſceptriferâ manu
Pacem dedi tueri, & armis
Lethiferum cohibere bellum.
At [7] mors iniqua iuſta ſuperbiæ
Vltrix honores detrahet, & pari
Ignobili cum plebe fato
Purpureos rapiet tyrannos.
Exſurge [8], legum fræna manu Deus
Capeſſe, cunctis arbitrio tuo
Qui regna diſpenſas, vt orbi
Imperio domineris æquo.

PSAL. LXXXIII. *Deus quis ſimilis &c.*

Hoc quoque Pſalmo Eccleſia in ſuis anguſtiis ad Deum confugit, eiusque auxilium contra hoſtes ſuos multiplices, qui enumerantur, inuocat, eodemq; modo, quo Chananæi olim à Baracho, & Midianitæ à Gedeone victi ſunt, iſtos quoq; vinci & funditus euerti poſtulat, idq; eo potiſſimùm nomine, vt Dei omnipotentis maieſtas & præſentia clariùs apud gentes eluceſcat, & quàm latiſſimè propagetur.

Carm.

Carm.genus II.

NE [2] taceas,ne cuncteris,pater optime,néve
Preces tuorum ſperne duris auribus.
Ecce [3] fremunt hoſtes circùm,& miſcere tumultu
Sæuo parati cuncta,criſtas erigunt.
Concilia [4] occultè coëunt,populoq; minantur,
Tu quem tuendum propriè ſuſceperas.
Eia [5] (aiunt) properate,omnem ſuccidite ſiluam:
A ſtirpe ſobolem deleamus Iſaci.
En [6] ſceleri iurata manus coit omnis in vnum,
Tua inſtituta vt deleant & fœdera.
En [7] cum palmifera iunctus [a] Nabathæus Idume,
Soboles [8] Moabi,& [b] Agareni & [c] Gabala,
Cumq; Palæſtinis Tyriiſq; [d] Amalecus & [e] Ammon,
Syruſq; [9] iungit caſtra [f] Lothi poſteris.
At [10] tu ſterne ſolo victos [g] Madiana iuuentus,
Vt cæſa texit ſemitas te vindice.
[h] Siſara ceu tumidus cecidit,mileſq; [i] Iabini:
[k] Ciſontis vndas turbidas quum ſanguine
Tinxere: [11] infletæ paſſim iacuere cateruæ,
[l] Lætamen agris. [12] nec fuga eripuit duces
[m] Orebum & [n] Zebum:nec ſubtraxere latebræ
A falce mortis [o] Zebeamq; & [p] Salmanam:
Dicere [13] non veritos animo votoq; ſuperbo,
Dominos futuros ſe tui ſacrarii.
At [14],tu ſancte parens,ſic hos vertigine torque,
Vt rotula cliuo,ſtipula vento voluitur:
Flamma [15] velut ſiccæ populatur brachia ſiluæ,
Per alta ſtridens montium cacumina,

Sic [16] *vrge attonitos conſternatosq́ procellâ,*
Tui furoris diſsipa ſic turbine,
Sic [17] *animos dolor exurat,pudor ora coloret,*
Suis miſeriis numen vt probent tuum:
Sic [18] *ignominiâ faſtum preme,damna timorq́*
Sic continenter territos exerceant,
Te [19] *ſolum vt noſcant Dominum, rerumq́ poten-*
Quacunq́ terras ambit [q] *axis ignifer.* (*tem,*

PSAL. LXXXIV. *Quàm dilecta &c.*

Docet hoc Pſalmo Propheta,ſummum in hâc vitâ felicitatis gradum eſſe,habitare in tabernaculis Domini,id eſt,membrum eſſe veræ Eccleſiæ, pieq́ue Deum inuocare & colere. Ideoque tacitè conqueritur de ſuis inimicis,quorum violentiâ à cœtu piorum excludebatur,Deumq́ue orat,vt ardenti huic ſuo in templum redeundi deſiderio,optatâ ſui reſtitutione,tandem ſatisfaciat.

Carm.gen. VIII.

O [1] *Rex* [a] *armipotens,qui* [b] *creperos tuo*
Bellorum arbitrio diuidis exitus,
Ergo limina templi
Lætus conſpiciam tui.
Hîc [3] *cor lætitiâ palpitat:hîc bonis*
Languet [c] *mens nimiis ebria,geſtiunt*
Artus,atria viui
Viſuri propiùs Dei.
Hîc [4] *paſſer latebras inuenit,hîc locat*
Nidum [d] *veris auis nuntia. O atria,*
Regis bellipotentis,

Vt

Vt vos adſpiciam libens!
Felix [5] *,qui domui perpetuò tua*
Harens te celebrat:qui penitus ſuam
In te ſpem poſuerunt,.
Felices ter & ampliùs.
Felices [6] *,ſtudio qui properant pio*
Templo ſacra tuo ferre: [7] *per aridas*
Valles fontis amœni
De riuis liquidis bibent.
Nec deerit pluuia,qua repleat cauas
[8] *Foſſas,*[e] *agmen aquæ,dum properat premens*
Turmam turma,parentum
Ritu cadere victimas.
O [9] *rex armipotens,da placidum tuo*
Te regi,capitis cui decus inclytum
[f] *Indûlſti:bonus aurem*
Ne duram abnue ſupplici.
Tu [10] *noſter clypeus,rebus in aſperis*
Spes & præſidium: [11] *iuxta adytum tuum*
Vnius mora lucis
Pro mille eſt mihi ſæculis.
Sim cuſtos potiùs liminis in tuo
Templo,ſancte parens:quàm Solyma procul
Degam inter ſceleratos
Multis clarus honoribus.
Tu [12] *ſol,tu clypeus,tu Dominus:tuis*
Tu das conſpicuâ fulgere gloriâ:
Nec puro ſcelerum vnquam
Claudis munificam manum.

L 7

O [13] rex armipotens, quem penes exitus
Bellorum, & poſitis enſibus otia:
O bis terq; beatos,
Qui te ſpe ſolidâ colunt.

PSAL. LXXXV. Benedixiſti &c.

Hic Pſalmus in memoriam Deo reuocat priorem ſuam placabilitatem & miſericordiam, Patribus delinquentibus ſæpe præſtitam: atque ideo in præſentia quoque Eccleſiam non deſeri, ſed mitigatis benignè calamitatibus recreari petit. nec petit ſolùm; verùm etiam animoſâ quâdam fiduciâ ſtatuit, voti ſe compotem fore: & quaſi in re præſenti iam verſetur, nouam Eccleſiæ felicitatem magnificè deſcribit, deque ea illi cum gaudio gratulatur.

Carm. genus 1.

NOn [2] ſemper tumidis feruent vexata procellis
Æquora, nec gelidâ riget horrida terra pruinâ:
Inq; vicem [2] ponunt venti, mare ſternitur, aura
Mitior in florem torpentes euocat herbas.
Nec [3] ſemper, Deus, auertis mœrentibus aurem
Durus. & indulgens ira: quondamq; fauore
Sponte tuum amplexus populum es. vincliſq; ſolutis
Seruitii, patrias duce te remeauit ad aras.
Oblitus [4] ſcelerum & violati fœderis, iram
Leniſti, & patriâ texiſti crimina curâ.
Et [5] nos ergo parens, noſtra & ſpes vna ſalutis,
Reſpice placatus faciliſq; animumq; benignum.
Accipe: [6] perpetua néve implacabilis ira
Sæuiat in ſeros etiam vindicta nepotes.

Reſpice

Reſpice [7] nos melior tantùm: quodcunq; miſellæ
Spirat adhuc anima, te reſpiciente vigorem
Accipiet: populoq; tuo, iam nube repulſâ.
Triſtitiæ, lætos hilarabunt gaudia vultus:
Alme [8] parens, bonitate tuâ complectere feſſos,
Speratæq; diu iam fructum oſtende ſalutis.
Iamdudum [9] exſpecto, Dominus dum læta futuri
Signa det arcano pulſans præcordia motu.
Et [10] dabit haud dubiè poſitâ placabilis irâ
Signa ſecunda: piis dabit omnia proſpera, leges
Qui patrias & ſacra colent, errore relicto.
Ecce [11] ſalus, ecce incultas bona copia terras
Incolet, & læti renouatrix gloria ſæcli.
En [12] bonitas, en alma fides feret obuia greſſus:
Terra [13] fidem, cælo terras [b] Aſtræa relicto.
Sancta colet. comes Aſtrææ bona copia cælo
Appluet, & lætos decorabit frugibus agros.
Et [14] quæcunq; feret Dominus veſtigia, greſſus
Antè ferent ius faſq; ſuos: lis, viſq; doluſq;
Deſeret afflictas per tot iam ſæcula terras.

PSAL. LXXXVII. *Inclina Domine &c.*

Pſalmus hic ardentem precationem continet, quâ Dauid conſcius ſuæ imbecillitatis, à Deo ſe exaudiri, doceri, regi, & in vitæ innocentiâ confirmari, cum quadam fiducia petit, ſimulq; Dei omnipotentiam, maieſtatem & clementiam mirificè prædicat.

Carm. gen. x.

DA [1] mitis aurem ſupplici
Deus: ſaluti conſule

Ope deſtituti & pauperis,
Nec ſemper ira vindici
Seruum [2] tuum ſerua Deus,
Cui ſpes ſalutis vnica es:
Serua [3] inuocantem iugiter
A ſolis ortu ad veſperum.
Depelle [4] mentis nubila
Pendentis à te ſeruuli,
Blanda [5] parens clementia,
Promtus vocanti parcere,
Intentus [6] audi ſupplicem:
Nam [7] te vocamus arduis
In rebus, inuocantibus
Opem benignus quòd feras.
Nullus [8] deorum par tibi:
Nullius ſecundus: exſerit
Nullus ſuam potentiam
Tam ſplendidis miraculis.
Rerum [9] creator, vltimis
Ab orbis oris affluent,
Flexoq; gentes poplite
Te proſequentur laudibus.
Solus [10] nec aui termino
Incluſus aut potentia,
Deus deorum, gentibus
Miranda cunctis perpetras.
Legum [11] tuarum ſemitam
Fac ingredi me: pectoris
Compone fluctus turbidos,

Tran-

Tranquilla mens vt te colat.
Vt [12] ſpiritus contagio
[a] Emancipatus corporis,
Tuam celebret gloriam,
Dum vita voxq́ſuppetet.
Viuo [13] tuâ clementiâ
De fauce mortis erutus,
Quum [14] virium fiduciâ
Sæuiret hoſtis inſolens:
Secura [15] quum vis numinis
Mihi immineret, tu Deus
Et lenis & placabilis,
Et pacta fidus reddere.
Mitis [16] bonusq́ reſpice,
Qui pendet ex te, ſeruulum:
Opem fer, & [b] vernaculum
Tuum periclis eximę.
In [17] me fauorem ſentiant
Hoſtes tuum: ora decolor
Mutet [c] pudor, quum viderint
Mihi te ſalutis vindicem.

PSAL. LXXXVII. Fundamenta eius &c.

Celebrat Propheta hoc Pſalmo, perpetuoq́ue ſe celebraturum pollicetur, laudes Sionis, ſeu veræ Dei Eccleſiæ, quam comparatione aliarum vrbium mirificè extollit, & in eius ſocietatem omnes toto terrarum orbe gentes peruenturas eſſe, cum gaudio prædicit.

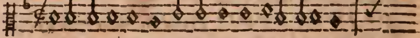
Carm. genus III.

ABramidarum [a] ceteras vrbes ſupra
Dominus Sionis diligit,

Portas, Sionis, imminet quà montium
Fundata ſanctis collibus:
O [3] prædicanda poſteris ſæclis Sion,
Beata [a] mater vrbium:
Tecúmne [b] Babylon ſe audeat componere?
[4] Tecúmne [c] Memphis inſolens?
Ventura Babylon ſub iugum Dei, Deo
Flexura Memphis poplitem.
Præclara quamuis & Palæſtina & Tyros
Iactet virorum robora;
Nihil [5] ad Sionem fortibus fœtam viris,
Fauore tutam numinis.
Cenſore [6] Domino humana gens quum nomina
*Ad profitenda confluet, **

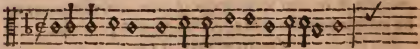
Carm. genus XXII.

Diſcantus.

Luce voco te, nocte voco te, ſola ſalutis

Altus.

Luce voco te, nocte voco te, ſola ſalutis

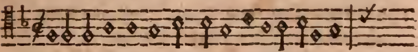
Spes

** Quis non Sionis ſe feret ciuem? inſeri*
Quis non colonus ambiet?
Tum 7 vox Sionem carminum, tum vox lyræ
Canent Sionem & tibiæ:
Et noſtra ſi quid audiendum vox ſonet,
Laudem Sionis vox canet:
Et ſi quid animus voce dignum excogitet,
Animus Sioni ſeruiet.

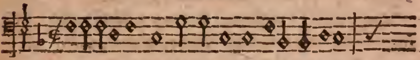
PSAL. LXXXVIII. Domine Deus &c.

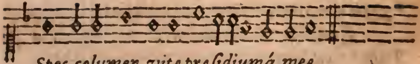
Miſerabilem hic Pſalmus lamentationem continet hominis ſenſu iræ diuinæ oppreſſi, & omnibus humanis præſidiis deſtituti, cumque deſperatione & morte æternâ luctantis. In qua ipſa tamen animum erigit, ſoliusque Dei miſericordiâ ſpem & fiduciam ſuam niti oſtendit.

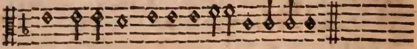
Tenor.

Baſſus.

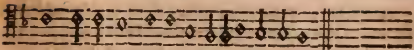

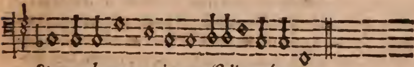

Alme [3] parens, facilem ne vultum auerte precanti,
Néve humiles durâ reſpue mente preces.
Mens [4] hebetata malis torpet; confecta dolore
Funereas ſpectat languida vita faces. (tris:
Membra [5] vigor liquit: mors vnguibus imminet a-
De tumulo tantùm iam mihi cura meo eſt.
Corpora [6] non aliter pallent ſub mole ſepulcri,
Vulnere quæ ſubito mors inopina tulit:
Perpetuis quæ ſub tenebris obliuia condunt
Alta, ſalutiferam te retrahente manum.
Carcere [7] ceu clauſum, & cæcâ ſub nocte ſepultum,
Me propè lethææ gurgite mergis aquæ.
Vſq́; [8] premis, ſtratumq́; vrges, ſupraq́; iacentem
Accumulas iræ flumina cuncta tuæ.
Me [9] veluti ſcopulum fugiunt horrentq́; ſodales,
Quos portum afflictæ ſpes erat eſſe rati.
Affixuſq́; toro iaceo, ceu compede vinctus:
Languida [10] ceſſerunt lumina victa malis.
Interea laſſas tendens ad ſidera palmas,
Te veniente die, te fugiente voco.

Scilicet

Scilicet [11] *exſpectas, vt acerbâ morte peremto*
Oſtentes vires me reuocando tuas.
An rediuiui tuas in laudes ora reſoluent,
Quos gelido tellus claudit auara ſinu?
An [12] *tua ſub tumuli bonitas cantabitur antro?*
Vulgabúntve tuam muta ſepulcra fidem?
Iuſtitiámne [13] *tuam taciturna ſilentia pandent?*
An referent vires nox tenebræq́ʒ tuas?
Aſt [14] *ego, ſancte parens, ſupplex tua numina clamo:*
Nec precibus vacua eſt hora locúsve meis.
Sancte [15] *parens, animæ auxiliũ cur ſubtrahis ægræ?*
Cur ſurdâ miſeras reſpuis aure preces?
Me [16] *dolor & primis labor anxius vrit ab annis:*
Me trepidi exanimant corde micante metus.
Me [17] *furor exagitat tuus, opprimit vndiq́ʒ terror,*
Agmen [18] *vt hibernæ, quod ſata mergit, aquæ.*
Æger [19], *inops, caris iaceo deſertus amicis:*
Nec noti ærumnis ingemuere meis.

PSAL. LXXXIX. *Miſericordias Domini &c.*

Hoc Pſalmo Eccleſia in ſummas anguſtias & miſe-

rias coniecta,ita quidem,vt à Deo ipſo deſerta videri poſſet,magnificè Dei omnipotentiam & benignitatem prædicat,eiusque promiſſiones de venturo Meſſiâ Dauidi factas, quarum Deus oblitus videbatur, commemorat:& etiamſi ob moram auxilii facilè in dubium venire Dei miſericordia & veritas poſſet:ſe tamen propterea de fide promiſſionum diuinarum minimè dubitaturum,ſed certò voti aliquando compotem,Dei bonitatem omnibus prædicaturum eſſe asſeuerat.

Carm.genus 1.

TV [2] mihi carmen eris,rerũ pater optime,ſemper:
Notaq; erit populis bonitas,me vate,futuris,
Pollicitiq; immota fides,dum ſidera mundo
Voluentur tacito: [3] citiùs quoq; ſidera credam
In chaos antiquum lapſo ſe condere mundo,
Irrita quàm ſacri credam fore fœdera pacti,
His [4] concepta tuo quondam cum Dauide verbis;
Dum [5] mare,dum tellus ſtaret,dum ſidera cæli,
Dauidici generis manſuram in ſæcula prolem,
Et ſtabilem regni ventura in tempora ſedem.
Te [6] pater,ætherei cœtus,te iure piorum
Secla hominum celebrant,patrantem ingentia mun-
Mirante, [7] & ſtabilis ius inuiolabile pacti (do
Seruantem.quem terra tibi,quem conferet æther,
Magne parens? [8] quem ſiderei tremit omnis olympi
Cœtus,& attoniti ſubmiſſâ mente tyranni.
Armorum [9] belliq; potens,quocunq; moueris,
Alma fides clarâ circum te luce refulget.
[10] Tu [a] maris irati furias compeſcis,& vndæ

Deiicis

Deiicis inſanæ tumidos ad ſidera fluctus.
Tu [11] Pharon elatam lethali vulnere ſternis,
Et quicunq; tuis miſerum caput obiicit armis.
Tu [12] terræ cæliq; opifex: quæcunq; capaci
Complexu facies mundi reuolubilis ambit,
Auctorẽ agnoſcunt: [13] Aquilo tibi ſeruit & Auſter:
[b] Thabor & occiduum qui condit vertice ſolem,
Quiq; rubet radiis [c] Hermon tepefactus Eois,
Lætitiâ exſultant. [14] valida tu robore dextra
Clara per immenſum ſpargis miracula mundum.
Ante [15] tuum ſolium tibi iuſtum apparet & æquum:
Ante oculos adſtat bonitas, & neſcia flecti
Promiſſi ſincera fides. [16] O terq; quaterq;
Felices, quos feſtarum clangore tubarum
Ad tua ſacra vocas: [17] quos ſacri lumine vultus
Illuſtras, hilareſq; tui ſub numinis vmbra
Cuſtodis: [18] bonitate tuâ ſuper æthera vectis
Das vires, decus, imperium: [19] das impia contra
Agmina, ceu clypeum, per dura pericula regem.
Tu [20] tibi dilectum ſecreto numine vatem
Implêſti, vt ſæclis daret hæc reſponſa futuris.
Ipſe [21] mihi legi mediâ de plebe, meoq;
Impoſui regem ſolio, qui protegat armis
Iſacidas, populoq; meo qui iura miniſtret:
Dauidis & ſacro perfudi tempora oliuo.
Huic [22] animum vireſq; dabo præſenſq; tuebor
Perpetuò, [23] ne fraude ſcelus, ne robur apertè
Exitium ferat: [24] ipſe hoſtes, ipſe impia ſternet

Agmina: [25] nulla meam vertet ſententia mentem:
Auxiliumq́ feram bonus, & ſuper ætheris axem
Nominis auſpicio noſtri ſe gloria tollet.
Iura [26] dabit terris, rapido quas gurgite claudit
Hinc mare [d] Sidonio fœcundum murice, & illinc
Palmifer Euphrates [27] ſupplex me in vota vocabit
Ille patrem. Deus ille meus tu, (dicet) & vnum
Præſidium, vna mea cuſtodia certa ſalutis.
Hunc [28] ego præcipuo contrà dignabor honore,
Supra aliosq́ dabo rerum moderamina reges,
Quicunq; immenſum populis dant iura per orbem.
Nec [29] meus abſiſtet fauor illi in ſæcla, nec illi
Iurata æterni ſoluentur fœdera pacti.
Quin [30] ſobolem, & ſobolis ſeros in cuncta nepotes
Sæcla dabo, & ſtabilis ſceptrum immutabile regni,
Donec ab obſcuris lucem ſol diuidet vmbris.
Quòd [31] ſi poſteritas mea fœdera ſancta profanet
Immemor, [32] & legem ſpernat, iuſſamq́ recuſet
Ire viam; [33] domitos pœnis duroq́ labore
Compeſcam, & plagis vſq; exercebo rebelles.
At [34] neq; deſtituam regem bonitate perenni,
Fœdera nec ſoluam, [35] nec quod ſemel ore profudi,
Vlla immutabit venturi temporis ætas.
Quippe [36] ſemel ſancto firmaui fœdere, iurans
Per me, Nulla dies initi cum Dauide pacti
Immemorem arguerit. [37] ſoboles, dum ſæcula mun-
Voluet, ei patrii ſceptri moderamen habebit. (dus
Eſto [38] mî ſol teſtis ad hæc, & conſcia luna,

Cum

Cum quibus æquæuum ſceptrum Iudæa tenebit.
At 39 nunc ſanctè parens,tumidâ inflãmatus ab irâ,
Proiicis electum regem: 40 rata fœdera pacti
Negligis,& capiti ſacrum diadema reuulſum
Sternis humi,& populis præbes calcare profanis.
Nuda 41 patent hoſti disiectis oppida muris:
Si qua manet,gelidâ formidine concutis arcem:
Cunctis præda ſumus populis: 42 rapiuntq; feruntq;
Vicini,inſultantq; malis,miſeroſq; proteruis
Vocibus illudunt. 43 hoſtis tu robore dextram
Interea firmas,perfundis pectora dulci
Lætitiâ: 44 ac gladios hebetas in vulnera noſtros:
Nec recreas fractos duro in diſcrimine belli.
Iam 45 decus & regni ſplendor,iam proxima cælo
Maieſtas verſa in tenebras,ſoliiq; ſuperbi
Gloria ſtrata iacet. 46 breuis immaturæ iuuentæ
Stamina præcidis:miſeræ pars vltima vitæ
In luctu,in ſqualore ignominiaq; ſeneſcit.
Quem 47 finem dabis ærumnis?nunquámne tuorum
Reſpicies clades vultu placatus amico?
An,ceu flamma furens,ſemper tua ſæuiet ira?
Ipſe 48 memor tecum reputa,quàm concita noſtræ
Tempora prætereant vitæ,fruſtra ergo creâris
Humani generis ſobolem? 49 vt breuis exigat æui
Tempora,perpetuo curarum exercita fluctu?
Dum fractam luctu & [e] morbis,ſenióve,ſepulcri
Clauſerit obſcuro mors illacrymabilis antro.
Heu 50 bonitas vbi priſca?fides vbi priſtina?vbi illa

M

Fœdera conceptis quondam cum Dauide verbis
Facta tibi? [51] *cerne opprobriis quibus impia ſeruos*
Turba tuos premat inſultans: quàm multa ſilenti
Clauſa ſinu maledicta feram, dum turba profana,
Dum [52] *circùm innumera gentes conuicia fundunt,*
Noſq; tui [f] *Chriſti verbis petulanter amaris*
Aduentum ſperare iubent. [53] *At tu bone rerum*
Conditor, æterno verax celebraberis æuo.

GEOR-

GEORGII BVCHANANI

PARAPHRASIS IN QVARTVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. XC. *Domine, refugium factus &c.*

Hoc Pſalmo Moſes inſigni & patheticâ deſcriptione primò exprimit miſerias, anguſtias, breuitatem & inanitatem vitæ humanæ, mortiſque & ærumnarum omnium veram cauſam eſſe indicat peccatum, cui Deus iraſcens, tam variis hominem calamitatibus & morte ipsâ caſtiget. Petit deinde, vt Deus meditationem harum miſeriarum quotidianam in pectoribus humanis excitet, atq; ita ad veram ſapientiam ea perducat. Docet etiam, vbi horum malorum remedia ſint quærenda: Deumq; orat, vt pro infinitâ bonitate ſuâ hominibus adſit, omneſq; actiones ipſorum felici ſucceſſu proſperet & fortunet.

Carm. genus v.

CÆlitum[1] rector bone, [a] abuſq; primis
Saculis, mundi rudis & iuuenta,
Qui laborantes ope ſubleuaſti
Semper amicos:

Antequam[2] *tellus noua parturiret,*
Montium ſaltus, tegeretq́; montes
Lucidus cæli decor, ante metas
Lucis & vmbræ.
Tu manes idem pater orbis, vnus
Nec vices rerum patiens, nec æui
Termino clauſus breuis: unus expers
Finis & ortus.
At[3] *breuis nobis miſeræq́; vitæ*
Fila paulatim tenuas, ſenecta
Donec in putrem cinerem caducos
Soluerit artus.
Tempus[4] *annorum tibi mille, lucis*
Inſtar heſternæ, fluidiq́; puncti,
Nulla decurſus quod, vbi receſſit,
Signa relinquit.
Noſtra[5] *vaneſcit tenues in auras*
Vita, per ſiccas velut vnda arenas,
Aut velut ſenſus per opaca ludens
Noctis imago.
Herba[6] *ceu verno ſaturata rore*
Manè, mox languet medio ſub æſtu.
Mox humi[b] *comis iacet areſactis*
Veſpere ſero.
Præter[7] *& vitæ mala tot fugacis,*
Quæ voluptates[c] *vitiant amaro,*
Ira turbatis tua ſemper inſtans
Pectora vexat.
Quicquid[8] *erramus temerè aut malignè,*

Quæ timor celat tenebris pudórve,
Tu vides, nec te latet inquieti
Pectoris aſtus.
Dum [9] tui pœnas meritas furoris
Mens reformidat, propè cogitatu
Ocyus vitæ ſpatium [d] citatis
Aufugit alis:
Septies [10] denos ſpatioſa in annos
Vita procurrit: quibus eſt ſenecta
Firmior, fermè in decimum ſuperſunt
Ampliùs annum.
Quid ſenectutis memorem labores?
Transuolat blanda breue [e] ver iuuentæ,
[f] Inquies curis miſeriſq; morbis,
Ocyus Euro.
Deinde [11] quis iuſtæ tolerabit iræ
Impetum, ſi iam iubeas nocentes
Pro modo offenſæ numeroq; iuſtas
Pendere pœnas?
Sic [12] pater, ſic ô, numerare fluxæ
Nos doce vitæ ſpatium, caducis
Mens vt à curis reuocata, veri
Lumen honeſti
Cernat. O [13] tandem placidus fauenſq;
[g] Deſine irarum, propiuſq; ſeruis
Semper aſſuetâ tibi lenitate
Conſule feſſis.
Fac [14] tua fructu bonitatis aucti,
Gaudio tandem ſatiemur: agris

Liberi vt curis reliquos agamus
Suauiter annos.
[a] *Cedat* [15] *& lætis fugiens viciſſim*
Luctus, exacto modus & labori
Par voluptatis ſubiens amarum
Mitiget æuum.
Facta [16]*, maieſtas, opera, amplitudo*
Nota ſint ſeruis tua, poſteriſq;
Nota ſeruorum, tua qui libenter
Iuſſa capeſſunt.
Fac [17] *tua ſemper bonitatis vt nos*
Splendor illuſtret, bone rector orbis:
Gratia adſpirans fauor actiones
Proſperet omnes.

PSAL. XCI. *Qui habitat in adiutorio &c.*

Docet hic Pſalmus, quanta felicitas & ſecuritas ſit eorum, qui ſe ſuaque omnia Deo commendent, & magnanimâ quâdam ſpe & fiduciâ à ſolo Deo pendeant. Illis enim non vim, non fortunam aduerſam, non tumultus, non bella, non inſidias, non venena, non peſtem, non diabolum, non denique mortem ipſam, ſine Dei voluntate, nocere poſſe affirmat. Mirificè quoque inter alia prædicat vigilantiam caſtorum angelorum, pro Eccleſiæ ſalute excubantium; & ſub finem, ipſum Deum, ſuam beneuolentiam & protectionem hominibus piis pollicentem, inducit.

Carminis genus VI.

SI [1] *protegendam præſidio Dei*
Credas ſalutem, rem, ſobolem, domum,

Inſana[2] *quum ſors intonabit,*
Si domini fugias ſub vmbram;
Securus omnem fer violentiam
Sortisq́ mortisq́, & tetricas minas
Contemne: ſecurus tumultum
Deſpicias creperi[a] *duelli.*
E[3] *fraude cæca te Deus eximet,*
Frangetq́ caſſes inſidiantium;
Nec ſæuiens latè venenum
Lethifera patière peſtis.
Expandet[4] *alas te ſuper, & ſuis*
Pennis fouebit rebus in aſperis:
Certusq́ promiſſæ ſalutis
Sub clypei latitabis vmbrâ.
Noctis[5] *per atra cæca ſilentia*
Non[6] *expaueſces cæca pericula:*
Non luce graſſantem timebis
Perniciem, nec aperta bella:
Interq́[7] *ſtrages mille cadauerum,*
Dextra, ſiniſtra, mille cadauerum,
Periculorum[b] *exſors propinquam*
Incolumis fugies ruinam.
Pœnam[8] *luentes interea malos*
Lætus videbis:[9] *præſidio Dei*
Securus armorum & tumultus,
Ceu validis tegerere muris.
Nec[10] *te, nec ædes vis propiùs tuas,*
Aut damna tangent.[11] *nam Deus angelos*
Cuſtodiæ tuæ ſalutis

Præficiet, vigileſq́; ad omnes
Motus, viarum qui referent moras:
Qui [12] *per ſalebras te manibus ferant,*
Ne ſaucietur pes recuſſus
Obiicibus ſcopulorum acutis.
Securus [13] *atras inter & aſpides*
Deges, ferarum & pignora tigridum:
Tutusq́; calcabis dracones,
Et [c] *Libycæ catulos leænæ.*
Obſeruat [14] *inquit me Deus vnicè, &*
Honore nomen proſequitur meum:
Laborioſis hunc viciſſim
Incolumem eripiam periclis.
Præſens [15] *vocanti ſubſidium feram,*
Et imminenti rebus in aſperis
Fato eximam: exemtoq́; honorum
Eximium decus arrogabo.
[d] *Faxo* [16] *virenti robore transigat*
Seræ ſenectæ tempora ſuauiter:
Meosq́; monſtrabo beare
Quâ ſoleam ratione amicos.

PSAL. XCII. *Bonum eſt confiteri &c.*

Prædicat hoc Pſalmo, perpetuoq́ue prædicaturum ſe pollicetur Propheta æternam Dei iuſtitiam & bonitatem, qui impiorum felicitatem diuturnam eſſe non ſinat; pios autem in ſuis anguſtiis recreet & exhilaret, eosq́; ad extremam vſq; ſenectam viuidos & florentes conſervet. idq́; eo maximè nomine, vt Dei clementia ab eis celebrata omnibus gentibus innoteſcat.

Carm.

Carm. genus III.

TE [2] prædicare, laudibus te proſequi,
Rex alme cælitum, decet.
Seu [3] ſol Eoâ luce terras purpuret,
Seu nox tenebris obruat,
Lux prædicantem me tuam clementiam,
Nox audiet conſtantiam:
Nec [4] voce tantùm, ſed canorâ barbito,
Sed cymbalo, ſed nablio.
Operum [5] tuorum tacita cogitatio
Animum iacentem exſuſcitat.
Quum facta reputo, geſtiunt præcordia
Perfuſa dulci gaudio.
O [6] opera! facta ô magna verè! ô ſub cauâ
Conſilia nube condita!
Conſilia cæcis mentibus mortalium
Ignota! [7] qui non cogitant
Florere prauos inſtar herbæ, quam fouet
Sol lenis, humor educat:
Mox [8] inſtar herbæ frigorum afflatu leui
Marcentis euaneſcere.
Tu [9] ſemper idem permanes, nec ſentiens
Rerum vices nec temporum:
Sceleris [10] amicos ac tuos hoſtes premet
Ruina ineuitabilis:
At [11] me fouebis patriâ indulgentiâ,
[a] Crudo vigentem robore:
Et rore mitis balſami vultum imbues,
Roſeo iuuentæ lumine.

Oculis [12] *malignis qui tuentur me, hoſtium*
Paſcam ruinis lumina,
Et impiorum, qui creant moleſtiam
Mihi, lætus excidium audiam.
[b] *Ceu* [13] *palma, iuſtus germinabit interim,*
Aut [c] *cedrus in* [d] *Libani iugo,*
Quam non procella, non calor, non frigora
Honore nudant frondium.
Quæ [14] *planta firmis hæſerit radicibus*
In æde Domini aut atriis,
Se flore amœno frondibusq; veſtiet:
Fluxiq; [15] *lapſu temporis*
Ægra ſenecta damna nulla ſentiet,
Onerata largis fructibus:
Vt [16] *nota cunctis gentibus ſit æquitas*
Domini potentis: qui mea
Arx eſt ſalutis vna, qui nunquam malæ
Affinis eſt iniuriæ.

PSAL. XCIII. *Dominus regnauit &c.*

Pſalmo XCIII. Eccleſia ex anguſtiis ſuis tandem liberata, votiq́ue compos facta, celebrat Dei omnipotentiam & veritatem, eiusq́ue præſidio freta, inſolentiam & minas hoſtium cum quadam exſultatione extremè contemnit.

Carm. genus 11.

IAm [1] *Dominus rerum imperium ſuſcepit, amictus*
Decore multo & dignitate: robore
Iam ſeſe accinxit: Dominus, qui mœnia mundi
Firmavit, vllo non mouenda ſæculo:

Cuius

Cuius [2] *ab æterno ſolium eſt immobile regni,*
Vt ipſe, nullas temporum metuens vices.
Flumina [3] *præcipites voluant cum murmure fluctus,*
Et æquor vndis æſtuet minacibus:
Compeſcit [4] *Dominus grauidis turgentia nimbis*
Flumina, minacis ſternit vndas æquoris.
Stat [5] *fixum, & cunctis manet inuariabile ſæclis,*
Quodcunq; Dominus ore ſancto protulit.
Quæq; ædem exornant Domini ſacra myſtica, nulla
Obliuionis damna ſeræ ſentient.

PSAL. XCIV. *Deus vltionum &c.*

Hic quoque Pſalmus Dei auxilium implorat contra hypocritas & hoſtes piorum, qui impunè à ſe innocentes opprimi ſibi imaginabantur. Eos igitur docet, Deum inſpectorem & vindicem eſſe actionum omnium, eumque impios certè tandem puniturum, & periculis ſuis pios erepturum eſſe. Hunc vnum Deum ſalutis ſuæ auctorem & vindicem agnoſcit & profitetur.

Carm. genus XIV.

O [1] *Fraudis vltor, ſceleris ô vindex Deus,*
Oſtende numen impios contra tuum,
O [2] *iuſte iudex orbis expergiſcere,*
Meritisq; pœnis reprime arrogantiam.
Quouſq; [3] *tandem, rector orbis optime,*
Seſe ſuperbè iactitabunt impii?
Deuota [4] *ſceleri factio in ſcelere ſuo*
Plaudit, ſibiq; fabulis ſtultis placet:
Tuumq; [5] *populum pedibus interim premunt,*

Tuam proteruè hereditatem proterunt:
Viduam [6] *trucidant aduenamq́;,& omnibus*
[a] *Parente caſſos obruunt moleſtiis:*
Secumq́; [7] *muſſant, Hæc Deus non adſpicit,*
Nec fanda prorſus & nefanda intelligit.
Gens [8] *ergo brutâ penitus ignorantiâ*
Obſeſſa pectus ſomnolentum, diſcute
Animi [b] *veternum & cogita tecum, Deus*
Qui [9] *fecit aurem, ſurdus eſt? qui luminum*
Formauit orbes, ipſe nil videt? [10] *vagas*
Sine lege gentes recta qui ſequi docet,
Non is ſuorum puniet ſcelera, quibus
Oracla legum ſacroſancta credidit?
Arcana [11] *noſtri pectoris nouit Deus,*
Conſilia vana, ſpes inanes, turbidos
Æſtus. [12] *Beatus ille demum, quem parens*
Erudit amore patrio, legis ſuæ
Cui ſcita monſtrat. [13] *rebus in duris aget*
Securus æuum, dum paratur impio
Naſſa, in lacunam incogitantem quæ trahat.
Hereditatem [14] *nec Dominus vnquam ſuam*
Ope deſtitutam negliget, nec impiis
Prædæ relinquet. [15] *ſed tribunal iudicum*
Ad æquitatis diriget normam ſuæ:
Vitamq́; ad illam dirigent boni ſuam.
Contra [16] *ſceleſtos quis mihi auxilium feret:*
Mecum impiorum quis premet ſuperbiam?
Nam [17] *iam ſepulcri frigidus ſub frigido*
Cumulo iacerem, [18] *niſi Dominus opem mihi.*

Præ-

Præſens tuliſſet,& ſuâ clementiâ
Firmaſſet animum,& iam vacillantem gradum
Fulſiſſet: 19 *& me penè ſubmerſum malis*
Solatus eſſet,anxiaq; nubibus
Curæ remotis reddidiſſet gaudium.
Mecum 20 *loquebar,Quid ſceleſtis cum Deo*
Commune?ſcelera legis vmbrâ qui ſua
Tegunt,bonorum fraudulenta qui in caput
Concilia coëunt: 21 *factione innoxium*
Premunt,iniquiſq; obruunt ſententiis.
At 22 *rector orbis me tuebitur,meæ*
Cuſtos ſalutis,arx meæ fiduciæ;
Pro 23 *ſcelere prauis digna reddet præmia:*
Suis & ipſos artibus peſſundabit
Rerum creator Dominus,ac noſter Deus.

PSAL. XCV. *Venite,exſultemus &c.*

Pſalmo xcv. primò vehementi quâdam cohortatione Dauid populum ad cultum Dei, celebrationemque potentiæ & miſericordiæ ipſius inuitat:deinde Deum ipſum inducens de pertinaciâ Iudæorum conquerentem,eosdem ab impietate & ingratitudine deterret.

Carm.gen. 11.

EIa 1 *alacres cuncti Domini celebremus honores:*
Salute partâ Domino agamus gratias.
Eia 2 *alacres rapiamus iter;mora ſegnis abeſto:*
Dominum canorâ perſonemus barbito.
Magnus 3 *enim Dominus Deus eſt:Rex magnus,&*
Longè vniuerſis eſt deis potentior. (orbis:

Ille [4] *manu fulſit vaſta penetralia terræ,*
Et nube cincta montium faſtigia.
Ille [5] *vagum fecitq́;, & factum temperat æquor,*
Terramq́; ſalſis innatantem fluctibus.
Eia [6] *igitur genibus flexis manibusq́; ſupinis*
Dominoq́; noſtro ſupplicemus & patri.
Noſter [7] *enim Deus eſt; nos grex illius: ab vno*
Pendemus illo, ſpiritumq́; ducimus:
Si modò non lentam verbis damus illius aurem,
Nec reſpuamus monita pertinaciter:
Nec [8], *velut ad Meribam, me rixis, inquit, acerbis*
Et arroganti prouocetis murmure:
Aut, Arabum veluti quondam per inhoſpita ſaxa,
Vires rebelli voce tentetis meas:
Quum [9] *proaui veſtri me explorauêre, meamq́;*
Didicêre factis plurimis potentiam.
Illa [10] *quater denis mihi natio reſtitit annis:*
Dixiq́; ſemper interim, Hæc gens deſipit,
Et mea ſecuras transmittit dicta per aures.
Irâ [11] *ergo iuſtâ in pertinaces concitus*
Iuraui, Terræ gens hæc ingrata beatæ
Promiſſa amicis commoda haud carpet meis.

PSAL. XCVI. Cantate Domino &c.

Hoc Pſalmo Dauid non ſolùm populum Iudaicum, verùm gentes quoque vniuerſo terrarum orbe diſperſas, ad agnitionem & celebrationem veri Dei, miris verborum illecebris allicit, atque ita de regno Chriſti, ex omnibus nationibus in vnitatem fidei colligendo, non obſcurè vaticinatur.

Carm.

Carm.gen. x.

NOn [1] vſitato pangite
Orbis parentem carmine,
Orbis coloni, incognitis
Abuſq; terræ finibus.

Cantate [2] Dominum, laudibus
Nomen beatum tollite,
Et mente gratâ agnoſcite
Veſtræ ſalutis vindicem.

Sol [3] quà recurrit, audiant
Gentes Dei potentiam,
Stuporq; dulci gaudio
Perfuſa oberret pectora:

Namq; [4] vnus eſt verè Deus,
Cunctiſq; maior laudibus,
Et diis timendus ceteris,
Quos horret error credulus.

Veſana [5] gentes cetera
Pro diis colunt ludibria:
Dominus potenti dexterâ
Cælum ſolumq; condidit.

Apparet [6] illi dignitas,
Auctoritas, potentia:
Eiusq; templa ſiderum
Fulgore lucent gloria.

Tribuite [7] Domino gentium
Terras colentum ſæcula:
Tribuite regi cælitum
Et robur & potentiam.

Tribuite[8] *magnitudinem*
Tanto decoram numini:
Auguſta templi ad atria
Adferte promti munera.
Adeſte[9] *,pompam adducite,*
Et ſupplices procumbite:
Omnesq́ rerum termini
Deum tremant,& diligant.
Narrate[10] *cunctis gentibus*
Regnare Dominum,qui ligat
Orbem catenâ immobili,&
Æquis gubernat legibus.
Lætetur[11] *æther,geſtiat*
Tellus,fretum præ gaudio
Exſultet,& quicquid freti
Salſas lacunas incolit.
Campi[12] *vireſcant auii,*
Se cultâ fruge veſtiant,
Arrideantq́ floribus
Silua,& grauentur fructibus.
Natura[13] *rerum geſtiens*
Cunctos per artus ſentiat
Dei ſui præſentiam,
Et promta iuſſis pareat.
Ius namq́ veniet dicere,
A vi ſuos vt aſſerat,
Mundumq́ iuſtis legibus
Et veritate temperet.

PSAL. XCVII. Dominus regnauit &c.

Deſcribit hic Pſalmus maieſtatem & omnipotentiam veri Dei: vanitatemque idolorum deteſtandam exagitat, eo maximè nomine, vt abolitâ idololatriâ, ſoli Deo debiti honores & cultus præſtentur. Ideoq; ſub finem omnes homines ad idipſum faciendum exhortatur, eosque in vnum hunc verum Deum omnem fiduciam vitæ & ſalutis ſuæ vult collocare.

Carm. genus 11.

IPſe [1] ſui Dominus regni moderatur habenas:
Lætare tellus [a] continens, & inſulæ,
Quas vagus Oceanus refluis complectitur vndis,
Cuicunq; cæli ſubiacetis [b] cardini.
Hunc [2] circum vmbriferæ nubis prætexit amictus,
Pallensq; multâ fuſca nox caligine.
Apparent famulæ iuxtà, firmantq; tribunal
Seueritasq; dura, mitisq; æquitas.
Antè [3] volant ſæuùm rutilantes fulminis ignes,
Hoſtesq; flammis obruunt ſequacibus.
Fulguribusq; [4] micat latè flagrantibus æther:
Attonita tellus intremiſcit: [5] montium
Saxa fluunt, rapido ceu cera liqueſcit ab igne,
A ſempiterni pauida vultu numinis.
Terra ſui à vultu Domini tremefacta liqueſcit:
Et [6] æquitatem templa cæli prædicant.
Et quicunq; habitant terras vbicunq; remotas,
Nouere numen & Dei præſentiam.
Illis [7] ora pudor turpis confundat, [c] inanes
Quicunq; mentis ſtipites pro diis colunt:

Dumq́ſacris placant picti [c] ludibria trunci,
Se gloriantur impio in ſcelere pios.
Quicquid vbiq; Dei ſub nomine credulus error
Honorat, vnum adoret, vnum diligat.
Læta [8] Sion tenebras errorum cernet abactas:
Iudææ dulci delibuta gaudio,
Sacrilega adſpiciet vani ſacraria ritus
Euerſa, pœnas luere meritas impios.
Nam [9] procul aſtriferi trans ignea mœnia mundi
Tu fræna rerum iuſtus arbiter tenes:
Teq; deos infra longè premis altior omnes,
Tuiq; obumbras numinis faſtigio.
Ergo [10] Deum quicunq; pio complectere amore,
A ſcelere mentem contine puram & manum.
Nam Domino cordi eſt pietas, vitamq; bonorum
A vi tuetur impiæ tyrannidis:
Et [11] lætum offundit lumen cultoribus æqui,
Et pura ſceleris corda recreat gaudio.
Vos [12], quibus eſt cordi reuerentia iuris & æqui,
Gaudete, Domini ſpe fauoris ac opis.
Securi: gratoq; Deum ſuper æthera cantu
Sanctumq; nomen eius uſq; tollite.

PSAL. XCVIII. *Cantate Domino &c.*

Compellat hic Pſalmus non homines ſolùm, verùm res quoque inanimatas, mare, terram, montes, flumina; quæ omnia Dei bonitatem, veritatem & iuſtitiam celebrare, Dominumque aduenientem cum gaudio excipere iubet.

Carm.

Carm. genus x.

NOn [1] vſitato carmine
Rerum parentem pangite,
Virtute qui victoriam
Non vſitatâ rettulit.
Suâ ipſe ſolus dexterâ,
Externa opis nil indigus,
Nos liberando, poſteris
Miranda geſſit ſæculis.
Senſere [2] gentes impia
Bello Dei potentiam:
Pœnas luendo, iudicem
Senſere iuſtum & vindicem.
Promiſſa [3] ſoluit optimâ
Fide Iſaci nepotibus,
Parta ſalutis teſtibus
Totius orbis incolis.
Huic [4] ergo læti pſallite
Totius orbis incola:
Hunc ferte in aſtra laudibus,
Lætis tuba & clangoribus.
Laudate [5] Dominum barbito,
Neruiſq; carmen iungite:
Leniſq; [6] tibia modis
Adſit ſonora buccina.
Teſtetur [7] æquor gaudium,
Et quicquid æquor occulit:
Orbiſq; terra geſtiat,
Et quicquid orbis educat.

Exſultet [8] *vnda fluminum,*
Leni ſuſurrans murmure:
Monteſq; læti plauſibus
Deum venire gaudeant.
En [9] *ipſe Dominus aduenit,*
Cunctis vt orbis incolis
Det æqua iuſtis præmia,
Et facta plectat impia.

PSAL. XCIX. *Dominus regnauit &c.*

Prædicat hic Pſalmus propria & peculiaria Dei beneficia, Abrahamo eiuſq; poſteritati ſingulari quodam priuilegio præſtita, & ad eorum ipſiuſq; adeò Dei celebrationem Eccleſiam cohortatur.

Carm. gen. XIII.

IAm [1] *regnum Dominus; ſpirituum piis*
Qui dat iura choris, ſuſcipit: impiis
Horror [2] *terrificet pectora gentibus:*
Tellurem quatiat tremor.
Nec [2] *tantùm Solymæ vim Dominus ſui*
Fecit conſpicuam numinis: & ſuæ
Maieſtatis opes cernere finibus
Terrarum dedit vltimis.
Ergo [3] *te meritis tollat honoribus,*
Auguſtum celebret gens hominum tuum
Nomen, qui ſtabili temperie modum
Sceptris conſtituas tuis.
Selectæ [4] *ſoboli qui populi tui*
Ius nullis dederis mobile ſæculis:

Frænas

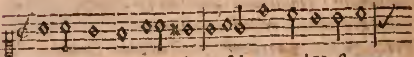
Franas iuſtitiæ qui moderamine
Æquali genus Iſaci.
Sublimem [5] *Dominum laudibus & Deum,*
Solum qui liquido regnat in æthere,
Ferte, & ſcamna pedum (ſanctus enim Deus
Eſt noſter) veneramini.
Huic [6] *Moſes & Aron & Samuel bonus*
Docti legitimis tingere victimis
Aras, conſilium quum peterent, data
Sæpe oracla petentibus.
De [7] *pilâ* [b] *tereti nubis eis dabat*
Reſponſa ambiguis ſollicitò metu,
Legum quòd monitus pactaq́ fœdera
Seruaſſent ſtabili ſide.
Aurem [8] *ſupplicibus tu facilem dabas,*
O rerum genitor maxime & optime,
Indulgensq́ bonis, & ſcelerum ſimul
Vindex, durus in impios.
Sublimem [9] *Dominum tollite laudibus,*
Solus qui liquido regnat in æthere: &
Montem quo colitur (ſanctus enim Deus
Eſt noſter) veneramini.

PSAL. C. *Iubilate Deo omnis terra &c.*

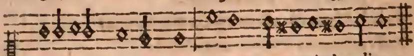
Pſalmus C. hortatur omnes pios, vt Deum conditorem & conſeruatorem ſuum in cœtu veræ Eccleſiæ agnoſcant; ipſiusque veritatem & miſericordiam celebrent.

Carm. genus XXIII.

Diſcantus.

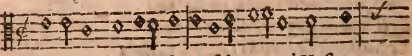

Orbis [1] *omnes incolæ A ſole Eoo ad Heſperum*

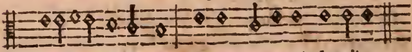

Iubilate, [2] *& optimo Rerum parenti plaudite.*

Altus.

Orbis omnes incolæ A ſole Eoo ad Heſperum
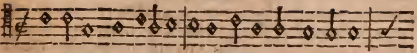

Iubilate, & optimo Rerum parenti plaudite.

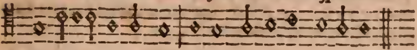
Mente lætâ, & ritibus
Seruite puris numini.
Geſtientes gaudio
Adite ſancta limina.
Ille [3] *noſter eſt Deus,*
Noſter parens & conditor.
Non enim nos finximus
Ipſi, ſed illius ſumus,
Qui leui de puluere
Alit creatos & regit.
Ad [4] *fores ergo illius*
Adite læti, gratias *

Agite:

Tenor.

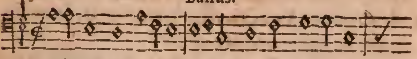

Orbis omnes incolæ A ſole Eoo ad Heſperum

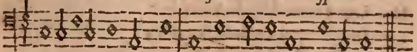

Iubilate, & optimo Rerum parenti plaudite.

Baſſus.

Orbis omnes incolæ A ſole Eoo ad Heſperum

Iubilate, & optimo Rerum parenti plaudite.

* *Agite: feſtis laudibus*
Benignitatem pangite:
Prædicate ceteris
Nomen beatum gentibus.
Nam 5 *benignitas Dei,*
Et in ſuos clementia,
Clauſa nullo eſt termino:
Et firma ſtat pactis fides
Poſterorum poſteris
In ſempiterna ſæcula.

PSAL. CI. *Miſericordiam & iudicium &c.*

Hoc Pſalmo Dauid ſeipſum conſtituit exemplum & ſpecimen boni regis, qui Dei auxilio fretus, & ipſe ſuo officio præclarè fungi cupiat; ſuosque domeſticos ad idipſum faciendum ſeuerâ diſciplinâ adigat.

Inquit enim, ſe nequaquam tolerare domi ſuæ, ſed grauiſſimis pœnis perſequi omnes adulatores, ſycophantas, mendaces, ſuperbos, fraudulentos, impios: amare autem & complecti veraces, integros, iuſtos, pios. Hunc igitur Pſalmum omnes reges & principes perpetuò in conſpectu habere, & ad eum conſilia & actiones ſuas conformare debebant.

Carminis genus v.

TE [1] ſalus rerum cano, qui precanti
Lenis irarum es, faciliſq; flecti;
Impiorum idem tetricus rebelles
Frangere faſtus.
Huc [2] meæ vires vigilant, labores
Huc ferent omnes, opis in tuæ ſpem
Semper vt caſtis domus inſtitutis
Culta niteſcat.
Si [3] ſalutarem mihi tu ſerenus
Porrigis dextram, tibi corde puro
Seruiam, fraudum ſceleriſq; pura
Seruiet aula.
Nec mihi exemplum ſtatuam ſequendum,
Litibus ſi quis miſeros iniquis
Vexet, aut cauſam tenuis clientis
Prodidit hoſti.
Sponte [4] qui prauis ſtudiis inhæret,
Sit procul: ſæui ſceleris miniſter
Candidos nunquam mihi cenſeatur
Inter amicos.
Quiſquis [5] incautum lacerat ſodalem,
Clàm venenato iaculatus ictu,

Per-

Perſequàr,plectam,penituſq́; ab imâ
Stirpe reuellam.
Nec mea menſa dapibus fruetur
Mentis elatæ tumor,arrogānſq́;
Vultus,& cunctos veluti minores
Lumine ſpernens.
Veritas [6] ſimplex quibus eſt amori,
Hos amo,amplector,video libenter:
His mihi ſeros ſociis ſenectus
Impleat annos.
Integer vitæ mihi ſit miniſter:
Tecta [7] non intret mea fraudulentus:
Nemo mecum intra mea commoretur
Limina mendax.
Impios [8] longè (mora nulla) terræ
Finibus pellam:procul omne monſtrum
Ciuitas ſancta vt Domini relegetur
Flagitiorum.

PSAL. CII. *Domine exaudi orationem &c.*

Pſalmus hic quintus eſt inter ſeptem illos, qui pœnitentiales nominantur. In eo Propheta,cùm præuideret animo ſeruitutem populi ſui,quam apud Babylonios duriſſimam erant ſubituri, quaſi vnà illius particeps, Dei fidem implorat, ſuaſque anguſtias lamentabili querimoniâ commemorans,earum cauſam eſſe, Dei peccatorum vindicis iram,non diffitetur: petit tamen, vt Deus, memor promiſſionis ſuæ, populum in integrum reſtituat, eo maximè nomine vt ipſe celebretur, fineſque regni eius quàm latiſſi-

mè extendantur. Sub finem Eccleſia,vitæ breuitatem, miſerias & imbecillitatem ſuam agnoſcens, Deique æternitatem & omnipotentiam prædicans, in ea omnem ſpem ſuæ poſterorumque ſalutis poſitam eſſe aſſeuerat.

Carm. genus XIII.

EXaudi [2] genitor ſancte meas preces,
Clamorisq; ſonum percipe lugubris:
Neu [3] vultum miſero ſubtrahe,cladibus
Omni ex parte prementibus.
Aures ſuppliciis nunc adhibe meis:
Da votis facilem te,pater optime,
Et preſſo celerem porrige dexteram,
Et præſenti ope ſubleua.
Ceu [4] fumi nebula tempora transuolant,
Vt lentis coquitur torris ab ignibus,
Paulatim tacitus ſic dolor aridis
Humorem ebibit artubus.
Dum [5] luctu crucio me dapis immemor,
Vt ſecta è viridi gramina ceſpite
Areſcunt nimio torrida ſole,cor
Exſuccum mihi tabuit.
Crebrò [6] ſic remeans ſpiritus ilia
Tendit,ſic gemitus pectora concutit
Mœſtus continuò,tabida vti cutis
Iam vix hæreat oſſibus.
Vt [7] ſaltus habitans [a] cuculus auios,
Aut tectis latitans noctua dirutis,
Aut [8] turtur viduus,ſolus,inops,dies
Et noctes vigiles gemo:

Dum

Dum 9 *ceu ludibrium rideor improbis,*
Irriſumq́; petunt fraude nefariâ,
Nec 10 *panis cinere eſt gratior arido, &*
Potum tempero fletibus.
Iſtis 11 *ira malis me cumulat tua.*
Qui me ſuſtuleras ex humili loco,
Sublimi grauiùs rurſus vt è gradu
Tractum præcipitem dares.
Vt 12 *ſero in tenebras vmbra crepuſculo*
Vaneſcit, celeres [b] *deproperant dies*
In mortem, veluti ſub medio die
Fœnum, corpus inaruit.
At 13 *te perpetuis ſæcula ſæculis*
Nectentem, volucris non fuga temporis
Carpit, nec memorem nominis obruet
Famam poſteritas tui.
Tandem 14 *ſurge pater, tecta Sioniæ*
Iam lenis placido reſpice lumine.
Iam pleno redeunt tempora circulo,
Promiſſumq́; ferunt diem.
Iam 15 *ſerui lapides reſpiciunt tui*
Disiectos, faciles, ſparſaq́; rudera;
Incultiq́; ſoli iam miſerabilem
Verſâ mente dolent vicem.
Vt 16 *vertat populos terror in exteros,*
Vt nomen Domini ſit celebre omnibus,
Et numen, [c] *trifidum quà colitur ſolum,*
Formidabile regibus:

Verſam [17] reſtituet quum Solymam, ſuæ
Maieſtatis opes quum dabit adſpici:
Lugentum [18] miſeris quum querimoniis
Flectet ſe, & prece ſupplice.
Scribentur [19] tabulis iſta fidelibus,
Seris vt Domini nota nepotibus
Sit laus, nec ſenium prodita poſteris
Nôrit gloria ſæculis.
De [20] ſanctis adytis ætheriæ domus,
Templi ſepoſitis de penetralibus,
Cæleſtis Dominum non piguit ſoli
Curas reſpicere ad leues,
Nexorum [21] vt gemitus audiat, & neci
Addictos tetricâ compede liberet,
Laudes [22] vt Solymæ templa Deo ſonent,
Et nomen recinat Sion
In cætu celebri. [23] Tum procul vltimis
Terrarum populi finibus exciti
Illuc ſacra ferent, & Domino dabunt
Reges munera ſupplices.
Quamuis [24] in medio curriculo meum
Robur comminuit, deſtituit manum,
Atq; æui ſpatiis tempora lubrici
Contraxit brevioribus:
Clamabo [25] tamen, O mi Deus vnice,
In vitæ medio ne ſtadio breuem
Curſum ſiſte rotæ. quantulum ad ultimam
Iam metam ſupereſt mihi?
Te nunquam breuibus clauſa recurſibus

Aſtrorum,ſenio conficiet dies:
Tu [26] terræ ſtabilis mole,volucribus
Tu cæli prior ignibus.
Illis [27] interitus ſtant ſua tempora:
Tu nullo interitum tempore ſenties,
Annorum ſeries cetera deterit,
Vt veſtis teritur vetus,
Vt detrita nouis pallia veſtibus
Permutat locuples: ſic abit & redit,
Et mutat facies imperio tuo
Mundi dædala machina.
At [28] tu,qui fueras,ſemper es atque eris:
In te ipſoque habitas;nec varias vices
Decurſo patiens tempore,permanes
Mēta ſæcula neſcia.
Sed [29] serui ſoboles & ſobolis tui
Serui poſteritas per ſeriem tuis
Tecum perpetuis æmula ſæculis,
Æui tempora tranſigent.

PSAL. CIII. *Benedic anima mea &c.*

Hic incredibili ſuauitate & elegantiâ celebrat Propheta multiplicia Dei in genus humanum beneficia, tam præſentia quàm æterna;aliosque ad idipſum faciendum cohortatur. In primis autem ſplendidiſſimis verbis & ſignificantiſſimis ſimilitudinibus amplificat infinitam Dei bonitatem & miſericordiam, quâ ipſe æternus, genus humanum fragile & caducum complectatur. Proinde & angelos,& omnes res à Deo

creatas, atque adeò animam ſuam exhortatur, vt pro tantis beneficiis immortales Deo gratias agant, eorumque nullo vnquam tempore obliuiſcantur.

Carm. genus v.

SIt [1] parens rerum mihi carmen: illum
Vox canat, ſenſus petat, & remotis
Quisquis eſt fibris vigor, & ſacratum
Nomen honoret.
Mens [2] Deo laudes cane, redde grates
Mens Deo: nullis benefacta ſeclis
Excidant, & quæ tribuit benignâ
Munera dextrâ.
Qui [3] ſcelus tollit maculoſum, & ægros
Sanat angores, [4] animoq́; vires
Reddit & vitæ properante fato
Prorogat annos.
Qui [5] manu largâ tibi plura donat,
Ore quàm poſcas, animo vel optes:
Seruat ac in morem aquilæ, virentem
Flore iuuentam.
Integer [6] iudex, ſcelerumq́; vindex
Tradidit ſancto ſua iura Moſi:
Iſaci [7] prolem docuit piarum
Dogmata legum.
Lenis [8] & blandus, dare dona largus,
Tardus iraſci: [9] neq; ſempiterna
Sæuit offenſæ memor, aut perennes
Ardet in iras.
Nec [10] modus pœnæ numerúsve noſtris

Æquus

Æquus eſt culpis: [11] bonitas redundat
Latiùs, terræ plaga quàm remoto
Diſtat olympo.
Tam [12] procul noſtri maculas remouit
Criminis, quàm ſe procul à cubili
[a] Gaditano ſol oriens Eois
Exſerit vndis.
Qualis [13] in natos placidi parentis
Lenitas, talis Domini benigni eſt,
Quisquis illius pietate verâ
Nomen adorat.
Tu [14] ſinus mentis penitus repoſtos,
Tu pater noſti penetrale cordis:
Quippe nos terræ memor è rubenti
Puluere factos.
Herba [15] ceu, lactens pueri venuſtas,
Prodit, occultoq́; adoleſcit æuo,
Donec vt fœnum cadat arefactum
Falce ſenecta,
Inſtar [16] aut floris Tyrio comantis
Murice, vt vultu modicè ſereno
Riſit, afflatu tepidi repente
Concidit Auſtri.
Sed [17] Dei æternâ bonitate in æuum
Tutus æternum, remanet piorum
Cœtus, & longâ ſerie propago
Sera nepotum:
Si [18] nec æternas violabit icti
Fœderis leges, memoriq́; iuſſa

Mente ſeruârit,referatq; vitâ
Puriter actâ.
Ille [19] *flammantis ſuper alta cæli*
Culmina immotum ſolium locauit,
Et ſuo nutu facilè vniuerſum
Temperat orbem.
Angeli [20] *iuſſis Domini miniſtri,*
Sub iugum ius eſt quibus & poteſtas
Cuncta cogendi,Domino Deoq;
Pangite laudes.
Quiq; [21] *caſtrorum comites* [b] *meretis*
Sub ducis tanti imperio,audientes
Sedulò dictis,Domino Deoq;
Pangite laudes.
Quæq; [22] *per vaſtos vbicunq; fines*
Imperî pollens opifex creavit,
Plaudite,auctori Domino Deoq;
Pangite laudes.
Mens Deo grates cane:redde grates
Mens Deo:hunc ſenſus petat,& remotis
Quisquis eſt fibris vigor,& beatum
Nomen honoret.

PSAL. CIV. *Benedic anima mea &c.*

Pſalmus hic incomparabili verborum ſplendore & elegantiâ celebrat omnipotentiam,ſapientiam & bonitatem Dei, ex creatione, gubernatione & conſeruatione mundi rerumque omnium in cælo,terrâ, & mari elucentem. In primis autem prædicat eiusdem philan-

philanthropian,gratoq́ue ſe animo hæc beneficia Dei ſemper in ore habiturum eſſe,pollicetur.

Carm.gen. 1.

TE [1] rerum Deus alme canam Dominũq; patrẽq;:
Magne parens,ſanctâ quàm maieſtate verẽdus,
Ætheris æternas rector moliris habenas!
Te.[2] decor,auratis ambit te gloria pennis,
Et circumfuſum veſtit pro tegmine lumen.
Tu [3] tibi pro velo nitidi [a] tentoria cæli
Et liquidas curuo ſuſpendis fornice [b] lymphas:
Et leuibus ventorum alis per inania vectus,
Frenas ceu celeres volitantia nubila currus.
Apparent [4] accinctæ auræ flammæq; miniſtræ,
Vt iuſſa accipiant. [5] Stat nullo mobilis æuo
Terra,ſuper ſolidæ nitens fundamina molis,
Pollenti ſtabilita manu. [6] terra obruta quondam
Fluctibus,vt fuſo ſuper ardua culmina velo:
Sed [7] ſimul increpuit tua vox,tonitruq; tremendo
Inſonuêre auræ, [8] paulatim aſcendere montes
Cernere erat,ſenſimq; cauas ſubſidere valles,
Inq; cauas valles trepidas decurrere lymphas.
Néve [9] iterum immiſſâ tellus ſtagnaret ab vnda,
Limitibus compreſſa ſuis reſonantia plangit
Littora,præſcriptas metuens transſcendere metas.
Tum [10] liquidi fontes imis de collibus augent
Flumina,per virides vndas voluentia campos,
Vnde [11] ſitim ſedent pecudes,quæ pinguia tondent
Paſcua,quiq; feris [c] onager ſaxa inuia ſiluis
Incolit,[12] hic leuibus quæ [d] tranant aëra pennis,

Per virides paſſim ramos ſua tecta volucres
Concelebrant, mulcentq; vagis loca ſola querelis.
Tu [13] *pater aërios montes campoſq; iacentes*
Nectare cæleſti ſaturas, fœcundaq; rerum
Semina vitales in luminis elicis oras:
Vnde [14] *pecus carpat viridis noua pabula fœni:*
Vnde olus humanos geniale aſſurgat in uſus:
Quæq; nouent feſſas [c] *cerealia munera vires:*
Quæq; [15] *hilarent mentes iucundi pocula vini:*
Quiq; hilarèt vultus ſuccus viridantis oliui.
Nec [16] *minùs arboribus ſucci* [f] *genitabilis humor*
Sufficitur: [17] *cedro Libanum frondente coronas,*
[g] *Alitibus nidos abies tibi conſita ſurgit,*
Nutrit vbi implumes peregrina ciconia fœtus.
Tu [18] *timidis montes damis: caua ſaxa dediſti,*
Tutus vt abſtruſis habitaret [h] *echinus in antris:*
Tu [19] *luna incertos vultus per tempora certa*
Circumagis: puroq; accenſum lumine ſolem
Ducis ad occiduas conſtanti tramite metas:
Inde [20] *ſuperfuſis cuncta inuoluentibus vmbris,*
Per tacitas ſpargis nocturna ſilentia terras.
Tum [21] *fera prorepit latebris, ſiluiſq; relictis*
Prædator vacuis errare leunculus aruis
Audet, & è cælo mugitu pabula rauco
Te patrem expoſcit: [22] *dein rurſus ſole renato*
Abditur occultis prædatrix turba cauernis:
Inq; [23] *vicem ſubeunt hominumq; boumq; labores,*
Donec ſera rubens accendat lumina veſper.
Sic [24] *pater in cunctos* [i] *didis te commodas vſus.*

Nec

Nec tantùm tellus, genitor, tua munera ſentit,
Tam variis fœcunda bonis: 25 *ſed & æquora ponti*
Fluctibus immenſas circumplectentia terras,
Tam laxo ſpatioſa ſinu: tot millia gentis
Squamigeræ tremulâ per ſtagna liquentia caudâ
Exſultant: 26 *tot monſtra ingentia & horrida viſu*
Veliferas circum nant puppes: grandia[k] *cete*
Effingunt molles[l] *vitreo ſub marmore luſus.*
Atq; 27 *adeò quæ terra aruis, quæ fluctibus æquor*
Educat, à te vno pendent, pater optime, teq;
Quæq; ſuo proprium poſcunt in tempore victum.
Te 28 *magnam pandente manũ, ſaturantur abundè*
Omnia: 29 *te rurſus vultum condente, fatiſcunt.*
Te tollente animam, ſubitò exanimata recurrunt
In cinerem: 30 *inſpirante animam te denuò, ſurgit*
Illico fœcundæ ſobolis generoſa propago,
Et deſolatas gens incolit aurea terras.
Sic 31 *eat: ô nullo regnet cum fine per æuum*
Maieſtas diuina: ſuumq; in ſæcula lætus
Seruet opus Deus, 32 *ille Deus, quo territa tellus*
Concutiente tremit, montes tangente vaporant,
Fumiferâ trepidum nebulâ teſtante pauorem.
Hunc 33 *ego, dum viuã, dum ſpiritus hos reget artus,*
Vſq; colam: 34 *tantùm ille meas faciliſq; bonuſq;*
Accipiat voces: nempe illo oblector in vno.
At 35 *verò impietas planè exſtirpetur ab ima*
Radice, & ſcelerum ſtirps nulla repullulet: ac nos
Te rerum Deus alme patrem Dominumq; canemus.

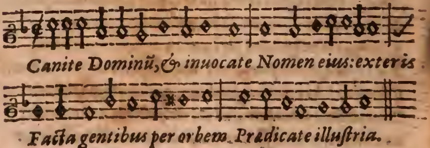
PSAL. CV. Confitemini Domino &c.

Hic quoq; Pſalmus mirificè prædicat gratuitam Dei bonitatem & miſericordiam, Abrahamo potiſſimùm, ſ r

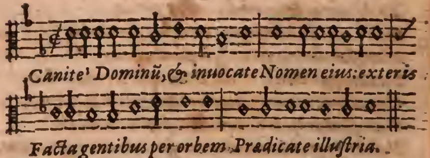
Carm. genus XXIV.

Recentiora exemplaria hîc binos verſus coniungunt, gen Carminum xxvii.

Diſcantus.

Altus.

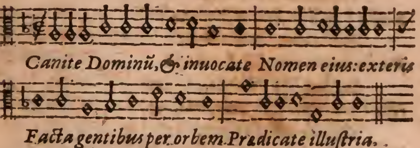

Ille ² ſermo, carmen ille, &
Illius miracula,
Nomen ³ eius, numen eius,
Vna nobis gloria.
Hunc amantum & hunc petentum,
Palpitet cor gaudio.

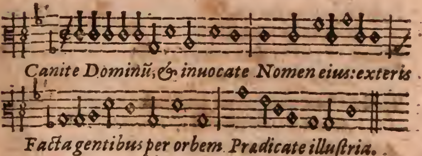
Robur

† eiuſque poſteritati peculiariter ad id electæ,ſine vlla intermiſſione præſtitam,eo vſque,donec terram Chananæam toties promiſſam occuparet. Quod eo nomine factum eſſe aſſerit,vt populus magnitudine multiplicium Dei beneficiorum motus,viciſſim perpetuâ quâdam vitæ innocentiâ Deum veneraretur,ipſiusq; legi ſummo ſtudio obtemperaret.

Tenor.

Baſſus.

Robur [4] *eius,pignus eius*
Sacroſanctum roboris :
Petite:vultum eius beatum
Continenter quærite.
Subeat [5] *animum,quanta noſtris*
Edidit maioribus.

Signa, quæ portenta: legum
Scita quæ relinquerit.
Vos [6] Abrami, vos Iacobi
Poſteri, ſerui Dei
Separati, ſorte lecta
Natio, vos alloquor.
Ille [7] rerum rector unus,
Orbis unus arbiter,
Pacta [8] noſtris firma ſeruat
Facta cum maioribus:
Verba meminit: mill' ſancta in
Sæcla nectit fœdera.
Iſta [9] primitus cum Abramo,
Deinde iurata Iſaco:
Iſaci [10] ſancita nato,
Lege non mutabili:
Poſteriſq; ſempiterno
Roborata vinculo:
Quum [11] tibi [a] Chananæa (dixit)
Arua ſorte diuidam,
Turba [12] numero parua quamuis
Aduena illic degeret,
Aucta nondum ſtirpe longis
Temporum decurſibus,
Regna [13] quanquam & nationes
Exſul errans verteret,
Hos [14] tamen Dei benigna
Fouit indulgentia:

Vimq;

Vimq; duram præpotenti
Dextrâ ab illis arcuit:
Et minis reges potentes
Tetricis compeſcuit.
Ne [15] *mihi (inquit) conſecratos,*
Ne mihi vnctos tangite::
A meis, moneo, prophetis
Abſtinete iniuriam.
Quum [16] *famem voracem in orbem*
Contumacem induceret,
Gentibusq; alimenta latè
Noxiis ſubduceret,
Prauium [17] *miſit miniſtrum*
Nili ad arua fertilis.
[b] *Filium pulcræ Rachelis*
[c] *Mango turpis vendidit::*
Carceris [18] *latuit tenebris,*
Crura vinctus compede::
Somnii [19] *donec ſoluti*
Nota regi veritas
Crura [20] *ferro liberauit,*
Soluit animum crimine:
Et [21] *nouâ ſortis benignæ*
Iam viciſſitudine,
Regiorum ſeruulorum
Seruus antè ignobilis,
Frena rerum tractat vnus:
Nuper [22] *è cuſtodia.*

Verſam [17] *reſtituet quum Solymam,ſuæ*
Maieſtatis opes quum dabit adſpici:
Lugentum [18] *miſeris quum querimoniis*
Flectet ſe,& prece ſupplice.
Scribentur [19] *tabulis iſta fidelibus,*
Seris vt Domini nota nepotibus
Sit laus,nec ſenium prodita poſteris
Nôrit gloria ſæculis.
De [20] *ſanctis adytis ætheriæ domus,*
Templi ſepoſitis de penetralibus,
Cæleſtis Dominum non piguit ſoli
Curas reſpicere ad leues,
Nexorum [21] *vt gemitus audiat,& neci*
Addictos tetricâ compede liberet,
Laudes [22] *vt Solymæ templa Deo ſonent,*
Et nomen recinat Sion
In cœtu celebri. [23] *Tum procul vltimis*
Terrarum populi finibus exciti
Illuc ſacra ferent,& Domino dabunt
Reges munera ſupplices.
Quamuis [24] *in medio curriculo meum*
Robur comminuit,deſtituit manum,
Atq; æui ſpatiis tempora lubrici
Contraxit brevioribus:
Clamabo [25] *tamen,O mi Deus vnice,*
In vitæ medio ne ſtadio breuem
Curſum ſiſte rotæ.quantulum ad ultimam
Iam metam ſupereſt mihi?
Te nunquam breuibus clauſa recurſibus

Aſtrorum, ſenio conficiet dies:
Tu [26] terræ ſtabilis mole, volucribus
Tu cæli prior ignibus.
Illis [27] interitus ſtant ſua tempora:
Tu nullo interitum tempore ſenties,
Annorum ſeries cetera deterit,
Vt veſtis teritur vetus,
Vt detrita nouis pallia veſtibus
Permutat locuples: ſic abit & redit,
Et mutat facies imperio tuo
Mundi dædala machina.
At [28] tu, qui fueras, ſemper es atque eris:
In te ipſoque habitas; nec varias vices
Decurſo patiens tempore, permanes
Mēta ſæcula neſcia.
Sed [29] ſerui ſoboles & ſobolis tui
Serui poſteritas per ſeriem tuis
Tecum perpetuis æmula ſæculis,
Æui tempora tranſigent.

PSAL. CIII. *Benedic anima mea &c.*

Hîc incredibili ſuauitate & elegantiâ celebrat Propheta multiplicia Dei in genus humanum beneficia, tam præſentia quàm æterna; aliosque ad idipſum faciendum cohortatur. In primis autem ſplendidiſſimis verbis & ſignificantiſſimis ſimilitudinibus amplificat infinitam Dei bonitatem & miſericordiam, quâ ipſe æternus, genus humanum fragile & caducum complectatur. Proinde & angelos, & omnes res à Deo

creatas, atque adeò animam ſuam exhortatur, vt pro tantis beneficiis immortales Deo gratias agant, eorumque nullo vnquam tempore obliuiſcantur.

Carm. genus v.

Sit [1] parens rerum mihi carmen: illum
Vox canat, ſenſus petat, & remotis
Quiſquis eſt fibris vigor, & ſacratum
Nomen honoret.
Mens [2] Deo laudes cane, redde grates
Mens Deo: nullis benefacta ſæclis
Excidant, & quæ tribuit benignâ
Munera dextrâ.
Qui [3] ſcelus tollit maculoſum, & ægros
Sanat angores, [4] animoq́ vires
Reddit & vitæ properante fato
Prorogat annos.
Qui [5] manu largâ tibi plura donat,
Ore quàm poſcas, animo vel optes:
Seruat ac in morem aquilæ, virentem
Flore iuuentam.
Integer [6] iudex, ſcelerumq́ vindex
Tradidit ſancto ſua iura Moſi:
Iſaci [7] prolem docuit piarum
Dogmata legum.
Lenis [8] & blandus, dare dona largus,
Tardus iraſci: [9] neq́ ſempiterna
Sæuit offenſæ memor, aut perennes
Ardet in iras.
Nec [10] modus pœnæ numerúsue noſtris

Æquus

Æquus eſt culpis: [11] *bonitas redundat*
Latiùs, terra plaga quàm remoto
Diſtat olympo.
Tam [12] *procul noſtri maculas remouit*
Criminis, quàm ſe procul à cubili
[a] *Gaditano ſol oriens Eois*
Exſerit vndis.
Qualis [13] *in natos placidi parentis*
Lenitas, talis Domini benigni eſt,
Quiſquis illius pietate verâ
Nomen adorat.
Tu [14] *ſinus mentis penitus repoſtos,*
Tu pater noſti penetrale cordis:
Quippe nos terra memor è rubenti
Puluere factos.
Herba [15] *ceu, lactens pueri venuſtas,*
Prodit, occultoq́; adoleſcit æuo,
Donec vt fœnum cadat arefactum
Falce ſenecta,
Inſtar [16] *aut floris Tyrio comantis*
Murice, vt vultu modicè ſereno
Riſit, afflatu tepidi repente
Concidit Auſtri.
Sed [17] *Dei æternâ bonitate in æuum*
Tutus æternum, remanet piorum
Cœtus, & longâ ſerie propago
Sera nepotum:
Si [18] *nec æternas violabit icti*
Fœderis leges, memoriq́; iuſſa

Mente ſeruârit,referatq́; vitâ
Puriter actâ.
Ille 19 flammantis ſuper alta cæli
Culmina immotum ſolium locauit,
Et ſuo nutu facilè vniuerſum
Temperat orbem.
Angeli 20 iuſſis Domini miniſtri,
Sub iugum ius eſt quibus & poteſtas
Cuncta cogendi,Domino Deoq́;
Pangite laudes.
Quiq́; 21 caſtrorum comites [b] meretis
Sub ducis tanti imperio,audientes
Sedulò dictis,Domino Deoq́;
Pangite laudes.
Quæq́; 22 per vaſtos vbicunq; fines
Imperî pollens opifex creavit,
Plaudite,auctori Domino Deoq́;
Pangite laudes.
Mens Deo grates cane:redde grates
Mens Deo:hunc ſenſus petat,& remotis
Quiſquis eſt fibris vigor,& beatum
Nomen honoret.

PSAL. CIV. *Benedic anima mea &c.*

Pſalmus hic incomparabili verborum ſplendore & elegantiâ celebrat omnipotentiam,ſapientiam & bonitatem Dei, ex creatione, gubernatione & conſeruatione mundi rerumque omnium in cælo,terrâ, & mari elucentem. In primis autem prædicat eiusdem philan-

philanthropian,gratoque ſe animo hæc beneficia Dei ſemper in ore habiturum eſſe,pollicetur.

Carm.gen. I.

TE [1] rerum Deus alme canam Dominūq; patrēq;:
Magne parens,ſanctâ quàm maieſtate verēdus,
Ætheris æternas rector moliris habenas!
Te.[2] decor,auratis ambit te gloria pennis,
Et circumfuſum veſtit pro tegmine lumen.
Tu [3] tibi pro velo nitidi [a] tentoria cæli
Et liquidas curuo ſuſpendis fornice [b] lymphas:
Et leuibus ventorum alis per inania vectus,
Frenas ceu celeres volitantia nubila currus.
Apparent [4] accinctæ auræ flammæq; miniſtræ,
Vt iuſſa accipiant. [5] Stat nullo mobilis æuo
Terra,ſuper ſolidæ nitens fundamina molis,
Pollenti ſtabilita manu. [6] terra obruta quondam
Fluctibus,vt fuſo ſuper ardua culmina velo:
Sed [7] ſimul increpuit tua vox,tonitruq; tremendo
Inſonuêre auræ, [8] paulatim aſcendere montes
Cernere erat,ſenſimq; cauas ſubſidere valles,
Inq; cauas valles trepidas decurrere lymphas.
Néve [9] iterum immiſſâ tellus ſtagnaret ab vnda,
Limitibus compreſſa ſuis reſonantia plangit
Littora,præſcriptas metuens transſcendere metas.
Tum [10] liquidi fontes imis de collibus augent
Flumina,per virides vndas voluentia campos,
Vnde [11] ſitim ſedent pecudes,quæ pinguia tondent
Paſcua,quiq; feris [c] onager ſaxa inuia ſiluis
Incolit, [12] hic leuibus quæ [d] tranant aëra pennis,

Per virides paſſim ramos ſua tecta volucres
Concelebrant, mulcentq́ vagis loca ſola querelis.
Tu 13 *pater aërios montes camposq́ iacentes*
Nectare cæleſti ſaturas, fœcundaq́ rerum
Semina vitales in luminis elicis oras:
Vnde 14 *pecus carpat viridis noua pabula fœni:*
Vnde olus humanos geniale aſſurgat in uſus:
Quæq́ nouent feſſas [e] *cerealia munera vires:*
Quæq́ 15 *hilarent mentes iucundi pocula vini:*
Quiq́ hilarēt vultus ſuccus viridantis oliui.
Nec 16 *minùs arboribus ſucci* [f] *genitabilis humor*
Sufficitur: 17 *cedro Libanum frondente coronas,*
[g] *Alitibus nidos abies tibi conſita ſurgit,*
Nutrit vbi implumes peregrina ciconia fœtus.
Tu 18 *timidis montes damis: caua ſaxa dediſti,*
Tutus vt abſtruſis habitaret [h] *echinus in antris:*
Tu 19 *luna incertos vultus per tempora certa*
Circumagis: puroq́ accenſum lumine ſolem
Ducis ad occiduas conſtanti tramite metas:
Inde 20 *ſuperfuſis cuncta inuoluentibus vmbris,*
Per tacitas ſpargis nocturna ſilentia terras.
Tum 21 *fera prorepit latebris, ſiluisq́ relictis*
Prædator vacuis errare leunculus aruis
Audet, & è cælo mugitu pabula rauco
Te patrem expoſcit: 22 *dein rurſus ſole renato*
Abditur occultis prædatrix turba cauernis:
Inq́ 23 *vicem ſubeunt hominumq́ boumq́ labores,*
Donec ſera rubens accendat lumina veſper.
Sic 24 *pater in cunctos* [i] *didis te commodus vſus.*

Nox

Nec tantùm tellus, genitor, tua munera ſentit,
Tam variis fœcunda bonis: 25 ſed & æquora ponti
Fluctibus immenſas circumplectentia terras,
Tam laxo ſpatioſa ſinu: tot millia gentis
Squamigeræ tremulâ per ſtagna liquentia caudâ
Exſultant: 26 tot monſtra ingentia & horrida viſu
Veliferas circum nant puppes: grandia [k] cete
Effingunt molles [l] vitreo ſub marmore luſus.
Atq; 27 adeò quæ terra aruis, quæ fluctibus æquor
Educat, à te vno pendent, pater optime, teq;
Quæq; ſuo proprium poſcunt in tempore victum.
Te 28 magnam pandente manũ, ſaturantur abundè
Omnia: 29 te rurſus vultum condente, fatiſcunt.
Te tollente animam, ſubitò exanimata recurrunt
In cinerem: 30 inſpirante animam te denuò, ſurgit
Illico fœcundæ ſobolis generoſa propago,
Et deſolatas gens incolit aurea terras.
Sic 31 eat: ô nullo regnet cum fine per æuum
Maieſtas diuina: ſuumq; in ſæcula lætus
Seruet opus Deus, 32 ille Deus, quo territa tellus
Concutiente tremit, montes tangente vaporant,
Fumiferâ trepidum nebulâ teſtante pauorem.
Hunc 33 ego, dum viuã, dum ſpiritus hos reget artus,
Vſq; colam: 34 tantùm ille meas faciliſq; bonuſq;
Accipiat voces: nempe illo oblector in vno.
At 35 verò impietas planè exſtirpetur ab ima
Radice, & ſcelerum ſtirps nulla repullulet: ac nos
Te rerum Deus alme patrem Dominumq; canemus.

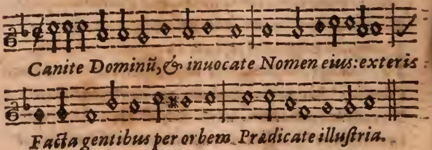
PSAL. CV. Confitemini Domino &c.

Hic quoq; Pſalmus mirificè prædicat gratuitam Dei bonitatem & miſericordiam, Abrahamo potiſſimùm, ...

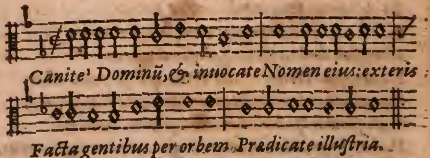
Carm. genus XXIV.

Recentiora exemplaria hîc binos verſus coniungunt, gen Carminum XXVII.

Diſcantus.

Altus.

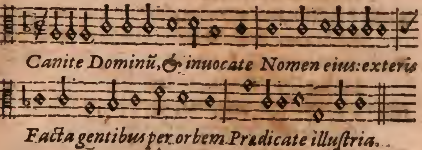

Ille [2] ſermo, carmen ille, &
Illius miracula,
Nomen [3] eius, numen eius,
Vna nobis gloria.
Hunc amantum & hunc petentum
Palpitet cor gaudio.

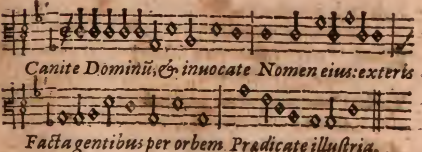
Robur

t eiusq́ue poſteritati peculiariter ad id electæ,ſine vlla intermiſſione præſtitam,eo vſque,donec terram Chananæam toties promiſſam occuparet. Quod eo nomine factum eſſe aſſerit,vt populus magnitudine multiplicium Dei beneficiorum motus,viciſſim perpetuâ quâdam vitæ innocentiâ Deum veneraretur,ipſiusq; legi ſummo ſtudio obtemperaret.

Tenor.

Baſſus.

Robur [4] eius,pignus eius
Sacroſanctum roboris:
Petite:vultum eius beatum
Continenter quærite.
Subeat [5] animum,quanta noſtris
Edidit maioribus

Signa, quæ portenta: legum
Scita quæ relinquerit.
Vos [6] *Abrami, vos Iacobi*
Poſteri, ſerui Dei
Separati, ſorte lecta
Natio, vos alloquor,
Ille [7] *rerum rector unus,*
Orbis unus arbiter,
Pacta [8] *noſtris firma ſeruat*
Facta cum maioribus:
Verba meminit: mille ſancta in
Sæcla nectit fœdera.
Illa [9] *primitus cum Abramo,*
Deinde iurata Iſaco:
Iſaci [10] *ſancita nato,*
Lege non mutabili:
Poſteriſq́; ſempiterno
Roborata vinculo:
Quum [11] *tibi* [a] *Chananæa (dixit)*
Arua ſorte diuidam,
Turba [12] *numero parua quamuis*
Aduena illic degeret,
Aucta nondum ſtirpe longis
Temporum decurſibus,
Regna [13] *quanquam & nationes*
Exſul errans verteret,
Hos [14] *tamen Dei benigna*
Fouit indulgentia:

Vimq́;

Vimq́; duram præpotenti
Dextrâ ab illis arcuit:
Et minis reges potentes
Tetricis compeſcuit.
Ne 15 *mihi (inquit) conſecratos,*
Ne mihi vnctos tangite::
A meis, moneo, prophetis
Abſtinete iniuriam.
Quum 16 *famem voracem in orbem*
Contumacem induceret,
Gentibusq́; alimenta latè
Noxiis ſubduceret,
Prauium 17 *miſit miniſtrum*
Nili ad arua fertilis.
[b] *Filium pulcræ Rachelis*
[c] *Mango turpis vendidit::*
Carceris 18 *latuit tenebris,*
Crura vinctus compede::
Somnii 19 *donec ſoluti*
Nota regi veritas
Crura 20 *ferro liberauit,*
Soluit animum crimine:
Et 21 *nouâ ſortis benignæ*
Iam viciſſitudine,
Regiorum ſeruulorum
Seruus antè ignobilis,
Fræna rerum tractat vnus:
Nuper 22 *è cuſtodia.*

Miſſus, aulæ purpuratos:
Nunc coërcet vinculis:
Et ſenum iuuenis ſeueræ
Præſidet prudentiæ.
Iſaci 23 *tandem propago*
Culta linquens patria,
Pinguis ad fluenta Nili
Caſtra fixit aduena.
Ac 24 *Deo fouente, lætâ*
Stirpe ſic refloruit,
Viribus brevi vt præiret
[d] *Inquilinus incolas.*
Tum 25 *Phari rector ſuperba*
Mente versâ Abramidas
Fraude molitus nefandâ
Stirpitus revellere:
Circulo 26 *donec voluto*
Deſtinati temporis,
Legifer cum fratre Moſes
Miſſus eſt diuinitus.
Ac 27 *Pharon Phariq; regem*
Terruit miraculis.
Ergo 28 *natura, imperantis*
Non rebellis iuſſibus,
Veſtiit polum tenebris,
Et ſolum caligine,
Condidit, ceu nocte cæcâ
Sole iuſſo cedere:

Vnda

Vnda 29 decolor cruoris
Tabe riuos polluit,
Squameaq; ſtrage gentis
Inquinauit littora.
Terra 30 felix antè frugum,
More nunc præpoſtero,
Turpibus fœcunda ranis
Squalet: ipſa regia,
Fœta ranis, ipſa regum
Fœta ſunt cubilia:
Fusâ 31 deinde nube densâ
Muſca Memphin occulit:
Et pediculorum vbiq;
Fœda erant examina.
Inſtar 32 imbrium ruebat
Miſtâ flāmma grandini,
Arbores 33 nudans comantes
Fronde, flore, fructibus.
Quod 34 reliquit atra grando,
Mox locuſta perdidit:
35 *Bruchus*[c] *abſtulit, locuſtas*
Quod voraces fugerant.
Tot malis ſubinde ſæuis
Icta Nili regia,
Quum ferox non mitigaret
Contumaces ſpiritus,
Dira populum mox in ipſum
Verſa pœna ſæuiit.

Prima [36] *pignorum repentè*
Per penates omnium
Occidêre: cuncta planctu,
Cuncta fletu perſonant.
Rêge [37] *tandem pertinace*
Cladibus perterrito,
Sancta Memphin gens reliquit,
Iam tyranno libera,
Diues auro argenteisq́;
Barbarorum poculis.
Nec tot inter millia vllum
Languor attentàuerat.
Ergo [38] *Nili iam pauore*
Liberata regia,
Voce, vultu, plauſibusq́;
Præferebat gaudium.
At [39] *parens memor benignus*
Gentis electæ ſibi,
Per ſiticuloſæ arenæ
Vaſtitatem imperuiam
Caſtra nubis texit vmbrâ,
Luce: noctem luridam
Ignium latè coruſco
Temperauit lumine.
Arua [40] *, victum quum rogarent,*
Texit [f] *imber alitum:*
Panis impluit per auras
More denſæ grandinis:

Petra

Petra [41] *iuſſa fudit vndas:*
Deq; rupis viſcere
Antè ſicca ſolitudo
Flumen hauſit. [42] *Scilicet*
Fœderis parens benignus
Immemor nunquam ſui,
Quod ſibi caro ſum Abramo
Sempiternum fecerat.
Sic [43] *parentum ſtirps piorum*
Tuta ductu numinis,
Arua liquit fraudulenta
Perfidi [8] *Peluſii:*
Occupatis [44] *efferarum*
Nationum ſedibus,
Tradidit Deus labores
Impiorum eis carpere:
Sanctiones [45] *vt tenerent*
Sacroſancti fœderis,
Et piarum ad iuſſa legum
Facta cuncta fingerent.
Laus, honor, decusq; Regi
Sempiterno calitum.

PSAL. CVI. *Confitemini Domino &c.*

Hoc Pſalmo miracula & beneficia Dei multiplicia, ex antiquis hiſtoriæ ſacræ monimentis repetuntur & enumerantur: ita vt ſimul Iudæi, ingenuâ confeſſione, & ſuam & patrum ſuorum petulantiam & contumaciam, beneficiorum diuinorum immemorem, agnoſcant, & deplorent; & ad ſolius Dei bonitatem & miſericordiam in anguſtiis ſuis confugiant.

Carm.gen. XIV.

LAudate [1] regem cælitum, regem bonum,
Suisq́; nullo non benignum tempore.
Quis [2] facta verbis æquet? eloquentiâ
Quis aſſequetur illius potentiam?
O [3] ter beatos æqui amantes, & tuæ
Præſcripta legis qui tuentur [a] iugiter!
Memento [4] noſtri facilis & fauens, tuum
Proſpicere populum quâ ſoles clementiâ:
Et me reuiſe lenis ac ſalutifer,
Vt [5] ſeparati tibi bonis populi fruar,
Carpamq́; lætus quo fruuntur gaudio,
Hæreditatiq́; comes applaudam tuæ.
Sceleſtà [6] proles cum ſceleſtis patribus
In te rebelles multa iniqua fecimus:
Abominanda, dira perpetrauimus.
Nam [7] nec tyranni Ægyptii ex ergaſtulo
Noſtri parentes liberi per te, tua
Oſtenta grauiter ponderârunt, nec tuæ
Meminêre gratis mentibus clementiæ:
Sed propter vndas æquoris rubri, duces
Aduerſus animis turba contumacibus
Obmurmurauit: [8] At parens malis bonus
Pœnas remittis, vt tuam clementiam
Agnoſcat orbis, & tremat potentiam.
Nam [9] comminanti ceſſit vnda fluctuum:
Suſpenſa moles hinc & inde per [b] ſali
Tranquilli arenas aridam dedit viam,
Ceu ſolida campis figerent veſtigia:

Donec

Donec [10] tyranno liberati & hoſtium
Crudelitate, tuta tuti littora
Tenuêre. [11] at hoſtes [c] vorticoſo [d] gurgite
Abſorpſit vnda, cladis vt nec nuncius
Supereſſet. [12] Illic tum ſalutis compotes
Fidemq; verbis præbuêre, & cantibus
Cecinêre feſtis numinis potentiam.
Metu [13] repulſo, protinus laſciuia
Animos rebelles perculit: nec ampliùs
Meminêre ſigna nec pericla priſtina:
Repentè [14] prauâ perciti libidine
Arsêre, verbis & Deum procacibus
Iræ impulerunt fræna iuſtæ ſoluere:
Ac [15] flagitatos impiè dedit cibos,
Iuſtisq; pœnis impios coërcuit.
Nec [16] pœnæ mentes nec benignitas feras
Mollire potuit, quin procaciter ducem
Ducisq; fratrem peteret æmulatio,
Et freta ſtudiis ſemper ambitio malis.
Sed [17] factioſos terra faſto condidit
Sinu dehiſcens, [18] flammeiq; gurgitis
Torrens vorago deuorauit impios.
Nec [19] noxiorum monita tot pœnis modum
Gens praua ſceleri fecit. [e] Horebi in iugo
(Proh facinus!) ante imaginem bouis Dei
Imago ſeſe ſtrauit, [20] & fronde ſaturi
Simulacra tauri coluit inſtar numinis;
Partæ [21] ſalutis nuper ingrata, immemor
Miraculorum in vrbibus [f] Niloticis,

Et [22] fluctu eodem ſoſpites ſe, ſubrutos
Hoſtes ſuperbos verticoſis æſtibus.
Ergo [23] ſceleſtos ira iuſta perdere
Ibat: furenti ni Deo carum caput
Pro gente [g] Moſes obtuliſſet, & prece
Franaſſet iras. [24] Nec tamen turba furor
Illic quieuit; expetitum tamdiu
Vber feracis ſpreuit agri: nec fidem
Moſi docenti, pollicenti nec Deo
Habuit: [25] tumultu caſtra complens reſpuit
Imperia: [26] donec ille munificus parens,
Delere promtus inter inuia montium
Toties rebelles, extulit dextram, [27] & genus
Per nationes impias diſperdere
Iam deſtinârat: [28] ante ſculpta numina
Iterum proterui procidêre, & mortuis
Diis thura, lectasq; immolarunt hoſtias;
Deum [29] ſceleribus prouocauerunt nouis,
Iramq; rurſum exaſperârunt vindicem:
Iuſtâ incitatus [30] donec irâ [h] Phineas
Ferro ſceleſtam puniit licentiam,
Et ſæuientem dexteram compeſcuit
Domini, [31] ſibiq; peperit æternum decus,
Quod nulla ſileant poſterorum ſæcula.
Nec [32] contumaces ſupplicia tot ſpiritus
Coërcuerunt, [i] Meribæ ad vndas quin Dei
Rurſus furorem accenderent: [33] nec publico
Moſes furore liber etiam incredulâ
Oratione vertit iram numinis

In ſe. [34] Potiti deinde pactis finibus,
Nec impiarum ſemen omne gentium
Diſperdiderunt funditus, nec iuſſibus
Rectè monentis paruêrunt numinis:
Sed [35] ſe profanis miſcuêre gentibus,
Didicêre ritus, ſeruire ludicris
Diis: [36] ac eorum mancipati cultibus,
Tenuêre puras à ſcelere nullo manus.
Quippe [37] immolârunt filios ac filias
Ad dæmonum aras: [38] & ſuæ propaginis
Tinxêre ſculptos ſanguine innocuo deos,
Terramq́; ſanctam polluerunt cædibus.
In [39] ſcelera proni abominanda, dum ſuæ
Manus adorant opera, [40] patrium Deum
Iuſtas ad iras prouocârunt, [41] vt ſuam
Hereditatem abominatus impiis
In ſeruitutem manciparet hoſtibus:
Quorum [42] ſeuero penè contriti iugo,
Poſuêre ſæuam ſpiritus ferociam.
Ac [43] liberati ſæpe Domino vindice,
Rurſus rebelles ſpiritus in vindicem
Sumsêre: rurſus ob ſcelera pœnas ſua
Dedêre, [44] mitis nec Dei bonitas tamen
In rebus arctis innocentium à prece
Auertit aurem: [45] fœderis memor ſui
Pœnas remiſit lenis & placabilis.
Quin [46] & ſuperba corda gentis barbaræ,
Cui ſeruiebant dirutâ iam patriâ,
Leniuit: animos omnium vt perſtringeret.

Imago [k] ſortis flebilis vel hoſtibus.
Tu [47] nos tuere, Domine noſter & Deus,
Et è profanis gentibus recollige:
Vt te canamus, nomen vt ſanctum tuum
Celebremus vnum: [48] populus omnis vt ſimul
Dicat, Deo, quem poſteri Abrami colunt,
Sit laus, honorq́; in ſæculorum ſæcula.
Amen, amen.

(GEOR-

GEORGII BVCHANANI

PARAPHRASIS IN QVINTVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. CVII. *Confitemini Domino &c.*

Pſalmo CVII. hoc præcipuè agit Propheta, vt doceat, omnes afflictiones & pœnas Dei voluntate irrogari & auferri. ad quod ipſum demonſtrandum adducit exempla exſulum, captiuorum, ægrotorum, tempeſtatibus maris iactatorum, aliiſque calamitatibus oppreſſorum; quorum & in anguſtiis ſuis preces; & in liberationibus actiones gratiarum commemorat; & generatim docet, omnia in hoc mundo diuinâ prouidentiâ & nutu adminiſtrari, mutari, inſtaurari & conſeruari. Proinde hunc vnum perpetuis laudibus eſſe celebrandum.

Carm. genus 1.

CAntemus [1] *Dominũq; bonũ facilemq; parentẽ,*
Cuius habet nullas larga indulgentia metas.
Hunc [2] *grato ſimul ore canant, quos dira tyrannis*
Quum premeret, ſæuo incolumes ex hoſte recepit,
Et iuga captiuo excuſſit ſeruilia collo:
Perq; [3] *feras gentes ſparſos, quà ſurgit ab vndis,*

Et quà diuerſas abiens ſe condit in vndas
[a] Phœbus, ab [b] arctoæ campis glacialibus vrſæ
Collegit, tepidoq́ domum reuocauit ab Auſtro.
Per [4] ſteriles ſaltus & inhoſpita ſaxa vagantes,
Quà nulla ad cultas ducunt veſtigia terras,
Fracti [5] animos mœrore, inopes vndæq́ cibiq́
Auxilium miſeris implorauêre querelis.
Audiit [6] orantes, & opis miſeratus egenos,
Omnibus exſoluit mœrentia pectora curis,
Monſtrauitq́ [7] viam, cultas quæ ferret ad vrbes.
Ergo [8] canant Dominumq́ bonũ, facilemq́ parentẽ,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris:
Quippe [9] ſitim victuq́ famem compeſcuit ægram,
Reddidit & membris vires animoq́ vigorem.
Quiq́ [10] Dei monitis ingratâ mente relictis,
Carceris [11] in tenebris & cæcâ nocte iacebant,
Quũ [12] tremerent gelidæ exanimes formidine mor-(tis,
Afflictiq́ [13] malis humiles fractiq́ iacerent,
Auxilium miſeris implorauêre querelis.
Audiit orantes, & opis miſeratus egenos,
Omnibus exſoluit mœrentia pectora curis:
Vincla [14] manu validâ rupit, mortiſq́ timorem
Reppulit, & tetris pauidos eduxit ab vmbris.
Ergo [15] canant Dominumq́ bonũ, facilemq́ paren-(tem,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris;
Liminaq́ [16] & portæ qui clauſtra refregit ahenæ.
Deliciis [17] animi vires quum ſtulta libido
Affligit, corpuſq́ graui languore ſolutum
Stultitiæ pendit pœnas, [18] & morte propinquâ

Reiici-

Reiiciunt omnem faſtidia marcida victum,
Auxilium [19] miſeris qui implorauêre querelis,
Adſpicit orantes, & opis miſeratus egenos,
Omnibus [20] exſoluit mœrentia pectora curis:
Ereptisq́ ſuo lethi de limine verbo,
Reſtituit lætumq́ nouat per membra vigorem.
Ergo [21] canant Dominumq́ bonũ, facilemq́ paren-
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris: (tem,
Et [22] meritis cumulent memores altaria donis,
Et gratâ acceptam teſtentur voce ſalutem. (ris
Qui [23] mare fluctiſonum [c] ſulcat, curuisq́ [d] cari-
Admouet externas vaga per commercia gentes,
Non [24] ignota illi diuina potentia, nec quæ
Monſtrat in immenſo miracula ſæpe profundo.
Quũm [25] iubet, irrumpunt venti ſtridente procellâ,
Et [26] mare nunc ſpumis canentibus aſtra laceſſit,
Et nunc tartarei ſubſidit ad ima barathri:
Pallent [27] ora, metus trepidantia pectora pulſat:
Et velut oppreſſis vino veſtigia nutant,
Callida nec cani iuuat ars aut cura magiſtri:
At [28] Dominum vt mœſtis implorauêre querelis,
Exaudit trepidos, & opis miſeratur egenos.
[29] Iam [e] venti ponunt, ſtrataq́ æqualiter vndâ,
Arrident taciti tranquilla ſilentia ponti.
Iam [30] poſitâ læti gaudent formidine nautæ,
Cùm laceræ optatum portum tetigêre carinæ.
Ergo [31] canant Dominumq́ bonũ, facilemq́ paren-
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris. (tem,
Hunc [32] populi cœtus laudent, ſanctiq́ ſenatus

Concilium ſuper aſtra ferat, [33] *qui flumina ſiccat,*
Et riguos paſſim riuis [f] *bullantibus agros,*
Fontibus occluſis ſitienti damnat arena:
Et [34] *fœcunda, ſui facta ob ſcelerata coloni,*
Arua iubet ſalſis ſubitò ſterileſcere glebis.
At [35] *contrà in ſterili campo malè pinguis arenæ*
Stare lacus, pinguesq́; facit ſtagnare paludes:
Et fluuiis ſiccos riuisq́; fugacibus agros
Irrigat, [36] *atq; inopi transmittit habere colono:*
Quiq́; nouas ſanctis moderetur legibus vrbes,
Et [37] *ſcrobibus credat vites, & ſemina ſulcis,*
Vnde legat dulces maturo in tempore fructus,
Quos pater omnipotens alit, [38] *& prouentibus auget*
Aſſiduis pecorum fœtus. [39] *Vbi neſcia rurſus*
Commoda fortunæ modicè mens ferre ſecundæ,
Fræna dedit vitiis, retrahit ſua munera iuſtus
Arbiter: [40] *indomitos animos & corda ſuperba*
Cladibus affligit: ſæuis punire tyrannis
Tradit, & ignauo petulans ſub principe vulgus
Contemtum, populis prædam iubet eſſe propinquis.
Perq́; inopes victus terras traducit, vbi antè
Nulla hominum tritam monſtrant veſtigia callem.
Auertit [41] *mala pauperibusq́; animiq; modeſtis,*
Atq; hilares multâ fœcundat prole penates.
Hæc [24] *ſpectant gaudentq́; boni: malè conſcia muſſat*
Turba metu. [43] *Aſt, animi quibus eſt ſolertia, curâ*
Aſſiduâ voluunt, memoriq́; hæc mente recondunt,
Luceat vt cunctis Domini clementia terris.

PSAL. CVIII. Paratum cor meum &c.

Pſalmus CVIII. primò extollit veritatem & miſericordiam Dei,eandemq; rogat,vt in præſentibus quoque periculis præſtò ſit. quod quidem Deus ſe facturum benignè pollicetur. Illi igitur Propheta gratias agit,omnemq; ſuæ gubernationis felicitatem, & victoriarum ſplendorem,à ſolo Deo proficiſci asſeuerat.

Primi duodecim verſus concludunt Pſalmum LVII. ſicuti viginti poſtremi,ſuprà quoq; in fine Pſalmi LX. poſiti,hîc iterantur.

Carm. genus II.

MEns [2] inuicta malis,animi vigor integer,orbis
Te voce,rector,te celebrabit lyrâ.
Eia [3] age,depoſitis mens expergiſcere curis:
Et tu canora barbitos cum nabliis.
Ocyùs auroræ quàm lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quàm volucrum exſuſcitet,
Te pater alme canam; [4] populos tua facta per omnes,
Quacunq; tellus panditur,vates feram.
Nam [5] tua ſiderei bonitas faſtigia cæli,
Fidesq; tractus nubium ſuperuolat.
O [6] Deus auguſtum nitido caput exſere cælo:
Oſtende terris gloriæ iubar tuæ.
Eripiasq; [7] tuos gelidi formidine lethi
Præſens,& opifer inuocantes audias.
Audiit [8],ex adytoq; Deus flammantis olympi
Vocem rependit gaudii prænuntiam.
En tibi frugiferos Sichimæ diſpertiar agros:
Vallem Suchoti metiar [a] decempedâ.

Nónne [9] mihi parent Iacobi pignora, quiſquis
Vel [b] pecore tondet arua, vel [c] vomere ſecat?
Oppida [10] ſub pedibus Syriæ calcabo ſuperba,
Moabum, Idumen & Palæſtinas domos.
Quis [11] mihi pandet iter munitas ductor ad arces?
Muros Idumes diuitis quis diruet?
Quis, [12] niſi tu noſtræ gentis Deus vnice tutor?
Qui nos premendos hoſtibus reliqueras,
Offenſus vitiis prauis: nec in arma ruentes
Noſtros præibas dux, vt antè, exercitus.
Nunc [13] pater auxilium rebus bonus adfer in armis:
Humana fallax credulos ſpes decipit.
Te [14] duce, victrici decorati tempora lauro,
Pedibus prememus hoſtis arrogantiam.

PSAL. CIX. *Deus, laudem meam ne tacueris &c.*

Hoc Pſalmo Dauid, ſuſtinens perſonam Chriſti pro noſtris peccatis afflicti, & à Iuda proditi, grauiſſimè conqueritur de ſimulatorum amicorum ingratitudine, perfidiâ, calumniis & iniuriis, diriſque multiplicibus quendam eorum deuouet; & Dei patrocinio & præſidio ſalutem ſuam commendat, atq; ideo quoq; voti huius ſui compos fieri expetit, vt inimici intelligant, Deo innocentiam ſuam curæ fuiſſe.

Carm. genus 11.

NE [2] ſileas, ne diſſimula mea gloria, néve
Sine veritatem ſupprimi mendacio.
Me ſcelerati oris fraus, & crudele venenum,
Proterua fictis lingua me premit dolis.

In[3] *me odia occultis acuunt ſermonibus iras,*
Et immerenti fabricant moleſtiam.
Qui[4] *mihi debebant fidum ſolamen amici,*
Probra ingerebant clanculum & conuicia:
Aſt ego, ſecretæ tibi qui penetralia mentis
Cernis, dolente corde fundebam preces.
Omnibus[5] *officiis culti mihi damna rependunt,*
Remunerantur odio amorem ſimplicem.
Tu[6] *pater hunc ſæuo vexandum trade tyranno:*
Vaſtator illi ad dexteram adſtet Angelus.
Iudicis[7] *adſtiterit quum ſordibus ante tribunal,*
Damnatus[*] *aſpris exeat ſententiis.*
Quum volet iratos animos inflectere fando,
Oratione iudices exaſperet.
Ante[8] *diem fato pereat præreptus acerbo:*
Locumq; vacuum dominus occupet nouus.
Orba[9] *fleat ſoboles, vidua gemat vxor in aula:*
Eiecta[10] *proles patrio exſulet ſolo:*
Inſtabilis, mendica, vagis erroribus orbem
Luſtret: quietum reperiat nuſquam locum.
Conturbetq;[11] *domum miſeram, inſcribatq; pena-*
Scrutatus omnes fœnerator arculas. (*tes,*
Ignotusq; heres longo congeſta labore
Rapiat,[12] *opemq; nemo poſcenti ferat:*
Nullaq;[13] *progeniem miſeratio ſubleuet orbam:*
Mors falce totam demetat ſemel domum:
Proxima gentem omnem cum nomine deleat ætas,
Apudq;[14] *Dominũ, patris erratum, vt recens,*

Ante [15] *oculos interq́ manus verſetur & erret:*
Nec vitia matris tollat vlla obliuio,
Vtq́ [16] *erat oblitus miſerandi, obliuio gentem*
Eius perenni ſupprimat ſilentio:
Qui deiectum, inopem, & curis mordacibus ægrum
Pertrahere mortis nixus eſt in retia.
Semper [17] *ei veluti fuerat maledictio cordi,*
Maledicta in illum & exſecratio cadent.
Ac [18] *veluti ſtudio fugit benedicere prauo,*
Sic nullus illi cupiat aut dicat bene.
Et velut obtegitur talari corpus amictu,
Totus miſeriis ille ſordeat obſitus.
Sic in cuncta illi paſſim ſe viſcera fundant,
Vt oleum in oſſa penetrat, vnda in viſcera.
Hoc [19] *ergo incedat ſemper veſtitus amictu:*
Hac zona lumbos cingat illi & ilia.
Ante [20] *Deum tales pendat detractio pœnas,*
Et clàm ſalutem quiſquis oppugnat meam.
Alme [21] *pater, pater alme, tuâ me protege dextrâ,*
Et inuidorum libera calumniis:
Vt nomen latus omne tuum telluris honoret,
Et ſuauitatem ſentiat clementiæ.
Eripe me inuidia: [22] *ſum pauper, egenus &* [b] *exſpes;*
Animumq́ curæ turbidum vrunt anxiæ.
Non [23] *aliter pereo, ſpecies quàm futilis vmbræ,*
Pallent tenebris ſera quum crepuſcula:
Aut vbi decuſſis ſolerti indagine ramis,
Locuſta [c] *tectis pulſa frondeis cadit.*

Genua

Genua [24] labant infima: artus ieiunia ſoluunt:
Exſangue ſiccis corpus aret oſſibus.
Me [25] tumidi probris hoſtes petiêre ſuperbis:
Me conſpicati capita quaſſarunt ſua.
Adfer [26] opem, ſeruumq́; tuum, pater optime, ſerua
Pro lenitate ſemper aſſuetâ tibi.
Agnoſcantq́; [27] tuam, rerum pater optime, dextram:
Tuaq́; ſaluum me ſciant clementiâ.
Dum [28] maledicta voment hoſtes, dum probra lo-
Bonusq́; placidusq́; benedices tu mihi. (quētur,
Dum confuſa illis turpis pudor ora notabit,
Lætitia ſerui pectus hilarabit tui.
Hos [29] pudor, vt talos à vertice veſtis ad imos
Effuſa latè corpus omne contegit;
Hos pudor, & mœrens turbato infamia vultu,
Qui me maligno dente rodunt, obruat.
Aſt [30] ego tum Domino grates memor ore ſonabo,
Cœtuq́; laudes in celebri concinam;
Qui [31] ſtetit auxilio dexter, cum paupere, vitamq́;
Eripuit eius hoſtium ludibrio.

PSAL. CX. *Dixit Dominus Domino &c.*

Pſalmus CX. vaticinium habet illuſtre, de regno, ſacerdotio, morte & reſurrectione Chriſti, cuius quidem regnum in Sione exortum, in omnem terram fines ſuos ſit propagaturum, duraturumq́; donec hoſtes eius vniuerſi ſint ſubacti & pedibus huius ſui regis ſubiecti.

Carm. genus III.

SIc [1] alloquutus Dominus eſt Dominum meum,
Aſſide dexteram ad meam.

Dum proterendos, ceu ſcabellum, ſub pedes
Hoſtes tibi prouoluero.
Ad[2] *orbis oras vltimas faſces tuos*
Alta ab Sione proferam:
Vt iuris æqui vinculis coërceas
Faſtus rebelles hoſtium.
Te[3] *pompa lætis quum reducet plauſibus*
Ad templa voti compotem,
Sancto decorus apparatu exercitus
Lætum celebrabit diem.
Non roris imber ante lucem[a] *argenteis*
Tot veſtit arua gemmulis,
Quàm multa cunctis gentium de finibus
Ad te propago confluet.
Iurauit[4]*, & ſe adſtrinxit immutabili*
Dominus[b] *ſacramento tibi,*
Te te futurum[c] *Melchiſedecis ſibi*
Ritu ſacrorum[d] *antiſtitem,*
Sol inquieto lucis orbe dum diem,
Dum luna noctem illuminet.
Ad[5] *dexteram illi ſemper aſſiſtet tuam:*
Ferro tyrannos vindice
Compeſcet:[6] *iram commodans ſuam tibi,*
Gentes rebelles comprimet:
Duceſq; regnis imperantes ditibus
Sternet ſolo:[7] *torrentibus*
E fortuitis, dum fugam premet, ſitim
Victor leuabit igneam.

Ergo ſubactis hoſtibus cælo caput
Tollet decorum gloriâ.

PSAL. CXI. Confitebor tibi Domine.

Celebrat hic Pſalmus Dei maieſtatem, iuſtitiam, æquitatem, miſericordiam, veritatem & conſtantiam, ſimulque docet, qua in re vera hominis ſapientia & beatitudo conſiſtat, nimirum in ſummi illius Dei timore, cultu & obſeruantiâ.

Carminis genus IV.

SIue [1] inter fidos tractem ſecreta ſodales,
Seu ſancti ſtipante caterua
Me populi loquar, alme parens, te pectore toto
Vſq; canam: tua munera grato
Ore feram. [2] magna æternæ miracula dextræ:
Magna quidem, ſed & inclyta certè,
Et manifeſta bonis, ſtudio ſcrutante fideli.
Quicquid [3] enim gerit, omnia ſplendor,
Omnia diuinâ maieſtas luce refulgens
Illuſtrat, dum ſidera terras
Ignea luſtrabunt, hunc iuſtum ſemper & æquum
Sera agnoſcent ſæcla nepotum.
Nec [4] quæ primæui quondam ſtupuêre parentes
Attoniti, mirandaq; natis
Inuida delebunt obliuia parcere largus
Nempe parens, facilisq; querelis
Flectere cor miſeris, [5] ſpoliis ex hoſte ſuperbo
Direptis decorauit amicos.
Nec cum gente ſua percuſſi fœderis illum
Immemorem vlla redarguet ætas.

Oſtenditq́ [6] ſuas per facta illuſtria vires,
Quum populatus regna ſuperba,
Dimenſusq́ nouis hoſtilia rura colonis,
Dilectæ dedit oppida genti.
Quicquid [7] agit loquiturq́, fides immobilis actus
Æqui & regula dirigit omnes.
Quæ iubet, æqua iubet, nulloq́ [a] interlita fuco,
Aut tacitam celantia fraudem,
Quæq́ [8] nec æterno voluentia ſæcula lapſu
Interimant, aut tempore carpant.
Quippe adſtans fidei firmæ conſtantia & æquum
Perpetuò rata iuſſa tuentur.
Quum [9] premeret Pharii imperium crudele tyranni:
Selecta de gente nepotes,
Excuſſitq́ iugum, & regis fera iuſſa ſuperbi,
Exſuit: æternaq́ beatis
Libertate frui donârat; pignora ſeræ
Si iurata parentibus olim
Intemerata piæ ſeruaſſent fœdera legis,
Fœdera nullis irrita ſæclis.
Quippe Dei ſanctum eſt & formidabile nomen:
Ac ſanctè ſua pacta tuetur:
Exigit & duras violato fœdere pœnas.
Hunc [10] colere ex animoq́ vereri,
Viuendi rectè fons & ſapientia prima eſt.
Hanc cunctos qui dirigit actus
Ad metam, verè ſapit: hunc ventura nepotum
Semper dicent ſæcla beatum.

PSAL. CXII. *Beatus vir qui timet &c.*

Docet Pſalmus CXII. quibus in rebus conſiſtat vera hominis beatitudo & felicitas in hac vita miſera & ærumnoſa: nimirum in eo, vt verâ pietate Deum timeat & colat, & ad ipſius legem omnia conſilia & actiones ſuas conformare, ſuaque beneficentiâ & miſericordiâ ipſum Deum ſtudeat imitari. Iis autem qui hoc faciunt, eorumq; poſteritati, reliqua etiam, quæ in hoc mundo habentur bona, licet impii inuideant & ſtomachentur, oſtenditur non eſſe defutura.

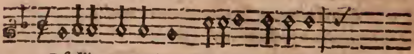
Carm. gen. III.

Beatus[1] *ille, qui Deum rerum patrem*
Pietate non fictâ colit,
Deiq; gaudet legibus: mores ſuos
Formare ad illas nititur.
Latè[2] *per vrbes diuites potentiam*
Eius propago proferet.
Prolem piorum numinis benignitas
Largâ beabit dexterâ.
Res[3] *affluenter ſuppetet ſemper domi*
Illi: nec ætas longior
Obliterabit æquitatis gloriam
Fructumq;.[4] *Quum premet malos*
Fortuna, ſæuo geſtiens ludibrio
Mutare ſummis infima,
Benignitatis tum ſuæ iuſtis Deus
Lucem in tenebris offeret:
Clemens bonusq; in omnibus periculis
Stirpem piorum muniet.

Miſertus [5] *inopis vir bonus, largâ manu*
Succurret indigentia:
Sic cuncta iuſto temperans examine,
Nec verba temerè vt excidant.
Non [6] *turbo ſortis cuncta quatientis loco*
Mouebit illum, nec dies
Suprema famam condet eius inuido
Obliuii ſilentio.
Non [7] *liuor illum falſa gaudens ſpargere*
Terrebit, aut calumnia:
Bellíve rumor, aut egeſtas lurida,
Fragorq́; lethi proximi:
Sed mente firmâ prouocat diſcrimina,
Deoq́; ſolo nititur.
Ceu [8] *cana rupes murmurantis æquoris*
Spernit minaces impetus:
Sic ille certâ interritus fiduciâ
Sortis procellas ſuſtinet &
Ac ſuſtinebit, dum ruinas hoſtium
Saluus ſuorum adſpexerit. *

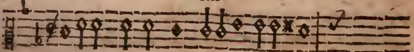
Carm. genus XXV.

Diſcantus.

Pſallite Dominum pueri, Domini

Altus.

Pſallite Dominum pueri, Domini

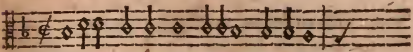
Nomen

Opes [9] volucris inſtar auræ mobiles
Largitus eſt egentibus,
Sibi æquitatis gloriam ſuperſtitem
Seruauit: orbe gloriam
Viuaciorem, nec ſenectæ dentibus
Æruginoſæ obnoxiam.
*Dum [10] * laude clarum, req; lautum ſplendidâ*
Spectabit impius pium,
Curaq; mentem vellicabunt anxiæ,
Succumq; carpent corporis;
** Dentem fatigans dente ringetur, lue*
Se macerabit tabidâ.
Dominus malorum vota ridet irrita,
Spes vt modeſtas promouet.

PSAL. CXIII. *Laudate pueri Dominum &c.*

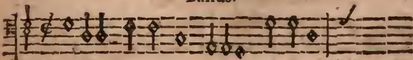
Inuitat hic Pſalmus pios ad celebrationem omnipotentiæ, maieſtatis, & prouidentiæ Dei, quibus omnia conſeruentur, & gubernentur, & in primis humiles ſubleuentur, & ſteriles contemtæq; extollantur.

Tenor.

Pſallite Dominum pueri, Domini

Baſſus.

Pſallite Dominum pueri, Domini

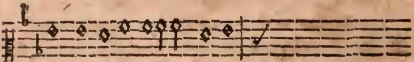
Nomen feſto tollite cantu:

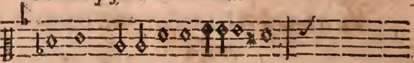
Nomen Domini ſic celebretur,.

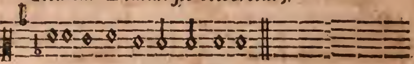
Vt ſæclorum in ſæcula longi

Nomen feſto tollite cantu:
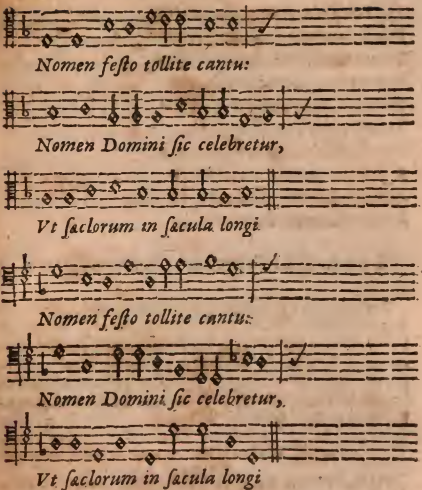

Nomen[2] *Domini ſic celebretur,.*

Vt ſæclorum in ſæcula longi

Nulla obliuia ſentiat æui.
Primo[3] *à carcere Solis eoi*
Ad purpureos vſq; occaſus,
Omnes Domini nomen adorent,.
Qui[4] *gentes ſuper arduus omnes*
Celſas ætheris incolit arces:
Cuius longè gloria mundi.

Trans

Trans flammantia mœnia vecta eſt.
O [5] pietatis neſcia veræ
Pectora! ritu ſacra nefando
O qui fingitis, ánne deorum
Quenquam Domino ſimilem noſtro
Noſtis? [6] quem ſuper ardua cæli
Culmina poſitum nil latet imæ

Sub caua clauſum viſcera terræ,
Nihil humano procul adſpectu
Trans multiplices ætheris orbes:
Inopem 7 *terræ qui proſtratum*
Suscitat, & de puluere egenum
Tollit, 8 *vt alto poſitus ſolio*
Populi primos carpat honores.
Qui 9 *maternos ſterili fructus*
Exoratus donat, & orbos
Læta renouat prole penates.

PSAL. CXIV. *In exitu Iſraël de Ægypto.*

Pſalmus cxiv. inſigni dialogiſmo celebrat præcipua Dei miracula, edita, cùm Iſraëlitæ ex Ægypto in terram promiſſam educerentur. Ponit autem diuiſionem maris rubri & Iordanis: tremores montium & collium in promulgatione decalogi: percuſſam petram, è qua riui aquarum vberrimi effluxerunt: quæ omnia Dei potentiæ & maieſtati ſubmiſsè adſcribit.

Carm. gen. xxii.

QVum 1 *domus Iſacidûm patrias remearet ad oras,*
Barbaraq; inuiſæ linqueret ora Phari;
Ipſe 2 *Deus Iudam cæleſti numine tutum*
Fecit: erat populi ſignifer ipſe ſui.
Vidit 3 *& attonitas trepidum mare diffidit vndas:*
Iordanis refugas in caput egit aquas.
Dura 4 *per intonſos ſalierunt culmina montes,*
Vt ſaturas geſtit dux gregis inter oues:

Celſaq;

Celſaq́; frondentes mouêre cacumina colles,
Agnus vt in pratis luxuriare ſolet.
Quid 5 *mare vidiſti ſolito cur ceſſeris alueo?*
Cur fugis in fontes fluminis vnda tuos?
Cur 6 *ita concuſſo ſaliiſtis vertice montes,*
Vt ſatur exſultat dux gregis inter oues?
Cur ita frondenti ſaliiſtis vertice colles,
Agnus vt in pratis luxuriare ſolet?
Nempe 7 *Dei trepidum præſentia terruit orbem,*
Cui cadit in Solymos victima multa focos.
Qui 8 *lapidum venas laticum laxauit in vſum,*
Cui fluxit largo flumine dura ſilex.

PSAL. CXV. *Non nobis Domine &c.*

Pſalmus hic primò docet, omnes victorias, & liberationes, non ad hominum, ſed Dei gloriam referendas eſſe; & quidem veri & omnipotentis Dei, qui quantopere ab idolis & commentitiis numinibus differat, accuratè oſtendit, & idololatris, vt ſimiles fiant mutis illis ſimulacris, imprecatur: Iſraëlitas autem vniuerſos admonet, vt omnem ſpem ſalutis in hunc vnum Deum collocent: de cuius beneficentiâ & miſericordiâ illis gratulatur; & ſe vnà cum ipſis gratum Deo fore profitetur.

Carm. genus III.

TE 1 *magne rector orbis, haud victoriam*
Ex hoſte ſæuo poſcimus,
Nos vt per omnes fama gentes differat.
Nec apparatu vt ſplendido

Per ora vulgi nos triumphus aureo
Curru ſuperbos transferat:
Sed impiarum vt ſæcla gentium ſciant
Te largum opis cultoribus
Tuis, fideq́; ſemper immutabili
Promiſſa promtum ſoluere.
Ne [2] *fortè rebus inſolentes proſperis,*
Vbi nunc Deus veſter? rogent.
Deus [3] *aſtra noſter incolens, mortalium*
Nutu ſuo res temperat.
At [4] *impiarum finxit error gentium*
Manu deos inutiles:
Aurum caminis excoquens, aut malleis
[a] *Maſſa è ſequaci bracteas*
Ducens, figurâ multiformi ludicra
Affixit aris numina.
Inane [5] *vocis os habent: oculos habent,*
Orbes inanes luminis.
Naribus [6] *odores nec trahunt, nec auribus*
Surdis ſonores hauriunt:
Palpare [7] *manibus nō queunt, torpentibus*
Nec ingredi veſtigiis:
Nec vox anhelis edita è pulmonibus,
Cauo recurrit gutture.
Quicunq; [8] *tales fingit aut colit deos,*
Diis ipſe ſimilis ſit ſuis.
At [9] *tu Iacobi gens, loca fiduciam*
Omnem ſalutis in Deo:

Qui

Qui te potenti ſubleuabit dexterâ,
Et in periclis proteget.
Et 10 vos Aronis poſteri, ſpem ponite
Omnem ſalutis in Deo,
Qui vos potenti ſubleuabit dexterâ,
Et in periclis proteget.
Quicunq; 11 cultor es Dei, fiduciam
Loca ſalutis in Deo,
Qui te potenti ſubleuabit dexterâ,
Et in periclis proteget:
Qui 12 nos fauore ſemper amplexus memor
Fouit fouetq; ſedulò:
Cunctos Iacobi qui fouebit poſteros,
Aronis & ſacrum genus:
Qui 13 ſe colentes ſiue iuuenes, ſeu ſenes,
Fouebit & cuſtodiet:
Qui 14 noſq; donis ſemper augebit nouis,
Et liberorum liberos.
Nam 15 nos profanis ſegregauit gentibus
Cæli ſoliq; conditor:
Cælum 16 ſibi ipſe regiam fecit, ſolum
Sedem dedit mortalibus:
Remunerantes muneribus illum vt ſuis
Rerum parentem agnoſcerent.
Neq; 17 ora laudes in tuas ſoluent, pater,
Quos mors teget ſilentio.
Nos 18 te parentem agnoſcimus, qui ſpiritu
Vitalis auræ veſcimur.

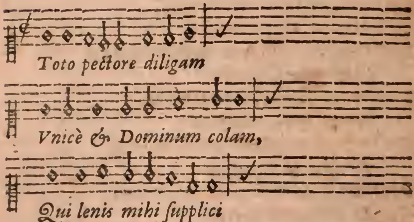
Te proſequemur laudibus, dum lucido
Sol axe terras ambiet.

PSAL. CXVI. Dilexi, quoniam &c.

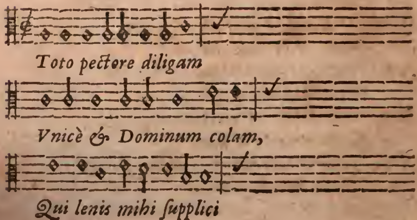
Hoc Pſalmo Propheta regius extrema ſua pericula t

Carm. genus XXVI.

Diſcantus.

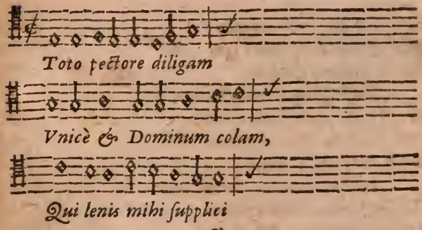

Altus.

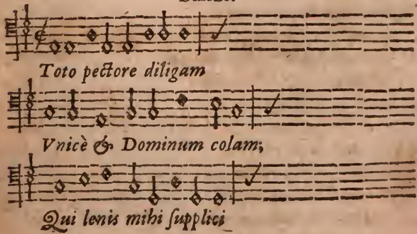

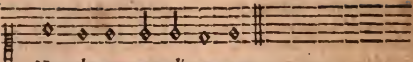
t& anguſtias commemorando amplificat: & vt Dei Seruatoris bonitas & omnipotentia ſit conſpectior: ſeipſum quoque ad lætandum cohortatur, & in compenſationem beneficiorum diuinorum perpetuò ſe illa prædicaturum & ſacrificia laudis vouet oblaturum.

Tenor.

Baſſus.

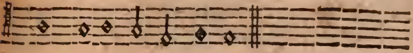
Non duram appulit aurem.

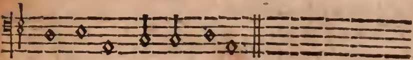
Non duram appulit aurem.

Aurem [2] qui mihi ſupplici
Non duram dedit, hunc ego,
Donec pectora ſpiritus
Pulſet, ſemper amabo.
Iam [3] mors ante oculos erat,
Iam ſtabam ſuper aggerem
Buſti, iam dolor anxius
Omni ex parte premebat:
Exſpes [4] tum prece ſupplice
Oraui Dominum, Pater
Quæſo, inquam, miſerabili
Saltem conſule vitæ
O [5] iuſtum Dominum & bonum,
Et pronum veniæ! [5] auxilî
Is me & conſilii indigum
Sæuo texit ab hoſte.
Ergo [7] mens tibi reddita
Mœrorem cohibe: &, Deus
Quæ largâ tribuit manu,
Donis læta fruare.

Vitam

Non duram appulit aurem.

Non duram appulit aurem.

Vitam [8] è faucibus eruit
Mortis, & lacrymas genis
Abſterſit, ſtabili & pede
Firmauit tibi greſſum.
Tutus [9] præſidio Dei
Degam: & polliciti fide
Fretus non dubiâ, canam
Grato pectore laudes.
Laſſus, [10] rebus & aſperis
Afflictus, trepidâ fugâ
Vita proſpiciens mea,
Sic mecum ipſe loquebar:
Nulli [11] certa homini fides:
At rerum arbiter optimus
Vnus [a] polliciti tenax,
Vnus fallere neſcit,
Tot [12] liber toties malis,
Tot auctus toties bonis,
Quo tandem officio tibi
Coner ſoluere grates?

Te [13] feſtâ dape, te prece,
Te libamine proſequar:
Te vitæ columen meæ
Grata voce fatebor:
Te [14] vitæ columen meæ
In cœtu populi tui
Gratâ proſequar hoſtiâ,
[b] Damnatus tibi voti.
Electos, [15] genitor, tuo
Cuſtos præſidio tegis,
Nec per vim pereuntium
Manes linquis inultos.
Tu [16] ſeruum Dominus tuum,
Ancillæ ſobolem tuæ
Me, minacibus hoſtium
Vinclis eripuiſti.
Te [17], rerum pater optime,
Semper laudibus efferam:
Nomen in dubiis tuum
Vſurpabo periclis.
Te [18] voti reus, erutus
Morti proſequar hoſtiâ,
Sacri [19] limen ad atrii,
Sacræ redditus vrbi.

PSAL. CXVII. *Laudate Dominum &c.*

Omnes toto terrarum orbe homines exhortatur hic Pſalmus ad celebrationem ſempiternæ bonitatis & veritatis divinæ.

Carm.genus x.

OMnes[1] vbiq; gentium
Quos Solis ambit orbita,
Rerum parentis optimi
Laudes libenter pangite.
Agnoſcite[2] indulgentiam
Benigniùs nos in dies
Fouentis, & conſtantiam
Promiſſa certam reddere.

PSAL. CXVIII. *Confitemini Domino &c.*

Hic Pſalmus, quem Haleluia aureum dixerunt, in optimis & ſplendidiſſimis meritò ſuum quoq; locum habet. Eo enim Dauid, ab omnibus hoſtibus & rebus aduerſis liberatus, & ad faſtigium regni Iſraëlitici euectus, in cœtu ſolenni publicas Deo gratias agit, magnóque animi ardore, Dei bonitatem, toties iam ſibi perſpectam, laudat. ſuſtinens interim non obſcurè imaginem Ieſu Chriſti, initiò quidem abiecti & mortui, ſed paulò poſt ad regni æterni gubernacula reſuſcitati. quod ipſum hîc Dauid celebrat, proque eo gratias Deo agit.

Carm. genus 11.

EIa[1] Deum laudate, Deum facilemq; bonumq;
Largâ benignum ſemper indulgentiâ.
Eia[2] Dei, ſoboles Iacobi, dicite laudes,
Largâ benigni ſemper indulgentiâ.
Eia[3] Deum canat Aronis numeroſa propago,
Largâ benignum ſemper indulgentiâ.

Eia [4] Dei purâ cultor pietate, fatere
Largâ benignum ſemper indulgentiâ.
Audiit [5] orantem Dominus me rebus in arctis;
Ac liberauit ilico ex anguſtiis.
Ille [6] mihi aſſiſtat ſolus: non arma, nec vlla
Humana mî vis adferet formidinem.
Ille [7] mihi auxilio ſit ſolus: lumina damnis
Explebo (nec me decipit ſpes) hoſtium.
Tutius [8] à rerum Domino eſt ſperare ſalutem,
Confidere armis quàm virorum fortium:
Tutius [9] à rerum Domino eſt ſperare ſalutem,
Confidere opibus quàm potentum principum.
In [10] me coniurent populi omni ex parte propinqui;
Dei fauentis conteram cunctos ope:
Circumdent [11] omniq́; premant ex parte [a] licebit,
Dei fauentis conteram cunctos ope:
Circumdent [12] omniq́; premant ex parte licebit,
Quàm nube densâ vere ſe fundunt apes;
Non ſecus ac ſiccas ignis violentia ſpinas,
Dei fauentis conteram cunctos ope.
Improbe [13] quid fruſtra labefactum euertere tentas?
Dei potentis ſuſtinet me dextera.
Ille [14] mea vires: illum mea carmina pangent
Vnum: ſalutis vnus auctor eſt mea.
Cunctaq́; [15] iuſtorum pariter tentoria plaudent:
Mea ſalutis pariter auctorem Deum
Laudabunt: cantuq́; ferent ad ſidera dextram
Belli potentem, diuitem victoria:

Dextram.

Dextram [16] *armis, dextram præſtantem robore,*
dextram
Belli potentem, diuitem victoriæ.
Sæua [17] *quid inſultas mihi mors? tua tela reconde:*
Fruſtra minaci territas me ſpiculo.
Viuo equidem, viuusq́; feram ſuper æthera cantu
Raram benigni numinis clementiam.
Iure [18] *parens bonus ærumnâ me afflixit acerbâ:*
At imminentem reppulit mortem tamen.
Pandite [19] *pontifices ſacri mihi limina templi,*
Salute partâ vt laude proſequar Deum.
Hæc [20] *eſt illa Deo gratiſſima ianua, iuſtis*
Votis aperta dehinc futura ianua.
Te [21] *meritò, pater alme, canam. tu rebus in arctis*
Aurem applicaſti ſupplici placabilem:
Soſpes, & infeſto duce te ſum tutus ab hoſte,
Et [22] *molientum tecta quem reiecerat*
Artificum improbitas lapidem, faſtigia ſummi
Latè refulgens iam coronat anguli.
Scilicet [23] *arcano factum eſt hoc numine, noſtra*
Attonita factum quod ſtupeſcunt lumina.
O [24] *lux feſta, ô lux iucunda ad gaudia nata,*
Cæleſtis in nos lux fauoris conſcia!
Vſq; [25] *faue, cuſtoſq́; tui, pater optime, regis*
Sis, & ſecundos cœpta duc ad exitus.
O [26] *felix, iterum ô felix, quem rector olympi*
Populo ſalutis miſit auctorem ſuo.
Nos, quibus eſt ſacri cuſtodia credita templi,
Vobis precamur cuncta vertant proſperè.

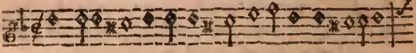
Vnus [27] enim Dominus rerum moderatur habenas,
Qui gratia in nos lumen effundit ſua.
Lætitiâ celebrate diem, fœtusq; bidentis
Tenellus aræ vinctus adſtet cornibus.
Te [28] Dominum, te mente colam, te voce fatebor:
Tuumq; ſemper laude nomen proſequar.
Eia [29] Deum laudate, Deum facilemq; bonumq;,
Largâ benignum ſemper indulgentiâ.

PSAL. CXIX. *Beati immaculati in via &c.*

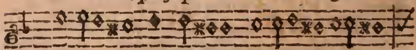
Pſalmus hic, vt inter omnes prolixiſſimus, ita miro quoque artificio & ardore compoſitus eſt. In eo enim Dauid octonariis viginti duobus, literis Hebræorum totidem à fronte diſtinctis, ita ſeipſum in celebratione & laudibus doctrinæ cæleſtis, ſuoque in eam deſiderio & affectione commemorandâ oblectat & effun-

Carm. genus XXVII.

Diſcantus.

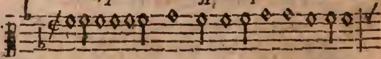

O [1] beatos, qui ſequuntur orbitam legis Dei:

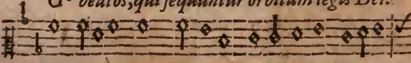

O [2] beatos, qui monenti ſponte parent Numini,

Alt.

O [1] beatos, qui ſequuntur orbitam legis Dei:

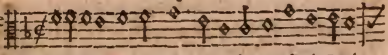
O [2] beatos, qui monenti ſponte parent Numini,

Labe

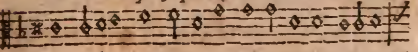
dit,vt nullum ea in parte modum tenere potuiſſe videatur. Primò autem docet,qua in re conſiſtat hominis integritas & perfectio,& quantopere eiuſdem ipſe cupidus ſit,ardentiſſimâ & crebrò repetitâ auxilii diuini imploratione oſtendit. exſuſcitans interim alios quoque ad verbi diuini amorem,nullâ ſatietate aut faſtidio languеſcentem;eosdemque monens,vt à dogmatibus impiis & venenatis ſibi caueant. Præterea iam crucis & calamitatum vtilitates recitat:iam preces effundit:iam lamentatur:iam gratias Deo agit:iam ſeipſum & alios conſolatur: iam fidem ſuam cum quadam animi magnitudine profitetur: iam memoris gratique animi pollicitationes intexit. In quibus omnibus cùm pietatis Chriſtianæ curriculum, & veræ religionis exercitatio contineatur;dignus eſt hic Pſalmus,qui quotidie in ore, cogitatione,& corde omnium piorum,ſine vlla intermiſſione, verſetur.

Aleph.

Te.

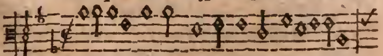

O [1] beatos,qui ſequuntur orbitam legis Dei:

O [2] beatos,qui monenti ſponte parent Numini,

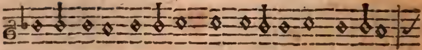
Baſ.

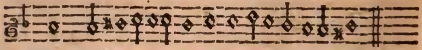
O [1] beatos,qui ſequuntur orbitam legis Dei:

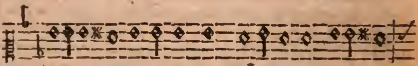
O [2] beatos,qui monenti ſponte parent Numini,

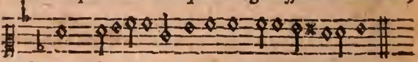
Labe [3] puri nec relinquunt lege iuſſum tramitem,

Quem [4] ſeueritate durâ nos tenere præcipis.

Labe [3] puri nec relinquunt lege iuſſum tramitem,

Quem [4] ſeueritate durâ nos tenere præcipis.

O [5] gradum regas labantem ſic,monenti vt paream,
A [6] tuis attenta iuſſis nuſquam vt errent lumina:
Tum [7] ducem canam æquitatis candido te pectore.
Obſequar [8] tibi:obſequentem tu tibi ne deſere.

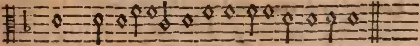
Beth.

Quid [9] iuuentã,ne labaſcat,ſeruat æquè ac lex tua?
Hinc [10] ne aberrem,modò laboro:tu laborantem re-
Ne [11] vacillet pes,meo tua verba condo pectore. (ge.
Rector [12] orbis,æquitatis regulam tua doce
Me,[13] tui oris verba ſemper ore mediter vt meo:
Illa [14] longè cariora ſemper aure vt æſtimem:
Illa [15] cogitem,illa ſecter,illa mirer vnicè:
Illa [16] nulla è corde noſtro deleant obliuia.

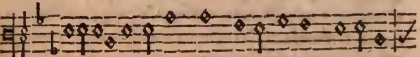
Da

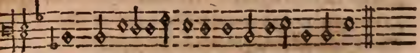
Labe 3 puri nec relinquunt lege iuſſum tramitem,

Quem 4 ſeueritate durâ nos tenere præcipis.

Labe puri nec relinquunt lege iuſſum tramitem,

Quem 4 ſeueritate durâ nos tenere præcipis.

Gimel.

Da 17 tuæ legi obſequenti viuere: vt 18 propiùs tui
Conſpicer pacti æquitatem, pande mentis lumina.
Inquilinum 19 iuſſa legis ne tua celaueris.
Fœderum 20 leges tuorum ægra mens deſiderat.
O, 21 tuæ legis ſuperbum qui premis faſtidium,
22 Me tuæ legis ſequacem vindica: 23 cui diuites
Arroganter obloquuntur, iuſſa quòd ſeruem tua,
24 E tuo ſermone vitæ quòd capeſſam formulam.

Daleth.

Æger 25 animus languet: ægrum recrea verbo tuo.
Cordis 26 arcanas latebras prodidi tibi: 27 rudem
Tu doce, præferq́; lucem, ſcita mediter vt tua:
Et 28 cor anxium tui verbi erigas ſolatio.

Absq; 29 fuco fac tuarum ſcita legum vt diligam.
Recta 30 ſector, inſtituta ſpecto ſemper ad tua. (ſere.
Lex 31 tua animo ſculpta inhæret; ſpem meam ne de-
Pande 32 iter tuæ æquitatis: te comes lætus ſequar.

He.

Legum 33 iter monſtra tuarum: fœdus erudi tuum,
Fœdus 34 vt legemq; totis imbibam præcordiis,
Cuncta 35 vt inſtituta rectâ ſecter uſq; ſemitâ.
Sordidis auerte curis iuſſa pectus ad tua:
Flecte lumina, impias ne vanitates hauriant.
Languidũ excita: face vt te timeat animus ac amet.
Libera probro à pudendo me benignus arbiter:
Tua 40 ſtatuta diligentem ſeruet æquitas tua.

Vau.

Me 41 bonus reſpice opiferq; fœderis memor tui,
Ora 42 claudam vt exprobranti ſpem tuæ fiduciæ:
Spes 43 ſalutis, veritatem ab ore ne tuam eripe:
Semper 44 vt tuis ſtatutis audiens, 45 tuto gradu
Ambulem. tua iuſſa quæro ſola: 46 coram regibus
Diſſeram (nec me pudebit) de tuis ſermonibus. (chia
Hos 47 amaui, & hos amabo: 48 & obſequẽs his, bra-
Tollam: vt uſq; & uſq; voluã hos ore, mente cogitem.

Zain.

Sis 49 memor pacti, colũna quæ meæ fiduciæ eſt: (pit.
Quod 50 leuat mœrẽtem, & ægrũ è fauce mortis eri-
Rideant 51 licet ſuperbi, te ſequar: 52 legem tuam.
Vſq; repetam, in rebus arctis hoc erit ſolatium.
Impios 53 quum legis hoſtes cerno, totus horreo.
Carmen 54 hæc erit mihi, orbem donec hoſpes hunc
colam.

Hanc

Hanc 55 vt obſeruem,tenebræ me ſilentes admonent:
Illa 56 mentem cura ſemper vnicè exercet meam.

Heth.

Obſequi 57 tibi,mihi vna eſt ſpes,opes,hereditas.
Vt 58 bonus promiſſa præſtes,vnicè vnum id ambio.
Actiones 59 vitæ vt omnes ad tuam componerem
Legem, 60 ad hanc cuſtodiendam,quà licet,me con-
Impeditus 61 impiorum vinculis hanc cogito: (fero.
Huius 62 ergo nocte ſurgens proſequor te laudibus.
Qui 63 verentur hanc,amicis vtor. 64 hanc,parens
Qui tua benignitate cuncta reples,edoce. (bone,

Teth.

Domine. 65 ades,pollicita ſeruo fac benignè appareāt.
In 66 tua lege acquieſcam:me doce legem tuam.
Vix 67 malo coacta leges mens ſequi didicit tuas.
Scita, 68 fons benignitatis,tua benignè me doce.
Me 69 ſuperbi criminantur:corde toto ego te ſequar.
Iuſſa me iuuant tua: 70 illis mens hebeſcit proſperis.
Erudiſti 71 me malis,vt legi adhæream tuæ,
Hæream vt legi,auri aceruis gratiori ingentibus.

Iod.

Da. 72 manu tuâ creato noſſe vim legis tuæ.
Me 73 pii læti obſequentem legibus ſpectant tuis.
Iuſta 74 lex tua eſt:premis me iure iuſtus arbiter:
At 75 libenter audientem iuſſa me tua recrea.
Tibi 76 libenter obſequentem præueni clementiâ:
Seruulum 78 tuum prementē comprime arrogantiā.
Me 79 tuæ legi obſequentes obſequentem diligant:
Nec 80 ferat tibi obſecundans pura mens infamiam.

Caph.

Deficit mens ſpe ſalutis,ſpes nec illam deficit.
Laſſa languent lumina: vtris corpus inſtar aridi
Tabuit: 83 *ſolare promiſſi in malis memorem tui.*
Quis 84 *ferendi finis? hoſtem quando punies meum?*
Mihi 85 *tuæ legis ſuperbus hoſtis effodit ſcrobem.*
Æqua lex;promiſſa certa ſunt tua: hoſtes confice,
Qui premunt me,quòd te in vno collocem fiduciam.
Scita fac vt ad tua omnes actiones dirigam.

Lamed.

Certa eunt promiſſa,certa ſtat tuis verbis fides,
Dum 90 *polo ſtellæ micabunt,herba terras veſtiet:*
Sempiterno quæ recurſu legibus parent tuis.
Obruiſſent me dolores,nî affuiſſet lex tua,
Lex ſalubris: nulla nobis tollet hanc obliuio.
Sum tuus,tua inſtituta diligentes diligo.
Impii 95 *mortem parabant ſcita meditanti tua.*
Ceteris eſt finis: illa ſola ſemper permanent.

Mem.

O tuam quàm legem amaui! ſemper illam cogito.
Hoſtibus prudentiorem me meis hæc reddidit.
Factus huic fui obſequendo [a] *doctior doctoribus.*
Huic quòd audiam,ſenectâ aſtutior ſum callidâ:
Huic 100 *vt obſequar,malorũ flecto greſſum à ſemi-*
Te docente non recedo paululum à verbis tuis, (*tis.*
Faucibus meis ſüaui melle ſuauioribus.
Eruditus his,recedo à ſemita mendacii.

Nun.

Sanctâ 105 *lex,velut lucerna,dirigit pedes meos.*

Obſti-

Obſtinaui animum,tuis vt obſequar ſermonibus.
Obrutum malis,tuorum fœderum memor,leua.
Edoce me iuſſa,& oris hanc bonus cape victimam;
Iuſſa non reiecta,quamuis undiq; inſtarent mala:
Hæc 110 *nec abieci impiorũ penè clauſus retibus.(tas.*
Hæc voluptas,hoc mihi vnum gaudium,hæc heredi-
Hic ſcopus mihi manebit,viuus aurâ dum fruar.

Samech.

Diligo legem tuam,ſicut malos abominor.
Vnica es ſpes,vna verbis in tuis fiducia.
Vt 115 *Dei mandata ſeruem,hinc impii faceſſite.*
Me tuo ſermone fulci,ne ſequar ſpes irritas.
Te regente ſaluus vſq; iuſſa diligam tua.
Perfugas calcas tuos,qui vana fruſtra cogitant.
Legem amo tuam,quòd omnes impios extermines.
Corpus 120 *horret,quum ſeuerum cogito te iudicem.*

Ain.

Æqua ne me diligentem deſere opprimentibus.
Iuſta fac amem ſuperbo tutus à ludibrio.
Dum ſalutem ſpero,ſcita ſpecto dum tua,lumina
Laſſa languent:tu 124 *benignus edoce ſeruum tua*
Placita;legum fac tuarum intelligat myſteria.
Tempus inſtat puniendi legis aduerſarios:
At tuum fœdus mihi auro eſt carius cariſſimo:
Hoc amo,huc errore miſſo dirigo vitæ ordinem.

Pe.

Mira rituum tuorum mens colit myſteria.
Verba 130 *pectori imperito luminis ſunt ianua:*
Faucibus tua verba apertis duco vitæ vt ſpiritum:

P 7

Ceu ſoles te diligentes,intuere me bonus. (*primet*
Dirige 133 *ad tua verba greſſus:tum ſcelus non op-*
Me. 134 *tua legi,impiorum liber à calumnia,* (*quar.*
Obſequar. 135 *bonus intuere me,tuam vt legem ſe-*
Si 136 *quis hanc ſpernit,fluunt mihi more riui lacry-*

Sade. (*ma.*

Iuſtus 137 *es creator orbis:iuſta iuſſa ſunt tua.*
Plena 138 *lex eſt æquitatis:certa verbis veritas.*
Rumpor 139 *irâ,quum ſceleſtis impiè contemnitur*
Sermo 140 *purus inſtar ignis;ſeruus hũc amat tuus.*
Impii 141 *ſpernant licebit me,tuam legem ſequar.*
Iuſſa ſtant tua ſempiterna,mota nullo turbine.
Turbidis mihi illa rebus anxium cor recreant.
Scire legem da tuam:vitam mihi donaueris.

Coph.

Corde 145 *toto audi vocantem,legi vt obſequar tua.*
Inuoco;adiuua inuocantem,fœdus vt colam tuum:
Inuoco te manè:verbis in tuis fiducia eſt.
Nocte vigiles anteuerto,verba mediter vt tua.
Me benignè audi,vt ſoles,& fauce mortis eripe.
Impii 150 *me perſequuntur,legis expertes tua.*
Tu propinqua Domine,iuſſa cuius omnia iuſta ſunt.
Iuſſa firma fine nullo,firma nullo exordio.

Res.

Adſpice afflictum:leua me,fœderis memorem tui:
Fœderis memor meam vitam patronus aſſere.
Impii 155 *malè intcribunt,iuſſa qui tua negligunt.*
O bonus ſine fine,robora,vt ſoles,vitam meam.
Me prementum multitudo à lege non flectit tua.

Mœret

Mœret animus intuendo pacta qui ſpernunt tua.
Tu bonus tua iuſſa amantem me viciſſim recrea.
Cuncta [160] *promiſſa tua nullum fixa norunt terminum.*

Sin:

Me premit tyrannis: at cor verba meditatur tua.
Verba gratiora gazis aureis animo meo.
Diligo legem tuam, ceu vanitatem abominor.
Septies tuam æquitatem me canentem lux videt.
Legem [165] *amantibus tuam pax multa, nulla offenſio.*
Spectat à te mens ſalutem, nixa promiſſis tuis.
Mens amat promiſſiones unicè & ſeruat tuas.
Seruo tua pacta, vt viciſſim tu vitam obſeruas meã.

Thau:

Inuocanti da tuarum ſcire legum abſcondita,
Inuocantem [170] *libera me, fœderis memor tui.*
Te [171] *docente prædicabit os tuas laudes: tua*
Iuſſa [172] *lingua nuntiabit, iuſſa longè æquiſſima.*
Dexterâ [173] *tuâ obſequentem iuſſibus iuua tuis.*
Abs [174] *te opem ſpero: tuarum ſcita legum diligo.*
Soſpita [175] *me, vt prædicem te: lex iuuabit me tua.*
Me, [176] *vagam vt pecudem, require fœderis memorem tui.*

PSAL. CXX. Ad Dominum, cùm &c.

Querelam habet hic Pſalmus non tam de externorum hoſtium vi, quàm de maleuolorum calumniis fraudulentis & venenatis, cum quibus quàm graue ſibi ſit conuerſari, indicat, Deique auxilium implorat.

Carm.genus III.

HInc me obſidebant bella, & hinc calumniæ
Liuor faces admouerat:
Ad te refugi deſtitutus omnibus,
Rerum creator optime.
Te voce ſupplex inuocaui, tu meas
Non lentus audiſti preces.
A [2] fraudulentæ toxico linguæ Deus
Me protege & mendaciis.
O [3] lingua fraudis machinatrix impia,
Quâ ſpe meum oppugnas caput?
[a] *Scythæ [4] ferocis lingua peſtilentior*
Tinctis veneno ſpiculis:
Ignis voracis lingua flammis acrior,
Quum [b] ſilua flagrat arida:
Heu [5] vita triſtis, vita dura & anxia,
Per inuios erratica:
Montes, latrones inter atq; inhoſpita
Gentis feræ [c] mapalia.
Mens [6] ægra vitæ carpitur faſtidio,
Hoſtes quietis accolens;
Hoſtes [7] quietis, blanda quos oratio
Ferociores efficit;
Quos innocentis mentio concordiæ
Ad bella ſæua exaſperat.

PSAL. CXXI. *Leuaui oculos meos &c.*

Teſtatur hoc Pſalmo Dauid, fiduciam ſe ſuam in omnibus anguſtiis & periculis in ſolius Dei præſentia & beni-

benignitate feliciſſimè collocare; ideoque exemplum hoc ſuum omnibus piis imitandum proponit.

Carm. genus XVII.

DVm [1] ferox armis inimicus inſtat,
Ad montes vaga lumina
Proximus circumfero, ſi quid illinc
Fortè appareat auxilî.
At [2] mihi cæli Dominus ſoliq;
Certam ſolus opem feret:
Ille [3] (quid vano trepidans tumultu
Cor pulſas mihi pectora?)
Ille ſanctorum (mihi crede) cuſtos
Noctes excubat & dies:
Victa [4] nec blandi illecebris ſoporis
Vnquam lumina dimouet:
Leniter [5] paſſis tibi ſemper alis
Vmbræ more ſuperuolat,
Ne [6] cutem ſolis violentioris
Vrant ſpicula de die,
Nocte ne lunæ nebuloſioris
Artus degrauet halitus.
Seu [7] domi clauſus lateas, latentem
Clauſus ſeruat in ædibus:
Seu [8] foris pacis obeas amica,
Seu belli fera munera,
Soſpitem è cunctis Dominus periclis
Semper te bonus eruet.

PSAL. CXXII. Lætatus ſum in his &c.

Gaudium & inſultationem animi pii, geſtientis intereſſe concioni hominum piorum, hic Pſalmus exprimit; in quo ipſo gaudet Dauid, Hieroſolymam præ aliis vrbibus, tanquam imaginem veræ Eccleſiæ, cultibus diuinis delectam deſtinatamq; eſſe, proq; illius incrementis & ſalute Deum orat.

Carm. gen. XXVI.

O [1] Lux candida, lux mihi
Læti conſcia nuncii:
Iam pleno ſtata tempora
Reddit circulus anno:
Iam feſti revocant dies
Auguſtam Domini ad domum:
Iam [2] ſacri pedibus premam
Lætus limina templi.
Iam [3] viſam Solymæ editæ
Cælo culmina, & ædium
Moles nobilium, & ſuo
Auguſtam populo vrbem;
Vrbem, [4] quam procul vltimis
Terræ finibus exciti
Petunt Iſacidæ, vt Deum
Placent more parentum:
Iuſſam [5] cælitus oppidis
Vrbem ius dare ceteris:
Et ſedem fore Dauidis
Cuncta in ſæcula proli.
Mater [6] nobilis vrbium,

Semper

Semper te bona pax amet:
Et te ſemper amantibus
Cedant omnia rectè.
Semper [7] *pax tua mœnia*
Colat: ſemper in ædibus
Tuis copia dextera
Larga munera fundat:
Dulcis [8] *Iſacidûm domus,*
Te pax incola ſoſpitet:
Sedes [9] *Numinis, omnia*
Succedant tibi fauſtè.

PSAL. CXXIII. *Ad te leuaui oculos &c.*

Precatio eſt, quâ homines verè pii, diuitum ſuperborum, irriſorumque contumeliis & ludibriis ſubiecti, ad Dei patrocinium confugiunt.

Carminis genus VI.

AD [1] *te leuaui, rex, pater & Deus,*
Ad te leuaui lumina, qui procul
Contagio humano remotus,
Templa habitas radiata cæli.
Vt [2] *ſeruus obſeruat domini manus,*
Geſtus & omnes lumine mobili,
Arguta ceu nutus acutis
Serua oculis domina tuetur:
Te noſtra ſpectant, te Domine & Deus,
Intenta mentis lumina, dum graues
Iras remittas, ſeruulisq;
Des veniam bonus atq; pacem.

Iam [3] lenis in nos reſpice:ſeruulis
Iam parce tandem,parce fidelibus,
Quos hoſtis inſultans ſuperbo
Ludificatq́ premitq́ vultu.
Contemtus [4] hoſti ac opprobrium ſumus,
Vitaq́ tædet. ferre animus nequit
Supercili faſtum ſuperbi,
Ludibriumq́ opibus tumentum.

PSAL. CXXIV. *Niſi quia Dominus &c.*

Agnoſcit hoc Pſalmo Eccleſia,ſe è maximis periculis & ærumnis,non ſuis viribus,ſed bonitatis diuinæ auxilio euaſiſſe. Cladium etiam,quæ imminebant,magnitudinem amplificat;& ad gratiarum actionem omnes cohortatur.

Carm.gen. XXVII.

NI [1] fauentis affuiſſet numinis præſentia,
(Dicat Iſaci propago) [2] Numinis præſentia
Ni fauentis affuiſſet,quum veniret perditum
Nos ſuperba multitudo,freta ſtultis viribus,
Fortè [3] viuos deuoraſſent,debilesq́ & pauculos:
Ira feruidi furoris,auida noſtri ſanguinis,
Obruiſſet [4] inſtar vndæ nos procella cladium:
More [5] torrentis niuali ab imbre turgidi,impetus
Nos repentè ſuſtuliſſet:vſq; ad animam gurgites,
Vſq; ad animam transiiſſent gurgites imperuii.
Sempiterna [6] laus Deo ſit,qui ſuos non tradidit
Dentibus prædam cruentis perfidarum gentium.
Caſſibus [7] fractis doloſis ſoſpites euaſimus:

Capta veluti iam volucris rete fugit aucupis.
In [8] *Deo noſtræ ſalutis ſpes repoſta eſt vnico;*
Qui ſolum cælumq́ fecit vi potentis dexteræ.

PSAL. CXXV. Qui confidunt in &c.

Docet hic Pſalmus, quanta ſecuritas & felicitas ſit eorum, qui in omnibus rebus aduerſis ſpem ſalutis ſuæ in Deo habeant collocatam; perpetuoq́; cogitent, momentaneas tantùm vitæ huius miſerias eſſe, ſi cum æternis comparentur. Deinde contra impios pro piorum felicitate Dei benignitatem implorat.

Carminis genus VI.

SIonis [1] *arcem non Aquilo impotens*
Saxo ſedentem perpetuò quatit,
Nigrantibus non Auſter alis
Imbriferas glomerans procellas.
Quicunq; verè ſpem locat in Deo,
Non hoſtis hunc vis, non quatiet dolus;
Si [a] *fractus illabatur orbis,*
Incolumis fugiet ruinam.
Vt [2] *ciuitatem* [b] *mœnia montium*
Sanctam tuentur, ſic Dominus ſuos
Vi cinget arcanâ, nec vnquam
Præſidio [c] *viduos relinquet.*
Nec [3] *impiorum perpetuo iugo*
Sinet piorum progeniem premi,
Ne turpibus contaminetur
Flagitiis labefacta mentem.
Vt [4] *affluenter fac bona ſint bonis;*
Vt continenter fac malè ſit malis.

De [5] calle quos recti illecebris
Impietas male-ſana flexit.
Fac ſancte rerum conditor, vt domum
Beata ſemper pax colat Iſaci:
Tranquillitas ſecura pulcra
Exhilaret Solymæ colonos.

PSAL. CXXVI. In conuertendo &c.

Iudæi ex vinculis Babylonicis domum reuerſi, hoc carmine lætitiam ſuam, cum gratulatione, teſtantur, orantque Deum, vt inceptam liberationem continuet & perficiat; indicantes interim, quò durior fuerit afflictio, eò cumulatiorem inſequentis gaudii vbertatem eſſe futuram.

Carminis genus II.

QVum [1] pater omnipotens captam remeare Sionem,
Dulcemq; iuſſit patriam reuiſere,
Attoniti ſtupuere animi, nec opinaq; ſecum
Metum librantes inter & ſpem gaudia;
Vixq; ſibi credunt; veluti qui noctis opaca,
Sopore pulſo, manè verſat ſomnia:
Pro [2] lacrymis redeunt riſus: ſua gaudia quiſq;
Sermone celebrat, patrium laudans Deum.
Nec minùs attonito ſtetit ad miracula vultu,
Sic barbarorum turba ſecum muſſitans,
En pater ille deûm quot ſigna oſtendit amoris!
Huius ſaluti gentis vſq; vt proſpicit!
Nec [3] falsò. nam ſigna Deus monſtrauit amoris
Præclara, noſtræ dum ſaluti proſpicit.

Ergo

Ergo alacres læto teſtamur gaudia plauſu.
At 4 tu benigne fac parens, vt ceteri
Iam redeant, pleniſq; viis ſic agmen inundet,
Vt æſtuoſi quum flat Auſtri ſpiritus,
Indignata ſuis cohiberi flumina ripis,
Vagâ per agros murmurant licentiâ.
Qui 5 malè fœcundæ commiſit ſemina terræ,
Ex corde triſtis multa voluit anxio,
Si venit vberior ſeges imbribus aucta benignis,
Exſultat hilari cor metentis gaudio.
Nos 6 quoq; longa fugæ poſt tædia poſtq; labores,
Læti arua dulcis patriæ reuiſimus.
Te patrium canimuſq; Deum, ſemperq; canemus:
Agimuſq; memores atq; agemus gratias.

PSAL. CXXVII. *Niſi Dominus &c.*

Docet hic Pſalmus, ciuitatum & familiarum ſalutem, alimenta, & liberorum felicitatem, non humanæ induſtriæ, ſapientiæ aut vigilantiæ opus eſſe; ſed à ſolius Dei benignitate & prouidentiâ omnia proficiſci & conſeruari.

Carm. genus III.

NI 1 cœpta Dominus iuuerit, fruſtra ſtruis
Moles ſuperbas ædium.
Nî Dominus vrbem ſeruet, incaſſum excubat
Muris vigil cuſtodia.
Fruſtra 2 anteuertis manè ſolem, & veſpere
Sero domum reverteris:
Victum labore vix parabis anxio,
Nî Dominus admôrit manum.

At ille amicis interim ſuis dabit
Purum ſoporem ſomniis:
Domumq; dulci prole fœtam liberûm
Præbebit. [3] *Hæc hereditas,*
Hæc illa merces, quâ beat caros ſibi
Rerum ille Dominus omnium.
Non [4] *ſic timori eſt dexteram telis grauis*
Bellator hoſtis hoſtibus,
Vt quem parentem maſculæ propaginis
Fauor beauit numinis.
O [5] *ter beatum & amplius, qui talibus*
Pharetram ſagittis impleat!
Non ad tribunal erubeſcet iurgia
Procacis aduerſarii.

PSAL. CXXVIII. *Beati omnes &c.*

Pſalmus hic præmia, quibus pii & verè Deum timentes in hac vita ornantur, enumerat: nimirum felicitatem in omnibus actionibus: optatum coniugium: probos & bene valentes liberos: benedictionem diuinam: felicem ſtatum patriæ: longam progeniem nepotum: pacem & tranquillitatem publicam.

Carm. gen. XXV.

FElix [1] *ô ter & amplius;*
Quem timor Domini tenet,
Quem non illius à via
Flectit deuius error.
Felix, [2] *& tibi proſperè*
Cedent omnia: nam tuo

Carpes

Carpes dulcia fercula
Comparata labore.
Inſtar [3] palmitis vberi
Prouentu grauidi, & comâ
Cingentis viridi domum,
Te coniux hilarabit.
Ceu [a] plantaria fertili
[b] Pubeſcunt oleæ ſolo,
Iucundo tibi liberi
Cingent agmine menſam.
Quem [4] timor Domini tenet,
Inter talia commoda
Vitæ tempora transiget:
At [5] te ex arce Sionis
Ditabit Domini manus
Larga: & conſpicies bonis
Florentem Solymam, tibi
Donec vita manebit.
Prolis [6] adſpicies tuæ
Longâ ſtirpe propaginem:
Feſtâ ſemper & Iſaci
Lætos pace nepotes.

PSAL. CXXIX. *Sæpe expugnauerunt.*

Monet hic Pſalmus Eccleſiam, vt memor multiplicium afflictionum & anguſtiarum, quibus ab impiis olim diuexata, & poſtea liberata à Deo fuerit, gaudeat & exſultet, breuique futurum ſperet, vt hoſtium improbitas in ipſo flore ſuo opprimatur.

Carminis genus XXIV.

Et hîc binas coniungunt recentiſſima exemplaria ſtrophas, vt in CV.

IVre [1] dicat grex bonorum:
Mille me moleſtiis
Factio preſſit malorum:
Prima [2] ab uſq; origine
Factio preſſit malorum
Mille me moleſtiis;
Nec tamen ſubuertere vnquam
Quivit vllis machinis.
Terga [3] ſæuis exarauit
Verberum vibicibus,
Terga longis ſecta [a] ſulcis,
[b] Hoſtis ad faſtidium.
Sed [4] parens rerum benignus
Vincla rupit impia,
Meq; [c] neruo liberauit
Seruitutis aſperæ,
Qui [5] Sionis non amico
Spectat arces lumine,
Vota ſemper vana voluat,
Spes inanes nutriat.
Marceat [6], ceu ſole marcet
Herba languens torrido.
Herba ſummis nata tectis,
Quæ repentè corruit
Ante falcis plagam acutæ,
Sicca marcidis comis,

Vnde

Vnde [7] *nec ſinum repleuit,*
Qui maniplos colligit;
Nec manum meſſor peruſtus
Prata tondens florea;
Nec [8] *viator ominatus*
Proſpera eſt metentibus,
Sic precatus, Arua læta, &
Arua lauta & roſcida,
Hunc in annum, & uſq; in annos
Hunc ſequentes, numinis
Vos fauor ſemper benigni
Seruet, ornet, augeat.

PSAL. CXXX. *De profundis clamaui.*

Sextus hic eſt pœnitentialis, quo homo pius, multorumque peccatorum ſibi conſcius, ingenuè confitetur, ſe omneſque homines ita peccati veneno imbutos eſſe, vt ſuis viribus & actionibus Deum placare non poſſint. Proinde diuinæ veritatis promiſſionibus fretus, ardenti cum fiducia, ad ſolius Dei miſericordiam confugit; atque vno hoc modo gratuitam ſe peccatorum ſuorum condonationem conſequi oſtendit: omneſque pios ad idipſum faciendum, ſuo exemplo cohortatur.

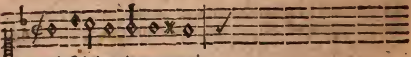
Carm. genus VIII.

CVrarum [1] *rapidis fluctibus obrutus,*
Arcanis animi de penetralibus,
Audi [2] *verba precantis,*
Clamaui, pater optime:

Audi verba pater, quæ tibi ſupplices
Multo cum gemitu fundimus: applica
Intentam bonus aurem
Triſtes ad querimonias.
Si [3] *vindex tetricus facta nefariè*
Pœnis cuncta velis plectere, quis ſibi
Tam confidit, acerbum
Vt non horreat exitum?
At [4] *tu non* [a] *furiis triſtis es aſperis,*
Sed largus veniæ, & munificus parens:
Vt te iure colamus,
Legum & iuſſa ſalubria.
Nam [5] *ſpes polliciti me recreat tui:*
Promiſſiq́; fides fallere neſcij,
Et fiducia certa
*Mentem ſuſtinet anxiam,**
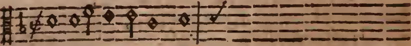
Carm. genus XXVIII.

Diſcantus.

Si ſpiritu impotenti,

Altus.

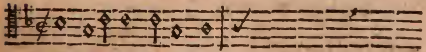
Si ſpiritu impotenti,

Non [6] ſic præcipiti nocte vigil diem
Obſeruat roſeum, non roſeum vigil
Phœbi ſic auet ortum,
Vt flagrat mea mens Deum.
Securi [7] in Domino figite ſpem pii
Non duro veniam ſupplicibus dare,
Et promto dare preſſis
Duro ſeruitio manum.
Electi [8] generis progeniem graui
Preſſam ſeruitio ex hoſtibus aſſeret:
Et de morte redemtam
[b] *Noxis eximet omnibus.*

PSAL. CXXXI. *Domine non eſt &c.*

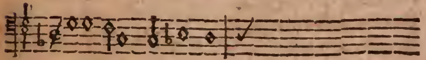
Deſcribit hic Pſalmus humilitatem & abiectionem hominis pii, non in propriis viribus, ſed in ſolius Dei miſericordiâ omnem fiduciam ſuam collocantis.

Tenor.
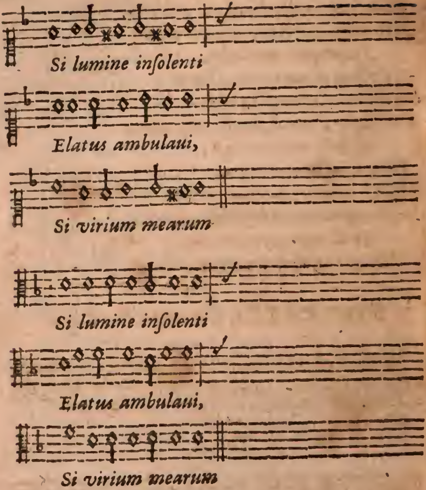

Si [1] ſpiritu impotenti,

Baſſus.

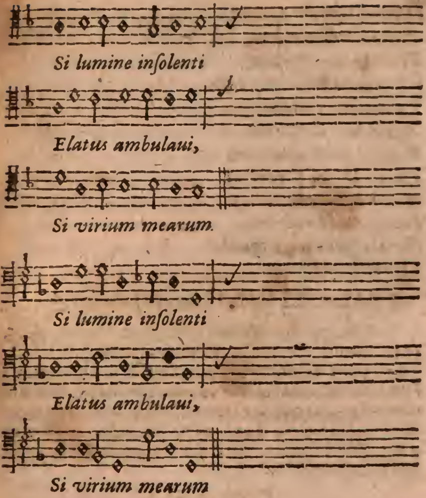

Si ſpiritu impotenti,

Fiduciâ ſuperbus
Deſpexerim minores:
Si mentis arrogantis
[a] Sublime vectus alis,
Maiora, quàm liceret,
Sperare, cogitaui:
Nî [b] vota temperaui

Modeſtiâ

Modeſtiâ ſalubri
Nil deprecor, rogóve,
Nullam recuſo pœnam.
Qualis puer tenellus
Vix lacte pulſus, vnam
Suſpirat in parentem;
Hanc ſpectat, hac ab vna

Dependet, ambit vnam:
Æterne rector orbis,
Te mens mea intuetur
Vnum, vni adhæret, vnum
Te vindicem ſalutis
Agnoſcit. 3 *O piorum*
Propago ſancta patrum,
Vnum Deum parentem
Spectate, ſpes in vno
Locate, cuncta ab vno
Sperate: ſpem nec vnquam
Fouebitis caducam.

PSAL. CXXXII. *Memento Domine &c.*

Exprimitur hoc Pſalmo deſiderium Dauidis, geſtientis honori & cultibus diuinis templum exſtruere, & percipientis animo lætitiam, tanquam ex ædificatione eius abſolutâ, compos ipſe votorum ſuorum factus iam eſſet. Gloriatur quoque Dauid de regni ſui æternitate diuinitus promiſſa. quod ipſum de regno Meſſiæ ex poſteritate Dauidis naſcituro, intelligendum eſſe, patet ex ſecundo capite Actorum.

Carm. genus 1.

D*Auidis* 1 *eſto memor, genitor, memor eſto laboris*
Quos tulit in rebus tua iuſſa ſequutus egenis.
Ille 2 *tibi, Hebrææ gentis Deus vnice, votis*
Obſtrinxit caput, & promiſſis ora recluſit:
Non 3 *ædes priùs ingrediar, mollíve reponam*
Membra toro, 4 *aut oculis dulcem indulgebo ſoporem,*
Quàm 5 *fanum inueniã, & ſacri fundamina templi*
Deſignem,

Deſignem,ſanctisq́; locum dimetiar aris.
Fama [6] licet patriæ multum promitteret ora,
Inter ſaxa tamen ſilueſtribus obſita dumis
Monſtrauit Deus ipſe locum. Deus ipſe perenne
Hic templum,templiq́; ſacris ſedem innuit aris.
Ergo [7] alacres gratam Domino properemus ad ædem;
Scamna [8] pedum pronis veneremur vultibus:& tu
Sancte parens,bonus ac placidus cape vota,tuamq́;
Lætus adi ſedem:neu dedignare penates,
Qui memorem æterni ſeruabunt fœderis arcam.
Templa [9] ſacerdotes caſti tueantur,& omnes
Qui tua ritè pijs venerantur numina ſacris,
Lætitiâ exſultent. [10] Si Dauid pectore puro
Te coluit,ne Dauidicæ nunc reſpue prolis
Dona,tui populi cui fræna tenenda dediſti.
Dauidi [11] enim quondam (neq; iam ſententia vertet
Vlla tua mentem) iuraſti:E ſtirpe propago
Nata tuâ ſolium & ſceptrum retinebit auitum.
Quòd [12] ſi poſteritas ſeruet mea fœdera,pactis
Si ſteterit,leges ſi non temerarit auitas;
Nulla dies ſolio,vis nulla extrudet auito
Et natos natorum,& qui naſcentur ab illis.
Ipſe [13] mihi ſedem elegi ſine fine Sionem,
Quã colerem: [14] hîc mihi certa quies,hîc certa volu-(ptas:
Hæc mihi grata domus. [15] cæli indulgentia fruges
Faxo alat,& duros largè ſaturabo colonos.
Templa [16] tuebuntur caſti iuſtiq́; miniſtri,
Lætitiaq́; piis perfundam pectora certa:
Dauidicoq́; [17] nouum producam è ſemine germen,

Quod latè in populos fundet ſua brachia: ſtirpi
Proſpiciam ſeræ ſolium qui illuſtret auitum,
Claraq́ per cunctas diffundat lumina terras.
At 18 *pudor & turpes maculas infamia ſpargens,*
Hoſtibus inficiet vultus. Ieſſæa propago
Florebit, cingetq́ ſacrum diademate crinem,
Transmittetq́ ſuam longæua in ſæcula famam.

PSAL. CXXXIII. *Ecce quàm bonum.*

Encomium eſt concordiæ, cuius vtilitas, pulcritudo & vbertas, comparatur precioſiſſimis vnguentis balſami, & fœcunditati roris cæleſtis.

Carm. genus III.

NIl[1] *caritate mutuâ fratrum, nihil*
Iucundius concordiâ;
Non[2] *aura ſuauis balſami, quum funditur*
Aronis in ſacrum caput,
Et imbre læto proluens barbam, & ſinus
Limbum pererrat aureum:
Non[3] *ros, tenella gemmulis argenteis*
Pingens Sionis gramina,
Aut verna dulci[a] *inebrians vligine*
Hermonis[b] *intonſi iuga.*
Fraterna quam pax incolit domum, iuuat
Dominus benignâ dexterâ,
Et opibus auget, filiorum & filios
Multis propagat ſæculis.

PSAL. CXXXIV. Ecce nunc benedicite.

Exhortatur Leuitas, vt in ſuo officio ſint vigilantes & ſeduli, iisque Deum propitium & beneficum promittit.

Carminis genus III.

DOmini.[1] miniſtri, nocte qui cuſtodia
Sancti excubatis atrii,
Laudate Dominum, laudibus donec ſacro
Nox annuit ſilentio;
Interq́; [2] laudes mentibus puris manus
Cælo ſupinas tollite:
Et [3] vos beabit Dominus inuicem omnibus
Cæli ſoliq́; commodis;
Dominus Sionem qui tuetur, vnicus
Cæli ſoliq́; conditor.

PSAL. CXXXV. Laudate nomen Domini.

Hic quoq; Pſalmus exhortatur populum Hebræum vt celebret verum Deum, pro peculiaribus ab eo acceptis beneficiis, quorum complura recitantur; additâ ironicâ exagitatione idolorum gentilium.

Carm. genus I.

VOs, [1] quibus eſt ſacri cuſtodia credita templi,
Eia Deum laudate: Deum celebrate miniſtri,
Qui ſacra aſſiduâ vigilatis ad atria curâ.
Eia Deum laudate bonum, nomenq́; beatum
Tollite perpetuò veſtro ſuper æthera cantu.
Quippe [4] Iacobum vltrò legit, lectumq́; dicauit
Hunc ſibi, ceu [a] priuam patrimonî in ſæcula ſortem.

Nota [5] quidem Domini eſt immenſa potentia, notum
Numen: quippe deos ſub ſe premit altior omnes,
Quos alii ſtolidâ placant ceu numina curâ.
Verſat [6] enim nutu cælo, terraq́; mariq́;,
Aut ſi quod cæcis clauſum eſt penetrale tenebris
Naturæ, quodcunq; libet. [7] de viſcere terræ
Euocat, & liquido ſuſpendit in aëre nubes:
Fulguribusq́; vagis venientes præuenit imbres,
Deq́; ſuis promit ventorum flamina gazis.
Ille [8] hominum primos fœtus pecudumq́; per arua
Diuitis Ægypti ſtrauit: [9] regemq́; ſuperbum,
Et quicunq; bibunt [b] ſeptemflua flumina Nili,
Terruit oſtentis: [10] validis ille oppida muris
Turrita euertit: numeroſo milite cinctos
Cum ſtirpe exſtinxit violento funere reges:
[11] *Strauit [c] Amorrhæum validâ virtute [d] Seonem,*
Quiq́; Baſan Ogus magnâ ditione tenebat,
Regnaq́; non uni Cananæia ſubdita ſceptro:
Aruaq́; [12] deiectis nuper viduata tyrannis,
Accepêre nouos Iacobi è ſtirpe colonos.
Sancte [13] parens rerum, qui iuſto examine noſti
Parcere [14] ſubiectis, & debellare ſuperbos,
Poſteritas te ſera canet: tua ſplendida facta
Nulla unquam ex animis tollent obliuia noſtris.
At [15] ſibi quæ variis finxit ſimulacra figuris
Vana ſuperſtitio, calidis fornacibus aurum
Argentúmve liquans, nil ſunt niſi ludicra dextræ
Humanæ commenta: [16] illis os vocis inane:
Lucis egent oculi: [17] ſurdas ſonus aduolat aures:

Et

Et patulas fruſtra nares iucundus odorum
Halitus incurſat: calidus non pectora pulſat
Spiritus. [18] *O quisquis ludibria talia fingit,*
Aut colit, ipſe ſuis ſimilis diis exigat æuum,
Mentis inops & lucis egens: non aure nec ore
Accipiat reddátve ſonos: nec nare ſagaci
Sentiat halantes per prata nitentia flores.
Tu [19] *verò, genus à magno Iſraële profectum,*
Et [20] *domus Aronis, genitiq́ è ſanguine Leui,*
Et quicunq; pio rerum venerare parentem
Obſequio, [21] *laudate Deum, qui tecta Sionis*
Ardua, qui ſacram Solymæ bonus incolit ædem.

PSAL. CXXXVI. *Confitemini Domino &c.*

Hoc quoque Pſalmo, celebratione diuinæ potentiæ & bonitatis, tam ex ordine naturæ, quàm ex gubernatione Eccleſiæ elucentis, omnes pii ad laudes Dei inuitantur.

Carm. genus II.

EIa [1] *Deum laudate, Deum facilemq́ bonumq́,*
Largâ benignum ſemper indulgentiâ.
Eia [2] *Deum laudate: Deus namq; ille deorum eſt,*
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Cui [3] *domini rerum ſubmittunt ſceptra tyranni,*
Largâ benigno ſemper indulgentiâ.
Qui [4] *facit attonito ſolus miracula mundo,*
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.

Qui [5] nitidos mirâ arte polum conuoluit in orbes;
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Qui [6] liquidis terras emergere iuſſit ab vndis,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Qui [7] vitreo accendit flammantia lumina cælo,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Qui [8] ſolem auricomum iuſſit dare iura diei,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Qui [9] lunam & ſtellas tenebras diſtinguere noctis
Iuſſit benignâ ſemper indulgentiâ.
Pignora [10] prima Phari qui fato exſtinxit acerbo,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Iſacidas [11] medio incolumes ex hoſte recepit,
Largâ [12] benignus ſemper indulgentiâ.
Qui [13] rubri Oceani torpentes diffidit vndas,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Perq; [14] vndas fiſſas ſobolem traduxit Abrami,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Pharonem [15] & Pharios ſubmerſit gurgite currus,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Deduxitq; [16] ſuos deſerta per auia tutos,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Et [17] validos meritâ proſtrauit clade tyrannos,
Largâ [18] benignus ſemper indulgentiâ.
Strauit [19] Amorrhæum validâ virtute Seonem,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Strauit [20] & incaſſum confiſum viribus Ogum,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.

Metatusq;

Metatusq́; [21] nouis agrum eſt vtriusq; colonis,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Iſacidis [22] habitare ſuis dedit hoſtica rura,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Qui [23] nos in rebus miſeros reſpexit egenis,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Auertitq́; [24] ferum noſtris ceruicibus hoſtem,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Qui [25] genti vitam humanæ victumq́; miniſtrat,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.
Aſtrigeros [26] laudate Deum qui temperat orbes,
Largâ benignus ſemper indulgentiâ.

PSAL. CXXXVIII. *Super flumina Babylonis &c.*

Lamentatio eſt populi Iudaici in vinculis Babylonicis detenti, & miſerabiliter de ſuis infortuniis & hoſtium inſolentiâ ac ludibrio conquerentis, vnà cum imprecatione & comminatione vltionis diuinæ.

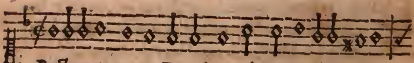
Carm.gen. XXII.

DVm [1] procul à patria mœſti Babylonis in oris,
Fluminis ad liquidas fortè ſedemus aquas,
Illa animum ſubiit ſpecies miſeranda Sionis,
Et nunquam patrii tecta videnda ſoli.
Eleuimus, & gemitus luctantia verba repreſſit,
Inq́; ſinus liquidæ decidit imber aquæ.
Muta [2] ſuper virides pendebant nablia ramos,
Et ſalices tacitas ſuſtinuêre lyras.

Ecce [3] *ferox dominus Solymæ populator opimæ*
Exigit in mediis carmina læta malis:
Qui patriam exſilio nobis mutauit acerbo,
Nos iubet ad patrios verba referre modos;
Quale canebamus, ſteterat dum celſa Sionis
Regia, finitimis inuidioſa locis.
Siccine [4] *diuinos Babylon irrideat hymnos?*
Audiat & ſanctos terra profana modos?
O [5] *Solymæ, ô adyta, & ſacri penetralia templi,*
Vllane vos animo deleat hora meo?
Comprecor, antè meæ capiant me obliuia dextræ,
Nec memor argutæ ſit mea dextra lyræ:
Os [6] *mihi deſtituat vox, areſcentē palato*
Hæreat ad fauces aſpera lingua meas:
Prima mihi veſtræ niſi ſint præconia laudis:
Hinc niſi lætitiæ ſurgat origo meæ. *

Carm. genus XXIX.

Diſcantus.

Pectore te grato Dominumq́ Deumq́ fatebor

Altus.

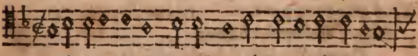
Pectore te grato Dominumq́ Deumq́ fatebor

** At [7] tu, quæ noſtræ inſultauit læta rapinæ,*
Gentis Idumææ tu memor eſto pater.
Diripite, ex imis [a] euertite fundamentis,
Æquaq; (clamabant) reddite tecta ſolo.
Tu [8] quoq; crudeles Babylon dabis impia pœnas,
Et rerum inſtabiles experiêre vices.
Felix, [9] qui noſtris accedet cladibus vltor,
Reddat ad exemplum qui tibi damna tuum.
Felix, qui tenero conſperget ſaxa cerebro,
Eripiens gremio pignora chara tuo.

PSAL. CXXXVIII. Confitebor tibi Domine &c.

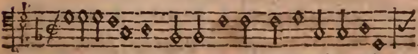
Prædicat Dei in ſe multiplicem benignitatem, & idipſum alios quoq; toto terrarum orbe reges ait facturos eſſe, niſi de gradu deiici malint. Deum enim fauere humilibus, odiſſe ſuperbos, eiusque præſidio deinceps quoq; tutum ſe fore confidit.

Tenor.

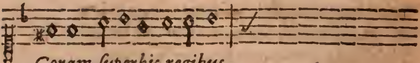

Pectore te grato Dominumq; Deumq; fatebor

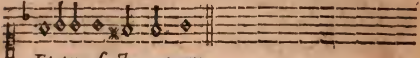
Baſſus.

Pectore te grato Dominumq; Deumq; fatebor,

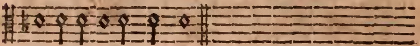
Coram ſuperbis regibus,

Et tua facta canam.

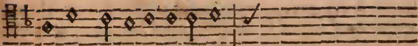
Coram ſuperbis regibus,

Et tua facta canam.

Ad[2] *tua templa oculis, animo ad tua numina ſpe-*
Nomen celebrabo tuum, *(ctans,*
Perpetuamq́; fidem:
Qui[3] *donis promiſſa nouis cumulata rependis:*
Audis vocantem, robora
Das animo trepido.
Te,[4] *quacunq; patet tellus circumflua ponto,*
Reges fatebuntur Deum,
Quum ſine labe fidem
Audierint:[5] *ritusq́; tuos ſuper æthera cantu*
Ferent, tuaq́; gloriæ
Ad iubar attoniti.
Nam[6] *liquidi quanquam trans ignea mœnia mũdi*
Beatus in te permanes:

Attamen

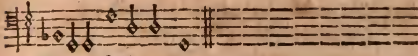
Coram ſuperbis regibus,

Et tua facta canam.

Coram ſuperbis regibus,

Et tua facta canam.

Attamen haud humiles
Deſpicis,elatoſq; premis. [7] diſcrimina mille
Paſſim mihi circumſtrepant,
Te duce tutus ero.
Tu validâ obſiſtes dextrâ furialibus auſis,
Qui me laceſſunt,hoſtium:
Incolumiq; [8] dabis.
[8] Quod ſupereſt,ſi quid ſupereſt,bonitate perenni,
Quo cœperas gradu,tua
Facta tuere manus.

PSAL. CXXXIX. Domine probaſti &c.

Ex admirabili ſapientia, elucente ex artificioſiſſima corporis humani fabrica,ratiocinatur hic Dauid,

conditorem operis tam mirandi,nihil actionum & cogitationum humanarum fallere aut latere poſſe. Proinde ſeipſum & alios excitat,vt,tanquam in Dei conſpectu & oculis verſentur,omnia cogitent,dicant & agant ſine hypocriſi. Tandem etiam ſplendidè Dei prouidentiam prædicat: quantoque Dei amore,& hoſtium Dei odio flagret, teſtatum facit.

Carminis genus III.

[1] *MOmenta* [2] *vitæ nulla te latent meæ,*
Rector benigne cælitum.
Seu [2] *ſedeo,ſiue ſurgo,ſeu quid cogito,*
Tu cuncta præſens adſpicis.
Lux [3] *ſiue curam,ſeu quietem nox tulit,*
Curam & quietem temperas.
Nec [4] *te minutæ voculæ fugit ſonus,*
Quam lingua temerè fuderit.
Et [5] *os & humeros totiusq; corporis*
Sic arte mirâ fabricam
Finxiſti, [6] *acumen nullum vt humani ingenî*
Ratióve poſſet aſſequi.
Quónam [7] *ergo vultum fugero tuum? quibus*
Clauſus latebris occular?
Petámne [8] *cælum? præſtò es hîc. ad inferos*
Demergar? illinc non abes.
Aurora [9] *curru me volucri vt deferat,*
Ad occidentis limitem;
Hîc [10] *deprehendes me: nec hîc tutus tuæ*
Vitabo fulmen dextræ.
Incauta [11] *mens ſi fortè ſecum cogitet,*
Nox me tenebris occulet;

Obſcuras

Obſcura tenebris noſtra nox luce eſt tibi
Meridianâ clarior:
Tibi 12 *nec tenebræ ſunt tenebræ, nec tuæ*
Nox vlla prouidentiæ eſt:
Arcana 13 *mentis tu tenes, qui pectoris*
Arcana fabricatus es;
Qui me parentis ventre conditum, cutis
Tenello amictu inuolueras.
Compago 14 *mira corporis noſtri, tuæ*
Miraculum eſt ſolertiæ;
Stupenda cuius opera nec noſtra aſſequi,
Sed nec negare mens poteſt.
Nam 15 *nulla noſtri tam minuta eſt corporis*
Pars, vt tuam ſcientiam
Fugiat: nec vlla clauſtra pectoris latent
Te conditorem pectoris.
Maſſæ 16 *recentis rudia adhuc primordia,*
Rudisq́; maſſæ ſemina,
Ceu ſcripta haberes, corporisq́; lineas,
Motum ſtatumq́; noueras,
Et membra nondum quum forent, quid adderent
Dies ſciebas ſinguli.
Hæc 17 *mente tacitâ cogitanti mihi, ſtupor*
Torporq́; ſenſus alligat.
Animus labaſcit, quum tua miracula
Perpendo mecum dexteræ.
Citiùs 18 *inibo numerum, arenæ in littore*
Quot voluat æſtus corpora:

Quamuis ocellis peruigil nunquam meis
Dulcem ſoporem indulſero.
O [19] quando perdes impios, rerum parens?
O quando ſanguinarios
A me repelles, [20] qui ſceleſti nomini
Et numini illudunt tuo?
Te [21] quisquis odit, non ego odi? non tuos
Hoſtes habebam pro hoſtibus?
Odi [22] profecto: nec tuis ex hoſtibus
Amicus eſt quisquam mihi.
Reuolue [23] mentis intimos ſinus Deus,
Latebrasq́; noſtri pectoris:
Niſi hîc amorem videris tui, niſi
Animum obſequi nunquam pigrum,
Si [24] par ſceleſtis ſcelere ſum, vitæ parem
Da cum ſceleſtis exitum.

PSAL. CXL. *Eripe me Domine &c.*

Dauid ab hominibus maledicis, fraudulentis & nefariis diuexatus, Dei patrocinium inuocat, vtq́ue impiis pœnas, ita piis felicia quæq́; prædicit, idq́ue non fruſtra à ſe fieri, certa cum fiducia ſtatuit.

Carm. genus VI.

AEterne [2] rerum conditor, à malæ
Linguæ veneno me bonus aſſere,
Meamq́; periurî tuere
Hoſtis ab inſidiis ſalutem,
Qui [3] fraude tectâ bella nefaria
Ciet: [4] nec atris mitior anguibus

Vibratq́;

Vibratq́ linguam virulentam, &
Ore vomit rabido venenum.
Auerte [5] *fraudem, & me violentiæ*
Hoſtis ſceleſti ſubtrahe, [6] *qui mea*
Veſtigia obſeruat, ſcrobesq́
Obiiciens, laqueosq́ tendens.
At [7] *tu, ſalutis præſidium meæ,*
Audi precantem: [8] *tu Dominus mihi*
Deusq́, tu me liberaſti
Incolumem crepero è duello.
Idem [9] *impiorum nunc bonus irrita*
Fac vota: ſæuam frange ſuperbiam:
Virusq́ [10] *linguæ peſtilentis*
In domini exitium refunde.
Deiecta [11] *cælo flammea perfidos*
Procella fundat præcipiti fugâ,
Cæcosq́ propellat profundas
Perpetui in barathri tenebras.
[12] *Linguæ* [a] *loquacis perfida vanitas*
Nunquam quieto deget in otio:
Sed impiè dignum patratis
Exitium domino parabit.
At [13] *impiorum à vi Dominus ſuos*
Et fraude vindex aſſeret: [14] *vt pii*
Numen Dei præſens potensq́
Perpetuo celebrent honore.

PSAL. CXLI. Domine clamaui &c.

Orat, vt à Deo in lubricis huius vitæ viis regatur & iuuetur, ne in potentum gratiam aliquid impiè

vel dicat vel faciat:ſed potiùs amet conuerſationem hominum apertè veracium &piorum. Orat etiam,vt conatus impiorum doloſi vel reprimantur,vel in caput auctorum redundent.

Carm.genus III.

AVrem [1] *vocanti da parens properè,meas*
Audi preces ſalutifer.
Quum [2] *verba fundo triſtis,& puras manus*
Attollo,ſic preces meas
Manusq́ puras reſpice,ac ſi thureo
[a] *Odore manu te colam;*
Ac ſi colam te victimâ & [b] *libamine*
Sero rubente veſpere.
Freno [3] *coërce linguam: ad oris ianuam*
Fac excubet cuſtodia:
Fac [4] *mens ſequatur recta: fac in lubricam*
Ne flectat erroris viam:
Fac ne ſceleſto gaudeat cœtu,neq;
Menſâ fruatur impiâ.
Me [5] *malo iuſtus increpet,me verberet*
Quàm [c] *palpet impius,comam*
Quàm rore nardi ſpargat. [6] *impii,precor*
Et impiorum praſides,
De rupis alta quum ruent ſpecula,ſui
Supplicia ſceleris vt luant.
Tum ſubeat animum conſcium, [d] *ſalubriter*
Quòd me monentem ſpreuerint.
Sic [7] *mortis horror oſſium compagines*
Mihi laxat,vt caſa iacent

Fagi

Fagi per arua fiſſa cuneis fragmina.
Tu [8] ſancte rector cælitum,
Spes vna nobis es ſalutis, vnicum
Agnoſcimus te vindicem.
Vitam [9] tuere ab impiorum caſſibus,
A fraude quam ſtruunt mihi:
Compos [10] ſalutis impios fac in ſua
Cernam ruentes retia.

PSAL. CXLII. *Voce meâ ad Dominum &c.*

Exponit hîc Dauid, quódnam in ſummis ſuis anguſtiis & ærumnis, cùm omni humano auxilio deſtitueretur, habuerit confugium, nimirum vnum & ſolum Deum, cuius fidem in præſentia quoque inuocat, eundemq́ue ſe cum tota Eccleſia celebraturum eſſe promittit.

Carminis genus XVII.

INuoco [2] ſupplex Dominum, manusq́;
Tendo ad ſidera ſupplices.
Mentis [3] huic pando lacrymas: querelis
Imploro miſeris opem.
Pectus [4] afflictum dolor obruebat:
Quamuis rex bone cælitum
Puriter vitæ mihi tu peractæ
Eſſes arbiter optimus.
Quum domo greſſum tamen efferebam,
Tendebant mihi retia.
Nec [5] mihi notus, nec amicus vſquam,
Quoquò lumina verteram.

Exitus nuſquam, fuga nulla, nemo
Qui me ſoſpite plauderet.
Ergo[6] *te, rerum pater, inuocaui,*
Vnum præſidium in malis:
Tu mea vires, mea ſpes, opesq́;
Dum[a] *ſedes hominum colo.*
Da[7] *meis aurem facilem querelis*
Fracti cladibus vltimis.
Aſſere à ſæui manibus tyranni,
Qui me fortior opprimit:
Carceris[8] *vitam rape de tenebris,*
Vt te laudibus efferam:
Teq́; conuentus celebret piorum,
Promtum ferre piis opem.

PSAL. CXLIII. *Domine exaudi &c.*

Septimus hic & vltimus eſt pœnitentialis, quo Dauid, ſeruus Domini, ſecundùm cor ipſius, ingenuè conſitetur, neminem hominum, etiam innocentiſſimè viuentium, eſſe, qui ad Dei tribunal conſiſtere, & iuſto Dei iudicio abſolui poſſit. Ideoque ad vnicam ſolius Dei miſericordiam gratuitò peccatis ignoſcentem, magno cum ardore & deſiderio confugit, ſeque à Deo in ſuis anguſtiis recreari, doceri & regi petit.

Carm. genus XV.

AVdi[1] *vocantem rebus in aſperis,*
Et lenis aurem da precibus meis,
Rerum creator: quaq́; ſoles fide
Et æquitate ex hoſtibus eripe.
Iuris[2] *ſeueri ne trutinâ meam*

Expende vitam:nemo hominum innocens
Sic eſt, tribunal poſſit vt ad tuum
Se profiteri crimine liberum.
En [3] *hoſtis atrox imminet, & premit*
Stratum:tenebris triſtibus abditus,
Et [a] *lucis exſors dego, velut ſpecu*
Quos in ſepulcri mors fera condidit.
Mens [4] *pænè curis obruta voluere*
Priora cœpit tempora, [5] *quum patres,*
Spes quos fouebat præſidii tui,
De fauce lethi ſæpe reuelleres.
Hac [6] *recreatus rurſus imagine,*
Imploro ſupplex auxilium tuum.
Intenta mens te reſpicit, arida
Tellus vt imbres ſub [b] *cane torrido.*
Non [7] *lentus audi:nam mihi ſpiritus*
Vix feſſa pulſat pectora: ſi tui
Auertis oris lumen amabile,
Mors atra ſiccis faucibus imminet.
Spe [8] *mens labores auxilii tui*
Fert:ſpectat vnum te, pater optime.
Audi precantem lenis, & exitum
Iamiam obruturis pande periculis.
Ab [9] *hoſte ſæuo protege me, meæ*
Cuſtos ſalutis:praua repellere
Mentem manumq́; & recta capeſſere
Doce, vnicum te qui veneror Deum.
Arcana [10] *fac vis numinis vt tui*
Per plana greſſum dirigat, vt tua

Mandata ſecter: neu malè credulum
Error malorum vertat in orbitam.
Vt [11] nulla numen non celebret tuum
Et æquitatem natio, recrea
Me deſtitutum præſidio: & malis
Hoſtis ſceleſti libera ab artibus.
Fauoris [12] vmbrâ me ſolitâ tege,
Et qui me acerbis vſque doloribus
Affligit, hoſtem perde nefarium,
Seruumque ſerua perpetuò tuum.

PSAL. CXLIV. *Benedictus Dominus &c.*

Confitetur hîc Dauid, fortitudinem ſuam bellicam, victorias, regnum & felices in regno ſucceſſus, ſolius Dei munus eſſe. Pro iis igitur Deo gratias agit, eiuſdemque deinceps quoque patrocinium contra hoſtes ſuos expetit: vt ita in pace & tranquillitate publicâ, omnium rerum ſit abundantia in qua quidem partem aliquam felicitatis conſiſtere non negat: ſed beatitudinem longè potiorem eſſe Dei propitii amorem & paternam beneuolentiam, idem aſſeuerat.

Carm. genus XIII.

QVo [1] te rex hominum carmine proſequar?
Qui firmas animum robore, qui manum
Et bellare doces, & dubii regis
Per diſcrimina prælii.
Quòd [2] viuo & valeo, tutus & hoſtium
A fraude, eximiâ fulgeo gloriâ:
Quòd latè validis impero gentibus,
Totum muneris id tui eſt.

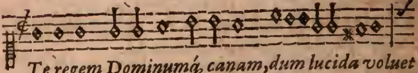
O [3] rerum

O [3] *rerum genitor, quantulus eſt homo,*
Hâc quem proſequeris munificentiâ,
Et curas patriâ ſollicitudine!
Figmentum [4] *fragilis luti,*
Quo nec bulla leuis vanior eſt, neq;
Quæ mentes agitant ſomnia turbidas,
Nec ſerum fugiens vmbra crepuſculum,
Nec fumi volucris vapor.
Cæli [5] *pande fores, rex bone cælitum,*
Ac de ſidereis labere ſedibus:
Montes nube operi: [6] *per liquidi aëris*
Campos fulgura traiice.
Turbatos trepidâ ſparge fugâ impios,
Et ſparſos [a] *iaculis perde ſequacibus:*
Porrectaq́; [7] *manu me, pater optime,*
Sæuis eripe fluctibus.
Hoſtis [8] *pelle malam vim bonus impii:*
Linguæ vaniloquæ reprime toxica:
Aſſuetaq́; dolis peſtiferis manus
Vires contere viribus:
Vt [9] *te noſtra nouo carmine barbitos*
Dicat, [10] *ſubſidio qui recreas tuo*
Reges: qui grauibus ſæpe periculis
Vitam Dauidis eripis.
Hoſtis [11] *pelle malam vim procul impii:*
Linguæ vaniloquæ reprime toxica:
Aſſuetaq́; dolis peſtiferis manus
Vires contere viribus.
Natorum [12] *ſoboles creſcat, vt vbere*

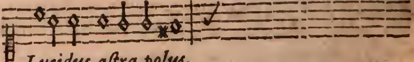
Surgit ſilua ſolo laurea: virgines
Cultu ſic niteant, vt [b] *laquearibus*
Templorum [c] *tholus* [d] *aureis,*
Stipentur [13] *grauidis horrea frugibus:*
Pleno cuncta penu copia ſuggerat:
Fœcundi pecoris non capiant greges
Latis paſcua ſaltibus.
Pingues [14] *plauſtra boues & nitidi trahant:*
Nec triſti reſonent compita claſſico,
Nec fletu platea: nec furor hoſticus
Clauſis affremat oppidis. *

Carm. genus x x x.

Diſcantus.

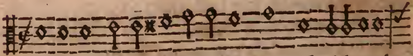

Te regem Dominumq; canam, dum lucida voluet

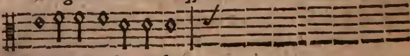

Lucidus aſtra polus,

Altus.

Te regem Dominumq; canam, dum lucida voluet

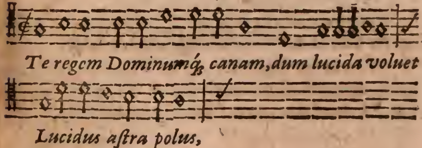
Lucidus aſtra polus,

**Felicem [15] populum,inter bona talia*
Qui vitam in tacito tranſigit otio.
Felicem populum ter quater,omnium
Cui rerum pater eſt Deus.

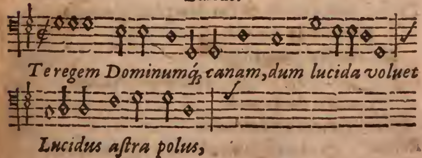
PSAL. CXLV. Exaltabo te Deus &c.

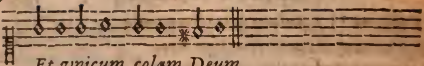
Pſalmus hic verbis & ſententiis ſplendidiſſimis paternam Dei miſericordiam,beneficentiam,ſapientiam, & opulentiam,toto terrarum orbe conſpicuam, celebrat;proq; ea maximas Deo gratias agit,& omnes ad idipſum perpetuò faciendum cohortatur.

Tenor.

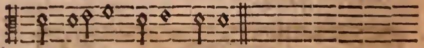

Baſſus.

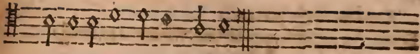
Et vnicum colam Deum.

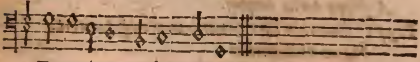
Et vnicum colam Deum.

Luce [2] canam te, nocte canam te: nulla carebit
Laudibus hora tuis,
Rerum creator & ſalus.
Magne [3] parens, nullo cui clauſa potentia fine eſt,
Sæcula [4] cuncta tuas
Laudes ſonabunt: [5] & patres
Longæui tua facta canent, ſeræq́ nepotum
Per ſeriem ſoboli
Prodent: nec ætas gloriam
Neſciet vlla tuam: [6] mirandaq́ facta decusq́
Ille memor referet:
Hic magnitudinem canet.
Ille [7] [8] bonum feret & iuſtum, & placabilis iræ,
Et veniæ facilem, &
Largâ benignum dexterâ.
Totq́ [9] inter decora & laudum præconia nullo
Emoritura die,
Nil clarius clementiâ.
Ergo [10] parens rerum, ſtellantis machina cæli
Cuncta ſuo gremio
Complexa prædicat tuum
Robur: [11] & intacti ſcelerum [a] contage nefandâ

Te

Et vnicum colam Deum.

Et vnicum colam Deum.

Te celebrant alacres,
Tuiq; vires imperî
Per [12] populos latè vulgant: ne neſcia ſceptri
Terra ſit vlla tui,
Et gloriæ & potentiæ.
Imperium [13] ſine fine tibi: nec legibus æui
Subdita ſceptra tenes,
Aut clauſa metis temporum.
Tu [14] lapſos rurſum attollis, firmasq; labantes:
Incolumesq; foues
Vitæ beatæ commodis.
Te [15] volucrum pecudumq; genus, te ſæua [b] ferarum
Sæcula reſpiciunt
Vnum, ſuoq; tempore
Accipiunt victum: [16] tu dextram pandis, & omne
De locuplete penu
Animal benigne recreas.
Quicquid [17] agis, iuſteq; & ſanctè agis: [18] impiger
Supplicibus facilem (aurem
Præbes: [19] opisq; [c] compotes
Dimittis, puro [d] qui pectore cunq; precantur:
Auxilioq; piis

Præſens es, & periculis
Eruis [20] è cunctis, qui te venerantur amantq́;:
Cumq́; ſuo ſcelere
A ſtirpe velis impios.
Ergo [21] omnes te iure canent, nomenq́; tacebit
Natio nulla tuum
In ſæculorum ſæcula.

PSAL. CXLVI. *Lauda anima mea &c.*

Docet, omnem fiduciam ſalutis non in principibus & præſidiis humanis, ſed in ſolo Deo ponendam eſſe: qui ſolus ſit omnipotens, iuſtus, verax, æternus; & in primis benefaciat humilib. ab omnib. neglectis & contemtis.

Carm. genus VI.

TE [1] magne rerum conditor, & tuas
Sonabo laudes, [2] factaq́; poſteris
Miranda prodam, dum recurret
Per calidos mihi ſanguis artus.
Securitatem [3] ne ſtabilem tibi
Promitte regum præſidio, neque
De ſtirpe mortali & caduca
Pone tibi columen ſalutis.
Vt [4] membra liquit ſpiritus, in ſuam
Terrena moles terram abit; & diu
Conſulta vaneſcunt, & auras
Irrita per vacuas feruntur.
O [5] ter beatum, quem Deus ætheris
Fido tuetur præſidio, ſuas
Qui ſpes opesq́; omnes in vno
Conſtituit Domino Deoq́;.

Qui

Qui [6] terram & æquor condidit & polum,
Et quicquid æquor terraq; continet,
Polusq; qui promiſſa præſtat
Perpetuo ſtabilis tenore:
Qui [7] nec tyranni vi ſinit opprimi
Infirmiorem, aut [a] eſurie premi:
Qui carcerum exemtos tenebris
Compedibus leuat innocentes:
Qui [8] nocte pulsâ luminis aurei
Cæcis refundit luminibus iubar:
Greſſusq; firmat claudicantes,
Iuſtitiamq; amat æquus æquam:
Curâ [9] fideli qui fouet aduenam,
Orbæ marito qui viduæ fauet,
Orbos puellos qui tuetur,
Et ſcelerum labefactat artes.
Rex [10] ergo habenas imperii tuus
Sion tenebit, ſidera dum polum
Pingent, & obliquum per orbem
Sol rutilos agitabit axes.

PSAL. CXLVII. *Laudate Dominum &c.*

Enumeratio eſt multiplicium Dei beneficiorum, tam præſentium, quàm æternorum: quorum conſideratione accuratâ impulſos omnes pios, perpetuis Deum laudibus celebrare iubet.

Carm. genus 11.

E*Ia [1] Deum laudate, Deo date carmina digna:*
Certè erudito dignus ille eſt carmine:
Qui [2] Solymam inſtaurat rurſus, paſſimq; per orbem
Sparſos reducit exſules Abramidas:

Qui [3] fractos [a] animi leuat, & corda anxia lenit:
Mulcet dolores, mitigatq́; vulnera:
Qui [4] numerat tacito labentia ſidera mundo,
Suiſq́; quæq́; nuncupat vocabulis.
Magna [5] Dei virtus, immenſa potentia: nulla
Quam lingua fari poſſit, aut mens cogitet.
Qui [6] mite ingenium fouet, alleuat, auget honore:
Humiq́; ſternit impiam ſuperbiam.
Eia [7] Deum cantate, Deo perſoluite grates;
Grato benignum canite patrem barbito:
Qui [8] cælum obnubit tenebris, terram rigat imbres,
Monteſq́; læto veſtit altos gramine:
Qui [9] pecudum genti largâ dat pabula dextrâ,
Coruoq́; victum ſe roganti ſufficit.
Quem [10] neq; magnanimûm delectat robur equorum,
Nec vis ferocis aut lacertus militis:
Sed [11] pietas animi ſimplex, & in illius vna
Quæ ſpem ſalutis collocet clementia.
Eia, [12] Dei laudes Solymææ pangite turres:
Benignitatem mons Sionis prædica:
Qui [13] portarum aditus clauſtris firmauit [b] ahenis,
Ciueſq́; cunctis commodis auxit tuos.
Qui [14] te pace beat lætâ, & defendit ab hoſte:
Et meſſe flauâ tritici campos tegit:
Cuius [15] ad imperium fundit ſua munera tellus:
Natura cuius promta paret iuſſibus.
Qui [16] niuibus celſos operit, ceu vellere, montes:
Denſas pruinas cineris inſtar deiicit:

17 Et

17 *Et [c] glacie lapſus ſolidarum frænat aquarum:*
Cuius rigorem quis feret mortalium?
Quum 18 libuit, molles glacies tabeſcit in vndas,
Adſpirat aura mitior, riui fluunt:
Oſtenditq́; 19 ſuam per ſigna illuſtria mentem:
Legesq́; Abrami tradidit nepotibus.
Non 20 ita ſe populis aliis monſtrauit amicum,
Qui ſcita legum neſciunt cæleſtium.

PSAL. CXLVIII. *Laudate Dominum &c.*

Totam rerum vniuerſitatem, inq́ue ea omnes res tam cæleſtes quàm terreſtres, tam animatas quàm inanimas, compellat hic Pſalmus, inuitatq́; adeò, vt creatoris & conſeruatoris ſui ſapientiam & benignitatem perpetuò prædicent.

Carm. genus x.

LAudate 1 Dominum cælitum
Chori beati, qui procul
Contagio mortalium
Templa ætheris tuemini.
Laudate 2 Dominum, quos ſibi
Adeſſe iuſſit angelos:
Laudate Dominum exercitus
Parere promti iuſſibus.
Laudate 3 Dominum, qui diem
Sol, luna noctem illuminas.
Laudate Dominum lucidis
Stellæ decoræ flammulis.
Laudate 4 eum [a] rotatiles
Tot orbium compagines,

Et vnda longè celſior
Campis nitentis aëris.
Huic [5] cuncta laudes dicite,
Numenq́; cuncta pangite,
Quod cuncta nutu condidit,
Et cuncta nutu ſuſtinet:
Fixitq́; [6] firmo cardine,
Ne vi ſenectæ corruant:
Certisq́; vinxit legibus,
Quas transgredi non audeant.
Laudate [7] Dominum ſub ſpecus
Terræ dracones abditi:
Et [b] vaſta cete, quæ ſinus
Ponti [c] repoſtos finditis.
Ignes, [8] niues, & grandines,
Vaporq́; & auræ ſpiritus,
Ad iuſſa Domini mobiles
Circumrotantes turbines,
Colles [9] feraces, & feri
Montes, & omnes arbores,
Seu montibus rigeſcitis;
Seu cultibus manſueſcitis:
Mites [10] feræq́; beſtiæ
Humiq́; lentè reptiles,
Et quæ liquentes aëris
Campos volando carpitis:
Reges [11] & orbis præſides,
Et nationes liberæ,

Et

Et pauperi plebecula
Qui ius ab alto dicitis:
Et [12] vos iuuenta florea,
Læti puelli & virgines,
Senesq; vitæ in vltimo
Iamiam exituri limine.
Laudate [13] Dominum: numini
Sit eius vni gloria,
Vnumq; noſcat omnium
Cælum ſolumq; principem.
Hunc [14] omne in æuum laudibus
Propago tollat Iſaci:
Sibi dicatam qui bonis
Gentem beauit omnibus.

PSAL. CXLIX. *Cantate Domino &c.*

Hic quoq; Pſalmus excitat Hebræos, vt Deum ſuum pro præſtitis beneficiis & victis hoſtibus celebrent: pluresq; illis victorias & triumphos pollicetur.

Carm. genus x.

CAntate [1] Domino canticum
Nouum: ſonet laus illius
Cœtus per omnes, qui ſacris
Non ſe profanis polluunt.
Oblectat [2] Iſaci genus
Auctore ſe ſuo, ſuo
Regi [a] Sionis ardua
Congratulentur filiæ:

Nomen 3 *celebrent illius*
Latis choris & tympanis;
Eiusq; laudes accinant
Blandè canoro b *pectine.*
Gentem 4 *bonus parens ſuam*
Amore ſancto amplectitur,
Mitemq; manſuetudinem
Firmat ſalute immobili:
Cœtus 5 *piorum vt geſtiant*
Foris paratu ſplendido,
Domiq; ſecum clanculum
Latentur in cubilibus.
In 6 *ore, rerum præſidis*
Laus continenter perſonet:
Vtrinq; acuti in dexteris
Vibrentur enſes vindices:
In 7 *ſe ferarum vt gentium*
Crudelitatem vindicent,
Et in futurum iras, minas,
Superbiamq; comprimant:
Reges 8 *ſuorum vt hoſtium*
Arctis catenis alligent;
Et ferreis coërceant
Vinclis feroces principes:
Pœnas 9 *ſecundùm cælitus*
Præſcripta ab iis vt exigant,
Et laus piorum peruolet
Omnes per orbis cardines.

PSAL. CL. Laudate Dominum in &c.

Vltimus etiam Pſalmus omnes creaturas & voce & inſtrumentis muſicis, Dei potentiam, fortitudinem & maieſtatem prædicare iubet.

Carm. genus x.

Laudate [1] Dominum, lucidum
Templum colentem ſiderum,
Qui vi ſuæ potentiæ
Firmauit orbis cardines.
Laudate [2] Dominum fortiter
Vbiq; geſtis inclytum:
Laudate magnitudinem
Captum ſupra mortalium.
Laudate [3] Dominum bellicæ
Claris tubæ clangoribus:
Laudate Dominum [a] nabliis,
Lyriſq; blandè garrulis.
Laudate [4] Dominum tympanis,
Choriq; feſti cantibus:
Laudate Dominum fidibus, &
[b] Sonore dulci tibiæ.
Laudate [5] eum tinnitibus
Lætis canori [c] cymbali.
Hunc [6] cuncta laudent, quæ trahunt
Vitalis auræ ſpiritum.

EIVSDEM GEORGII BVCHANANI HYMNVS MATVtinus ad Chriſtum.

PRoles [1] parentis optimi,
Et par parenti maximo,
De luce verâ vera lux,
Veruſq; de Deo Deus:
En [2] nox receſſit, iam nitet
Aurora luce prauiâ,
Cælum, ſolumq; purpurans,
Et clauſa tenebris detegens.
Sed [3] fuſcat ignorantiæ
Caligo noſtra pectora,
Et nubilis erroribus
Mens penè cedit obruta.
Exſurge [4] ſol puriſſime,
Diemq; da mundo ſuum:
Noſtramq; noctem illuminans
Erroris umbram diſcute.
Diſſolue [5] frigus horridum,
Aruumq; noſtri pectoris
Calore lampadis tuæ,
Humore purga noxio:
Vt [6] irrigetur cælitus
Roris beati nectare,
Et centuplo cum fœnore
Cæleſte ſemen proferat.

CAR-

CARMINUM GENERA,
QVIBVS IN HOC OPERE
POETA VSVS EST.

I. Genus monocolon. Verſus heroici hexametri hoc modo:

–– –∪∪ –– –– –∪∪ ––

Eo vtitur Pſal.1.18.45.78.85.89.104.107.132.135.

II. Dicolon diſtrophon. Verſus prior, hexameter heroicus: Alter, iambicus trimeter acatalectus, ad exemplum Horat.lib.5.ode16.hoc modo:

–∪∪ –– –– –∪∪ –∪∪ ––

∪– ∪∪∪ –– ∪– ∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal.2. 20.24.57.60.69.83.93.95.97.108.109. 118.126.136.147.

III. Dicolon diſtrophon. Verſus vnus, iambicus trimeter acatalectus, alter dimeter acatalectus, vt Horat. lib.5. ode 1. hoc modo:

–– ∪∪∪ –– ∪– ∪– ∪∪

–– ∪∪∪ –– ∪–

Eo vtitur Pſal.3.6. 10. 21. 22.27.34.38.39.41.44.48.53. 62.74.76.79.87.92.110.112.115.120.127.133.134.139.141.

IV. Dicolon diſtrophon. Verſus primus, Heroicus; Secundus, Alcmanius dactylicus tetrameter acatalectus, vt Horat.1.Carm.7.hoc modo:

–∪∪ –∪∪ –– –– –∪∪ ––

–– –∪∪ –∪∪ ––

Eo vtitur Pſal.4.111.

V. Dicolon tetraſtrophon. Verſus primus, ſecundus, tertius, Sapphicus hendecaſyllabus, Quartus,

Adonius, vt Horat.1. Carm.2. hoc modo:

–∪ –– –∪∪ –∪ –∪

–∪∪ ––

Eo vtitur Pſal.5.17.51.55.65.67.72.90.101.103.

VI. Tricolon tetraſtrophon. Verſus 1. & 2. dactylicus Alcaicus acatalectus; Tertius iambicus, Archilochius dimeter hypercatalect. 4. dactylicus Alcaicus acatalect. vt Horat.19. hoc modo:

–– ∪– – –∪∪ –∪∪

–– ∪– – –∪∪ –∪∪

–– ∪– –– ∪– –

–∪∪ –∪∪ –∪ –∪

Eo vtitur Pſal.7.11.15.19.30.46.50.56.58.77.82.91.123.125.140.145.

VII. Dicolon diſtrophon. Verſus primus, Sapphicus; 2 iambicus dimeter acatalectus, hoc modo:

–∪ –– –∪∪ –∪ ––

–– ∪– –– ∪–

Eo vtitur Pſal.8.

VIII. Tricolon tetraſtrophon. Verſus primus & ſecundus, choriambicus Aſclepiadeus tetrameter: 3. Pherecratius heroicus trimeter acatalectus: 4 choriambicus Glyconius trimeter acatalectus, vt Horat.1. Carm.5. hoc modo:

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪ –∪

–– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal.9.64.84.130.

IX. Dicolon diſtrophon. Verſus primus, Heroicus. Secundus, dactylicus Archilochius dimeter hypercatalectus, vt Horat.4. Carm.7. hoc modo:

–∪∪

–∪∪ –– –∪∪ –– –∪∪ ––

–∪∪ –∪∪ –

Eo vtitur Pſal.12.

X. Monocolon. Verſus iambicus dimeter acatalectus, vt Prudentius Cathem. hoc modo:

–– ∪– –– ∪–

Eo vtitur Pſal.13.31.37.47.52.54.59.86.96.98.117.148.149.150.

XI. Dicolon diſtrophon. Verſus 1. choriambic. dimeter Glyconius: Secundus, choriambicus Aſclepiadeus. vt Horat.1. Carm.3. hoc modo:

–– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal.14.35.43.

XII. Tricolon triſtrophon. Verſus primus, choriambicus trimeter: 2.tetrameter: 3.pentameter, vt Prudentius prologo Cathem. hoc modo:

–– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪– –∪∪– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal.16.

XIII. Dicolon tetraſtrophon. Verſus 1, 2.3. choriambicus tetrameter. Quartus, choriambicus trimeter, vt Horat.1.Carm.6. hoc modo:

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal.23.42.75.99.102.144.

XIV. Monocolon. Verſus iambicus trimeter acatal. vt Horat.lib.5. Carm.ode 17. hoc modo:

–– ∪– –– ∪– ∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal 25.94.106.

XV. Monocolon. Verſus dactylicus Alcaicus acatalectus, hoc modo:

–– ∪– – –∪∪ –∪∪

Eo vtitur Pſal.26.29.32.49.61.71.73.143.

XVI. Monocolon. Verſus choriambicus Aſclepiadeus tetrameter, vt Horat.1. Carm.1. hoc modo:

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal.28.40.80.

XVII. Dicolon diſtrophon. Verſus primus, Sapphicus; 2. Choriambicus trimeter, hoc modo:

–∪ –– –∪∪ –∪ –∪

–– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Pſal.33.70.121.142.

XVIII. Dicolon triſtrophon. Verſus 1. iambic. trimeter: 2. pentameter dactylicus, hoc modo:

∪– ∪– –– ∪∪∪ ∪– ∪–

–∪∪ –– – –∪∪ –∪ ∪–

Eo vtitur Pſal.36.63.

XIX. Dicolon diſtrophon. Verſus primus & ſecundus, trochaicus dimeter acatalectus; Tertius, trochaicus catalecticus; hoc modo:

–∪ –– –∪ –∪

–∪ –∪ –∪ –∪

–∪ ∪∪– –∪–

Eo vtitur Pſal.66.

XX. Dicolon diſtrophon. Verſus prior, heroicus dactylicus; Secundus, anapæſticus dimeter catalecticus, hoc modo:

–– –∪∪ –– –∪∪ ––

∪∪– ∪∪– ∪∪– –

Eo vtitur Pſal.68.

XXI. Di-

XXI. Dicolon diſtrophon. Verſus prior, heroicus hexameter. Poſterior iambicus dimeter, vt Horat. lib. 5. Carm. ode 14. hoc modo:

– – – ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ – –

– – – ∪ – – ∪ –

Eo vtitur Pſal. 81.

XXII. Dicolon diſtrophon. Verſus prior, dactylicus hexameter: Alter, pentameter, hoc modo omnibus noto:

– ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – –

– ∪ ∪ – – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ –

Eo vtitur Pſal. 88. 114. 137.

XXIII. Dicolon diſtrophon. Verſus primus, trochaicus dimeter catalecticus: Secundus, iambicus dimeter acatalectus, hoc modo:

– ∪ – – – ∪ –

– – ∪ – – – ∪ ∪

Eo vtitur Pſal. 100.

XXIV. Dicolon diſtrophon. Verſ. 1. Troch. dim. Acat. alter. Troch. dim. catal. hoc modo:

– ∪ ∪ ∪ ∪ – – – ∪

– ∪ – ∪ – ∪ –

Eo vtitur Pſal. 105. 119. 124. 129.

XXV. Monocolon. Verſus anapæſticus Pindaricus dimeter acatal. vt Boëth. 1. 5. hoc modo:

– ∪ ∪ ∪ ∪ – – ∪ ∪ ∪ ∪ –

Eo vtitur Pſal. 113.

XXVI. Dicolon tetraſtrophon. Verſus primus, ſecundus, tertius, choriambicus trimeter. Quartus, dactylicus Pherecratius, hoc modo:

– – – ∪ ∪ – ∪ ∪

– – – ∪ ∪ – ∪

Eo vtitur Pſal.116.122.128.

XXVII. Monocolon. Verſus trochaicus octonarius catalecticus; qualis eſt Prudent. Cathem. 9. hoc modo:

UUU UUU -U -U -U -U -U -

Eō vtitur Pſal.119 124.

XXVIII. Monocolon. Verſus iambicus Anacreontius dimetur catalect. vt Boëth.3.7. hoc modo:

-- U- U- -

U- U- U- U

Eo vtitur Pſal.131.

XXIX. Tricolon triſtrophon. Verſus primus, heroicus: Secundus, iambicus dimeter: Tertius dactyl. Archilochius dimeter, hypercatal. hoc modo.

-UU -- -UU -- -UU --

-- U- -- U- -

-UU -UU -

Eo vtitur Pſal.138.

XXX. Tricolon triſtrophon. Verſus iidem, qui modò, niſi quòd ſecundus in locum tertii migrârit, hoc modo:

-- -UU -UU -- -UU --

-UU -UU -

U- U- U- U-

Eo vtitur Pſal.145.

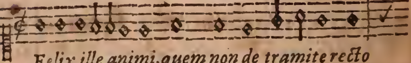
FINIS.

TYPOGRAPHVS Lectori S.

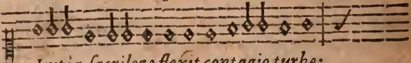
VENIMVS, beneficio diuino, Lector, ad ſtationem; iter non illud quidem vſque adeò periculoſum, ſollicitè tamen emenſi. Quare quod viatores faciunt, curſu peracto hoc illud luſtrantes oculis, corpore tamen quieto; ſupereſſe nobis quoque video. Nam cùm Flacco noſtro latiſſimos variorum metrorum campos Muſæ ſuæ ſanctiſſimæ aperuerint, cuiates illi ſint, cognoſcere iam licebit. Quam ſi eſſe putaueris moleſtiam aliquam, ei quoque nouarum melodiarum huic libello conuenientium medebuntur embammata. Separauimus autem has ab alteris, Collectaneorum libello contentis, minùs pium rati, quicquam commune ſacris miſcere. Habebis verò illic Odis Horatianis, quarum ſtructurâ noſter non ſit vſus, conuenientes harmonias. Tu his noſtrâ qualicunque operâ, ſtudio certè pio tibi oblatis fruere, & ſicubi errauimus, cuius partem, vt ſperamus, multò maximam noſtro ipſorum indicio vides, candidus emenda.

Carminis genus I.

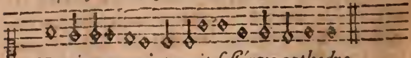
Diſcantus.

Felix ille animi, quem non de tramite recto

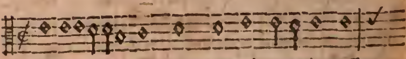

Impia ſacrilegæ flexit contagio turbæ:

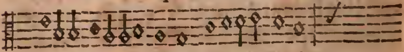

Non iter erroris tenuit, ſeſſórve cathedræ

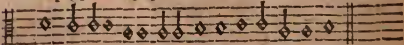
Altus.

Felix ille animi, quem non de tramite recto

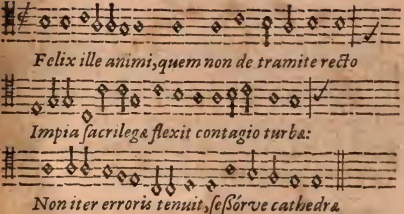
Impia ſacrilegæ flexit contagio turbæ:

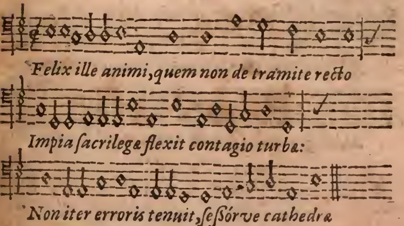
Non iter erroris tenuit, ſeſſórve cathedræ

Felix

Tenor.

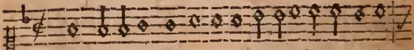

Baſſus.

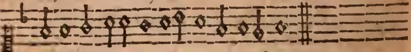

Carm.genus II.

Diſcantus.

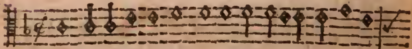

Quid trepidæ gentes vano fremuêre tumultu?

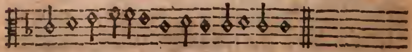

Minisq; populi ſæuiunt inanibus?

Altus.

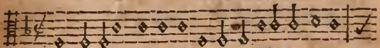

Quid trepidæ gentes vano fremuêre tumultu?

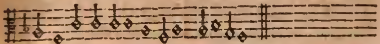

Minisq; populi ſæuiunt inanibus?

Tenor.

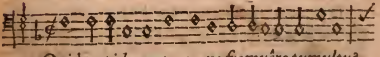

Quid trepidæ gentes vano fremuêre tumultu?

Minisq; populi ſæuiunt inanibus?

Baſſus.

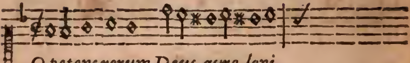
Quid trepidæ gentes vano fremuêre tumultu?

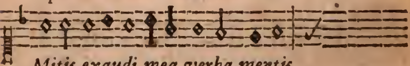
Minisq; populi ſæuiunt inanibus?

Carm. genus V.

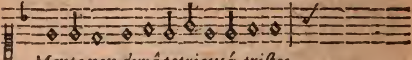
Diſcantus.

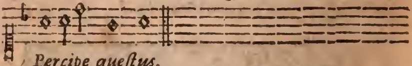
O potens rerum Deus, aure leni

Mitis exaudi mea verba, mentis

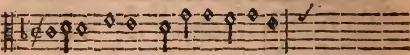

Mente non durâ tetricusq́; triſtes-

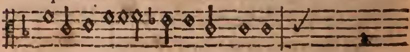

Percipe queſtus.

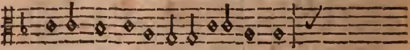
Altus.

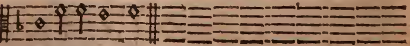
O potens rerum Deus, aure leni-

Mitis exaudi mea verba, mentis

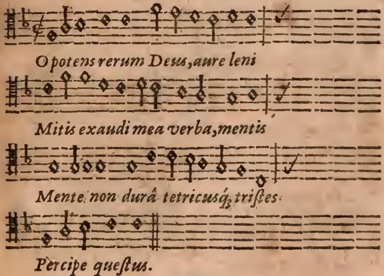

Mente non durâ tetricusq́; triſtes

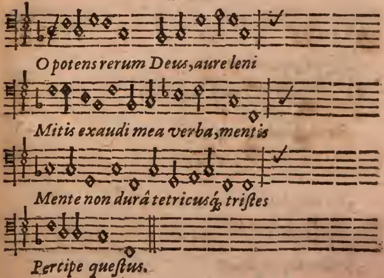

Percipe queſtus.

Tenor.

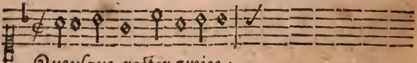

Baſſus.

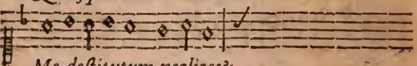

Carm. genus X.

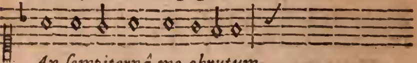
Diſcantus.

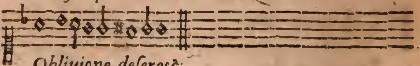
Quouſque, rector vnice,

Me deſtitutum negliges?

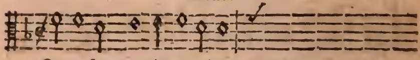

An ſempiternâ me obrutum

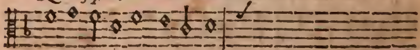

Obliuione deſeres?

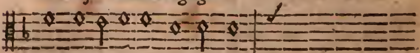
Altus.

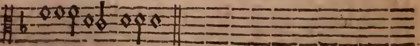
Quouſque, rector vnice,

Me deſtitutum negliges?
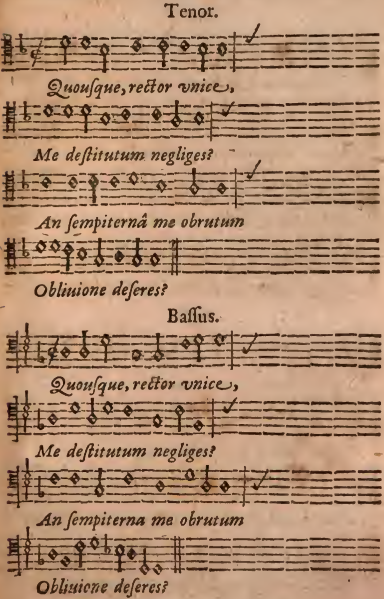

An ſempiternâ me obrutum

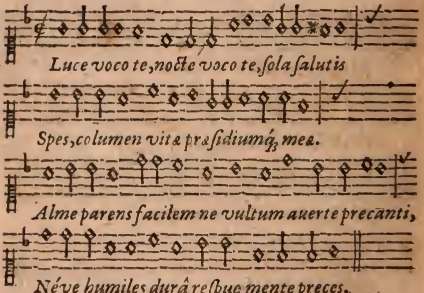
Obliuione deſeres?

Tenor.

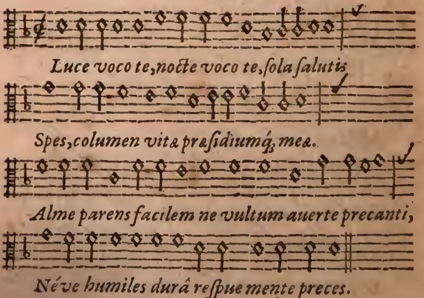

Tenor.
Quouſque, rector vnice,
Me deſtitutum negliges?
An ſempiternâ me obrutum
Obliuione deſeres?
Baſſus.
Quouſque, rector vnice,
Me deſtitutum negliges?
An ſempiterna me obrutum
Obliuione deſeres?

Carm. genus XXII.
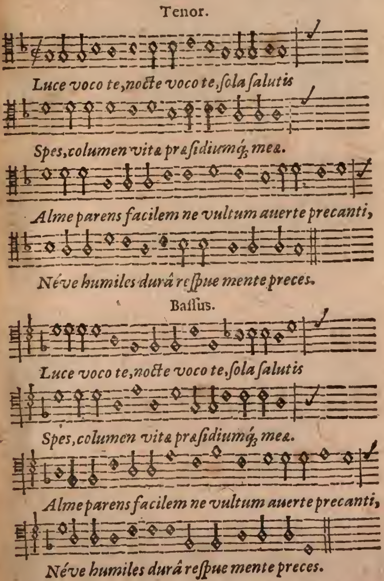
Diſcantus.

Altus.

Tenor.

Tenor.
Luce voco te, nocte voco te, ſola ſalutis
Spes, columen vitæ præſidiumq́; meæ.
Alme parens facilem ne vultum auerte precanti,
Néve humiles durâ reſpue mente preces.
Baſſus.
Luce voco te, nocte voco te, ſola ſalutis
Spes, columen vitæ præſidiumq́; meæ.
Alme parens facilem ne vultum auerte precanti,
Néve humiles durâ reſpue mente preces.